

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20-25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

LJUBLJANA

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	02-06-2011	
Šifra:	010-02/10-56/5	
Povezava:		
EPA:	1882-V	EU:
Sign. zn.:		
Kratica:		

EVA: 2009-3511-0022

Številka: 00716-5/2011/9

Ljubljana, 2. 6. 2011

Vlada Republike Slovenije je na 137. redni seji dne 2. 6. 2011 določila besedilo:

- PREDLOGA ZAKONA O MEDIJIH,

ki vam ga pošiljamo v prvo obravnavo na podlagi 114. člena poslovnika Državnega zbora.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena poslovnika Vlade Republike Slovenije in na podlagi 235. člena poslovnika Državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- Majda Širca, ministrica za kulturo,
- dr. Stojan Pelko, državni sekretar, Ministrstvo za kulturo,
- Vojko Stopar, generalni direktor Direktorata za medije, Ministrstvo za kulturo,
- Branko Jezovšek, svetovalec, Ministrstvo za kulturo.

Mag. Helena KAMNAR
GENERALNA SEKRETARKA

PRILOGA: 1

PRVA OBRAVNAVA
EVA 2009-3511-0022

PREDLOG ZAKONA **O MEDIJIH (ZMed-1)**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Mediji so eden izmed temeljev vsake demokratično urejene družbe, ki zagotavljajo širjenje informacij kot predpogoj za njen razvoj. Delovanje medijev posredno zagotavlja spoštovanje človekovih pravic in svoboščin in je eden izmed štirih temeljev oblasti. Sicer neformalno, v sodni praksi pa jim je bila ta vloga večkrat izrecno priznana.

Moderni mediji niso zgolj klasični prenosniki vsebin, temveč zagotavljajo interaktivno sodelovanje uporabnikov, ki tako postajajo tudi ustvarjalci vsebin. Koncept medijev se je spremenil, kakor se je spremenila tudi vloga njihovih uporabnikov.

Na podlagi teh sprememb in razvoja je tudi pravo začelo obravnavati vsa posredovanja vsebin, ki izpolnjujejo vsebinsko funkcijo, ki jo je imel v preteklosti najprej tisk in kasneje tudi drugi tipi medijev, danes pa jo izpolnjujejo tudi različne medijske storitve.

Namen medijev, znotraj katerih obravnavamo najrazličnejše oblike posredovanja uredniško oblikovanih vsebin, ki se posredujejo ali dajo na voljo javnosti, je zagotavljanje funkcije, ki jo imajo mediji v ustavah razvitih držav. V tem okviru imajo izdajatelji medijev oziroma ponudniki medijskih storitev posebne pravice in dolžnosti.

V Republiki Sloveniji so bili mediji do sedaj urejeni v skladu z mednarodnimi standardi, ki pa se spreminjajo in v skladu s tem se spreminja tudi veljavni Zakon o medijih.

Področje medijev je v Republiki Sloveniji urejeno z Zakonom o medijih (Uradni list RS, št. 110/06– uradno prečiščeno besedilo, 36/08–ZPOmK-1, 77/10-ZSFCJA in 90/10- odl.US) in naslednjimi podrejeni predpisi:

1. Pravilnik o načinu vodenja in postopku za vpis ter o posredovanju podatkov iz razvida medijev (Uradni list RS, št. 58/01 in 94/02)
2. Odlok o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 62/01, 115/06 in 100/07)

3. Uredba o načinu in kriterijih za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov (Uradni list RS, št. 105/01)
4. Uredba o merilih oziroma pogojih za določitev slovenskih avdiovizualnih del (Uradni list RS, št. 105/01)
5. Uredba o postopku in podrobnejših merilih za pridobitev statusa samostojnega novinarja in za vodenje razvida kot javne knjige (Uradni list RS, št. 105/01)
6. Pravilnik o merilih za opredelitev vsebin lastne produkcije (Uradni list RS, št. 77/02)
7. Pravilnik o programih posebnega pomena (Uradni list RS, št. 85/02)
8. Sklep o določitvi seznama najpomembnejših dogodkov (Uradni list RS, št. 18/03)
9. Uredba o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje projektov iz proračunske postavke za avdiovizualne medije (Uradni list RS, št. 52/03, 35/04, 34/06 in 1/11)
10. Javni poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člane Sveta za radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 74/06 in 75/06 – popr.)
11. Uredba o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev (Uradni list RS, št. 78/06 in 4/11)
12. Splošni akt o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/06 in 25/07)
13. Javni poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člane Sveta za radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 98/06)
14. Statut javnega zavoda Radiotelevizije Slovenija (Uradni list RS, št. 106/06)
15. Pravilnik o prenehanju veljavnosti Pravilnika o dovoljenjih za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Uradni list RS, št. 111/06)
16. Splošni akt o načinu ugotavljanja pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemnimi radijskimi ali televizijskimi programi, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiofuzijo (Uradni list RS, št. 138/06)
17. Pravilnik o določitvi vizualnega in akustičnega opozorila za programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladotnike (Uradni list RS, št. 39/07)
18. Metodologija strokovnega nadzorstva radijskih in televizijskih programov (Uradni list RS, št. 59/08)

Področje javne radiotelevizije poleg Zakona o medijih specialno ureja Zakon o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05 – ZRTVS-1).

Poglavitna vprašanja na področju urejanja medijev:

- Javni interes na področju medijev

Varovanje javnega interesa na področju medijev je povezano predvsem z ukrepi države za zagotavljanje pluralizma medijskega prostora in raznovrstnosti medijske ponudbe. Država

mora kot regulator ščititi lastniški in vsebinski pluralizem medijske krajine. Navedeno zagotavlja z zlasti z naslednjimi določbami, ki:

- krepijo avtonomijo novinarjev in urednikov;
- preprečujejo medijske koncentracije, ki bi pomenile motnje na medijskem trgu, torej ohranjajo lastniški pluralizem;
- spodbujajo kulturno, idejno in geografsko raznovrstnost medijskih vsebin z državnimi pomočmi.

Doslej se je sofinanciranje programskih vsebin medijev v praksi izkazalo za nedodelan in nedorečen sistem, ki je povzročal številne probleme, tako pri odločanju o dodeljevanju sredstev, kakor tudi pri analizi ukrepov in ciljev, ki naj bi jih takšne državne pomoči dosegle. Prav tako pa so bili izdajatelji vedno znova v negotovosti, saj niso mogli računati na stalno pomoč. Smotrnejše je torej, da se na posameznih območjih opredelijo potrebe po opravljanju dejavnosti, ki so v javnem in kulturnem interesu RS, ter se izdajateljem tovrstnih programov zagotovi večletna finančna pomoč, ali kot je zapisano v Strategiji razvoja radijskih in televizijskih programov v RS:

»Sklepamo torej lahko, da je za doseganje večje učinkovitosti pri uresničevanju javnega interesa v lokalnih / regionalnih okoljih ter specifičnih skupnostih nujna redefinicija statusa programa posebnega pomena. Kot ena izmed možnosti se nakazuje oblikovanje regionalnih radijskih in televizijskih programov, ki bi omogočili kakovostno informiranje, ki bo dopolnjevalo javni zavod RTV Slovenija. Oblikovati je treba pravila za porabo javnih sredstev za sofinanciranje programskih vsebin v javnem interesu in izdelati zaokrožen sistem ocenjevanja projektov, s katerimi mediji kandidirajo za subvencije«¹.

Tiskani mediji trenutno najbolj občutijo krizne razmere, ki so po eni strani posledica splošne ekonomske recesije, po drugi pa tehnološkega razvoja. Le-ta bo verjetno že v bližnji prihodnosti pripeljal do konverzije medijev, sedaj pa ta proces najbolj občutijo tiskani mediji, in sicer skozi selitev bralcev na spletne strani in druge digitalizirane medije ter posledično skozi upad deleža oglaševanja. Ob tem pa moramo poudariti, da so tiskani mediji v vrhu produkcije izvirnih novinarskih vsebin in s tem povezano tudi največji zaposlovalci novinarjev kot nosilcev avtonomije in raznolikosti medijev. Predlog zakona prinaša tudi rešitve, ki zagotavljajo trajnejšo pomoč produkciji vsebin splošno informativnih tiskanih medijev.

Poseben status programa, ki je v javnem in kulturnem interesu RS, in ki torej opravlja neke vrste javno službo, se lahko v skladu s pravili dodeljevanja državnih pomoči, ki veljajo v EU, podeli zgolj tistim subjektom, ki opravljajo neko vnaprej predvideno storitev ali ki zagotavljajo cilj, ki naj ga doseže subjekt, kateremu so podeljena namenska sredstva. V nasprotnem primeru lahko zelo hitro govorimo o nedovoljenih državnih pomočeh.

Zagotavljanje javnega interesa na področju medijev je neposredno povezano tudi s preprečevanjem omejevanja konkurence. Pri medijih ne more biti v ospredju samo vprašanje ekonomskih kriterijev, temveč je potrebno upoštevati tudi zaščito pluralnosti medijske krajine. To določa tudi uredba Sveta ES št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uredba ES o združitvah), ki vključuje kriterije raznovrstnosti in pluralizacije ter na podlagi le-teh natančnejša in strožja pravila, ki jih je potrebno upoštevati pri presoji, ali je določena koncentracija dopustna.

Dileme na področju varstva konkurence na medijskem področju in razloge za sprejem posameznih rešitev v predlogu zakona najbolj podrobno obravnava študija *OECD: Media mergers; Directorate for financial, fiscal and enterprise affairs; COMPETITION COMMITTEE; DAFFE/COMP(2003)16²*.

Ob obravnavi poročila OECD o konkurenci v medijih je zanimivo, da opozarja na dva mehka kriterija, ki jih v okviru obravnave varstva konkurence lahko vzamejo v poštev organi nadzora, in sicer raznovrstnost ter pluralnost. Opozarjajo, da, povzeto po Veliki Britaniji, raznovrstnost pomeni raznovrstnost programskih vsebin, publikacij in servisa, ki je na voljo, medtem ko pluralnost zagotavlja, da si osebe lahko izberejo različne ponudnike storitev.³

Za razliko od ekonomskih kriterijev, ki jih lahko izračunamo zelo natančno, so lahko kriteriji zagotavljanja pluralnosti hitro predmet subjektivnih ocen. Ne glede na to pa jih uporabljajo v Španiji, na Irskem, v Veliki Britaniji, Avstriji in Nemčiji, bodisi v zakonodaji bodisi v sodni praksi.

»Sedanja, precej kompleksna zakonska določila glede preprečevanja koncentracije medijskega lastništva, ki v postopkih pridobivanja več kot petinskega deleža v izdajateljih radijskih in televizijskih programov oziroma splošno informativnega dnevnega tiska predvidevajo sodelovanje kar pet ustanov z javnimi pooblastili, pomenijo veliko administrativnega dela brez pravega učinka«⁴.

Za vrednotenje pluralizacije in raznovrstnosti obstajajo različni poizkusi standardizacije in iskanja enotnih rešitev. Standardi, ki so jih sprejele organizacije, katerih članica je Republika Slovenija, so določeni v:

- *UNESCO: Media development indicators: a framework for assessing media development⁵*
- *Independent Study on Indicators for Media Pluralism in the Member States – Towards a Risk-Based Approach, Prepared for the European Commission; Directorate-General Information Society and Media; pripravili so študijo K.U.Leuven – ICRI, Jönköping International Business School – MMTTC, Central European University – CMCS, Ernst & Young Consultancy Belgium⁶*
- *OECD: Media mergers; Directorate for financial, fiscal and enterprise affairs; COMPETITION COMMITTEE; DAF/COMP(2003)16⁷*

Zadevni standardi se lahko uporabljajo kot osnova za ocenjevanje pluralizacije in raznovrstnosti tudi v Republiki Sloveniji.

Tudi EU je sprejela večje število dokumentov, ki urejajo tako vprašanje pluralizacije in raznovrstnosti, kakor tudi vprašanje dovoljenih državnih pomoči. Pomembno je Sporočilo komisije EU o uporabi pravil o državni pomoči za storitve javne radiotelevizije⁸ iz julija 2009, ki natančno opredeljuje dovoljene državne pomoči v primeru izvajanja javne službe javne radiotelevizije, ki jo lahko izvajajo tako javna radiotelevizija, kakor tudi drugi ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev, če so za to pooblašteni.

V primeru ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev so državne pomoči pogosto dovoljene ravno iz razloga zagotavljanja pluralizacije in raznovrstnosti ter zagotavljanja kulturne raznolikosti in spodbujanja kulturne produkcije.

Da se lahko podelijo sredstva državne pomoči, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- zadevna storitev mora biti storitev splošnega gospodarskega pomena in jo mora kot tako jasno opredeliti država članica (opredelitev);⁹
- država članica mora zadevno podjetje izrecno pooblastiti za opravljanje navedene storitve (pooblastitev);¹⁰

- uporaba pravil o konkurenci iz Pogodbe ES (v tem primeru prepoved državnih pomoči) mora ovirati opravljanje posebnih nalog, dodeljenih podjetju, odstopanje od teh pravil pa ne sme vplivati na razvoj trgovine v obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti (preskus sorazmernosti)^{11 12}.

Na podlagi pravil o državnih pomočeh v EU je bil v Sloveniji sprejet Zakon o spremljanju državnih pomoči (Ur.l. RS, št. 37/2004). Na podlagi tega zakona so bili sprejeti številni podzakonski akti, ki urejajo navedeno področje.

Predlog zakona pri ukrepih zagotavljanja javnega interesa na področju medijev upošteva tako pluralnost kot tudi raznovrstnost in raznolikost na področju zagotavljanja medijskih vsebin. Raznovrstnost in raznolikost medijskih vsebin se zagotavlja z državnimi pomočmi (aktivne spodbude države), medtem ko je pluralizacija poseg v aktivne odnose tretjih, torej reakcija na delovanje trga in svobodno gospodarsko pobudo, ki prekomerno posega v pravice tretjih. V skladu s pravicami, ki se varujejo v okviru varstva konkurence, bodo to pravice potrošnikov, v primeru raznovrstnosti in raznolikosti pa spoštovanje doseženih standardov temeljnih človekovih pravic in svoboščin in upoštevanje hierarhije med posameznimi pravicami in interesi, ki so določene na podlagi tehtanja na podlagi ustavno in sodnih sprejetih standardov.

Predlog zakona vpeljuje različne oblike državnih pomoči (sofinanciranje javnega interesa), ki segajo od nediskriminatornih ukrepov za določeno panogo znotraj medijske industrije, enoletnih razpisov za medijske vsebine oziroma projekte, večletnih razpisov za splošno informativne medijske vsebine, do podeljevanje koncesij za radijske in televizijske programe, ki zadovoljujejo natančno definirane pogoje glede zagotavljanja javnega in kulturnega interesa v medijih.

Namen predloga zakona je zagotoviti stabilno in dolgoročno financiranje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov, ki so v javnem in kulturnem interesu, kar se bo med drugim omogočilo prek transparentnega postopka podeljevanje koncesij.

Za trajno dostopnost vsebin, ki so v javnem in kulturnem interesu, je v prvi vrsti dolžna skrbeti Radiotelevizija Slovenija, saj gre za obveznost javne službe. Vendar pa ta s svojimi regionalnimi centri v Mariboru in Kopru ne more zadovoljiti potreb celotne javnosti po dostopu do vseh vsebin, ki so v javnem interesu. Obstoječi zakon o medijih je zato uvedel t.i. programe posebnega pomena (lokalni, regionalni, nepridobitni in študentski programi), ki so s pomočjo proračunskih sredstev zagotavljali vsebine v javnem interesu, zlasti je šlo za vsebine oziroma informacije, pomembne za življenje in delo lokalnega prebivalstva. Vendar pa tak način financiranja, ki je temeljil na letnem razpisu, ni zagotavljal dolgotrajnejše rešitve za radijske in televizijske programe, ki na nek način predstavljajo dopolnitev programom Radiotelevizije Slovenije. Vsakoletno prijavljanje na razpise je pomenilo negotovost za izdajatelje, saj ti niso imeli zagotovila, da bo njihova vsebina sofinancirana, takšna negotovost pa je vplivala tudi na končno kvaliteto izdelka. Programske vsebine v javnem interesu so se tako pripravljale z najmanjšimi možnimi stroški, saj ni bilo mogoče predvideti, koliko državnih sredstev bodo pridobile, če sploh.

Večina radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena se je z nastankom komercialnih programov znašla v finančni stiski. Čeprav gre za programe, ki imajo izrazito lokalnoinformativni značaj in niso tržno naravnani, še vedno večji del prihodka ustvarjajo z oglasi, ki pa jih ob tržno naravnani konkurenci težko pridobijo.

Predlog zakona zato prinaša rešitev v obliki podelitve koncesije tistim programom, ki so v javnem in kulturnem interesu. V koncesiji se določijo vse pravice in obveznosti koncesionarja ter višina financiranja. S tem se zagotovi stabilno in dolgoročno financiranje programov ter zagotavljanje javnega in kulturnega interesa na področju medijev.

Zagotavljanje javnega interesa na področju medijev se posredno nanaša tudi na delovanje radijskih in televizijskih programskih mrež. Predlog zakona ukinja možnosti povezovanja v programske mreže, kar je obstoječi Zakon o medijih dopuščal pod določenimi pogoji.

- Svoboda izražanja, svoboda medijev in avtonomija novinarjev

Predlog zakona na tem področju upošteva dobro prakso pri izvajanju določb iz sedaj veljavnega zakona o medijih. Predlog zakona prinaša rešitve, ki bodo dosledno zagotavljale tako svobodo izražanja, svobodo medijev, avtonomijo novinarstva kot tudi spoštovanje drugih človekovih pravic in svoboščin.

Odgovor na vprašanje, kaj varujemo z zagotovljeno svobodo tiska, zelo natančno podajata nemška teorija in praksa, saj nemška ustava eksplicitno posebej zagotavlja pravico do svobodnega tiska.

Tako Groß¹³ kakor tudi Schulze-Fielitz¹⁴ trdita, da pomeni svoboda tiska vsako delovanje, ki sestoji iz zagotavljanja in zbiranja informacij, z namenom izdelave tiskovin in njihovega razširjanja. Groß trdi, da objekt varovanja ni le svobodno delovanje tiska (materialna oziroma aktivna svoboda tiska), temveč tudi svobodna dispozicija o sredstvih pomoči, ki jih tisk potrebuje za izpolnitev svojih nalog (formalna ali pasivna svoboda tiska).¹⁵ Nosilci te pravice so vse osebe, ki produktivno sodelujejo v miselnem/vsebinskem delu tiska, torej ne samo založniki, temveč tudi novinarji in svobodni sodelavci.

Ločimo zunanjo in notranjo svobodo tiska. Zunanja svoboda tiska ščiti tisk pred državnimi ukrepi, notranja svoboda tiska pa pomeni svobodo v tisku delujočih oseb pred pritiskom zasebnih interesov, znotraj in zunaj tiskovne organizacije.¹⁶

Groß poudarja, da tudi delavci, ki niso nosilci dejavnosti, kot so to na primer tehnično osebje (tiskar, stavec itd.) in člani uprave, uživajo zaščito zunanje svobode tiska, četudi niso udeleženi pri notranji svobodi tiska. Zunanja svoboda tiska se razširja na vse dejavnosti, ki so običajno povezane s tiskom. Tako se na primer razširja tudi na zunanje aktivnosti tiska, ki so s tiskom povezane v nekem ožjem organizacijskem okviru, so pa nujne za svobodni tisk. Vprašanje je, ali državno reguliranje tega področja morda hkrati ne vpliva omejevalno na razširjanje mnenj. Tak primer so lahko na primer tiskovni grosisti.¹⁷

Kaj konkretno je naloga medijev je na zanimiv način opredelil Baker¹⁸, ki je zapisal:

»Svobodo govora zelo lahko vidimo kot temeljno človekovo pravico, garancijo posameznikove svobode, pravico osebe, da se izraža. Kot kontrast se 'tisk' lahko nanaša na institucijo ali zbirko človeško ustvarjenih entitet. Edini prepričljiv razlog, da damo ustavno zaščito neki instituciji, so instrumentalne sodbe, da bo tako ravnanje služilo človeškim vrednotam. Zgodovina, politična teorija in praksa ostalih držav sugerirajo, da je tiskovna določba najboljše razumljena kot strukturna določba, ustvarjena za varstvo institucije (ali kategorije podjetij), zaradi njenega doprinosa k različnim oblikam človeškega dobrega – posebej doprinosu tiska k preverjanju vladnih zlorab in njihovega zagotavljanja perspektiv in informacij, ki so koristne za ljudi v njihovih samo definirajočih aktivnostih.«

Sodnik Stewart iz ZDA je zapisal, da je iz sodb vrhovnega sodišča ZDA razvidno, da je določba svobodnega tiska v svojem bistvu »strukturna določba« ustave; večina drugih določb ustave ščiti svoboščine ali specifične pravice posameznikov, klavzula svobode tiska pa kot kontrast svojo zaščito razširja na institucijo. Ali kakor zapiše:

»Tiskarski posel je, na kratko, edini organiziran zasebni posel, ki mu je dana eksplicitna ustavna zaščita.«¹⁹

Stewart med drugim zapiše, da je skušnjava predlagati, da svoboda tiska pomeni zgolj to, da je tiskarjem časnikov zagotovljena svoboda izražanja. Ta svoboda jim je nedvomno zagotovljena, toda to velja tudi za vse ostale od nas, in sicer zaradi določbe o svobodi govora. Če svoboda tiska ne bi pomenila več kot svoboda govora, bi bila ustavno nepotrebna in torej odveč. Stewart meni, da so pisci ustave s tem, da so zapisali obe določbi v ustavo, jasno priznali razliko med obema.²⁰

Po Stewartovem mnenju je tudi napačno predvidevanje, da je edini namen ustavne zaščite svobodnega tiska zagotoviti, da bi časniki služili kot nevtralni forum za razprave, kot »trg za ideje«, kot nek *Hyde Park Corner* za skupnost. Povezana teorija vidi tisk kot nevtralen vod informacij med ljudmi in njihovimi izbranimi predstavniki. Vse te teorije pa po Stewartovem mnenju ne dajejo zadostne teže institucionalni avtonomiji tiska, kar je bil namen ustave.

Z vzpostavljanjem treh vej oblasti so pisci ustave namerno ustvarili tekmovalen sistem. Ob tem je sodnik Brandeis zapisal:

»Namen piscev ustave ni bil, da se izognemo trenju, temveč, da se s sredstvi neizogibnega trenja lastnega distribuciji vladnih moči med tri veje oblasti, reši ljudi pred avtokracijo.«²¹

Stewart nadaljuje, da je primarni cilj ustavne garancije svobodnega tiska podoben, in sicer naj zagotovi četrto institucijo zunaj vlade kot dodatno preverbo treh uradnih vej. Navaja tudi zelo zanimivo razmišljanje Thomasa Carlyla:

»Burke je dejal, da so trije stanovi v parlamentu; toda v galeriji reporterjev je sedela četrta veja, ki je bila bolj pomembna kot vse ostale.«²²

Stewart pravi, da so Angleži spoznali, da je svoboden tisk več kot zgolj nevtralno vozilo za uravnoteženo razpravo o različnih idejah. Svoboden tisk namreč pomeni organizirano, strokovno preiskavo vlade. Tisk je bil konspiracija intelekta s pogumom števil. Ta strahovita moč kontrole uradnih moči je angleški oblasti vzbujala velik strah, ki pa so se jo Američani odločili sprejeti, kar je po njegovem mnenju tudi enotni princip, ki ga danes zasledujejo pri obravnavi tiska na vrhovnem sodišču v ZDA.

Kot primer navaja Stewart primere krnitve ugleda in časti:

»Uradniki znotraj treh uradnih vej so, zaradi praktičnih razlogov, imuni pred tožbami zaradi kršitve ugleda in časti za izjave, ki jih dajo pri izvajanju svojih dolžnosti.²³ Ta imuniteta, ki ima tako ustavne kakor tudi 'common law' temelje, ima namen zagotoviti jasno razviden in vitalen proces javnega delovanja. Isto temeljno razlogovanje se uporablja tudi za tisk. V nasprotju s tem sodišče ni nikoli sugeriralo, da ustavna pravica svobodnega govora daje posamezniku kakršnokoli imuniteto pred odgovornostjo za krnitev ugleda in časti.«²⁴

Zelo zanimivo vprašanje, ki se ob svobodi tiska še postavlja, je, ali je tisku, ko govorimo o njegovih pravicah, zagotovljen poseben položaj, in ali to pomeni, da ima tudi posebne dolžnosti? Tako je kolumnist New York Timesa zapisal:

»Celotna ideja, da bi tisk obravnavali kot 'institucijo', vzbuja nelagodne občutke. V ameriškem sistemu so institucije po navadi subjekt zunaj kontrole. Tisk je deloval kot gusar, izven sistema. Bolj kot ga formalno obravnavamo kot četrto vejo oblasti, bolj pogoste bodo zahteve, da postane formalno odgovoren.«²⁵

V Sloveniji smo se zelo redko ukvarjali z odnosom, ki ga imata svoboda tiska na eni strani in svoboda izražanja na drugi strani. Ustava znotraj svobode izražanja posebej navaja svobodo tiska, ne opredeli pa, kakšen je odnos med svobodo tiska in svobodo izražanja.

Slovenska sodišča so ob različnih priložnostih nekajkrat podala svoja mnenja, kako naj razumemo svobodo tiska in kaj dejansko pomeni pravica do svobodnega tiska.

Tako je Ustavno sodišče Republike Slovenije ob vprašanju ureditve imenovanja in razrešitve direktorja javnega zavoda RTVS zapisalo:

»Ustavno sodišče v tej zvezi opozarja na dolžnost vseh vej oblasti v demokratični državi, zlasti pa na dolžnost zakonodajalca, da v procesu razvoja demokratične države zagotavlja svobodo tiska in vsakega posameznega novinarja posebej. V ta namen je treba zagotavljati tako svobodo izražanja posameznika kakor tudi varstvo svobode tiska kot institucije. Odgovornost države za zagotovitev ter razvoj svobodnega tiska, vključno z RTV, je še posebej poudarjena prav v času ponovne graditve demokratičnih institucij v novi slovenski državi, ki je podedovala številne in močne prvine nedemokratične politične kulture, ki so predstavljale ustavne in dejanske temelje enopartijske oblasti na območju bivše Jugoslavije. Zato so še vedno lahko prisotni občutki tesnobe in strahu pred oblastjo, ki se pri novinarjih lahko izražajo v obliki (samo)cenzure, pri javnosti pa v obliki politične apatičnosti in odtujenosti.«²⁶

Na posebno vlogo tiska navaja tudi nadaljevanje navedene ustavne odločbe:

»Ni si mogoče zamisliti svobode tiska in novinarjev v RTV brez relativne samostojnosti in strokovne neodvisnosti direktorja RTV v razmerju do nosilcev družbene, ekonomske in politične moči ter do vsakokratne oblasti, ki so zastopani v Svetu kot organu upravljanja. Zahtevana neodvisnost je seveda legitimno omejena z načinom izvolitve direktorja RTV in z njegovo javno odgovornostjo za opravljanje javne funkcije v javnem interesu. Vendar morata biti njegova avtonomnost in odgovornost razvidni in predvidljivi. Te zahteve niso izpolnjene, če je direktorjev položaj odvisen od vsakokratne sestave organa upravljanja, od vsakokratne razporeditve politične moči pri 'ustanovitelju' zavoda ali od formalnih sprememb, ki jih ta lahko kadarkoli sprejme glede statusa zavoda.«²⁷

Ali kot je dejalo to sodišče v nekem drugem primeru:

»Svoboda tiska in izražanja mnenj pomaga vzpostavljati in oblikovati nepristransko informirano javnost, pogojuje njeno sposobnost za nadziranje vseh vej oblasti ter zagotavlja učinkovito delovanje politične opozicije vsakokratni oblasti. Na ta način omogoča uravnoteženo ravnanje politične oblasti v državi in nadzor nad tem ravnanjem.«²⁸

Zanimivo je, da je Vrhovno sodišče Slovenije le redko razpravljalo o odnosu med svobodo tiska in svobodo izražanja. V enem izmed primerov je tako zapisalo, da je svobodo tiska treba razumeti kot svobodo, ki omogoča, da lahko vsakdo, ki to finančno in organizacijsko zmore, svobodno izdaja časopise in druge publikacije ter na ta način svobodno širi vesti in mnenja po svojem izboru. Pri tem mora po navedbah sodišča spoštovati ustavne pravice drugih in v skladu z določbami zakona o medijih tudi Kodeks novinarske etike.²⁹

Iz tega je sodišče tudi zaključilo, da so pravice novinarjev in ostalih državljanov različne, ko gre, kot v tem primeru, za vprašanje popravka in odgovora na objavljeno informacijo. Še več, sodišče je celo zapisalo, da njihov položaj že po ustavi ni enak in da iz navedenega razloga v primeru različne obravnave le-teh ni podana kršitev 14. člena ustave, ki zagotavlja enakopravnost.³⁰

Isto stališče je zavzelo Vrhovno sodišče Republike Slovenije tudi v nekem drugem primeru, ko je toženec zapisal:

»Državljanji so glede pravice do svobode izražanja izenačeni z novinarji, bistvo novinarskega poklica pa je obveščanje javnosti in nudenje informacij v interesu javnega

nadzora.«

Sodišče je v odgovor zgolj zapisalo, da toženec v konkretnem primeru ni imel vloge novinarja ter je iz tega izpeljalo zanj drugačne posledice, s čimer dejansko priznava razlikovanje med novinarji in ostalimi. Zanimivo je, da je bil v konkretnem primeru državljan v vlogi poslanca državnega zbora in predsednika ene izmed preiskovalnih komisij.³¹

Na podlagi teh predpostavk in ob upoštevanju evropskih direktiv predlog zakona opredeljuje tudi posamezne subjekte, ki jih zakon veže na spoštovanje določb tega zakona. Takšna definicija sledi tudi izrecno iz dokumentov Komisije EU.³²

Novinarska avtonomija je v predlogu zagotovljena v 5. členu, ki pravi, da so uredništvo, uredniki, novinarji in drugi avtorji prispevkov v okviru vsebinske zasnove in v skladu s temeljnim aktom izdajatelja pri svojem delu neodvisni in samostojni.

- Pravica do popravka in odgovora

Pravica do popravka in odgovora³³ je ena izmed pravic, ki jih Ustava Republike Slovenije uvršča med temeljne človekove pravice in svoboščine, in je v tem smislu edinstvena, saj v drugih državah ta pravica ni ustavno zaščitena. Večina držav pa ne pozna pravice do odgovora niti na ravni zakonske zaščite. Tudi Evropska konvencija o človekovih pravicah (EKČP) ne vsebuje pravice do popravka in odgovora. Nekateri teoretiki pravico do popravka utemeljujejo s široko razlago 10. člena EKČP³⁴.

Namen sprememb določb o pravici do popravka in odgovora je v uskladitvi tega instituta z njegovo vlogo in pomenom, ki ga ima v pravnem redu Republike Slovenije, ter v skladu s temeljnimi načeli, ki jih mora zasledovati pravni red Republike Slovenije. Institut pravice do popravka in odgovora, urejen na način, kot ga določa veljavni Zakon o medijih, je neustrezen, saj ne sledi razvoju pravne teorije in prakse. Ustava določa v 40. členu:

»Zagotovljena je pravica do popravka objavljenega obvestila, s katerim sta prizadeta pravica ali interes posameznika, organizacije ali organa, in prav tako je zagotovljena pravica do odgovora na objavljeno informacijo.«

Že v komentarju Ustave³⁵ je opozorjeno, da je treba pri zakonskem urejanju tega področja upoštevati meje, ki jih predstavlja svoboda izražanja po 39. členu Ustave in pravica do svobodne gospodarske pobude po 74. členu Ustave, saj široka razlaga pravice do popravka in odgovora, ki pomeni za izdajatelja obvezno objavo določenih vsebin, lahko predstavlja poseg v njegov ekonomski interes, ki se izraža v tem, da sam svobodno odloča kaj in na kakšen način bo objavil v mediju, ki ga izdaja. Zadnje spremembe ZMed-A so v preveliki meri posegale v omenjeni ustavni kategoriji. Zakonska ureditev je presegla ustavno določeno pravico do popravka in odgovora in se na nek način spremenila v orodje pritiska na novinarje, odgovorne urednike in medije, kar posebej potrjuje dejstvo, da je ZMed-A³⁶ na novo opredelil kršitev določb glede popravka kot prekršek.

V 40. členu Ustave sta zapisani dve pravici, pravica do popravka in pravica do odgovora, sedanja zakonska ureditev pa je to razliko s širitvijo pravice do popravka zameglila ter jo spremenila v pravico »dostopa do medijskega prostora«, kar pa pomeni poseg v ekonomske pravice izdajatelja in omejevanje pravice medijev oziroma urednikov pri odločitvah, vezanih na objave.

Upoštevanje ustavne določbe je potrebno ločiti pravico do popravka od pravice do odgovora. Pravica do popravka zagotavlja pravico vsakogar, da reagira na napačne ali neresnične informacije, s katerim so prizadete njegove pravice. Izdajatelj mora brezplačno objaviti njegov popravek. Tako razlaga pravico do popravka tudi Ustavno sodišče v odločbi št. Up-124/05 z

dne 15. 02. 2007. Ta zaščita naj bi bila namenjena predvsem tistim, ki sicer nimajo možnosti dostopa do medijev.

Ustavno sodišče je tako v svojih odločbah, med drugim, zapisalo:

»Ustavno besedilo pravico do popravka veže na prizadetost pravice tistega, ki popravek zahteva. Bistvo pravice do popravka je v tem, da ima vsakdo pravico odzvati se na obvestilo, objavljeno v medijih, ki prikazuje netočna dejstva o njem in so z njim prizadete njegove pravice ali koristi. Pravica do popravka je primarno namenjena varstvu zasebnega interesa prizadetega posameznika, ki lahko v odgovoru na objavljeno obvestilo zatrjuje netočno prikazovanje dejstev in ščiti svoje osebne pravice (čast, dobro ime, ugled, zasebnost ali dostojanstvo).«

»Pravica do popravka je pravica od odgovornega urednika zahtevati brezplačno objavo odziva na vsakršno objavljeno obvestilo, s katerim sta bila prizadeta pravica ali interes posameznika, organizacije ali organa. Namen pravice do popravka ("right of reply") je v tem, da ima vsaka fizična ali pravna oseba pravico odzvati se na informacijo, objavljeno v medijih, ki prikazuje netočna dejstva o njej in so z njo prizadete njene osebne pravice. Koncept pravice do popravka zajema dva vidika: (1) zagotavljanje celovite in uravnotežene podobe dogajanja (v tem okviru zlasti varovanje interesa javnosti po objektivni in vsestranski informiranosti) ter (2) uresničevanje posameznikove pravice do varstva dobrega imena, časti in zasebnosti (in s tem tudi ustavno varovane pravice do dostojanstva).«

»Pravica do popravka je individualna pravica civilnopravne narave, s katero prizadeti varuje svoje pravice in interese in jo ima tedaj, ko sta bila z objavljeno informacijo prizadeta njegova pravica ali interes. Pravice do popravka ni mogoče enačiti s pravico dostopa do medija. Od slednje jo loči močna osebna nota; pravica do popravka je namreč vezana na prizadetost pravice oziroma interesa tistega, ki popravek zahteva, in nastane kot posledica prej objavljenega prispevka (npr. članka). Gre za način, na katerega lahko posameznik s sredstvi medijskega prava brani svojo čast ali dobro ime z učinkovitim sodelovanjem v javni razpravi, ki ga zadeva. S tem, ko ima prizadeti možnost objave popravka na informacijo, ima nasproti medijem enakopravnejši položaj, ustvarjeno je določeno ravnotežje, varovano načelo enakosti orožij.«

Poudariti je potrebno, da je pravica do popravka in odgovora le eno izmed pravnih sredstev, ki jih lahko uporabijo prizadeti. Prav zato omejitve sedanje preširoke in nejasne zakonske ureditve ne zmanjšuje obsega pravic tistih, ki ocenijo, da so s posameznimi objavami kršene njihove pravice.

Poleg pravice do popravka in odgovora lahko vsak, ki se čuti prizadeta, uporabi tudi druga pravna sredstva. Če gre za hude posege v pravice in svoboščine, ki so opredeljeni kot kazniva dejanja zoper čast in dobro ime, je možna uvedba kazenskega postopka zoper avtorja ali odgovornega urednika. V primeru, ko gre za posege storjene preko medijev, kazenski zakonik dejanja strožje obravnava, saj so za kazniva dejanja zoper čast in dobro ime, storjena preko medijev, zagrožene višje kazni kot za ostala tovrstna kazniva dejanja. Kot sankcija pa je predvidena tudi objava sodbe.

Poleg uvedbe kazenskega postopka pa ima vsak prizadeti na razpolago civilno pravne sankcije določene v Obligacijskem zakoniku. V tožbah pred civilnim sodiščem lahko prizadeti uveljavlja denarno odškodnino za materialno ali nematerialno škodo, ki mu je nastala zaradi objav, lahko pa uveljavlja tudi sankcije v obliki objave sodbe, popravka, opravičila ali preklica izjave. Gre za sankcije, ki so zelo podobne oziroma identične s sankcijam, določenim v okviru pravice do popravka in odgovora po zakonu o medijih.

Predlagane spremembe ne zmanjšujejo obsega pravic, temveč bodo zgolj omejile pravico

do popravka na pravico do korekcije napačnih ali neresničnih navedb v objavljenem obvestilu, kar je njeno bistvo, ne pa da se ta pravica širi in tolmači kot pravico do dostopa do medijev ter pravico prisiliti odgovornega urednika ali izdajatelja, da objavi drugačno mnenje od stališča zapisanega ali objavljenega v mediju.

Prenos evropske medijske zakonodaje:

Predlog zakona o medijih je nastal predvsem zaradi zahtev Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (kodificirana različica), ki spreminja Direktivo o televiziji brez meja (*Television without Frontiers Directive*), z namenom oblikovanja ohlapnejših pravil, ki regulirajo televizijo in televiziji podobne storitve.

Direktiva 2010/13 EU zajema vse avdiovizualne medijske storitve. To pomeni tako tradicionalno televizijo (linearne storitve), kot tudi video na zahtevo (nelinearne storitve). Osnovni namen Direktive 2010/13 EU je vzpostavitev enotnega evropskega trga na področju avdiovizualnih medijskih storitev, zato so posebni poudarki na oglaševanju, ki je namenjeno otrokom, oglaševanju hrane in sprejemanju etičnih kodeksov s tega področja, koregulaciji in samoregulaciji ter dostopnosti vsebin osebam z okvarami vida ali sluha.

Glede na to, da so nelinearne storitve v svoji osnovi drugačne, saj gre za vsebine, ki si jih predvaja uporabnik na svojo lastno zahtevo (čas in vsebina sta v domeni uporabnika vsebin, saj le ta lahko izbere vsebino in čas predvajanja), je za te storitve potrebna minimalna regulacija (predvsem zaščita otrok in mladoletnikov). Linearne (klasična televizija) pa ostaja strožje regulirana, predvsem na področju zaščite otrok in mladoletnikov ter na področju oglaševanja.

Direktiva 2010/13 EU uvaja liberalnejša pravila za oglaševanje, dnevna kvota oglaševanja se ukine, uvede se omejitev oglaševanja na uro (12 minut ali dvajset procentov oglaševalskih vsebin na uro), avdiovizualna dela se lahko prekinejo na vsake pol ure (do sedaj na 45 minut). Direktiva 2010/13 EU postavlja pravila za promocijsko umeščanje izdelkov, *t.i.* »*product placement*«, kjer gre na način oglaševanja proizvodov, blagovnih znamk ali storitev, in sicer na tak način, da so proizvodi ali blagovne znamke vključeni v samo avdiovizualno delo ali drugo programsko vsebino (npr. filmi James Bond in avtomobili, ure itd. v teh filmih).

Direktiva 2010/13 EU prinaša spremenjena pravila na področju ugotavljanja jurisdikcije nad programi, ki se razširjajo preko satelitov. Jurisdikcija se ugotavlja tako, da se ugotovi lokacija zemeljske postaje »*up link*« in šele nato druge dejavniki (zakup satelita in podobno). Smatra se, da je izdajatelj pod jurisdikcijo tiste države, ki mu omogoča zemeljsko posredovanje signala na satelit. Če se lokacije zemeljske postaje ne da ugotoviti, pa velja jurisdikcija tiste države, ki omogoča pošiljanje signala iz orbitalnega satelita (država, ki ima zakupljene satelitske zmogljivosti). Jurisdikcija za satelitske programe se je do sedaj ugotavljala v obratnem smislu, kar je povzročalo veliko preglavic, saj se najlažje ugotovi ravno pozicija zemeljske postaje.

Pri ugotavljanju jurisdikcije nad izdajatelji oziroma ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev je najpomembnejše načelo države izvora, ki določa, da pri zagotavljanju storitev (programov) v druge države, veljajo tista pravila, ki so v veljavi v državi, kjer ima izdajatelj sedež. To je pomembno za spodbujanje čezmejnih storitev, saj izdajatelj ni več odvisen od pravil države, v katero pošilja signal. Pomembno je, da ne krši pravil, ki veljajo na enotnem EU trgu in so urejena z Direktivo 2010/13 EU. Odstopanje oziroma derogacija od načela države izvora je zagotovljena v tistih primerih, ko v državi članici, kjer ima sedež izdajatelj,

veljajo ohlapnejša pravila, kot v državi sprejemnici. V primeru kršitev (pornografija, spodbujanje sovraštva ipd.) lahko država članica omeji retransmisijo signala na njenem območju.

Direktiva 2010/13 EU namenja posebno pozornost promociji evropskih avdiovizualnih del. Direktiva 2010/13 EU navaja v preambuli, da je *»nujno, da v državah članicah spodbujamo tržišča ustrezne velikosti za televizijske produkcije, ki bodo omogočila vračanje nujnih naložb, ne le z vzpostavljanjem splošnih pravil za odpiranje nacionalnih trgov, temveč tudi tako, da evropskim produkcijam, kadar je to izvedljivo in z ustreznimi sredstvi, namenjamo večinski delež v televizijskih oddajah vseh držav članic.«*

Cilj Direktive 2010/13 EU je tudi spodbujanje koregulacije in samoregulacije. Države članice spodbujajo koregulativne in/ali samoregulativne ureditve na nacionalni ravni na področjih, ki jih usklajuje direktiva, v obsegu, ki ga dopuščajo njihovi pravni sistemi. Te ureditve so takšne, da jih glavne interesne skupine v zadevnih državah članicah na splošno sprejemajo in da zagotavljajo učinkovito izvajanje (npr. zaščita otrok in mladoletnikov pred škodljivimi vsebinami ter na področju oglaševanja nezdrave hrane in pijače).

Eden izmed najpomembnejših ciljev Direktive 2010/13 EU je spodbujanje razvoja medijske pismenosti. Medijska pismenost se nanaša na spretnosti, znanje in razumevanje, ki uporabnikom omogočajo učinkovito in varno rabo medijev. Le medijsko pismene osebe so sposobne ozaveščeno izbirati in razumeti značilnosti vsebine in storitev ter v polnem obsegu izkoristiti priložnosti, ki jih omogočajo nove komunikacijske tehnologije, sebe in svojo družino pa so sposobni bolje zaščititi pred škodljivim in žaljivim gradivom. Direktiva 2010/13 EU nalaga državam članicam sprejetje ukrepov za spodbujanje medijske pismenosti v vseh družbenih plasteh in pozorno spremljanje napredka na tem področju.

Skladno z Direktivo 2010/13 EU morajo države članice sprejeti ukrepe za večjo dostopnost medijskih vsebin za invalidne in starejše osebe, saj imajo tudi le-te polno pravico do udeležbe v kulturnem in družbenem življenju. Načini zagotavljanja dostopnosti bi morali med drugim vključevati znakovni jezik, podnaslavljanje, zvočne opise in preproste menije.

Države članice so v skladu z nalogami, ki jim jih podeljuje Pogodba o delovanju Evropske unije, odgovorne za učinkovito izvajanje Direktive 2010/13 EU. Države članice lahko same izberejo primerne instrumente v skladu s svojimi pravnimi tradicijami in ustaljenimi strukturami, zlasti pa obliko svojih pristojnih neodvisnih regulatornih organov, da lahko delo pri izvajanju direktive opravljajo nepristransko in pregledno. Instrumenti, ki jih izberejo države članice, bi morali zlasti prispevati k spodbujanju pluralnosti medijev.

Razlogi za sprejem novega zakona o medijih:

Predlog zakona je nastal predvsem zaradi zahtev Direktive 2010/13 EU, ki v bistvenem spreminja naravo in opredelitev subjekta, ki se ureja.

Temeljni koncept Direktiva 2010/13 EU je prinesel prenos logike regulacije s platforme na samo dejavnost, kar v praksi pomeni korenite spremembe v razmišljanju o medijih. Mediji, kot jih poznajo ustave in pravni redi držav, razumejo pod tem pojmom nekaj drugega in praviloma tudi ožjega. Medije ne obravnavajo zgolj kot platformo, temveč kot vrednostno opredeljen institut, ki mu pravo daje posebne pravice in dolžnosti.

V pravni teoriji se pogosto govori o tisku, kot sinonimu za vse oblike medijev. Direktiva 2010/13 EU je tu naredila korak naprej. Skladno s tem je potrebno institut medija, kot ga pozna pravo, prenesti na vse nove oblike medijskih storitev, seveda, v kolikor je to primerno in resnično potrebno.

Temeljna načela in usmeritve v medijih nedvomno veljajo za vse, tako medije kot avdiovizualne medijske storitve. Če jih omenimo le nekaj, zaščita ustrezne rabe slovenščine, zaščita otrok in mladoletnikov, pravica do popravka in odgovora, omejitve pri oglaševanju, posebna pravila za spodbujanje slovenske in EU produkcije, varstvo konkurence ter zagotavljanje pluralizacije in raznovrstnosti. Gre za institute, ki so le izjemoma vezani zgolj na posamezne tipe oziroma zvrsti medijev in medijskih storitev. Za nekatere izmed zvrsti medijev sicer veljajo npr. posebnosti glede oblik prenosa ali posebnosti glede same storitve, vendar pa so osnovna načela in pravila, s katerimi so prvenstveno varovane temeljne človekove pravice in svoboščine, enaka za vse, tako klasične medije kot avdiovizualne medijske storitve.

Na pripravo predloga zakona so vplivali tudi naslednji dokumenti: Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/20/ES z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (*Direktiva o odobritvi*) ter Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/22/ES z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (*Direktiva o univerzalnih storitvah*).

Predlog zakona je pripravilo Ministrstvo za kulturo na podlagi predlogov članov ekspertne skupine za pripravo sprememb in dopolnitev Zakona o medijih, predlogov zainteresirane javnosti in zahtev pravnega reda Republike Slovenije in EU.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Osnovni cilji sprememb medijske zakonodaje so:

- uresničevanje javnega interesa na področju medijev;
- večja avtonomija novinarjev in medijev;
- zaščita svobode izražanja in pravice do javnega obveščanja ter obveščenosti;
- zaščita otrok in mladoletnikov v medijih;
- ureditev državnih pomoči na področju medijev;
- zaščita medijskega pluralizma in kulturne raznolikosti;
- nadzor nad koncentracijami v medijih oziroma varstvo konkurence v medijih;
- ustrežnejša ureditev postopka za uveljavljanje pravice do popravka in odgovora;
- zagotovitev organizacijskega okvira in ustreznih pogojev za oblikovanje dolgoročnih strategij in politik na medijskem področju z ustanovitvijo Sveta za medije;
- vzpostavitev učinkovitega nadzora nad izvajanjem zakonskih določil, z jasno razmejitvijo pristojnosti Inšpektorja za medije in Agencije za pošto in elektronske komunikacije, ter prenos nadzora nad varstvom konkurence medijih na Urad za varstvo konkurence;
- regulacija vseh avdiovizualnih medijskih storitev;

- uskladitev s pravnim redom EU.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na naslednjih splošnih načelih:

- Zaščita slovenskega jezika: ime medija, medijske vsebine in oglaševalske vsebine morajo biti v slovenskem jeziku, razen v primeru zakonsko določenih izjem;
- Svoboda izražanja: dejavnost medijev temelji na svobodi izražanja, ob spoštovanju nedotakljivosti in varstva človekove osebnosti in dostojanstva, omogočanju svobodnega pretoka informacij ter odprtosti medijev za različna mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine, zagotavljanju avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju medijskih vsebin v skladu s vsebinskimi zasnovami in profesionalnimi kodeksi, ter ob upoštevanju osebne odgovornosti novinarjev in urednikov oziroma drugih avtorjev prispevkov za posledice njihovega dela;
- Novinarska avtonomija: uredništvo, uredniki, novinarji in drugi avtorji prispevkov so v okviru vsebinske zasnove in v skladu s temeljnim aktom izdajatelja pri svojem delu neodvisni in samostojni;
- Svoboda razširjanja medijskih vsebin iz drugih držav: Republika Slovenija zagotavlja svobodo razširjanja in sprejemanja medijskih vsebin iz drugih držav na njeno območje in lahko v posameznih primerih omejuje to svobodo le v skladu z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, v primeru avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav, članic EU, pa le v primerih, določenih v členih 3 in 4 Direktive 2010/13 EU;
- Prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti: prepovedano je z razširjanjem medijskih ali oglaševalskih vsebin spodbujati k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ter izzivati narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost;
- Varstvo avtorske in sorodnih pravic: izdajatelji radijskih ali televizijskih programov so dolžni pred začetkom oddajanja skleniti pogodbe s kolektivnimi organizacijami za varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo radiodifuzno razširjala na njihovih programih; ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev ne smejo predvajati kinematografskih del zunaj terminov, dogovorjenih z imetniki pravic;
- Zaščita otrok in mladoletnikov: otrokom in mladoletnikom je zagotovljena posebna zaščita in varstvo v medijih, zlasti v primeru oglaševalskih vsebin, potencialno škodljivih vsebin (pornografija, nasilje); prepovedana so nedopustna pojavljanja otrok v komercialne namene v posameznih primerih ter samovoljno ali nezakonito vmešavanja v njihovo zasebno življenje, družino ali dom oziroma nezakoniti napadi zoper njihovo čast in ugled;

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog zakona ohranja strukturo sedanjega zakona o medijih, vendar jo spreminja po vsebini, pristojnostih in načinih oblikovanja tako, da se v skladu s predlogi zainteresirane javnosti, zahtevami pravnega reda EU, obstoječo dobro prakso v Republiki Sloveniji in drugih državah EU, teorijo na navedenem področju in izkušnjami, zagotovijo ustrezni pogoji

za delovanje medijev oziroma avdiovizualnih medijskih storitev.

Pomemben del sprememb se nanaša na zahteve EU, ki so vezane predvsem na novo urejanje avdiovizualnih medijskih storitev v Evropi, na vprašanje urejanja pravice do popravka in odgovora, na področje oglaševanja, doseganja kvot slovenske in evropske produkcije, podeljevanja državnih pomoči, preprečevanja zlorabe prevladujočih položajev, varstva konkurence v medijih in na zahteve po preglednosti delovanja izdajateljev oziroma ponudnikov medijskih storitev oziroma na zahteve po izpolnjevanju obveznosti, ki jih določa zakon.

Predlog zakona natančno določa temeljne pojme oziroma definicije, s pomočjo katerih se ustrezno določi tudi obseg regulacije. Definicija avdiovizualne medijske storitve, kot jo podaja Direktiva 2010/13 EU, je preozka, ker ne vključuje vseh oblik javnega komuniciranja, ki jih ureja veljavni zakon o medijih. Direktiva 2010/13 EU govori namreč o avdiovizualnih medijskih storitvah in o ponudnikih avdiovizualnih medijskih storitev, obstoječi Zakon o medijih pa regulira le delovanje (klasičnih) medijev.

Pregled pogloblitnih rešitev v predlogu zakona:

1. Definicija medija in definicije osnovnih pojmov v predlogu zakona:

- Predlog zakona uvaja novo, podrobnejšo definicijo medija, in definicijo, kaj mediji niso;
- Nekatere definicije osnovnih pojmov se zaradi implementacije Direktive 2010/13 EU ustrezno preoblikujejo oz. dopolnijo, npr. uredniška odgovornost, oglaševalske vsebine, itd.;
- Zaradi implementacije Direktive 2010/13 EU predlog zakona uvaja nove pojme, npr. avdiovizualna medijska storitev, avdiovizualna medijska storitev na zahtevo, ponudnik avdiovizualne medijske storitve, avdiovizualno komercialno sporočanje, promocijsko umeščanje izdelkov itd..

2. Državne pomoči na področju medijev oziroma sofinanciranje javnega interesa na področju medijev:

- Predlog zakona uvaja večletno in sistemsko podporo radijskim in televizijskim programom, ki so v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije (postopek podelitve koncesije);
- Predlog zakona uvaja večletno podporo plačljivim splošno informativnim tiskanim medijem;
- V predlogu zakona so predvidena tudi posebna sredstva za utrjevanje novinarske strokovnosti, izobraževanje novinarjev za nova profesionalna, zlasti tehnološka znanja, za spodbujanje institutov novinarske avtonomije, za povečevanje medijske pismenosti, ki uporabnikom omogoča učinkovito in varno rabo medijev ter za raziskovalne projekte na področju medijev;
- V predlogu zakona je predvidena tudi posebna pomoč medijem v poslovnih težavah, pod določenimi pogoji.

3. Omejitve lastništva, omejitve koncentracij in transparentnost lastništva v medijih:

- Predlog zakona ukinja postopek predhodnega soglasja Ministrstva za kulturo za pridobitev več kot 20 odstotnega deleža v izdajatelju medija;
- Predlog zakona ukinja prepoved nezdržljivosti opravljanja telekomunikacijske ter radijske in televizijske dejavnosti;
- Predlog zakona ukinja prepoved navzkrižnih lastniških povezav in prepoved

- izdavanja med radijskimi in televizijskimi programi;
- Predlog zakona ukinja absolutno prepoved povezav (lastniških, izdajateljskih, povezane osebe ipd.) med splošno informativnimi dnevniki ali tedniki in radijskimi oziroma televizijskimi programi;
  - Predlog zakona določa pristojnost odločanja o koncentracijah v medijih Uradu za varstvo konkurence, s tem da predlog zakona določa nižje pragove za priglasitev koncentracije, v kateri je vsaj eno izmed udeleženih podjetij izdajatelj medija. V postopek je, kot obvezna priloga vloge za priglasitev koncentracije, vključeno tudi predhodno mnenje Sveta za medije, ki temelji zlasti na testu javnega interesa.

4. Razvid medijev:

- Po predlogu zakona vpis v razvid medijev ni več pogoj za opravljanje medijske dejavnosti;
- Razvid medijev je javna evidenca – določena je obveznost izdajatelja, da vpiše medij v razvid;
- Predlog zakona zagotavlja ažuren, javnosti bolj dostopen razvid, posebej je poudarjena obveznost izdajatelja, da sporoča spremembe podatkov o mediju.

5. Novinarska avtonomija:

a) Predlog zakona določa vrsto ukrepov za povečanje avtonomije novinarjev oziroma uredništva:

- Večja avtonomija uredništva pri imenovanju odgovornega urednika;
- Uvedba uredniškega statuta za večje medije;
- Uvedba stalnega poravnalnega odbora;
- Določitev novinarskega kodeksa kot del pogodbe o zaposlitvi med novinarjem in izdajateljem;
- Imenovanje področnih urednikov v pristojnosti odgovornega urednika.

b) Predlog zakona ohranja status samostojnega novinarja, z naslednjimi spremembami:

- Dodatni pogoji za pridobitev statusa, s čimer se želi zagotoviti, da ta status pridobijo le tiste osebe, ki opravljajo novinarsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, in ki iz tega naslova pridobivajo tudi večinski del letnih prihodkov;

6. Pravica do popravka in odgovora:

- Nova definicija popravka in odgovora, v skladu z Ustavo RS;
- Določeneje in natančneje opredeljen postopek za objavo popravka oziroma odgovora;
- Natančneje določeni pogoji za zavrnitev oziroma zavrženje zahteve za objavo popravka oziroma odgovora.

7. Programske zahteve in omejitve (programski deleži):

- Predlog zakona ohranja višino obveznega deleža slovenske glasbe na 20 odstotkih vse dnevno predvajane glasbe, s tem da mora biti večinski del kvote slovenske glasbe predvaja čez dan;
- Predlog zakona predvideva obveznost doseganja deleža lastne produkcije v višini 20 odstotkov mesečnega oddajnega časa radijskih ali televizijskih programov;
- Predlog zakona na področju programskih zahtev in omejitev določa regulacijo tudi za avdiovizualne medijske storitve na zahtevo; po vzoru Direktive 2010/13 EU gre za blažjo obliko regulacije kot v primeru televizijskih programov;

- Predlog zakona uvaja tematske televizijske programe, za katere t.i. »slovenske kvote« ne veljajo;
- Predlog zakona na področju radijskih programov, ki se razširjajo izključno prek takih distribucijskih platform, ki ne pomenijo naravno omejene dobrine, določa izjeme od obveznosti doseganja kvot.

8. Zaščita otrok in mladoletnikov v elektronskih medijih:

- Predlog zakona v skladu z Direktivo 2010/13 EU prinaša določene spremembe glede varstva otrok in mladoletnikov pri razširjanju programskih vsebin televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo;
- Regulacija na področju varstva otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami je po predlogu zakona smiselno razširjena tudi na radijske programe;
- Otroci so posebej varovani tudi na področju oglaševanja v medijih.

9. Oglaševanje v medijih:

- Predlog zakona prinaša spremembe na področju oglaševanja v televizijskih programih, v skladu z Direktivo 2010/13 EU (maksimalen delež oglaševanja 12 minut na uro, 30 minutni časovni interval med oglaševalskimi bloki);
- Predlog zakona za RTV Slovenijo določa strožje pogoje na področju oglaševanja (manjši delež oglasov, zlasti v t.i. »*prime time-u*«, prepoved prekinjanja posameznih oddaj);
- Predlog zakona po vzoru Direktive 2010/13 EU prinaša regulacijo promocijskega umeščanja izdelkov v programskih vsebinah televizijskih programov oziroma drugih avdiovizualnih medijskih storitvah (t.i. *product placement*).

10. Svet za medije:

- Predlog zakona predvideva ustanovitev neodvisnega strokovnega telesa na področju medijev;
- Svet za medije naj bi sestavljali ugledni strokovnjaki z medijskega področja, novinarstva, komunikologije, telekomunikacij in informatike, avdiovizualne kulture, prava, ekonomije ali osebe z večletnimi izkušnjami na vodilnih ali vodstvenih položajih v medijih;
- Pristojnosti Sveta za medije so predvsem na področju etičnih, moralnih in strokovnih standardov na področju medijev, ter na področju spremljanja (razvoja) medijske krajine (raziskave, predlogi ukrepov).

11. Izvajanje dejavnosti elektronskih medijev:

- Predlog zakona prinaša nekatere spremembe zaradi prehoda na digitalno radiodifuzijo (postopek izbire ponudnika za razširjanje radijskih ali televizijskih programov v digitalni tehniki);
- Predlog zakona predvideva za vse elektronske medije obvezno plačilo regulatorju (APEK), s katerim se bodo pokrili stroški izvrševanja pristojnosti, ki jih ima APEK po tem predlogu zakona .

12. Upravni in inšpekcijski ter strokovni nadzor nad izvajanjem zakonskih določb:

- Predlog zakona razmejuje pristojnosti med Ministrstvom za kulturo, Inšpektoratom Republike Slovenije za kulturo in medije ter Agencijo za pošto in elektronske komunikacije.

Sodelovanje javnosti pri pripravi predloga zakona:

Ministrstvo za kulturo je osnutek zakona z namenom seznanitve javnosti objavilo dne 28. 07. 2010. Osnutek zakona je bil objavljen na portalu E-demokracija in na spletni strani Ministrstva za kulturo do dne 20. 09. 2010.

Ministrstvo je v okviru javne razprave prejelo mnenja, pripombe in predloge okoli 90 subjektov, ki so na ministrstvo poslali približno 120 dokumentov v tej zadevi. V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- posamezna ministrstva in državni organi,
- občine in združenja občin.

Pisna mnenja, predloge, pripombe so podali:
Agencija za pošto in elektronske komunikacije

Aktiv Dela

Aktiv novinarjev Dnevnika

Aktiv novinarjev medijskih hiš

Aleš Bohinec

AMIS d.o.o.

Boris Sušin (Moj Radio 1)

Delo d.d.

Dr. Peter Lah

Dr. Renata Šribar in sopodpisniki

Društvo glasbeni forum

Društvo slovenskih skladateljev (DSS)

Fakulteta za družbene vede (Spletno oko)

Franc Donko

GIZ lokalnih in regionalnih radijskih postaj

Goran Novkovič (Žurnal)

Gregor Mihelič

GZS-Združenje založnikov časopisov in revij

GZS-Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

GZS-Združenje radiodifuznih medijev

Informacijski pooblaščenec

Komercialne radijske in televizijske postaje (RTS, Čarli TV/Golica TV, GTV, TV AS, TV Primorka, Vaš Kanal, Kanal A, POP TV, R 94, 1 TR, radijska mreža Radio 94, Radio Rogla, Moj Radio, Radio Zeleni val, Radio 1 Štajerska, Radio 1 Obala, Radio 1 Portorož, Radio 1 Krvavec, Radio 1 Primorska, Radio 1 107.9, Radio Belvi Gorenjska, Radio Belvi Kranj, Radio Bakla, Radio Geoss, Radio Antena, Radio Goldi-Savinjski val, Radio 1 Dolenjska, Radio Robin, Radio Orion, Radio Fantasy, Radio Fantasy Maribor, Radio Fantasy Velenje, Radio Brezje, Radio Radlje, Radio Grom, Koroški radio, Radio Salomon, Radio Veseljak, Radio Aktual, Radio Veseljak Posavje, Studio D, Radio Veseljak Lisca, Radio Ekspres, Radio Krka, Radio Snoopy, Radio Tartini, Radio NET, Radio Capris, Radio Hit)

Komercialne radijske postaje in televizijski program RTS

mag. Rina Klinar

mag. Rina Klinar in Dejan Fujs

mag. Stane Hrovatič

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
Mestna občina Celje
Mestna občina Koper
Mestna občina Novo mesto
Ministrstvo za pravosodje
Miran Lesjak
Ministrstvo za notranje zadeve
Nadzorni svet RTV Slovenija
Neodvisne radijske postaje-interesna skupina (Radio Hit, Radio Zeleni val, Radio Velenje, Radio Alfa, Radio Laser, Radio Center, Radio Net, Radio Capris)
Nova Slovenija (NSi)
Občina Borovnica
Občina Brezovica
Občina Brežice
Občina Divača
Občina Dol pri Ljubljani
Občina Dolenjske Toplice
Občina Komen
Občina Krško
Občina Litija
Občina Metlika
Občina Piran
Občina Radlje ob Dravi
Občina Semič
Občina Sevnica
Občina Sevnica
Občina Sežana
Občina Šmartno pri Litiji
Občina Vrhnika
Občina Žužemberk
Poslanska skupina madžarske narodne skupnosti
PRO PLUS d.o.o.
Radio 1 d.o.o. in Infonet media d.d.
Radio Center in sopolpisniki
Radio Študent
Regionalna radijska programska mreža Radio 1
Televizijski program RTS
Televizijski programi RTS, Vaš kanal in TV Primorka
Samo Razinger
Sašo Fajon (Sindikat glasbenikov Slovenije)
SAZAS
Sindikat novinarjev Slovenije
slovenska družina Zalar iz Anglije
Slovenska oglaševalska zbornica
Slovensko društvo za odnose z javnostmi
Strokovna komisija za glasbeno umetnost
Styria Media Group AG
Slovenska unija glasbenih ustvarjalcev
Svet delavcev RTV Slovenija
Svet za radiodifuzijo

ŠOU

Tanja Kamin (FDV)

Tomaž Čop (glasbeni urednik)

Urad za narodnosti

Uredniki lokalnih uredništev Radia 1

Uredništvo Večera

Založniška hiša AM Ljubljana

Zavod IPF

Združenje slovenskih neodvisnih avdio in video producentov

Zveza potrošnikov Slovenije

Zveza sindikatov vseh glasbenikov Slovenije (ZSVGS)

Zveza za šport otrok in mladine Slovenije

Mnenja, predlogi in pripombe so se predvsem nanašale na področje ureditve pravic in obveznosti uredništva (novinarska avtonomija), programskih radijskih mrež, zaščite otrok in mladoletnikov, programskih deležev, zlasti kvote slovenske glasbe, državnih pomoči medijem in na področje varstva konkurence v medijih oziroma nadzora nad koncentracijami v medijih.

Ministrstvo za kulturo je na podlagi posredovanih pripomb oblikovalo nov, t.i. drugi osnutek zakona, ki ga je objavilo dne 16. 11. 2010 na svoji spletni strani.

Ministrstvo je vse od začetka javne razprave v juliju 2010 pa tako rekoč do današnjega dne sprejemalo mnenja, predlogi in pripombe javnosti.

Ministrstvo se je na temo novega zakona o medijih sestalo s številnimi subjekti, delujočimi na področju medijev:

- Skupščina GIZ lokalnih in regionalnih radijskih postaj (27. 05. 2010)
- sestanek s predstavniki programov posebnega pomena (28. 06. 2010)
- srečanje z Aktivom novinarjev Slovenije (16. 07. 2010; 15. 12. 2010)
- sestanek na Uradu za varstvo konkurence (22. 07. 2010)
- sestanki na Gospodarski zbornici Slovenije (08. 09. 2010, 16. 09. 2010, 18. 01. 2011)
- razprava na temo ureditve vprašanje kvote slovenske glasbe (23. 03. 2010, 09. 09. 2010)
- sestanek z zastopnico lokalnih in regionalnih radijskih postaj posebnega pomena (23. 09. 2010)
- sestanek z namestnico Informacijske pooblaščenke (28. 09. 2010)
- razprava o medijski zbornici (30. 09. 2010)
- sestanek z Zvezo gluhih in naglušnih (28. 09. 2010)
- sestanek z Radiem Študent (21. 10. 2010)
- sestanek s predstavniki Ministrstva za pravosodje
- sestanek z direktorico Slovenske oglaševalske zbornice (04. 11. 2010)
- sestanek z Združenjem slovenskih neodvisnih avdio in video producentov (9. 11. 2010)
- okrogla miza Slovenske oglaševalske zbornice (17. 11. 2010, 23. 11. 2010)
- sestanek s predstavniki RTV Slovenija (07. 12. 2010)
- srečanja s posameznimi slovenskimi glasbeniki (04. 02. 2010, 20. 12. 2010)
- sestanek s predsednikom Sveta za radiodifuzijo (22. 12. 2010)
- udeležba na novinarskih dnevih
- sestanek z Agencijo za pošto in elektronske komunikacije (17. 09. 2010, 13. 01. 2011)
- posvet o novinarski avtonomiji (25. 01. 2011)
- sestanek na Direktoratu za delovne migracije (26. 02. 2011)

- sestanek s predstavniki nosilcev televizijskih digitalnih regij (03. 03. 2011)
- sestanek z Direktoratom za informacijsko družbo (09. 03. 2011)
- idr.

Mnenja, predlogi in pripombe so bile v pretežni meri upoštevane.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

V okviru sedanjega zakona o medijih se na letni ravni zagotavlja približno 5 milijonov EUR, konkretno v letu 2011:

PP 2489 Izvajanje Zakona o medijih – 3.300.000 EUR

PP 3991 Programi za avdiovizualne medije – 1.621.499 EUR

Sredstva so namenjena za izvajanje sofinanciranja medijskih vsebin in sofinanciranja slovenske avdiovizualne produkcije.

Predlog zakona na tem področju predvideva povečanje predvsem na PP 2489, in sicer za približno 1,7 milijona EUR. Povečanje bo nastalo zaradi spremenjenega načina sofinanciranja programov, ki so v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije. Predlog ohranja redno letno projektno sofinanciranje uresničevanja javnega interesa na področju medijev ter uvaja večletno programsko sofinanciranje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov na podlagi koncesije.

Zaradi ustanovitve Sveta za medije se bodo v okviru PP 2489 Izvajanje Zakona o medijih zagotavljala tudi finančna sredstva, potrebna za njegovo delovanje. Po izračunih ta naj ne bi presegala 30.000,00 EUR na leto.

V naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena v okviru sredstev Proračuna Republike Slovenije, ki se jih nameni za izvajanje programov na področju kulture.

Predlog zakona nima finančnih posledic na druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva povečanje porabe sredstev v obdobju, za katero je bil proračun že sprejet.

V okviru sedanjega zakona o medijih se na letni ravni zagotavlja približno 5 milijonov EUR, konkretno v letu 2011:

PP 2489 Izvajanje Zakona o medijih – 3.300.000 EUR

PP 3991 Programi za avdiovizualne medije – 1.621.499 EUR.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI

PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Pripravljalec predloga zakona je uredil posamezne rešitve v predlogu zakona na podlagi zahtev Direktive 2010/13 EU, pri tem pa se je opiral tudi na posamezne rešitve v drugih državah, članicah EU. Številne države, članice EU, so skladno z zahtevami Direktive 2010/13 EU sprejele spremembe zakona (npr. Avstrija in Nemčija) oziroma nov zakon, ki ureja medije in/ali avdiovizualne medijske storitve (npr. Irska).

5.1. Republika Avstrija

Področje medijev je v Avstriji urejeno z več zakonodajnimi akti: z zveznim zakonom, ki ureja avdiovizualne medijske storitve (*Bundesgesetz über audiovisuelle Mediendienste – AmD-G*), z zakonom za področje privatnih radijskih postaj (*Privatradiogesetz PrR-G*), z zveznim zakonom, ki ureja tiskane medije in druge publikacije, z zakonom, ki ureja status regulatornega organa in z zakonom, ki ureja delovanje javne TV.

5.1.1. Novinarska avtonomija

Republika Avstrija ima na področju novinarske in uredniške avtonomije postavljene visoke standarde. Zvezna zakonodaja sicer loči med »programskimi« in »novinarskimi« delavci, vendar vsem priznava enako stopnjo avtonomije. To velja ne glede na status zaposlenega (samostojni novinar, redno zaposleni). Zakon predpisuje sklenitev uredniškega sporazuma v primerih, kjer uredništvo tvori najmanj pet redno zaposlenih programskih delavcev (mednje prištevajo urednike, poročevalce, dopisnike in oblikovalce programov). Sporazum sklenejo uprava in predstavniki programskih delavcev, ki so izvoljeni neposredno. Sporazum mora zajemati najmanj:

- varovanje programskih delavcev proti kršitvi njihovih pravic;
- določitev stopnje individualne odgovornosti, ki izvira iz svobodnega izvajanja poklica;
- določbe, ki se nanašajo na kadrovsko in finančno politiko v zvezi s programskimi delavci;
- določitev arbitražnega senata, ki odloča v morebitnih sporih iz tega sporazuma.

5.1.2. Pravica do popravka

V avstrijski zakonodaji je pravica do popravka podrobno urejena, poleg tega pa je zakonodajalec veliko pozornost posvetil odškodninam. Tako ima prizadeta fizična ali pravna oseba pravico od izdajatelja zahtevati odškodnino, ki je določena v zakonu, in sicer za razžalitev, žaljivo obdolžitev in dejanja zoper čast in dobro ime. Zakon določa tudi izjeme, ki se nanašajo na resnične navedbe, izrečene v javnosti (npr. zasedanje parlamenta) in drugih primerih. Temelj za odškodnino je neresničnost – navedbe v medijih morajo biti dokazano neresnične. Posebnosti so določene predvsem za fizične osebe, saj le-te ne morejo zahtevati popravka v primeru resničnih objav ali kadar je moč sklepati, da je oseba dala soglasje za objavo. V primeru neposrednega prenosa pa lahko posameznik zahteva odškodnino, kadar se dokaže, da izdajatelj ni upošteval veljavnih etičnih standardov na področju novinarstva. Te določbe se smiselno uporabljajo tudi za medijske vsebine, ki se razširjajo preko spleta. Zakon podrobneje določa možnost pridobitve odškodnine tudi v primeru objave osebnih podatkov ter navedb o osebah v predkazenskih in kazenskih postopkih. V tem primeru zakon z odškodnino posebej varuje domnevo nedolžnosti.

Zakon določa 10-tedensko obveznost hranjenja posnetkov programskih vsebin. Izdajatelj je dolžan hraniti te posnetke na lastne stroške in jih mora predložiti, kadar to zahtevajo regulatorni organ ali sodišče, oziroma vsaka druga pravna oseba, ki izkaže pravni interes. V primeru dalj časa trajajočih postopkov pred regulatornim organom se lahko obveznost hranjenja vsebin tudi podaljša.

5.1.3. Nadzor nad koncentracijo in zagotavljanje pluralnosti

Izdajatelj je lahko imetnik več dovoljenj za analogno prizemno radiodifuzno razširjanje programov, vendar se dovoljenja, ki se izdajajo za posamezno območje, ne smejo prekrivati. To velja tudi za organizacijsko in kapitalsko prekrivanje.

Zakon postavlja naslednje omejitve na področju izdajanja medijev:

- posamezni izdajatelj ali skupina povezanih oseb lahko pokriva največ 30% celotnega ozemlja Republike Avstrije s programi, ki se razširjajo preko radijskih frekvenc;
- posamezni izdajatelj ali skupina povezanih oseb ne sme preseči 30% distribuiranih dnevnih časopisov ali tednikov;
- posamezni izdajatelj ali skupina povezanih oseb ne sme presegati 30% vseh naročnikov kableske TV;
- posamezna skupina ali izdajatelj je lahko imetnik dovoljenja samo za en nacionalni radijski ali TV program, ki se razširja po analognih frekvencah za prizemno digitalno radiodifuzijo, v primeru digitalne radiodifuzije pa lahko razpolaga z dvema dovoljenjima;
- Avstrijski Zakon o kartelih (1988) ureja kapitalsko in organizacijsko povezovanje medijev. Pri ugotavljanja prevladujočega položaja na trgu oziroma zlorabe prevladujočega položaja se upošteva specifična vloga medijev, zato se ugotavlja tudi ogroženost »medijske raznolikosti«, čeprav definicije »raznolikosti« zakon ne podaja.

Koncentracije v medijih ureja poseben zakon (*Bundesgesetz gegen Kartelle und andere Wettbewerbsbeschränkungen*), ki vsebuje posebne določbe o koncentracijah v medijih, gre za t.i. medijske koncentracije (*Medienzusammenschluss*). Medijska koncentracija se prepove tudi, v kolikor škodljivo vpliva na medijsko raznovrstnost/raznolikost. Le-to definirajo s številom neodvisnih izdajateljev medijev na trgu, ki zagotavljajo raznolikost/pluralizem medijskih vsebin. Za presojo koncentracij po tem zakonu je pristojno sodišče, t.i. *Kartellgericht*. Za koncentracije v medijih vsebuje zakon posebne določbe, ki določajo ekonomske prage za priglasitev, tako da se morajo priglasiti tudi koncentracije relativno malih podjetij.

Od leta 1974 zagotavlja Avstrija neposredno finančno podporo za vse dnevne in tedenske časopise. Do subvencije so upravičeni tiskani dnevniki in tedniki, ki imajo posebno vlogo na področju zagotavljanja raznolikosti medijskih vsebin ter prispevajo k pluralnosti mnenj. Leta 2003 je bila shema subvencij za tisk prenovljena, in sicer tako, da se subvencije zagotavljajo za razdeljevanje časopisov (distribucija), za zagotavljanje raznolikosti vsebin na regionalni ravni ter za strokovni razvoj in izobraževanje novinarjev.

5.1.4. Regulatorno telo

Avstrijsko neodvisno regulatorno telo »RTR - Die Rundfunk und Telekom Regulierungs GmbH je sestavljeno iz regulatornega organa za medije »KommAustria« in Telekom-Control-Kommission (TKK). Znotraj regulatornega organa za medije deluje Svet za radiodifuzijo kot svetovalno telo. Regulatorno telo izvaja administrativne naloge in naloge nadzora. Njegova primarna naloga je izdajanje dovoljenj za izdajatelje radijskih in televizijskih programov ter operaterje telekomunikacij. Poleg tega pa skrbi tudi za nadzor nad zasebnimi izdajatelji, zagotavlja izvajanje EU zakonodaje, skrbi za optimalno rabo frekvenčnega spektra, razdeljuje sredstva za promocijo raznolikosti in produkcijo avdiovizualnih programskih vsebin ter za uvajanje novih telekomunikacijskih tehnologij, vključno z digitalno tehnologijo. »RTR« vodita dva direktorja, in sicer ločeno za področje medijev ter ločeno za področje telekomunikacij in pošte.

Mnenje Sveta za radiodifuzijo je pomembno predvsem pri podeljevanju frekvenc za radijsko in TV oddajanje. Svet sestavlja 6 članov, ki jih imenuje zvezna vlada za obdobje šestih let. Člani sveta morajo izkazovati primerno usposobljenost na področju prava, ekonomije, tehnologije in komunikacij.

Z novelo zakona »*KommAustria-Gesetzes*« iz leta 2009 je bil uveden tudi sklad za sofinanciranje zasebnih nekomercialnih televizijskih in radijskih programov, sklad za digitalizacijo ter sklad za avdiovizualni produkcijo, s katerim upravlja avstrijski regulatorni organ RTR.

Nadzor na delovanjem RTR izvaja Zvezni komunikacijski senat (BKS), ki je ustanovljen v okviru zvezne vlade. BKS predstavlja pritožbeni organ zoper odločitve RTR ter izvaja nadzor nad delovanjem javne radiotelevizije.

5.1.5. Zaščita otrok in mladoletnikov

Zaščita otrok in mladoletnikov je povsem usklajena z Direktivo 2010/13 EU in sicer tako, da so vsebine, ki bi lahko resno škodovala fizičnemu, duševnemu in moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, absolutno prepovedane, medtem ko se vsebine, ki bi lahko škodovala fizičnemu, duševnemu in moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, lahko predvajajo ob ustreznem času oziroma na tak način, ki zagotavlja, da jih mladoletniki praviloma ne bodo mogli slišati ali videti. Tovrstne vsebine morajo biti označene z akustičnimi ali grafičnimi opozorilnimi znaki, ki morajo biti na ekranu prisotni ves čas predvajanja.

5.2. Republika Češka

Zakon o radijskem in televizijskem oddajanju ureja področje radia in televizije. Sprejet je bil leta 2002 in bil večkrat spremenjen. Zadnja sprememba iz leta 2010 je vezana na prenos Direktive 2010/13 EU. Zakon ureja področje linearnih avdiovizualnih storitev (televizija), medtem ko je področje nelinearnih storitev (video na zahtevo) urejeno s posebnim zakonom.

5.2.1. Novinarska avtonomija

Novinarska avtonomija v komercialnih medijih ni predmet zakonske regulacije. Razmerje med izdajatelji in novinarji je stvar civilnopravne ter delovnopravne ureditve.

5.2.2. Pravica do popravka

Pravica do popravka se nanaša na popravo neresničnih ali napačnih podatkov, ki so bili objavljeni v medijih ter s katerimi je bilo prizadeto dobro ime, čast ali ugled fizične ali pravne osebe. Pri pravici do popravka velja načelo recipročnosti, kar pomeni, da mora biti popravek objavljen na takem mestu, v terminu in na način, da je njegova objava enakovredna objavi vsebine, na katero se nanaša. Kot zanimivo lahko izpostavimo določbo, ki se nanaša na objavo popravka v primeru medijsko izpostavljenega sodnega procesa, ki se ni končal s pravnomočno obsodbo. V tem primeru ima oškodovana oseba pravico zahtevati objavo informacije o odločitvi sodišča. Ta pravica je tudi dedna (prvi dedni red).

5.2.3. Nadzor nad koncentracijo in zagotavljanje pluralnosti

Nadzor nad koncentracijo v medijih in zagotavljanje pluralnosti je urejeno tako, da se omejuje lastništvo oziroma število dovoljenj, ki jih lahko pridobi posamezna pravna ali fizična oseba. Za analogno prizemno radiodifuzno oddajanje je meja postavljena tako, da ima lahko pravna ali fizična oseba največ eno dovoljenje z nacionalno pokritostjo, medtem ko je za digitalno radiodifuzno oddajanje ta meja postavljena na dve dovoljenji.

Prepovedno je tudi kapitalsko združevanje med izdajatelji, ki imajo dovoljenja za analogno ali digitalno oddajanje (tudi preko povezanih oseb). Posamezna pravna ali fizična oseba ima lahko več dovoljenj z lokalno ali regionalno pokritostjo, vendar pa ne sme preseči več kot 70 odstotkov registrirane populacije pri televiziji, medtem ko je pri radiju ta meja postavljena na 300 odstotkov. Gre za agregacijo pokritosti vseh dovoljenj, ki jih ima posamezna pravna ali fizična oseba, upošteva se tudi morebitno prekrivanje.

Navzkrižno lastništvo med izdajatelji radijskih in televizijskih programov načeloma ni prepovedano, vendar pa je potrebno tovrstno združevanje pravnih oseb priglasiti Svetu za radijsko in televizijsko oddajanje.

Na področju medijev veljajo splošna pravila o koncentracijah. Urad za varstvo konkurence presoja koncentracije v medijih z vidika vpliva na konkurenco po standardnih kriterijih za konkurenco.

Programsko združevanje v mreže je dovoljeno, vendar pod pogojem, da v primeru radijskega programa pokritost prebivalstva ne presega 80 odstotkov, v primeru televizijskega programa pa 70 odstotkov vsega prebivalstva Republike Češke.

Ministrstvo za kulturo Republike Češke sofinancira tiskane medije na področju kulture ter produkcijo avdiovizualnih vsebin, ki so namenjene otrokom. Sofinancirane so tudi vsebine tiskanih medijev, radijskih in televizijskih programov, ki so namenjeni spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov (nacionalne manjšine) ter izvajanju programov za socialno vključenost.

5.2.4. Regulatorno telo

Svet za radijsko in televizijsko oddajanje (*Council for radio and television broadcasting*) je telo, ki izvaja upravno administrativne naloge ter inšpekcijski nadzor na področju radijskega in televizijskega oddajanja in avdiovizualnih medijskih storitev. Svet sprejema ukrepe za povečevanje pluralnosti medijev ter raznolikosti programskih vsebin v radijskih in televizijskih programih in storitvah na zahtevo, kakor tudi ukrepe, s katerimi se povečuje uredniška avtonomija medijev.

Svet sestavlja 13 članov, ki jih na predlog spodnjega doma češkega parlamenta za 6 letni mandat imenuje predsednik vlade. Člani Sveta so lahko imenovani za največ dva zaporedna mandata. Svet o svojem delu pripravlja letna poročila, ki jih pošlje parlamentu v potrditev ter hkrati predsedniku vlade, ki poda svojo oceno poročila. V primeru, da svet slabo deluje, lahko parlament predlaga njegovo razpustitev.

Članstvo v Svetu ni združljivo s funkcijo predsednika države, poslanca spodnjega doma, senatorja, članstvom v vladi, sodnika in državnega tožilca, funkcijo v vrhovnem uradu za revizijo, članstvom v Svetu češke nacionalne banke, in s članstvom v Svetu češke tiskovne agencije ter Svetu češke televizije in Svetu češkega radia.

Glavna naloga Sveta je podeljevanje dovoljenj za opravljanje radijske ali televizijske dejavnosti oziroma dejavnosti storitev na zahtevo. Dovoljenje se izda za določen čas, in sicer 8 let za radijsko dejavnost oziroma 12 let za televizijsko dejavnost.

5.2.5. Zaščita otrok in mladoletnikov

Zaščita otrok in mladoletnikov je povsem usklajena z Direktivo 2010/13 EU, in sicer tako, da so vsebine, ki bi lahko resno škodovala fizičnemu, duševnemu in moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, absolutno prepovedane, medtem ko se vsebine, ki bi utegnile škodovati fizičnemu, duševnemu in moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, lahko predvajajo po

22.00 uri. Tovrstne vsebine morajo biti označene z akustičnimi ali grafičnimi opozorilnimi znaki, ki morajo biti na ekranu prisotni ves čas predvajanja.

5.3. Kraljevina Danska

Danska velja za eno liberalnejših držav, kar še posebej velja za področje medijev. Področje je urejeno z več zakoni in sektorskimi sporazumi. Minister za kulturo ima široka zakonska pooblastila, saj odloča o načinu in postopku za podelitev nepovratnih sredstev za nekomercialne radijske in televizijske postaje, kot tudi o nadzoru nad uresničevanjem projektov. V primeru, da upravičenec sredstev ni izvedel načrtovane dejavnosti v skladu s projektom, se sredstva vrnejo. Danska ureditev pozna tudi podporo za tiskane medije, ki obsega oprostilo DDV in znižane stroške za distribucijo.

5.3.1. Pravica do popravka

Pravica do popravka je urejena v posebnem zakonu o medijski odgovornosti. Zakon določa, da lahko pravico do popravka zahteva oseba, kateri je objava v medijih povzročila pomembno finančno ali drugo škodo. Izjema so primeri, ko gre za navajanje nespornih in resničnih navedb v medijih. Zakon eksplicitno določa, da lahko zahtevek vloži tudi dedič. Popravek mora biti objavljen na način in v obliki, ki je enakovreden informaciji, na katero se nanaša. V primeru zavrnitve zahteve za popravek mora biti oseba pisno obveščena v čim krajšem času, z navedbo, da se lahko v roku štirih tednov od zavrnitve vloži pritožba na Tiskovni svet.

Zakon določa tudi kazensko odgovornost za vsebine v medijih in odgovornost za škodo. Kazensko odgovornost nosijo avtor prispevka, urednik in izdajatelj.

5.3.2. Nadzor nad koncentracijo in zagotavljanje pluralnosti

Na področju medijev se glede koncentracije uporabljajo določbe zakonodaje s področja varstva konkurence. Danska torej nima posebnih določb v svoji zakonodaji, ki bi urejala koncentracije v medijih. Koncentracije na splošno ureja *Danish Competition Act*, za njihovo presojo pa je pristojen *Danish Competition Council*

5.3.3. Regulatorno telo

Regulatorno telo sestavljajo Odbor za radio in televizijo ter Tiskovni svet (*Press Council*). Slednjega sestavljajo predsednik, podpredsednik in šest drugih članov, katere imenuje Minister za pravosodje. Predsednik in podpredsednik morata imeti pravno izobrazbo in se imenujeta na priporočilo predsednika vrhovnega sodišča. Dva člana morata biti imenovana na priporočilo novinarskega združenja, dva na priporočilo združenja izdajateljev ter dva na priporočilo Sveta za izobraževanje odraslih. Mandat traja štiri leta, z možnostjo ponovnega imenovanja. Glavna naloga Tiskovnega sveta je obravnavanje primerov, ki se nanašajo na kršenje etičnega kodeksa, ter obravnavanje pritožb, ki se nanašajo na zahtevo do popravka (pritožbeni organ). Odločitve Tiskovnega sveta je mogoče izpodbijati samo pred sodiščem.

Odbor za radio in televizijo je sestavljen iz osmih članov. Sedem članov imenuje minister za kulturo, vključno s predsednikom in podpredsednikom, osmega člana pa imenuje združenje poslušalcev in gledalcev. Odbor ima široka pooblastila, saj odloča o podeljevanju dovoljenj za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti, odvzemu in preklicu dovoljenj ter o podeljevanju sredstev za nekomercialne lokalne radijske in televizijske programe. Opravlja tudi vrsto drugih nalog, npr. na področju oglaševanja (oglaševanja nezdrave hrane).

5.3.4. Zaščita otrok in mladoletnikov

Leta 1997 je bil ukinjen Nacionalni odbor za filmsko cenzuro. Namesto cenzurnega organa je bil oblikovan Medijski svet za mlade, ki deluje kot posvetovalno telo. Tako je bil narejen korak od zastarele institucije, ki je prepovedovala, do nove institucije, ki ima širšo zasnovo in kjer se pri zaščiti otrok upošteva mnenje uporabnikov ter strokovnjakov. Medijski svet ima predsednika in šest članov, ki jih imenuje minister za kulturo. Trije člani so strokovnjaki s področja pedagogike in psihologije, dva s področja filmske industrije in eden s področja kulture, medijev in raziskav. Glavna naloga je klasifikacija filmov in izdelava priporočil staršem glede primernosti filmov.

5.4. Republika Irska

Na Irskem je področje radia in televizije urejeno z Zakonom o radiodifuziji (*Broadcasting Act*), ki je bil sprejet leta 2009 ter številnimi pravilniki in smernicami, katerih izvajanje nadzoruje Odbor za skladnost (*Compliance Committee*). Zakon ureja tako področje komercialnih programov kot tudi javne radiotelevizije, določa status in obliko neodvisnega regulatornega organa, sistem podeljevanja državnih pomoči ter druge pravice in obveznosti izdajateljev.

V omenjeni zakon je prenesena tudi Direktiva 2010/13 EU, kjer velja omeniti, da se je Irska odločila za 15 odstotno dnevno oziroma 10 minutno urno kvoto oglaševanja v televizijskih programih. Navedeni nižji dovoljeni odstotek oglaševanja predstavlja derogacijo od 12 minutne urne oglaševalske kvote, kot jo določa Direktiva 2010/13 EU.

5.4.1. Novinarska avtonomija

Irska ima na področju regulacije tiskanih medijev ustanovljen Svet za tisk (*Press Council of Ireland*) ter Urad ombudsmana za tisk (*The Office of the Press Ombudsman*).

Svet za tisk je regulatorni organ, ki deluje neodvisno od vlade in medijev. Glavna naloga sveta je nadzor nad spoštovanjem načel, ki so urejena v Kodeksu ravnanja za časopise in revije (*Code of Practice*) ter nadzor nad spoštovanjem načela svobode tiska. Svet odloča tudi o pritožbah zoper odločitve ombudsmana za tisk. Svet ima 13 članov, ki so imenovani s strani neodvisnega Odbora za imenovanje (*Appointments Committee*), katerega prva sestava je bila imenovana s strani Upravljaljskega odbora za industrijo tiska. Šest članov Sveta za tisk se izbere izmed kandidatov, ki se prijavijo na javni razpis, drugih šest članov in predsednika pa se izbere na podlagi strokovnih referenc s področja znanosti, medijev, prava ipd..

5.4.2. Pravica do popravka

Pravica do popravka je urejena primerljivo kot v ostalih državah, članicah EU. Zakon o radiodifuziji ureja pravico do popravka v radijskih in televizijskih programih. Sicer pa je pravica do popravka ter odgovornost in morebitni odškodninski zahtevki podrobneje urejena v Zakonu o obrekovanju (*Defamation Act*). Do popravka je upravičena tista oseba, ki ji je bila z objavo neresničnih podatkov v medijih povzročena škoda zoper čast in dobro ime. Postopek je urejen na način, da oseba, ki želi uveljaviti pravico do popravka, naslovi pisno zahtevo na izdajatelja v roku 21 dni od objave. Izdajatelj mora v najkrajšem možnem času, vendar ne kasneje kot v 10 dneh od prejema zahtevka, odločiti o izpolnitvi zahteve, oziroma podati obrazloženo zavrnitev. Pritožbe zoper zavrnitev zahteve za objavo popravka obravnava regulatorni organ (Odbor za skladnost).

5.4.3. Nadzor nad koncentracijo in zagotavljanje pluralnosti

Na področju medijskih koncentracij se uporablja splošna zakonodaja o varovanju konkurence (*Competition Act 2002*). Zakon pri koncentracijah v medijih, tj. koncentracijah,

kjer je vsaj eno izmed udeleženih podjetij izdajatelj medija, priznava pomembnost pluralizma medijev. Pri presoji koncentracij v medijih pridejo v poštev dodatni kriteriji, prav tako pa ima v postopku pomembno vlogo minister za podjetništvo, trgovino in zaposlovanje.

Vse koncentracije v medijih, ne glede na promet udeleženih podjetij, je potrebno priglasiti organu, pristojnemu za konkurenco (*Competition Authority*). Postopek teče v dveh fazah. Organ za varstvo konkurence v fazi 1 presoja koncentracijo na podlagi testa, ali je s koncentracijo v medijih bistveno zmanjšana konkurenca na trgu (*substantial lessening of competition test*). Če organ za varstvo konkurence na podlagi faze 1 dovoli koncentracijo, lahko pristojni minister zahteva dodatno fazo 2. Če organ za varstvo konkurence tudi na podlagi presojanja v fazi 2 dovoli koncentracijo, ima pristojni minister pravico, da revidira / pregleda (*review*) odločitev organa in sam odloči v tej zadevi (*determination*).

5.4.4. Regulatorno telo

Zakon uvaja nov koncept Regulatornega organa (*Broadcasting Authority of Ireland*), ki ga sestavljata dva odbora in sicer Odbor za podeljevanje (*Awards Committee*) ter Odbor za skladnost (*Compliance Committee*). Člane Regulatornega organa in obeh Odborov imenuje minister na predlog vlade oziroma parlamentarnega odbora za dobo petih let z možnostjo dveh zaporednih mandatov.

Glavne naloge Regulatornega organa so:

- zagotavljanje pluralnosti medijev in medijskih vsebin;
- promocija vrednot demokracije s poudarkom na pravici do svobode govora in izražanja;
- spodbujanje produkcije in distribucije kakovostnih in raznolikih programskih vsebin, tako na komercialnih, skupnostnih in javnih televizijskih ter radijskih programih kot tudi v okviru neodvisne produkcije;
- zagotavljanje raznolikosti z nadzorom nad najvplivnejšimi komercialnimi in skupnostnimi radijskimi in televizijskimi programi;
- zagotavljanje pogojev za razvoj neodvisnega in nepristranskega novinarstva;
- ščiti otroke in mladoletnike pred vsebinami, ki bi lahko škodile njihovemu duševnemu in telesnemu razvoju;
- omogočanje dostopa avdiovizualnih vsebin osebam s posebnimi potrebami in drugim družbeno ranljivim osebam;
- zagotavljanje promocije in ohranjanja irskega jezika, kulture in kulturne dediščine;
- priprava strategije razvoja radijskih in televizijskih programov;
- izdaja dovoljenj in podeljevanje frekvenc;
- priprava pravil in etičnih standardov na področju radia in televizije;
- priprava in implementacija sheme državnih pomoči;
- priprava usmeritev za nacionalno radiotelevizijo (RTE, TG4);
- oblikovanje etičnih standardov na področju oglaševanja, ki je namenjeno otrokom in mladoletnikom;
- izvajanje nadzora nad izpolnjevanjem programskih zahtev ter omejitev;
- izvajanje inšpekcijskega nadzora.

Zakon dopušča tudi možnost ustanovitve posvetovalnega telesa in angažiranje dodatnih zunanjih svetovalcev.

5.4.5. Zaščita otrok in mladoletnikov

Irska zakonodaja postavlja jasno definicijo otrok, saj določa, da so otroci osebe, mlajše od 18 let. V okviru pravil in etičnih standardov, ki jih določa Regulatorni organ, je posebna skrb namenjena zaščiti otrok in mladoletnikov pred oglaševalskimi vsebinami in drugimi škodljivimi vsebinami (seksualnost, nasilje).

Definicija otroškega programa: »programske vsebine, ki so namenjene otrokom, so vsebine, katerih ciljno občinstvo je mlajše od 18 let«.

Upošteva se tudi načelo starševske odgovornosti ter splošno načelo, da programske vsebine, ki se predvajajo po 21.00 uri niso obravnavane kot otroški program. Predvideva se, da je odgovornost za spremljanje programskih vsebin po tej uri tudi na strani staršev. Poleg tega pravila predvidevajo, da otroci različnih starosti zahtevajo različne stopnje zaščite (pravila ločijo tri starostne skupine: do 6 let, do 15 let in do 18 let).

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona v zvezi z upravnimi postopki, ki so v pristojnosti Ministrstva za kulturo, ohranja postopke vpisa v razvid medijev, razvid samostojnih novinarjev in vpisa v register tujih dopisništev in dopisnikov, ki so se vodili že doslej.

Predlog zakona ukinja naslednje upravne postopke v pristojnosti Ministrstva za kulturo:

- izdaja predhodnega soglasja za pridobitev več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljaljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa ali izdajatelja splošnoinformativnega tiskanega dnevnika;
- dodelitev statusa nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa;
- prigrasitev radijskih ali televizijskih programskih mrež v razvid medijev.

Ukinitev navedenih postopkov ne bo imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev Ministrstva za kulturo, saj zadevni postopki predstavljajo zanemarljiv del upravnih postopkov, ki je vodi Ministrstvo za kulturo po veljavnem zakonu.

Predlog zakona določa obvezno prigrasitev koncentracij v medijih organu, pristojnemu za nadzor nad izvajanjem zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, kar je trenutno Urad za varstvo konkurence (UVK), in s tem posega v zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, saj predlog zakona določa nižje pragove za obvezno prigrasitev, kot so sicer določeni v tem zakonu. Predlagana ureditev bo tako pomenila povečanje postopkov prigrasitev koncentracij pred UVK, zato uveljavitev predloga zakona kot posledico predvideva potrebo po povečanju števila uslužbencev na UVK, ki bi se lahko realizirala s premestitvijo javnega uslužbenca iz Ministrstva za kulturo na UVK.

Predlog zakona prav tako kot obvezno sestavino vloge za prigrasitev koncentracije v medijih predpisuje dodatno prilogo, saj mora stranka vlogi priložiti tudi predhodno mnenje Sveta za medije. Predlog zakona tako v tem delu posega tudi v ureditev, določeno v Uredbi o vsebini obrazca za prigrasitev koncentracij podjetij (Uradni list RS, št. 36/2009), ki jo bo v ta namen potrebno ustrezno spremeniti, tj. uskladiti z določbami predloga zakona.

Predlog zakona v zvezi z upravnimi postopki, ki so v pristojnosti Agencije za pošto in elektronske komunikacije, ohranja postopek izdaje dovoljenja za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti in postopek izbire med ponudniki programov za pridobitev pravice do razširjanja radijskih in televizijskih programov na prizemni radiodifuziji.

Predlog zakona uvaja nov postopek priglasitve avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. Novi postopek ne zahteva novih kadrov ter finančnih in materialnih sredstev. Namen priglasitve je v vzpostavitvi evidence avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, prav tako pa je vpis v zadevno evidenco pravna podlaga za letno plačilo regulatorju, tj. Agenciji za pošto in elektronske komunikacije. Zavezanci za plačilo regulatorju so tudi imetniki dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, to plačilo pa krije stroške, ki jih ima regulator z izvrševanjem svojih pristojnosti v skladu z Zakonom o medijih.

Predlog zakona ukinja nekatere upravne postopke v pristojnosti Agencije za pošto in elektronske komunikacije, in sicer postopke za dodelitev statusa lokalnega radijskega ali televizijskega programa, regionalnega radijskega ali televizijskega programa in študentskega radijskega ali televizijskega programa.

Predlog zakona ukinja Svet za radiodifuzijo, njegove upravne pristojnosti pa se v celoti prenesejo na Agencijo za pošto in elektronske komunikacije, ostale pristojnosti, ki so bile predvsem posvetovalne narave pa na novoustanovljeni Svet za medije. Sredstva za delo Sveta za radiodifuzijo je do sedaj zagotavljala Agencija za pošto in elektronske komunikacije, ki je prav tako zagotavljala tehnično, strokovno, finančno in administrativno podporo za delovanje Sveta za radiodifuzijo.

Predlog zakona uvaja posebno »telo« na področju medijev, Svet za medije, kot neodvisno strokovno telo na področju medijev. Administrativno in tehnično podporo ter sredstva za delovanje Sveta za radiodifuzijo po predlogu zakona zagotovi Vlada. Sredstva za delovanje Sveta za medije so primerljiva sredstvom, potrebnim za delovanje Sveta za radiodifuzijo. Administrativne, tehnične in kadrovske pogoje za delovanje Sveta za medije bo Vlada zagotovila prek Ministrstva za kulturo.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Stranke v upravnih postopkih ne bodo imela večjih bremen in stroškov, kot po sedaj veljavnih postopkih.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona nima posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona ureja medije, katerih izdajatelji so v RS večinoma mala ali srednja podjetja.

Predlog zakona odpravlja nekatere vstopne ovire izdajateljev na medijski trg, z namenom povečanja sinergijskih učinkov med posameznimi tipi medijev:

- ukinja se postopek predhodnega soglasja Ministrstva za kulturo za pridobitev več kot 20 odstotnega deleža v izdajatelju medija;
- ukinja se prepoved nezdržljivosti opravljanja telekomunikacijske ter radijske in televizijske dejavnosti;
- ukinja se prepoved navzkrižnih lastniških povezav in prepoved izdajanja med radijskimi in televizijskimi programi;
- ukinja se absolutna prepoved povezav (lastniških, izdajateljskih, prek povezanih oseb ipd.) med izdajatelji splošno informativnih dnevnikov ali tednikov in izdajatelji radijskih oziroma televizijskih programov.

Predlog zakona popolno pristojnost odločanja o (ne)dovoljenih koncentracijah v medijih nalaga Uradu za varstvo konkurence. Po veljavni zakonodaji je bilo namreč v primeru sprememb lastništva v mediju potrebno pridobiti predhodno soglasje Ministrstva za kulturo, če je šlo za več kot 20 odstotni delež. Predlog zakona določa nižje pragove za priglasitev koncentracije, v kateri je vsaj eno izmed udeleženih podjetij izdajatelj medija, organ, pristojen za varstvo konkurence, pa bo odločil na podlagi zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

V Republiki Sloveniji je sicer tudi zagotovljena svoboda razširjanja in sprejemanja medijskih vsebin iz drugih držav na njeno območje.

Drugih pomembnejših posledic na gospodarstvo predlog zakona ne bo imel.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ohranja status samostojnega novinarja, ki med drugim pomeni delovnopravno podlago za opravljanje novinarskega dela.

Predlog zakona ohranja vpis v register tujih dopisnikov, s katerim pridobi tuji novinar (državljeni držav, nečlanic EU) akreditacijo v RS, na podlagi katere v RS ne potrebuje delovnega dovoljenja.

Predlog zakona kot posebej zaščiteno kategorijo uporabnikov medijev oziroma medijskih vsebin izpostavlja otroke in mladoletnike. Ti so varovani predvsem na področju oglaševanja. Otrokom in mladoletnikom je zagotovljena posebna zaščita tudi pred vsemi ostalimi medijskimi vsebinami, ki bi lahko škodovala njihovemu telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju. Posebej je varovana njihova pravica do zasebnosti v medijih, prav tako pa je v posameznih primerih v medijih prepovedano pojavljanje otrok v komercialne namene. Koristi otrok in mladoletnikov imajo prednost pred vsemi drugimi pravicami ter presojami.

Predlog zakona predvsem na področju državnih pomoči, tj. pri sofinanciranju medijev oziroma medijskih vsebin, ki so v javnem interesu, izraža posebno skrb za pravice ranljivih družbenih skupin in invalidov do javnega obveščanja in obveščenosti.

Predlog zakona predvideva večletno financiranje televizijskega programa oziroma avdiovizualne medijske storitve, namenjene obveščanju ter zadovoljevanju izobraževalnih, strokovnih, kulturnih, zabavnih in drugih potreb gluhih in naglušnih, v njim prilagojenih tehnikah, tj. zlasti z rabo slovenskega znakovnega jezika in podnapisov. V skladu s predlogom zakona Republika Slovenija posebej podpira tudi ustvarjanje in razširjanje medijskih vsebin, namenjenih slepim in gluhonemim v njih prilagojenih tehnikah, ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture.

V skladu s predlogom zakona Republika Slovenija namenja posebna sredstva za projekte oziroma programe na področju medijske pismenosti, ki uporabnikom omogoča učinkovito in varno rabo medijev. Ti projekti so sicer namenjeni »izobraževanju« celotne populacije, še posebej pa bodo prišli do izraza pri posameznih socialnih skupinah (starejši, mladi itd.). Cilj tovrstnih projektov je tudi zmanjševanje socialne izključenosti na področju uporabe medijev in medijskih tehnologij.

Predlog zakona v skladu z Direktivo 2010/13 EU in avtonomnimi pravnimi viri v RS posveča pozornost oglaševanju hrane in pijače v otroških programih, ki vsebuje npr. maščobe, transmaščobne kisline, sol ali natrij in sladkorje, katerih prekomerno uživanje v celotni prehrani ni priporočljivo.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Ministrstvo za kulturo bo sprejeti zakon predstavilo širši javnosti, in sicer prek medijev, javne predstavitve, spletne predstavitve ipd.. Posebne predstavitve, namenjene izdajateljem medijev, so predvidene pred objavo razpisov za sofinanciranje medijskih vsebin, in drugih oblik državnih pomoči medijem, predvidenih po tem predlogu zakona.

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa bodo zagotavljali v prvi vrsti Ministrstvo za kulturo, Agencija za pošto in elektronske komunikacije ter Inšpektorat RS za kulturo in medije, kot organi, pristojni za izvajanje nalog po tem zakonu.

Po predlogu zakona je predviden tudi poseben »organ« na področju medijev, tj. Svet za medije, katerega pristojnosti se bodo med drugim nanašala tudi na izvajanje zakona o medijih, zlasti spremljanje spoštovanja etičnih in profesionalnih standardov v medijih, novinarske avtonomije ter dostopnost medijskih vsebin gluhim, naglušnim, slepim, slabovidnim, invalidom in starejšim osebam. Pristojnost Sveta za medije bo tudi priprava 2-letne raziskave medijskega pluralizma, priprava strategije razvoja medijskega prostora, oblikovanje smernic in strategije na področju razvoja medijev ter sprejem in izvajanje ukrepov za spodbujanje medijske pismenosti.

Metode za spremljanje doseganja ciljev, ki jih določa predlog zakona, bodo zlasti:

- evalvacija delitve proračunskih sredstev za sofinanciranje medijskih vsebin oziroma projektov na področju medijev (Ministrstvo za kulturo);
- analiza učinkov porabljenih proračunskih sredstev za zagotavljanje pluralnosti in raznolikosti medijev (Ministrstvo za kulturo);
- 2-letna raziskava medijskega pluralizma (Svet za medije);
- strategija razvoja medijskega prostora (Svet za medije);
- ocena stanja na področju medijev (Svet za medije);
- idr. smernice in strategije na področju razvoja medijev.

Na področju civilne družbe, ki zadeva medije, že delujejo novinarska strokovna združenja, gospodarsko-interesna združenja izdajateljev medijev, operaterjev, oglaševalcev itd..

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

//

II. BESEDILO ČLENOV

Prvo poglavje

SKUPNE DOLOČBE

1. oddelek

UVODNE DOLOČBE

1. člen

(predmet zakona)

(1) Ta zakon določa pravice, obveznosti in odgovornosti pravnih ter fizičnih oseb in javni interes Republike Slovenije na področju medijev.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (kodificirana različica) (UL L št. 95, z dne 15.4.2010) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/13/EU) ter Direktiva 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (UL L št. 108 z dne 24. aprila 2002, str. 51), spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi regulativnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L 337/11, z dne 18.12.2009, str. 11).

2. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Medij je oblika množičnega komuniciranja, katere glavni namen je dnevno ali periodično ustvarjanje in razširjanje uredniško oblikovanih medijskih vsebin, ki se posredujejo širšemu občinstvu z namenom obveščanja in zadovoljevanja kulturnih, izobraževalnih ter drugih potreb javnosti in so v pisni, zvočni in/ali slikovni obliki dostopne javnosti na kateri koli način in na kateri koli napravi ali nosilcu.

Mediji so zlasti časopisi, časniki in revije, radijski in televizijski programi, videi na zahtevo, elektronske publikacije in druge oblike dnevnega ali periodičnega objavljanja uredniško oblikovanih medijskih vsebin, ki ustrezajo definiciji medija iz te točke.

2. Mediji niso:

- bilteni, katalogi ali drugi nosilci objavljanja informacij, ki so namenjeni izključno oglaševanju in ne vsebujejo avdiovizualnega komercialnega sporočanja, poslovnemu komuniciranju, izobraževalnemu procesu ali notranjemu delu pravnih oseb ali drugih organizacij;
- šolska glasila, in druga sredstva, ki so v vzgojno-izobraževalnih zavodih namenjena skupinskemu posredovanju sporočil, namenjenih učencem, dijakom in študentom višjih šol;
- Uradni list Republike Slovenije, uradna glasila lokalnih skupnosti in druge uradne objave oziroma nosilci objavljanja informacij, ki vsebujejo izključno vsebine, katerih javna objava je predpisana;
- plakati, letaki, prospekti in transparenti;
- samostojna dejavnost predvajanja ali distribucije neplačanih obvestil v obliki video strani brez avdiovizualnih programskih vsebin ali avdiovizualnih komercialnih sporočil;
- spletna mesta oziroma storitve zagotavljanja ali distribucije vsebin, ki jih proizvajajo uporabniki za namene skupne uporabe in izmenjave znotraj interesnih skupin;
- objave na spletnih mestih, kjer je omejen krog oseb, ki lahko dostopajo do teh vsebin;
- vse oblike zasebne komunikacije, kakršna je zlasti elektronska pošta, poslana oziroma dostopne omejenemu številu prejemnikov;
- dejavnosti in storitve, katerih glavni namen ni zagotavljanje uredniško oblikovanih ali pripravljenih vsebin, ampak so te vsebine le naključno povezane z dejavnostjo ali storitvijo oziroma jo dopolnjujejo.

3. Medijske vsebine so uredniško oblikovana sporočila in avtorska dela, ki se razširjajo prek medijev.

4. Programske vsebine so medijske vsebine, ki predstavljajo posamezno zaključeno enoto znotraj sporeda radijskega ali televizijskega programa oziroma kataloga nelinearne avdiovizualne medijske storitve, ki ga oblikuje izdajatelj programa ali ponudnik avdiovizualne medijske storitve.

5. Avdiovizualne programske vsebine so programske vsebine iz niza gibljivih slik z ali brez zvoka. Primeri tovrstnih programskih vsebin vključujejo dnevno informativne oddaje, celovečerne igrane filme, prenose športnih dogodkov, nanizanke, nadaljevanke, dokumentarne filme, oddaje za otroke in druge podobne zvrsti programskih vsebin.

6. Radijske programske vsebine so zvočne programske vsebine, na primer dnevno informativne oddaje, radijske igre, prenosi športnih dogodkov, glasbene oddaje, oddaje za otroke, kontaktne oddaje, svetovalne oddaje in druge zvrsti.

7. Uredniška odgovornost po tem zakonu pomeni izvrševanje nadzora nad izborom, organizacijo in umestitvijo medijskih vsebin v mediju, ob upoštevanju izjem iz zakona, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu.

8. Izdajatelj medija (v nadaljnjem besedilu: izdajatelj) je fizična ali pravna oseba, ki je

vpisana v sodni/poslovni register Republike Slovenije in registrirana za ustrezno dejavnost razširjanja in ustvarjanja medijskih vsebin ter je nosilec uredniške in pravne odgovornosti.

9. Dejavnost razširjanja medijskih vsebin zajema dejavnost izdajanja časopisov, revij ali periodike (tiskani mediji), izdajanje radijskih ali televizijskih programov oziroma ponujanje avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (elektronski mediji) in izdajanje elektronskih publikacij, ne glede na način razširjanja oziroma na tehnično obliko nosilca, na katerem so izdane ali ponujene, ter dejavnost tiskovnih agencij.

10. Ponudnik avdiovizualne medijske storitve (v nadaljnjem besedilu: ponudnik) je pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost avdiovizualnih medijskih storitev ter je nosilec uredniške in pravne odgovornosti. Ponudnik se šteje za izdajatelja po tem zakonu. Fizična ali pravna oseba, ki samo prenaša vsebino, za katero nosi uredniško odgovornost tretja oseba, ni izdajatelj ali ponudnik v smislu tega zakona.

11. Operater elektronskih komunikacij po tem zakonu je fizična ali pravna oseba, ki prenaša, oddaja in posreduje elektronske medije po prizemeljskih omrežjih, ali prek satelitov, prek kabelsko distribucijskih ali kabelsko komunikacijskih sistemov, ali na kakšen drug način, in tako tehnično omogoča izdajateljem medijev razširjanje programskih vsebin do zainteresirane javnosti, pod pogoji, ki jih določa zakon.

12. Povezane osebe po tem zakonu so osebe, ki so med seboj upravljavsko, kapitalsko ali drugače povezane tako, da zaradi navedenih povezav skupno oblikujejo poslovno politiko oziroma poslujejo usklajeno z namenom doseganja skupnih ciljev, oziroma tako, da ima ena oseba možnost usmerjati drugo ali bistveno vplivati nanjo pri odločanju o financiranju in poslovanju oziroma odločanju o programski zasnovi medija.

Za povezane osebe iz te točke štejejo zlasti osebe, ki so med seboj povezane:

- po krvnem sorodstvu kot ožji družinski člani (starši, otroci, bratje in sestre);
- z zakonsko zvezo ali zunaj zakonsko skupnostjo;
- po svaštvu kot ožji družinski člani zakonca oziroma zunaj zakonskega partnerja;
- tako, da je ena oseba oziroma osebe, ki štejejo za povezane po drugih alineah te točke, skupaj, imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju druge osebe z najmanj 20 odstotki glasovalnih pravic;
- tako, da je pri obeh osebah ista oseba oziroma osebe, ki štejejo za povezane po drugih alineah te točke, skupaj, imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju vsake od njiju z najmanj 20 odstotki glasovalnih pravic;
- tako, da tvorijo koncern po zakonu o gospodarskih družbah;
- kot člani uprave ali nadzornega sveta z družbo, v kateri opravljajo to funkcijo, in osebe, ki štejejo za povezane s člani uprave ali nadzornega sveta te družbe po drugih alineah te točke.

13. Časniki po tem zakonu so tiskani mediji, ki izhajajo najmanj trikrat tedensko.

14. Elektronske publikacije so uredniško oblikovane spletne strani oziroma spletni portali, ki vsebujejo elektronske različice tiskanih medijev in/ali druge medijske vsebine in katerih glavni namen ni razširjanje avdiovizualnih ali zvočnih programskih vsebin. Elektronske publikacije po tem zakonu glede pravic in obveznosti ne sodijo med elektronske medije.

15. Elektronski mediji po tem zakonu so radijski programi, televizijski programi in druge linearne avdiovizualne medijske storitve ter avdiovizualne medijske storitve na zahtevo oziroma nelinearne avdiovizualne medijske storitve.

16. Avdiovizualna medijska storitev po tem zakonu je:

- storitev zagotavljanja avdiovizualnih programskih vsebin, ki se opravlja kot gospodarska

dejavnost, vključno z dejavnostjo podjetij za javne storitve, in je pod uredniško odgovornostjo izdajatelja oziroma ponudnika ter se prek elektronskih komunikacijskih omrežij posreduje širši javnosti v obliki linearne (televizijski program in televizijskemu programu podobne storitve) ali nelinearne avdiovizualne medijske storitve (avdiovizualna medijska storitev na zahtevo) z namenom obveščanja, zabave ali izobraževanja; in/ali – avdiovizualno komercialno sporočanje.

V avdiovizualni medijski storitvi je lahko zajeta tudi na besedilu osnovana vsebina, ki spremlja avdiovizualne programske vsebine, npr. podnaslovi ali elektronski programski vodniki.

17. Iz avdiovizualnih medijskih storitev so izvzete storitve, katerih glavni namen ni zagotavljanje avdiovizualnih programskih vsebin, tj., kadar so v storitvi prisotni avdiovizualni elementi le naključno povezani s storitvijo, na primer:

- spletne strani z animiranimi elementi, kratkimi oglaševalskimi vložki ali informacijami, povezanimi z izdelkom ali storitvijo, ki ne sodi na področje avdiovizualnih medijskih storitev;
- samostojne, na besedilu osnovane storitve;
- elektronske različice časopisov in revij;
- igre na srečo z denarnim vložkom, loterije, stave in druge oblike storitev s področja igralnštva;
- spletne igre;
- spletni iskalniki.

18. Televizijski program po tem zakonu je linearna avdiovizualna medijska storitev, ki zagotavlja avdiovizualne programske vsebine za sočasno spremljanje na podlagi sporeda, ki ga oblikuje izdajatelj.

19. Avdiovizualna medijska storitev na zahtevo po tem zakonu je nelinearna avdiovizualna medijska storitev, ki zagotavlja avdiovizualne programske vsebine na podlagi kataloga, ki ga oblikuje ponudnik, za njihovo spremljanje na osebno zahtevo uporabnika v trenutku, ki ga ta sam izbere. Za avdiovizualne medijske storitve na zahtevo je značilno, da so podobne televizijskemu programu, tj., da se potegujejo za isto občinstvo, ki bi zaradi narave in načinov dostopa do storitve upravičeno pričakovalo regulativno zaščito s področja tega zakona.

20. Radijski program po tem zakonu pomeni dejavnost zagotavljanja radijskih programskih vsebin za sočasno spremljanje na podlagi sporeda, ki ga oblikuje izdajatelj.

21. Tematski televizijski programi po tem zakonu so televizijski programi, ki so namenjeni specifičnemu segmentu gledalcev in za katere je značilna tematska ali žanrska istovrstnost programskih vsebin. Tematski televizijski programi so zlasti kulturno umetniški, igrani (ki lahko vključuje filme, nadaljevanke ali nanizanke), glasbeni, športni, informativni, dokumentarni, izobraževalni, otroški, zgodovinski, turistični in drugi podobni televizijski programi.

22. Oglaševanje po tem zakonu pomeni objavlanje oglaševalskih vsebin v medijih.

23. Oglaševalske vsebine po tem zakonu so vse vrste sporočil, ki so namenjene neposredni ali posredni promociji oziroma pospeševanju pravnega prometa blaga, storitev, nepremičnin, pravic ali obveznosti, pridobivanja poslovnih partnerjev ali ustvarjanja ugleda in dobrega imena pravne ali fizične osebe. Oglaševalske vsebine se objavljajo za plačilo ali drugo podobno nadomestilo ali z namenom samooglaševanja.

24. Oglaševalske vsebine niso:

- obveščanje izdajatelja v mediju v zvezi z medijskimi vsebinami tega istega medija (npr. napovedi lastnih izdaj oziroma oddaj);

- stranski programski izdelki, ki neposredno izhajajo iz programskih vsebin tega medija;
- neodplačne objave v zvezi z izvajanjem javnih služb, kulturnih prireditev, promocijo zdravja, dobrodelnih akcij in akcij, ki so splošnega pomena za varnost prebivalcev Republike Slovenije, ter druge objave v širšem javnem interesu;
- neodplačne objave v zvezi z opozarjanjem na zdravju škodljivo hrano in pijačo;
- neodplačno predstavljanje umetniških del;
- neodplačno navajanje producentov, organizatorjev ali sponzorjev oziroma donatorjev umetniških del ter kulturno-umetniških prireditev in dobrodelnih akcij, v okviru medijske predstavitve teh del, prireditev oziroma akcij.

25. Avdiovizualno komercialno sporočanje po tem zakonu pomeni objavlanje oglaševalskih vsebin v avdiovizualnih medijskih storitvah v obliki slikovnih podob z ali brez zvoka. Takšne slikovne podobe spremljajo programske vsebine ali so vanje vključene. Oblike avdiovizualnega komercialnega sporočanja med drugim vključujejo televizijsko oglaševanje, televizijsko prodajo, sponzoriranje in promocijsko umeščanje izdelkov.

26. Televizijsko oglaševanje po tem zakonu predstavlja obliko avdiovizualnega komercialnega sporočanja v televizijskem programu.

27. Televizijska prodaja po tem zakonu pomeni neposredne ponudbe, ki se v zameno za plačilo predvajajo javnosti prek televizijskega programa zaradi preskrbe z blagom ali storitvami, vključno z nepremičninami, pravicami in dolžnostmi.

28. TV prodajno okno je širši programski sklop televizijske prodaje, ki brez prekinitve traja najmanj 15 minut, in ga predvaja izdajatelj na televizijskem programu, ki ni izključno namenjen televizijski prodaji.

29. Sponzoriranje po tem zakonu pomeni katerokoli obliko prispevanja in vsak prispevek k financiranju medijskih vsebin s strani fizične ali pravne osebe, ki ne izvaja dejavnosti izdajanja medija ali produkcije avdiovizualnih del in ki to stori z namenom promocije svojega imena ali firme, blagovne znamke, oziroma svoje podobe v javnosti.

30. Promocijsko umeščanje izdelkov po tem zakonu pomeni kakršno koli obliko avdiovizualnega komercialnega sporočanja, ki vključuje izdelek, storitev ali blagovno znamko ali sklicevanje nanje, tako da se jih pokaže v programski vsebini v zameno za plačilo ali podobno nadomestilo.

31. Prikrito oglaševalsko sporočilo oziroma v primeru avdiovizualnih medijskih storitev prikrito avdiovizualno komercialno sporočilo po tem zakonu pomeni besedno ali slikovno predstavljanje blaga, storitev, imena, blagovne znamke ali dejavnosti proizvajalca blaga ali ponudnika storitev v programskih vsebinah, kadar takšno predstavljanje služi izdajatelju za oglaševanje in bi utegnilo zavajati javnost glede svoje narave. Da je bilo prikrito oglaševalsko sporočilo objavljeno z namenom, se šteje zlasti takrat, kadar je bilo objavljeno za plačilo ali podobno nadomestilo.

32. Radijsko oglaševanje po tem zakonu pomeni objavlanje oglaševalskih vsebin v radijskem programu.

33. Novinar oziroma novinarka (v nadaljnjem besedilu: novinar) po tem zakonu je oseba, ki se ukvarja z zbiranjem, obdelavo, oblikovanjem, ustvarjanjem ali razvrščanjem informacij za objavo v medijih in je zaposlena pri izdajatelju ali zanj opravlja novinarsko delo na podlagi pogodbe delovnega ali civilnega prava najmanj eno leto ali samostojno kot poklic opravlja novinarsko dejavnost (samostojni novinar).

34. Oddajni čas po tem zakonu pomeni vse programske vsebine, ki jih posamezen radijski

ali televizijski program razširja v določeni časovni enoti.

35. Dnevni oddajni čas po tem zakonu zajema vse programske vsebine, ki jih posamezen radijski ali televizijski program razširja od 0. do 24. ure posameznega dneva.

36. Tedenski oddajni čas po tem zakonu zajema vse programske vsebine, ki jih posamezen radijski ali televizijski program razširja v dnevnem oddajnem času vseh dni posameznega tedna, od ponedeljka od 0. do nedelje 24. ure.

37. Letni oddajni čas po tem zakonu zajema vse programske vsebine, ki jih posamezen radijski ali televizijski program razširja v obdobju od 1. januarja do 31. decembra posameznega leta, razen programskih vsebin, ki so iz letnega oddajnega časa izvzete s tem zakonom.

38. Slovenska avdiovizualna dela po tem zakonu so tista dela, ki so izvorno producirana v slovenskem jeziku ali dela, ki so namenjena avtohtoni madžarski in italijanski narodni skupnosti v njenem jeziku, ter dela slovenskega kulturnega izvora z drugih področij umetnosti. Slovenska avdiovizualna dela so le tista, ki so na kakršenkoli način izražena kot individualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti.

39. Slovenska glasba po tem zakonu je glasba slovenskega izvora ali glasba slovenskih izvajalcev in zajema pojem vokalne, vokalno-instrumentalne in instrumentalne glasbe.

40. Evropska avdiovizualna dela po tem zakonu so:

- dela, ki izvirajo iz držav članic Evropske unije;
- dela, ki izvirajo iz tretjih evropskih držav, podpisnic Evropske konvencije o čezmejni televiziji Sveta Evrope, v katerih avdiovizualna dela držav članic EU, niso predmet diskriminatornih ukrepov, in ki izpolnjujejo določbe iz 41. točke tega odstavka;
- dela, ki izvirajo iz tretjih evropskih držav, v katerih avdiovizualna dela držav članic Evropske unije, niso predmet diskriminatornih ukrepov, in ki so bila v celoti ustvarjena v koprodukciji producentov, ustanovljenih in registriranih v državah članicah Evropske unije, s producenti iz evropskih držav, s katerimi je Evropska unija sklenila sporazume na avdiovizualnem področju, če so ta dela pretežno ustvarili avtorji in delavci iz ene ali več evropskih držav.

41. Evropska dela iz prve in druge alineje prejšnje točke tega odstavka so tista, ki so jih ustvarili pretežno avtorji in delavci s prebivališčem v državah iz teh alinej, pod enim od naslednjih pogojev:

- če so bili producenti teh del ustanovljeni oziroma registrirani v omenjenih državah;
- če je posamezno delo nastalo pod vodstvom in dejanskim nadzorom enega ali več producentov iz teh držav;
- če je bil prispevek koproducentov iz teh držav prevladujoč in koprodukcijskega razmerja ni obvladoval eden ali več producentov, ustanovljenih oziroma registriranih zunaj teh držav.

42. Neodvisni producent avdiovizualnih del po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: neodvisni producent) je pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje štiri pogoje:

- da je registrirana za izvajanje dejavnosti produkcije avdiovizualnih del in ima sedež v Republiki Sloveniji ali v eni izmed držav članic Evropske unije;
- da ni vključena v organizacijsko strukturo oziroma pravno osebnost izdajatelja televizijskega programa;
- da ima izdajatelj televizijskega programa največ 25 odstotni delež kapitala ali upravljalnih oziroma glasovalnih pravic v njenem premoženju;
- da po naročilu posameznega izdajatelja televizijskega programa ustvari največ polovico svoje produkcije na leto.

43. Neodvisni producent je tudi pravna ali fizična oseba, ki je registrirana za izvajanje dejavnosti produkcije avdiovizualnih del in ima sedež v eni izmed tretjih držav, če evropska dela tvorijo večinski delež njegove avdiovizualne produkcije v zadnjih treh letih in ob tem izpolnjuje pogoja iz 2. in 3. alinee prejšnje točke tega odstavka.

44. Multipleks ima po tem zakonu isti pomen kot v zakonu, ki ureja digitalno radiodifuzijo.

2. oddelek

SPLOŠNA NAČELA

3. člen

(zaščita slovenskega jezika)

(1) Ime medija in njegovih rubrik oziroma oddaj mora biti v slovenskem jeziku, razen kadar gre za medije ali njegove rubrike oziroma oddaje, ki so slovenske licenčne različice tujega medija ali rubrik oziroma oddaj z blagovnimi ali storitvenimi znamkami tega medija.

(2) Da je ime medija ali rubrike oziroma oddaje skladno z določbami tega zakona, se šteje tudi, ko gre za ime v mrtvem jeziku, esperantu ali v enem od slovenskih pokrajinskih narečij, ko gre za ime v jeziku avtohtone madžarske oziroma italijanske narodne skupnosti, če so medijske vsebine tega medija namenjene tej narodni skupnosti, oziroma ko gre za ime v slovenskem znakovnem jeziku, če so medijske vsebine tega medija namenjene gluhim in naglušnim.

(3) Mnenje o skladnosti imena iz prvega odstavka tega člena s slovenskim jezikom v spornem primeru na podlagi predpisa, ki določa merila o skladnosti imena s slovenskim jezikom, izda minister oziroma ministrica, pristojna za medije (v nadaljnjem besedilu: pristojni minister).

(4) Izdajatelj, ki je ustanovljen oziroma registriran v Republiki Sloveniji, mora razširjati medijske vsebine v slovenskem jeziku, ali pa morajo biti na ustrezen način prevedene v slovenski jezik, razen kadar so v prvi vrsti namenjene bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem iz druge jezikovne skupine.

(5) Izdajatelj lahko v tujem jeziku razširja medijske vsebine, namenjene jezikovnemu izobraževanju.

(6) Razlog oziroma namen razširjanja medijskih vsebin v tujem jeziku mora biti posebej opredeljen na vidnem mestu nosilca teh vsebin z razvidnimi grafičnimi, optičnimi ali akustičnimi znaki v slovenskem jeziku.

(7) Če so medijske vsebine namenjene avtohtoni madžarski oziroma italijanski narodni skupnosti, jih lahko izdajatelj razširja v jeziku narodne skupnosti.

(8) Kadar se medijske vsebine, zaradi aktualnosti, neposrednosti in avtentičnosti obveščanja javnosti, ali zaradi neizogibnih časovnih, tehničnih ali drugih nepričakovanih ovir, izjemoma razširjajo v tujem jeziku, se uporabi določba šestega odstavka tega člena.

(9) Oglaševalske vsebine se obvezno razširjajo v slovenskem jeziku oziroma v slovenskem prevodu, razen če se razširjajo v tujem jeziku v skladu s tem zakonom.

(10) Mediji avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti lahko objavljajo oglaševalske vsebine v jeziku narodne skupnosti, ki so ji namenjeni.

(11) Če so medijske vsebine namenjene gluhim, naglušnim, slepim, slabovidnim ali gluhoslepim osebam, jih lahko izdajatelj razširja v njim prilagojenih tehnikah.

4. člen
(svoboda izražanja)

Dejavnost medijev temelji na svobodi izražanja, ob spoštovanju nedotakljivosti in varstva človekove osebnosti in dostojanstva, omogočanju svobodnega pretoka informacij ter odprtosti medijev za različna mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine, zagotavljanju avtonomnosti urednikov oziroma urednic (v nadaljnjem besedilu: urednik), novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju medijskih vsebin v skladu s vsebinskimi zasnovami in profesionalnimi kodeksi, ter ob upoštevanju osebne odgovornosti novinarjev in urednikov oziroma drugih avtorjev prispevkov za posledice njihovega dela.

5. člen
(novinarska avtonomija)

Uredništvo, uredniki, novinarji in drugi avtorji prispevkov so v okviru vsebinske zasnove in v skladu s temeljnim aktom izdajatelja pri svojem delu neodvisni in samostojni.

6. člen
(svoboda razširjanja medijskih vsebin iz drugih držav)

(1) Republika Slovenija zagotavlja svobodo razširjanja in sprejemanja medijskih vsebin iz drugih držav na njeno območje in lahko v posameznih primerih omejuje to svobodo le v skladu z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, če ni v tem zakonu določeno drugače.

(2) Republika Slovenija zagotavlja svobodo sprejemanja in razširjanja avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav, članic EU, in ne omejuje njihovega prenašanja na svojem ozemlju, razen v primerih, določenih v 3. in 4. členu Direktive 2010/13/EU.

7. člen
(prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti)

Prepovedano je z razširjanjem medijskih oziroma oglaševalskih vsebin spodbujati k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ter izzivati narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost.

8. člen
(varstvo avtorske in sorodnih pravic)

(1) Varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se razširjajo preko medijev, ureja zakon, ki ureja varstvo avtorske in sorodnih pravic, če ni v tem zakonu določeno drugače.

(2) Izdajatelji radijskih ali televizijskih programov so dolžni pred začetkom oddajanja skleniti pogodbe s kolektivnimi organizacijami za varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo radiodifuzno razširjala na njihovih programih, ali položiti ustrezne zneske po veljavnih tarifah.

(3) Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev ne smejo predvajati kinematografskih del zunaj terminov, dogovorjenih z imetniki pravic.

9. člen (zaščita otrok in mladoletnikov)

(1) Otrokom in mladoletnikom je po tem zakonu zagotovljena posebna zaščita in varstvo v medijih. Koristi otrok in mladoletnikov imajo prednost pred vsemi drugimi pravicami ter presojami.

(2) Pornografske vsebine in vsebine, ki neupravičeno prikazujejo nasilje, so v tiskanih medijih lahko ponujene le tako, da otroci in mladoletniki do njih ne morejo dostopati.

(3) Dostop do pornografskih vsebin in vsebin, ki neupravičeno prikazujejo nasilje, mora biti v elektronskih publikacijah s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito omejen tako, da otroci in mladoletniki do njih ne morejo dostopati.

(4) Izdajatelj v medijski vsebini ne sme uporabiti otrok kot komunikacijskega orodja za promocijo imena ali firme, blagovne znamke ali podobe sponzorja medijske vsebine v javnosti oziroma za pospeševanje pravnega prometa blaga, storitev, pravic ali obveznosti oziroma za pridobivanje poslovnih partnerjev sponzorja medijske vsebine.

(5) Prepoved iz prejšnjega odstavka se ne nanaša na primere, ko gre za medijske vsebine, ki jih ni ustvaril izdajatelj, oziroma ki niso bile izdelane po njegovem naročilu in za njegov račun, ali ko gre za nastopanje oziroma pojavljanje otrok v oglaševalskih vsebinah.

(6) Noben otrok ali mladoletnik ne sme biti prek medijev izpostavljen samovoljnemu ali nezakonitemu vmešavanju v njegovo zasebno življenje, družino ali dom, niti nezakonitim napadom zoper njegovo čast in ugled.

10. člen (jurisdikcija Republike Slovenije)

(1) Šteje se, da je izdajatelj medija oziroma ponudnik avdiovizualne medijske storitve po tem zakonu pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če ima v Republiki Sloveniji sedež oziroma stalno prebivališče tako izdajatelj oziroma ponudnik kot tudi uredništvo.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se šteje, da je ponudnik avdiovizualne medijske storitve pod jurisdikcijo Republike Slovenije, kadar ima v Republiki Sloveniji sedež ali samo ponudnik ali samo uredništvo, drugi od obeh pa je v drugi državi članici Evropske unije, pod pogojem, da pretežni delež delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti

razširjanja programskih vsebin, dela v Republiki Sloveniji.

(3) Če v primeru iz prejšnjega odstavka pretežni delež delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti razširjanja programskih vsebin, dela tako v Republiki Sloveniji kot v drugi državi članici Evropske unije, se šteje, da je ponudnik avdiovizualne medijske storitve pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če ima sedež v Republiki Sloveniji.

(4) Če v primeru iz drugega odstavka tega člena pretežni delež delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti razširjanja programskih vsebin, ne dela niti v Republiki Sloveniji niti v drugi državi članici Evropske unije, se šteje, da je ponudnik avdiovizualne medijske storitve pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če je v Republiki Sloveniji začel dejavnost razširjanja programskih vsebin po tem zakonu in če vzdržuje stabilno in učinkovito vez z gospodarstvom Republike Slovenije.

(5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se šteje, da je ponudnik avdiovizualne medijske storitve pod jurisdikcijo Republike Slovenije, kadar ima v Republiki Sloveniji sedež ali samo ponudnik ali samo uredništvo, drugi od obeh pa je v tretji državi, pod pogojem, da večji delež delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti razširjanja programskih vsebin, dela v Republiki Sloveniji.

(6) Če se za ponudnika avdiovizualne medijske storitve ne morejo uporabiti določbe iz prejšnjih odstavkov tega člena, in če ponudnik avdiovizualne medijske storitve ne sodi pod jurisdikcijo kake druge države članice Evropske unije, ali podpisnice Konvencije Sveta Evrope o čezmejni televiziji, se šteje, da je pod jurisdikcijo Republike Slovenije ponudnik, ki:

- uporablja frekvenco, ki mu jo je dodelil pristojni organ v Republiki Sloveniji;
- ne uporablja frekvence iz prejšnje alineje, vendar pa uporablja satelitsko zemeljsko postajo, ki pripada Republiki Sloveniji;
- ne uporablja niti frekvence niti satelitske zemeljske postaje iz prejšnjih dveh alinej, vendar pa uporablja satelitske zmogljivosti, ki pripada Republiki Sloveniji.

(7) Če izdajatelj medija oziroma ponudnik avdiovizualne medijske storitve ne spada pod jurisdikcijo Republike Slovenije po prejšnjih odstavkih tega člena, se šteje, da spada pod jurisdikcijo tiste države članice Evropske unije, v kateri ima sedež v smislu členov 49 do 55 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL EU št. 2010/C 83/01).

(8) Pod jurisdikcijo Republike Slovenije ne spada ponudnik avdiovizualne medijske storitve, če je avdiovizualna medijska storitev namenjena izključno sprejemu v tretjih državah, in ki jih javnost v eni ali več državah članicah Evropske unije neposredno ali posredno ne sprejema s standardno uporabniško opremo.

3. oddelek

PRAVICE IN OBVEZNOSTI IZDAJATELJA

11. člen (razvid medijev)

(1) Izdajatelj mora najkasneje v roku 15 dni po začetku izdajanja medija prigrasiti medij pri ministrstvu, pristojnemu za medije (v nadaljnjem besedilu: pristojno ministrstvo) zaradi vpisa v razvid medijev (v nadaljevanju: razvid).

(2) V predlogu za vpis v razvid je treba navesti naslednje podatke:

- ime medija
- ime ali firmo in sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja;
- odgovorno osebo izdajatelja, kadar je izdajatelj pravna oseba;
- vrst in časovni interval razširjanja medija;
- ime in priimek odgovornega urednika oziroma odgovorne urednice (v nadaljnjem besedilu: odgovorni urednik);
- sedež uredništva oziroma odgovornega urednika;
- način in predvideno območje razširjanja medijskih vsebin;
- jezik razširjanja medijskih vsebin;
- vire in način financiranja;
- podatke o osebah, ki imajo najmanj pet odstotni lastniški ali upravljavski delež oziroma delež glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja in z njim povezanih osebah oziroma izjavo, da ni povezanih oseb.

(3) Predlogu za vpis v razvid mora biti priložen temeljni akt izdajatelja in vsebinska zasnova medija, ki sta v skladu s tem zakonom. Izdajatelj ob vpisu v razvid predloži tudi uredniški statut. Kolikor statut ob vpisu v razvid še ni sprejet, ga izdajatelj pošlje pristojnemu ministrstvu zaradi vpisa v razvid najkasneje v roku šestih mesecev od začetka izdajanja medija.

(4) Ime radijskega ali televizijskega programa mora biti enako imenu iz dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti oziroma v primeru avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo imenu, kot izhaja iz uradne evidence ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

(5) Pristojno ministrstvo v 15 dneh po prejemu predloga za vpis, ki vsebuje vse potrebne podatke in priloge iz drugega in tretjega odstavka tega člena vpiše medij v razvid in hkrati izdajatelju pošlje potrdilo o vpisu v razvid.

(6) Pristojno ministrstvo v 15 dneh po prejemu predloga za vpis, ki ne vsebuje vseh predpisanih podatkov in prilog iz drugega in tretjega odstavka tega člena, izdajatelja posebej pozove, da je predlog za vpis treba dopolniti v roku, ki ne sme biti krajši od 8 dni.

12. člen (vodenje razvida)

(1) Izdajatelj mora o spremembi podatkov iz drugega odstavka prejšnjega člena oziroma dokumentov iz tretjega odstavka prejšnjega člena tega zakona in o prenehanju delovanja obvestiti pristojno ministrstvo v 15 dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja izdajanja medija.

(2) Pristojno ministrstvo zagotavlja stalen dostop do podatkov iz razvida. Seznanitev s podatki se omogoči tako, da se jih objavi na spletnih straneh pristojnega ministrstva, da na vpogled, ali tako, da se zagotovi njihov prepis, fotokopijo ali elektronski zapis.

(3) Podatki iz razvida so javni in dostopni vsakomur.

(4) Dokumenti iz tretjega odstavka prejšnjega člena so dostopni le osebi, ki izkaže pravni interes, oziroma se glede vpogleda v dokumente sklicuje na ustrezno pravno podlago.

(5) Način vodenja razvida ter postopek za vpis v razvid in za posredovanje podatkov iz njega, natančneje določi pristojni minister.

13. člen
(izbris iz razvida)

(1) Pristojno ministrstvo na zahtevo izdajatelja izbriše medij iz razvida, če je izdajatelj prenehal izdajati medij.

(2) Pristojno ministrstvo izbriše medij iz razvida po uradni dolžnosti v naslednjih primerih:

- če izdajatelj ne obstaja več;
- če medij ne deluje več kot šest mesecev, razen v primerih, ko izhaja v daljših časovnih intervalih.

(3) Ne glede na določbi prejšnjih odstavkov tega člena lahko pristojno ministrstvo izbriše radijski ali televizijski program iz razvida le v primeru, če izdajatelju tega programa preneha veljati dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, kadar je to dovoljenje potrebno po tem zakonu, ali če se mu to dovoljenje trajno razveljavi.

14. člen
(vsebinska zasnova)

(1) Namen izdajanja in temeljna vsebinska izhodišča za delovanje medija določi izdajatelj z vsebinsko zasnovo.

(2) Vsebinska zasnova radijskega ali televizijskega programa mora vsebovati tudi programsko shemo, ki določa:

- zvrsti programskih vsebin oziroma njihovo razvrstitev v posamezne vsebinske sklope;
- predvidena kvantitativna razmerja med posameznimi vsebinskimi sklopi;
- predviden obseg lastne produkcije;
- predviden obseg slovenske glasbe;
- predviden obseg slovenskih avdiovizualnih del;
- predviden obseg evropskih avdiovizualnih del;
- predviden obseg evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek programska shema tematskega programa ne določa podatkov iz 3., 4. in 5. alinee prejšnjega odstavka, programska shema programa, ki je namenjen lokalnemu občinstvu in ni vključen v nacionalno programsko mrežo, pa ne podatkov iz 6. in 7. alinee prejšnjega odstavka.

(4) Izdajatelj samostojno oblikuje vsebinsko zasnovo medija in je odgovoren za njeno izvajanje.

(5) Pred spremembo ali dopolnitvijo vsebinske zasnove oziroma sprejemom nove vsebinske zasnove mora izdajatelj pridobiti mnenje uredništva.

(6) Podatki iz vsebinske zasnove radijskega ali televizijskega programa morajo biti enakim podatkom iz odločbe o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti.

(7) Določbe tega člena ne veljajo za televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter za televizijske programe, namenjene izključno samooglaševanju.

15. člen

(temeljni akt izdajatelja)

(1) Temeljni akt izdajatelja je akt, ki ga sprejme najvišji organ izdajatelja in v katerem poleg prvin svoje organiziranosti in delovanja kot pravnega subjekta ureja vsaj naslednja vprašanja:

- način in pogoje za imenovanje ter razrešitev odgovornega urednika;
- način sprejemanja vsebinske zasnove oziroma njenih sprememb ali dopolnitev;
- osnovna pravna razmerja med izdajateljem in uredništvom;
- osnovna medsebojna razmerja znotraj uredništva;
- način sprejema uredniškega statuta;
- način imenovanja stalnega poravnalnega odbora.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka za izdajatelja medija, katerega uredništvo šteje manj kot pet članov, za Radiotelevizijo Slovenija in za Slovensko tiskovno agencije pogoja iz 5. in 6. alinee prejšnjega odstavka nista obvezna.

(3) Izdajatelj medija, katerega uredništvo šteje manj kot pet članov, mora poleg vprašanj iz 1. do 4. alinee prvega odstavka tega člena v svojem temeljnem aktu določiti tudi:

- vpliv uredništva ter način njegovega izvajanja na vse za novinarsko avtonomijo pomembne kadrovske in organizacijske odločitve izdajatelja;
- stopnjo avtonomije uredništva pri urejanju razmerij znotraj uredništva;
- način razreševanja morebitnih nesoglasij med izdajateljem in uredništvom oziroma odgovornim urednikom ter nesoglasij znotraj uredništva.

16. člen

(obvezna hramba objavljenih vsebin)

(1) Izdajatelji tiskanih medijev ali elektronskih publikacij morajo hraniti zapise vseh objavljenih medijskih vsebin najmanj šest mesecev od dneva njihove objave.

(2) Izdajatelji radijskih ali televizijskih programov morajo najmanj šest mesecev hraniti posnetke vsakega posameznega dneva programa z vsemi objavljenimi programskimi, oglaševalskimi in drugimi vsebinami, kakor so bile zaporedno predvajane v 24 urah, v obliki in na način, ki ju podrobneje predpiše Agencija za pošto in elektronske komunikacije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(3) Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo morajo najmanj šest mesecev hraniti posnetke programskih vsebin ter spremljajočih oglaševalskih in drugih vsebin, po tem ko so jih zadnjič ponudili za ogled ali poslušanje, s spremljajočimi podatki ter v obliki in na način, ki ju podrobneje predpiše agencija.

(4) Izdajatelji morajo osebi, ki izkaže pravni interes za vložitev tožbe v zvezi s pravico do popravka in odgovora ali izkaže drug pravni interes ali se sklicuje na ustrezno pravno podlago, na njene stroške izročiti kopijo zapisa medijske vsebine oziroma posnetek programske vsebine, in sicer najpozneje v treh dneh od prejema pisne zahteve. Kopija oziroma posnetek se izročita osebi, ki izkaže pravni interes, izključno za osebno uporabo.

(5) Izdajatelji radijskih ali televizijskih programov morajo poleg posnetkov iz drugega odstavka tega člena najmanj šest mesecev za vsak dan posebej hraniti tudi podatke o vseh predvajanih programskih, oglaševalskih in drugih vsebinah. Podatki morajo vsebovati informacije o datumu predvajanja vsebine, začetnem času, njenem trajanju, naslovu, vrsti in zvrsti vsebine ter informacije o vrsti produkcije in producentu, kot jih podrobneje določijo

agencija.

(6) Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo morajo poleg posnetkov iz tretjega odstavka tega člena najmanj šest mesecev za vsak dan posebej hraniti tudi podatke o vseh predvajanih programskih, oglaševalskih in drugih vsebinah. Podatki morajo vsebovati informacije o naslovu, o časovnem intervalu, ko je bila vsebina na voljo uporabnikom, trajanju vsebine, vrsti in zvrsti vsebine ter informacije o vrsti produkcije in producentu, kot jih podrobneje določi agencija.

(7) Izdajatelji avdiovizualnih medijskih storitev morajo najmanj eno leto hraniti podatke o predvajanih slovenskih in evropskih avdiovizualnih delih oziroma slovenskih in evropskih avdiovizualnih delih neodvisnih producentov v letnem oddajnem času za preteklo koledarsko leto. Podatki morajo vsebovati informacije o datumu in času, ko so bila predvajana ali na voljo za ogled, trajanju, naslovu, vrsti in zvrsti dela ter o vrsti produkcije in producentu, kakor jih podrobneje določi agencija.

(8) V primeru tehnične okvare, zaradi katere izdajatelj oziroma ponudnik ni shranil določenega dela predvajane zvočne ali avdiovizualne vsebine, je izdajatelj oziroma ponudnik o okvari in obsegu neposnete predvajane ali ponujene programske vsebine dolžan v roku treh dni pisno obvestiti agencijo.

4. oddelek

PRAVICE IN OBVEZNOSTI NOVINARJA, ODGOVORNEGA UREDNIKA TER UREDNIŠTVA

17. člen (odgovorni urednik)

(1) Odgovorni urednik:

- organizacijsko, vsebinsko in operativno vodi uredništvo;
- imenuje urednike posameznih rubrik oziroma vsebinskih sklopov;
- v imenu in za račun izdajatelja odgovarja za objavljene uredniško oblikovane medijske vsebine;
- izvršuje nadzor nad izborom in organizacijo objavljenih vsebin;
- odgovarja za uresničevanje vsebinske zasnove;
- opravlja druge naloge, določene s tem zakonom;
- opravlja druge naloge, določene s temeljnim aktom izdajatelja in z uredniškim statutom.

(2) Odgovorni urednik odgovarja za vsako objavljeno informacijo, če ta zakon ali kazenski zakonik ne določata drugače.

(3) Odgovorni urednik odgovarja tudi za vsebino komentarjev in drugega avdiovizualnega materiala bralcev, poslušalcev ali gledalcev, kolikor se identiteta avtorja komentarja ne da ugotoviti. Odgovorni urednik oblikuje pravila za izbiro in vključitev komentarjev. Odgovorni urednik mora komentar, ki ni v skladu z objavljenimi pravili, v najkrajšem času umakniti.

(4) Odgovorni urednik v imenu in za račun izdajatelja sodeluje v postopkih zoper izdajatelja ali jih vodi, in odgovarja za njegove obveznosti, če ta ali drug zakon ne določata drugače.

(5) Če ima medij več odgovornih urednikov, vsak od njih odgovarja za objave informacij v tistem programskem sklopu, za katerega je odgovoren.

18. člen
(imenovanje in razrešitev odgovornega urednika)

(1) Vsak medij mora imeti odgovornega urednika, ki ga imenuje in razrešuje oseba ali organ izdajatelja, ki skladno s temeljnim aktom izdajatelja opravlja naloge vodenja poslov pri izdajatelju (v nadaljnjem besedilu: poslovodstvo) v skladu s svojim temeljnim aktom, uredniškim statutom in s tem zakonom.

(2) Pred imenovanjem ali razrešitvijo odgovornega urednika se mora poslovodstvo posvetovati s člani uredništva in pridobiti mnenje uredništva o nameravani razrešitvi oziroma o kandidatu za novega odgovornega urednika. Uredništvo ima v postopkih po tem členu status stranke.

(3) Če je imenovanju odgovornega urednika nasprotovala večina pri glasovanju prisotnih članov uredništva (v nadaljnjem besedilu: negativno mnenje uredništva), mora poslovodstvo ponoviti postopek imenovanja odgovornega urednika po prejšnjem odstavku z novim kandidatom, vendar ne prej kot v 30 dneh in ne kasneje kot v 60 dneh od dneva izdaje negativnega mnenja uredništva, ali pa za odgovornega urednika imenovati kandidata, ki ga je predlagalo uredništvo.

(4) Kolikor poslovodstvo za odgovornega urednika ne imenuje kandidata uredništva, v ponovljenem postopku imenovanja odgovornega urednika pa je bilo ponovno izdano negativno mnenje uredništva, mora poslovodstvo za imenovanje odgovornega urednika pridobiti soglasje osebe ali organa izdajatelja, ki skladno s temeljnim aktom izdajatelja opravlja naloge nadzora nad vodenjem poslov pri izdajatelju, če takšne osebe ali organa pri izdajatelju ni, pa soglasje družbenika oziroma lastnika oziroma ustanovitelja izdajatelja.

(5) Določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena ne zavezujejo izdajatelje, ki imajo v temeljnem aktu oziroma uredniškem statutu glede imenovanja ali razrešitve odgovornega urednika določeno obvezno soglasje uredništva ali drug primerljiv močnejši vpliv uredništva.

(6) Imenovanje odgovornih urednikov radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija oziroma odgovornega urednika Slovenske tiskovne agencije določata posebna zakona.

19. člen
(pogoji za odgovornega urednika)

(1) Odgovorni urednik je lahko oseba, ki:

- ima dokazilo o aktivnem znanju slovenskega jezika, če ni državljan Republike Slovenije;
- ima dokazilo o aktivnem znanju madžarskega oziroma italijanskega jezika, v primeru, ko gre za medij avtohtone madžarske oziroma italijanske narodne skupnosti;
- je poslovno sposobna;
- ji ni izrečena prepoved opravljanja poklica, dejavnosti ali javnega nastopanja;
- ni član organa nadzora oziroma ne opravlja naloge nadzora pri izdajatelju.

(2) Določba prve alineje prejšnjega odstavka ne velja za odgovornega urednika medija avtohtone madžarske oziroma italijanske narodne skupnosti, določbi prve in druge alineje prejšnjega odstavka pa ne veljata za odgovornega urednika medija, ki je slovenska licenčna različica tujega medija, in za odgovornega urednika medija, ki razširja medijske vsebine, ki

so v prvi vrsti namenjene bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem iz druge jezikovne skupine, v tujem jeziku v skladu z določbami tega zakona.

(3) Odgovorni urednik ne more biti oseba, ki po ustavi ali zakonu uživa imuniteto.

(4) Za odgovornega urednika tudi ne more biti imenovana oseba, ki je član organa politične stranke, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor) ali Evropskem parlamentu, član Državnega sveta Republike Slovenije, župan, načelnik upravne enote ali direktor občinske uprave.

20. člen (uredništvo)

(1) Uredništvo sestavljajo odgovorni urednik oziroma odgovorni uredniki, drugi uredniki in novinarji. V primeru, da pri izdajatelju medija ni zaposlenih več urednikov ali novinarjev, lahko opravlja funkcijo uredništva odgovorni urednik sam.

(2) Sestavo uredništev radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija in Slovenske tiskovne agencije določata posebna zakona.

21. člen (uredniški statut)

(1) Izdajatelj in uredništvo najkasneje v roku šestih mesecev od pričetka izdajanja medija skupaj sprejmeta uredniški statut, v katerem uredita vsaj:

- razmerja med izdajateljem in uredništvom oziroma razmerja znotraj uredništva;
- vpliv uredništva ter način njegovega izvajanja na vse za novinarsko avtonomijo pomembne kadrovske in organizacijske odločitve izdajatelja;
- vpliv in način sodelovanja uredništva v postopku imenovanja ter razrešitve odgovornega urednika;
- način ugotavljanja ter podajanja mnenj uredništva pri imenovanju in razrešitvi odgovornega urednika ter pri sprejemanju ali spremembi oziroma dopolnitvi vsebinske zasnove;
- pogoji in postopek, po katerem imata urednik in novinar v primeru sprememb oziroma dopolnitev vsebinske zasnove, ki so v nasprotju z izražanjem mnenj in stališč prvotne vsebinske zasnove, pravico do prekinitve pogodbe, skladno s tem zakonom;
- stopnjo avtonomije uredništva pri urejanju razmerij znotraj uredništva in način njenega zagotavljanja;
- način razreševanja morebitnih nesoglasij med izdajateljem in uredništvom oziroma odgovornim urednikom ter nesoglasij znotraj uredništva;
- sestavo, pristojnosti, naloge in način dela stalnega poravnalnega odbora.

(2) Če izdajatelj in uredništvo v petih mesecih od začetka izdajanja medija nista sposobna doseči soglasja o vsebini uredniškega statuta, o vsebinah, ki so predmet nesoglasja, odloči stalni poravnalni odbor.

(3) Izdajatelj mora poslati pristojnemu ministrstvu uredniški statut v roku 15 dni od sprejetja. Izdajatelj mora pristojnemu ministrstvu poslati tudi spremembe ali dopolnitve uredniškega statuta, in sicer v roku 15 dni od sprejetja sprememb ali dopolnitev.

(4) Uredniški statuti, ki jih hrani pristojno ministrstvo, so dostopni le osebi, ki izkaže pravni

interes, oziroma se glede vpogleda sklicuje na ustrezno pravno podlago.

(5) Določbe prvega do tretjega odstavka tega člena ne veljajo za izdajatelje medijev, katerih uredništva štejejo manj kot pet članov, za Radiotelevizijo Slovenija in za Slovensko tiskovno agencijo.

22. člen (stalni poravnalni odbor)

(1) Za reševanje spornih vprašanj v zvezi z izvajanjem vsebinske zasnove in uredniške politike ter položajem oseb iz drugega odstavka 23. člena tega zakona se pri izdajatelju oblikuje stalni poravnalni odbor, v katerega imenujeta izdajatelj in uredništvo enako število predstavnikov, predsedujočega pa imenujeta sporazumno.

(2) Poravnalni odbor sprejema odločitve z večino glasov vseh članov. Odločitve poravnalnega odbora zavezujejo obe strani.

(3) Minimum pravil postopka urejanja nesoglasij med izdajateljem ter uredništvom oziroma odgovornim urednikom je lahko določen s kolektivno pogodbo za poklicne novinarje, veljavne za območje države.

(4) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za izdajatelje medijev, katerih uredništva štejejo manj kot pet članov, za Radiotelevizijo Slovenija in za Slovensko tiskovno agencijo.

23. člen (novinar)

(1) Novinar ni dolžan razkriti vira informacij, razen v primerih, ko to določa kazenska zakonodaja.

(2) Novinarju se ne sme odpovedati delovnega razmerja ali prekiniti sklenjene pogodbe z njim, zmanjšati plače, spremeniti statusa v uredništvu ali kako drugače poslabšati njegovega položaja zaradi izražanja mnenj in stališč, ki so v skladu z vsebinsko zasnovo ter s profesionalnimi pravili, merili in standardi.

(3) Vsebinska zasnova in novinarski kodeks, ki določa profesionalna pravila, merila in standarde, sta del pogodbe o zaposlitvi oziroma del pogodbe delovnega ali civilnega prava, sklenjene med izdajateljem in novinarjem, oziroma izdajateljem in urednikom.

(4) Posebne pravice urednika in novinarja, ki so posledica sprememb ali dopolnitev vsebinske zasnove, se določijo s kolektivno pogodbo za poklicne novinarje širše oziroma ožje ravni, če ni v tem zakonu določeno drugače.

(5) V primeru sprememb ali dopolnitev vsebinske zasnove medija, ki so v nasprotju z izražanjem mnenj in stališč prvotne vsebinske zasnove, lahko urednik ali novinar brez odpovednega roka odpove svojo pogodbo o zaposlitvi in je upravičen do odpravnine v znesku, ki bi ga prejel, če bi pogodbo o zaposlitvi odpovedal izdajatelj iz poslovnih razlogov, in do odškodnine najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka. Višino odpravnine lahko v višjem znesku določi pogodba o zaposlitvi, razen če ni določena s kolektivno pogodbo za poklicne novinarje širše oziroma ožje ravni.

(6) Kolektivna pogodba za poklicne novinarje širše oziroma ožje ravni, ki jo sklene reprezentativni sindikat za poklic novinarja, velja tudi za samostojne novinarje, ki izpolnjujejo kriterije, dogovorjene s kolektivno pogodbo, in sicer glede tistih pravic in obveznosti, za katere se tako dogovorijo stranke kolektivne pogodbe.

24. člen (samostojni novinar)

(1) Status samostojnega novinarja se pridobi z vpisom v razvid samostojnih novinarjev pri pristojnem ministrstvu, po predhodnem mnenju najmanj ene registrirane strokovne organizacije novinarjev. O vpisu v razvid samostojnih novinarjev odloči pristojni minister z odločbo.

(2) V razvid iz prejšnjega odstavka se lahko vpiše, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima dokazilo o aktivnem znanju slovenskega jezika, če ni državljan Republike Slovenije;
- da ima dokazila o objavah v medijih;
- da redno opravlja novinarsko dejavnost kot edini ali glavni poklic;
- da ima dokazila, da prejema večino letnih prihodkov iz naslova opravljanja novinarske dejavnosti;
- da mu ni s pravnomočno sodno odločbo prepovedano opravljanje te dejavnosti;
- da ne opravlja dejavnosti ali sodeluje pri opravljanju dejavnosti, ki so v konfliktu z naravo novinarskega dela, kot so marketinška svetovanja, PR svetovanja, oglaševanje izdelkov ali storitev in druge dejavnosti, ki so v konfliktu z naravo novinarskega dela v skladu z mednarodnimi strokovnimi in etičnimi standardi novinarske dejavnosti;
- da v zadnjih treh letih ni bil obsojen na novinarskem častnem razsodišču.

(3) Vloga za vpis v razvid samostojnih novinarjev vsebuje naslednje podatke:

- ime in priimek predlagatelja;
- datum in kraj rojstva;
- ulica in kraj stalnega prebivališča ter ulica in kraj morebitnega začasnega prebivališča;
- sedež opravljanja dejavnosti;
- podatek o državljanstvu;
- datum zelenega vpisa v razvid.

(4) Predlagatelj mora vlogi iz prejšnjega odstavka priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev iz drugega odstavka tega člena in predhodno mnenje najmanj ene registrirane strokovne organizacije novinarjev.

(5) Za registrirano strokovno organizacijo novinarjev po tem zakonu šteje reprezentativna strokovna organizacija novinarjev, v katero je včlanjenih najmanj 100 novinarjev ali drugih avtorjev medijskih prispevkov. Obstoj pogoja reprezentativnosti ugotavlja pristojno ministrstvo na predlog strokovne organizacije novinarjev.

(6) Način izkaza izpolnjevanja pogojev za vpis v razvid samostojnih novinarjev natančneje določi pristojni minister.

(7) Predlagatelja, ki izpolnjuje vse pogoje za vpis, se v razvid samostojnih novinarjev vpiše z dnem, ki ga sam navede kot želeni datum vpisa, vendar ne pred datumom prejema vloge. Če predlagatelj v vlogi ne navede zelenega datuma vpisa, se v razvid vpiše z dnem, ko pristojno ministrstvo izda odločbo o vpisu.

25. člen
(vodenje razvida samostojnih novinarjev)

- (1) Samostojni novinar mora sporočiti pristojnemu ministrstvu vsako spremembo podatkov iz 3. do 7. alinee drugega odstavka prejšnjega člena in spremembo podatkov iz 1., 3., 4. ter 5. alinee tretjega odstavka prejšnjega člena, in sicer najkasneje v roku 15 dni od nastanka spremembe.
- (2) Samostojni novinar mora na zahtevo pooblaščene uradne osebe predložiti pristojnemu ministrstvu dokazila, iz katerih je razvidno, da še izpolnjuje pogoje za vpis v razvid samostojnih novinarjev iz 2. in 4. alinee drugega odstavka prejšnjega člena.
- (3) Pristojno ministrstvo preverja izpolnjevanje pogojev za vpis v razvid samostojnih novinarjev v skladu s prejšnjim odstavkom tudi na predlog registriranih strokovnih organizacij novinarjev.
- (4) Samostojni novinar mora v 15 dneh od prejema zahteve iz drugega odstavka tega člena predložiti zahtevana dokazila, razen če dokaže, da zahtevanih dokazil iz opravičljivih razlogov ni mogel predložiti v predpisanem roku.
- (5) Samostojnemu novinarju, ki dokaže, da iz opravičljivih razlogov ni mogel predložiti zahtevanih dokazil v roku iz prejšnjega odstavka, pristojno ministrstvo ob presoji vseh okoliščin primera podaljša rok za predložitev dokazil.
- (6) Podatki o imenu in priimku samostojnih novinarjev so javni in dostopni vsakomur. Seznanitev s podatki se omogoči tako, da se jih objavi na spletnih straneh pristojnega ministrstva, da na vpogled, ali tako, da se zagotovi njihov prepis, fotokopijo ali elektronski zapis. Ostali podatki iz razvida samostojnih novinarjev so dostopni le, če tako določa zakon.
- (7) V podzakonskem aktu iz šestega odstavka prejšnjega člena se natančneje določi tudi način vodenja razvida samostojnih novinarjev, postopek za vpis v razvid samostojnih novinarjev in za posredovanje podatkov iz njega ter način in postopek občasnega preverjanja izpolnjevanja pogojev iz drugega odstavka prejšnjega člena.

26. člen
(izbris iz razvida samostojnih novinarjev)

- (1) Samostojnega novinarja, ki ne izpolnjuje več katerega koli izmed pogojev, določenih v drugem odstavku 24. člena tega zakona, se izbriše iz razvida samostojnih novinarjev. Iz razvida samostojnih novinarjev se izbriše tudi, če v roku, kot je opredeljen v četrtem oziroma petem odstavku prejšnjega člena, ne predloži zahtevanih dokazil.
- (2) Samostojnega novinarja se izbriše iz razvida samostojnih novinarjev tudi na njegovo zahtevo. Iz razvida samostojnih novinarjev se izbriše z dnem, ki ga predlaga, vendar ne prej kot z dnem prejema vloge na pristojno ministrstvo, razen če gre za primer zakonske nezdržljivosti s statusom samostojnega novinarja.
- (3) O izbrisu iz razvida odloči pristojni minister z odločbo.

5. oddelek

OBVEZNI PODATKI

27. člen (impresum in identifikacija medija)

(1) Izdajatelj mora v mediju na primeren način zagotoviti objavo naslednjih podatkov:

- firmo in sedež izdajatelja;
- ime medija, kadar gre za tiskani medij ali elektronsko publikacijo;
- maloprodajno ceno izvoda ali navedbo brezplačnosti, kadar gre za tiskani medij, če cena ali navedba brezplačnosti ni natisnjena drugje;
- navedbo vira financiranja, če gre za tiskani medij, ki se sofinancira iz javnih sredstev;
- elektronski naslov ali naslov spletne strani izdajatelja, ki uporabniku omogoča hitro navezovanje stika z izdajateljem;
- ime in priimek odgovornega urednika oziroma odgovornih urednikov ter imena in priimke urednikov posameznih programskih sklopov, kadar je to v skladu z notranjo organizacijo uredništva;
- ime oziroma firmo in sedež tiskarne ter datum natisa ali ponatisa, število tiskanih izvodov ter oznako ISSN ali drugo mednarodno oznako, kadar gre za tiskani medij;
- naziv, sedež, elektronski naslov in naslov spletne strani organa, pristojnega za nadzor nad določbami tega zakona, ki urejajo elektronske medije, kadar gre za avdiovizualno medijsko storitev.

(2) V primerih, ko vsebuje posamezni nosilec objavljanja medijskih vsebin kazalo ali razvid po katalogu programske vsebine, mora kazalo ali razvid po katalogu vsebovati navedbo, kje se nahaja impresum.

(3) Identifikacija elektronskega medija, kakor je določena v dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti oziroma v evidenci ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, mora izhajati iz imena medija in omogočati prepoznavanje in nedvoumno razlikovanje medija od drugih medijev.

(4) Izdajatelj televizijskega programa mora zagotoviti stalno objavo identifikacije na vidnem mestu v svojem programu, izdajatelj radijskega programa pa mora zagotoviti objavo identifikacije najmanj dvakrat na vsako uro oddajanja svojega programa. Določbe tega odstavka smiselno veljajo za ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

(5) V primerih, ko izdajatelj elektronskega medija na svoji spletni strani ali na teletekstu oziroma na drugih mestih v svojem programu objavi spored programa, mora vsebovati tudi podatek o izvoru avdiovizualnega dela, oziroma navedbo, da gre za slovensko avdiovizualno delo, evropsko avdiovizualno delo oziroma evropsko avdiovizualno delo, nastalo v neodvisni produkciji.

28. člen (obvezno objavljane drugih podatkov)

Izdajatelj elektronskega medija mora na ustreznih mestih vsake posamezne programske vsebine zagotoviti objavo naslednjih podatkov:

- ime in priimek avtorja objavljenega prispevka, razen če posamezen avtor določi drugače;
- ime in priimek producenta programske vsebine in njegovo razmerje do naročnika;
- izvor avdiovizualnega dela oziroma podatek o tem, da je delo nastalo v neodvisni

produkciji;

- datum produkcije (mesec in leto);
- ime in priimek oziroma firma imetnika materialne avtorske pravice glede objavljene programske vsebine v primeru avdiovizualne medijske storitve;
- ime in priimek oziroma firma fizične ali pravne osebe, ki hrani uporabljeni predmet kulturne dediščine ali arhivalijo oziroma ustrezno reprodukcijo;
- ime medija, po katerem je prevzeta programska vsebina ali njen izsek, razen če je z medsebojno pogodbo določeno drugače.

29. člen (objava nujnega sporočila)

Medij mora na zahtevo državnih organov, javnih agencij, javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti in obrambe države. Za resničnost in točnost sporočila odgovarja tisti, ki ga je poslal mediju.

6. oddelek PRAVICA DO POPRAVKA IN ODGOVORA

30. člen (pravica do popravka)

- (1) Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov popravek objavljenega obvestila.
- (2) Popravek pomeni zanikanje oziroma popravljanje neresničnih ali napačnih navedb v objavljenem obvestilu, s katerim je bila prizadeta pravica ali interes te osebe.
- (3) Objavo popravka lahko zahteva oseba, katere pravica ali interes sta bila prizadeta z objavo obvestila, na katerega se popravek nanaša (v nadaljnjem besedilu: upravičenec).
- (4) Objava popravka se lahko zahteva v 30 dneh od dneva, ko je upravičenec izvedel za objavo, vendar najkasneje v treh mesecih po objavi obvestila.

31. člen

- (1) Objava popravka se zahteva pisno. Zahteva za objavo popravka se naslovi s priporočeno pošto na izdajatelja, z označbo: za odgovornega urednika, oziroma pošlje izdajatelju v elektronski obliki, podpisano z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom. Izdajatelj mora zahtevo za objavo popravka izročiti oziroma poslati odgovornemu uredniku, v primeru njegove odsotnosti pa osebi, ki ga nadomešča.
- (2) Zahteva za objavo popravka mora biti podpisana s strani upravičenca. Iz zahteve za objavo popravka mora biti jasno razvidno, da gre za popravek. V zahtevi za objavo popravka mora biti navedeno obvestilo, na katero se nanaša popravek, in datum objave obvestila, na katerega se popravek nanaša.

- (3) Zahteva za objavo popravka mora navesti tudi naslov popravka. V primeru, da naslov popravka ni naveden oziroma iz vsebine ni razviden, ga določi po lastni presoji odgovorni urednik.
- (4) Odgovorni urednik mora upravičenca pred objavo popravka obvestiti o mestu in terminu objave popravka.
- (5) Popravek se mora objaviti brez sprememb in dopolnitev. Dopustni so samo pravopisni popravki, avtor popravka pa mora biti o njih obveščen.
- (6) Popravek mora biti objavljen na takem mestu, v terminu in na način, da je njegova objava enakovredna objavi obvestila, na katerega se nanaša.
- (7) V isti izdaji oziroma oddaji ali časovno istočasno ne sme biti hkrati s popravkom objavljen komentar tega popravka ali odgovor nanj.
- (8) Popravek mora biti objavljen:
- če medij izhaja mesečno ali v večjih časovnih presledkih in zahteva po objavi prispe vsaj 14 dni pred izidom, v prvi izdaji oziroma oddaji medija po prejemu popravka;
  - če medij izhaja tedensko ali na vsakih 14 dni najkasneje v drugi izdaji oziroma enakovredni oddaji po prejemu popravka;
  - če se vsebina medija spreminja ali dopolnjuje večkrat dnevno v roku 24 ur po prejemu popravka;
  - v vseh drugih primerih najkasneje v tretji izdaji oziroma enakovredni oddaji po prejemu popravka.
- (9) V primeru, ko odgovorni urednik zavrže zahtevo za objavo popravka, mora osebo, ki je zahtevala objavo popravka, najkasneje v roku dveh delovnih dni po prejemu zahteve za objavo popravka pisno s priporočeno pošto obvestiti o zavrženju zahteve za objavo popravka. Odločitev mora vsebovati pisno obrazložitev in navedbo razlogov za zavrženje zahteve za objavo popravka.
- (10) V primeru, ko odgovorni urednik zavrne zahtevo za objavo popravka, mora osebo, ki je zahtevala objavo popravka, najkasneje v roku treh delovnih dni po prejemu zahteve za objavo popravka pisno s priporočeno pošto obvestiti o zavrnitvi zahteve za objavo popravka. Odločitev mora vsebovati pisno obrazložitev in navedbo razlogov za zavrnitev zahteve za objavo popravka.

32. člen

- (1) Odgovorni urednik lahko zavrže zahtevo za objavo popravka v naslednjih primerih:
- če zahteve za objavo popravka ni podpisal upravičenec;
  - če je bila zahteva za objavo popravka dana po preteku roka za vložitev zahteve za objavo popravka;
  - če je bil upravičenec pravna oseba ali fizična oseba, ki v objavljenem obvestilu nastopa v zvezi s pravno osebo, in je bil pred objavo obvestila pisno seznanjen z vsebino, ki bo predmet objave, in mu je bila dana možnost za zanikanje ali popravek navedb, pa tega ni storil v roku treh dni.
- (2) Odgovorni urednik lahko zavrne zahtevo za objavo popravka v naslednjih primerih:
- če se zahtevani popravek ne nanaša na obvestilo, na katero se sklicuje oseba, ki zahteva objavo popravka;

- če zahtevani popravek ne navaja dejstev, s katerimi se zanika ali popravlja objavljene neresnične ali napačne navedbe;
- če zahtevani popravek poleg dejstev, s katerimi se zanika ali popravlja objavljene navedbe, navaja tudi druge navedbe, upravičenec pa po predhodnem pozivu ne spremeni vsebine popravka tako, da navaja zgolj dejstva, s katerimi se zanika ali popravlja objavljene navedbe;
- če bi bila objava popravka protipravna;
- če je zahtevani popravek nesorazmerno daljši od obvestila, v katerem so navedbe, zaradi katerih se zahteva objava popravka, oziroma od dela obvestila, na katerega se neposredno nanaša zahteva za objavo popravka;
- če je bila zahtevana objava popravka z isto vsebino, kot jo ima popravek, o katerem že teče spor pred sodiščem zaradi zavrnitve objave ali zaradi neustreznosti njegove objave.

33. člen

Objava popravka se lahko zahteva tudi, če je bilo obvestilo objavljeno prek medija, ki je prenehal delovati. Upravičenec lahko od tedanjega izdajatelja oziroma od njegovega pravnega naslednika zahteva, da na svoje stroške poskrbi za objavo popravka v drugem mediju, ki je po obsegu in kvaliteti razširjanja vsebin primerljiv s prvim.

34. člen

Če upravičenec v roku osem dni od objave vsebine pisno napove, da bo zahtevala objavo popravka ali zahteva objavo popravka, mora izdajatelj hraniti kopijo vsebine, za katero se zahteva popravek, dokler upravičenec lahko zahteva objavo popravka, oziroma v primeru, ko je zahteval objavo popravka, dokler ne poteče rok za vložitev tožbe in začetek postopka pred sodiščem, oziroma v primeru, ko vloži tožbo in začne postopek pred sodiščem, dokler ni končan sodni postopek.

35. člen

- (1) Če odgovorni urednik ne objavi popravka v roku in na način, določen s tem zakonom, ima tisti, ki zahteva objavo popravka, pravico zoper izdajatelja vložiti tožbo za objavo popravka pri sodišču, pristojnem za obravnavo in odločanje v sporih iz civilnopravnih razmerij, na območju katerega je sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja.
- (2) Tožba se lahko vloži najpozneje v 30 dneh po preteku roka za objavo popravka, oziroma od dneva, ko je bil popravek objavljen na način, ki ni v skladu s tem zakonom.
- (3) Toženec mora odgovoriti na tožbo v roku 15 dni od prejema tožbe. Prvi narok za glavno obravnavo mora biti opravljen najkasneje v roku 30 dni po prejemu odgovora na tožbo.
- (4) Postopek pred sodiščem prve stopnje po tem členu je nujen in o njem odloča sodišče prednostno. Sodba mora biti vročena strankam in organu pristojnem za nadzor nad določbami tega zakona najkasneje v roku treh mesecev po vložitvi tožbe.
- (5) Obravnava tožbe za objavo popravka je omejena na obravnavanje in dokazovanje dejstev, od katerih je odvisna toženčeva dolžnost objave popravka.

36. člen

Sodišče mora izdati sodbo in jo pisno izdelati ter vročiti strankam v 15 dneh po končani glavni obravnavi.

37. člen

(1) Zoper sodbo sodišča prve stopnje lahko stranki v osmih dneh od njene vročitve vložita pritožbo. O pritožbi odloča višje sodišče.

(2) Pritožba se vroči nasprotni stranki, katera lahko v osmih dneh nanjo odgovori. Pravočasno in dovoljeno pritožbo pošlje sodišče prve stopnje z vsemi spisi višjemu sodišču v treh dneh po prejemu odgovora na pritožbo ali najkasneje v treh dneh po izteku roka za odgovor na pritožbo.

(3) Višje sodišče mora odločiti o pritožbi v 15 dneh od dneva, ko prejme pritožbo s spisom.

38. člen

Overjen prepis pravnomočne sodbe pošlje sodišče nemudoma izdajatelju, pri katerem mora biti popravek objavljen, in ga naslovi na odgovornega urednika, ter organu, ki je pristojen za nadzor nad določbami tega zakona.

39. člen (pravica do odgovora)

Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov odgovor na objavljeno informacijo, kadar je odgovor v interesu javnosti, ker se v njem z dokazljivimi navedbami zanika, bistveno popravlja ali bistveno dopolnjuje navedbe v objavljeni informaciji, ki je posebnega pomena za javnost.

40. člen

Odgovor mora biti objavljen:

- če medij izhaja mesečno ali v večjih časovnih presledkih in zahteva po objavi prispe vsaj 14 dni pred izidom, najkasneje v četrti izdaji oziroma oddaji medija po prejemu odgovora;
- če se vsebina medija spreminja ali dopolnjuje večkrat dnevno v roku petih delovnih dni po prejemu odgovora;
- v vseh drugih primerih najkasneje v sedmi izdaji oziroma enakovredni oddaji medija po prejemu odgovora.

41. člen

- (1) Odgovor se mora objaviti brez sprememb in dopolnitev, razen pravopisnih popravkov.
- (2) Odgovorni urednik ima pravico, da od avtorja pred objavo zahteva skrajšanje odgovora.
- (3) Glede odgovora se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na popravek, razen določba osmega odstavka 31. člena tega zakona, s tem da lahko odgovorni urednik zavrne objavo vsebinsko enakih odgovorov, potem ko je enega že objavil.

42. člen
(skupni določbi)

- (1) V postopku sodnega varstva se glede pravice do odgovora smiselno uporabljajo določbe tega oddelka glede postopka v zvezi s pravico do popravka.
- (2) Če ni s tem zakonom drugače določeno, se v sodnih sporih v zvezi z objavo popravka ali odgovora smiselno uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku.

7. oddelek

INFORMACIJE ZA NOVINARJE

43. člen
(dostop do informacij za novinarje)

- (1) Informacije za novinarje po tem zakonu so informacije, ki jih organ na lastno pobudo pošlje novinarju, ali informacije, ki jih organ pošlje novinarju kot odgovor na vprašanje in so vezane na delovno področje organa.
- (2) Organi iz prejšnjega odstavka so državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil ter izvajalci javnih služb.
- (3) Organi za omogočanje pošiljanja informacij za novinarje določijo odgovorno osebo zaradi izvajanja določb tega člena in javno objavijo njeno osebno ime, službeno telefonsko številko in naslov službene elektronske pošte.
- (4) Če organ zavrne odgovor na pisno vprašanje novinarja, mora pisno obrazložitev zavrnitve poslati novinarju do konca naslednjega delovnega dne od prejema vprašanja.
- (5) Organ lahko novinarju zavrne ali delno zavrne odgovor na vprašanje, če so zahtevane informacije izvzete iz prostega dostopa po zakonu ali če odgovor na vprašanje ni vezan na delovno področje organa.
- (6) Organi morajo novinarju poslati odgovor na pisno vprašanje najpozneje v petih delovnih dnevih od prejema vprašanja. Odgovor mora vsebovati ime novinarja, ki je zastavil vprašanje, navedbo medija, razen če gre za samostojnega novinarja, navedbo vsebine vprašanja in odgovor na vprašanje.
- (7) Novinar lahko zahteva dodatna pojasnila v roku treh dni od prejema odgovora. Organ mu jih mora posredovati nemudoma, oziroma najpozneje v treh delovnih dnevih od prejema

zahteve za dodatna pojasnila.

(8) Kadar pisno vprašanje novinarja delno ali v celoti vsebuje zahtevo za dostop do dokumentov po zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, se vprašanje ali njegov del obravnava po postopku, ki je določen v navedenem zakonu.

(9) Če je bila informacija za novinarje v mediju objavljena v celoti in dobessedno, avtor programskega prispevka in odgovorni urednik nista odškodninsko in kazensko odgovorna za vsebinsko točno objavo javne informacije. Za resničnost in točnost take informacije je odgovoren organ, ki jo je dal.

8. oddelek

SPLOŠNE ZAHTEVE IN OMEJITVE V OGLAŠEVALSKIH VSEBINAH

44. člen

(prepoznavnost in ločitev oglaševalskih vsebin)

(1) Oglaševalske vsebine v medijih se morajo povsem jasno prepoznati in se posebej ločiti od uredniško oblikovanih medijskih vsebin.

(2) Oglaševalske vsebine, ki bi lahko po slogu ali obliki zavedle bralca, poslušalca ali gledalca v zmotu, da gre za uredniško oblikovane medijske vsebine, morajo biti označene kot oglas, oglaševalsko sporočilo ali plačana objava ter vsebovati podatek o naročniku objave. Druge tekstovne oznake so prepovedane.

(3) Neodplačne objave morajo biti posebej označene kot take.

45. člen

(nedopustno oglaševanje)

Z oglaševalskim vsebinami se ne sme:

- prizadeti spoštovanja človekovega dostojanstva;
- spodbujati dejanj, ki škodujejo zdravju in varnosti ljudi ali zaščitni okolja ali kulturne dediščine;
- škoditi interesom potrošnikom.

46. člen

(varstvo otrok v oglaševalskih vsebinah)

(1) Oglaševalske vsebine, katerih pretežno ciljno občinstvo so otroci, ali v katerih nastopajo otroci, ne smejo vsebovati prizorov nasilja, pornografije ali drugih vsebin, ki bi lahko škodovala njihovemu zdravju ter duševnemu in telesnemu razvoju, vplivale na razvoj nezdravega življenjskega sloga otrok, ali kako drugače negativno vplivale na dovzetnost otrok.

(2) Oglaševalske vsebine ne smejo telesno, moralno ali psihično prizadeti otrok. Zato se z

oglaševalskimi vsebinami predvsem ne sme:

- izkoriščati neizkušenosti in lahkovernosti otrok;
- spodbujati otrok, da bi zaradi svoje neizkušenosti in lahkovernosti kupovali ali najemali proizvode ali storitve;
- spodbujati otrok, da bi prepričevali starše ali koga drugega v nakup ali najem proizvodov ali storitev;
- izkoriščati posebnega zaupanja otrok v starše, učitelje ali druge osebe;
- neupravičeno prikazovati otrok v nevarnih situacijah.

(3) Medijske vsebine, ki so v prvi vrsti namenjene otrokom, se ne smejo prekinjati z oglaševalskimi vsebinami v zvezi z živili, ki lahko škodljivo vplivajo na razvoj zdravih prehranskih navad in niso v skladu s prehranskimi smernicami, ki jih objavi minister, pristojen za zdravje.

47. člen

(prikrito oglaševalsko sporočilo)

(1) Prikrito oglaševalsko sporočilo je prepovedano. Za prikrito oglaševalsko sporočilo odgovarjata naročnik objave in izdajatelj.

(2) Pri oglaševanju je prepovedano uporabljati tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševalskih vsebin.

(3) V primeru oglaševanja iz tega člena velja domneva, da je bilo storjeno z namenom. Da je bilo takšno oglaševanje storjeno z namenom, se šteje zlasti takrat, kadar je bilo opravljeno za plačilo ali podobno nadomestilo.

48. člen

(prepoved oglaševanja v medijih)

(1) Oglaševanje živil za posebne zdravstvene namene, ki so financirana iz javnih sredstev, je prepovedano.

(2) Oglaševanje tobaka in tobačnih izdelkov, zdravil ter alkoholnih pijač prek medijev urejajo posebni predpisi.

(3) Oglaševanje zdravstvene dejavnosti, zdravstvenih storitev in izvajalcev zdravstvene dejavnosti prek medijev je prepovedano, če ni s posebnim zakonom določeno drugače.

49. člen

(resničnost in točnost navedb
oziroma podatkov v oglaševalskih vsebinah)

(1) Za resničnost in točnost navedb oziroma podatkov v oglaševalski vsebini je odgovoren naročnik oziroma oglaševalec, za skladnost oglaševalske vsebine s tem zakonom in z vsebinsko zasnovo medija pa izdajatelj.

(2) Naročnik oglaševalske vsebine ne sme posegati v uredniško neodvisnost medija.

50. člen (sponzoriranje)

- (1) S sponzoriranjem se ne sme vplivati na sponzorirane vsebine in na njihovo umestitev v mediju ter s tem omejevati uredniške neodvisnosti medija.
- (2) Sponzorirana vsebina mora biti jasno označena kot takšna, z navedbo sponzorjevega imena ali njegovega znaka.
- (3) Poročila in informativne medijske vsebine ne smejo biti sponzorirane, če ni z zakonom, ki ureja volilno in referendumsko kampanjo, določeno drugače.

51. člen

- (1) Sponzoriranje s strani pravnih ali fizičnih oseb, katerih dejavnost je proizvodnja ali prodaja tobaka in tobačnih izdelkov, urejajo posebni predpisi.
- (2) Kadar medijske vsebine sponzorirajo pravne ali fizične osebe, katerih dejavnost je proizvodnja ali promet z zdravili ali izvajanje zdravstvenih storitev, se lahko promovira ime ali podoba teh oseb, prepovedano pa je promoviranje zdravil, ki se predpisujejo in izdajajo samo na recept, oziroma promoviranje zdravstvenih storitev.

Drugo poglavje

ELEKTRONSKI MEDIJI

1. oddelek

SPLOŠNO

52. člen (področje uporabe)

- (1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za televizijske programe in druge linearne avdiovizualne medijske storitve, radijske programe in avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, če ni s tem zakonom določeno drugače.
- (2) V primeru, da je programska vsebina istega izdajatelja ponujena tako linearno kot nelinearno, mora taka programska vsebina izpolnjevati zahteve, predpisane za programske vsebine, ponujene na linearen način.
- (3) Če so hkrati ponujene različne vrste programov ali storitev, to je linearne in nelinearne, ki so med seboj jasno ločene, se uporabljajo določbe tega zakona za vsako posamezno storitev glede na njeno naravo.

53. člen

(uporaba strožjih pravil)

(1) Agencija lahko naloži izdajatelju televizijskega programa, ki sodi pod jurisdikcijo Republike Slovenije, vendar je njegov program v celoti ali večinoma usmerjen proti ozemlju druge države članice Evropske unije, naj spoštuje v tej državi veljavna natančnejša ali strožja pravila splošnega javnega interesa in to na področjih, ki jih zajema Direktiva 2010/13/EU, če je tako utemeljeno zahtevala ta druga država članica Evropske unije.

(2) Agencija v dveh mesecih obvesti državo članico Evropske unije, ki je zahtevala ukrepanje iz prvega odstavka, o rezultatih, ki jih je dosegla v zvezi z njeno zahtevo.

(3) Agencija lahko zaprosi odbor za stike, ustanovljen v skladu z 29. členom Direktive 2010/13/EU, naj preuči primer.

54. člen

(sodelovanje med regulatornimi organi
držav članic Evropske unije)

(1) Agencija mora drugi državi članici Evropske unije ali Komisiji na njuno zahtevo predložiti informacije oziroma podatke, potrebne za izvedbo postopkov po 10. in 53. členu tega zakona.

(2) Kolikor so zahtevane informacije iz prejšnjega odstavka pri drugem organu, jih na zahtevo agencije posreduje njej, oziroma jih sam pošlje drugi državi članici Evropske unije ali Komisiji, če je bila zahteva naslovljena nanj.

2. oddelek

POSEBNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI

55. člen

(pravica do kratkega poročanja v
radijskih programih)

(1) Vsak izdajatelj radijskega programa ima pod enakimi pogoji pravico do kratkega poročanja o vseh pomembnih prireditvah in drugih dogodkih, ki so dostopni javnosti, razen o verskem obredu.

(2) Za kratko poročanje po tem členu šteje predvajanje poročila, ki traja največ minuto in pol, in je predvajano v sklopu informativnega programa.

(3) Organizator pomembnega dogodka lahko v nadomestilo zahteva od izdajatelja le plačilo vstopnine, če je ta predvidena, in nadomestilo za morebitne dejanske stroške, ki nastanejo zaradi izvrševanja te organizatorjeve obveznosti.

(4) Pravica do kratkega poročanja se mora izvajati tako, da ne moti oziroma ne ovira poteka dogodka.

(5) Pravica do kratkega poročanja se lahko omeji ali izključi, če bi njeno izvrševanje hudo

prizadelo čustva udeležencev dogodka ali ogrozilo javno varnost in red.

(6) Izdajatelj, ki je uveljavil pravico do kratkega poročanja, mora omogočiti izdajatelju, ki dogodka ni mogel posneti, enkratno uporabo svojega posnetka, ter lahko za to zahteva povrnitev premo sorazmernega dela dejanskih stroškov in navedbo svojega imena oziroma firme ob objavi.

56. člen
(pravica do kratkega poročanja v
televizijskih programih)

(1) Vsak izdajatelj televizijskega programa s sedežem v državi članici Evropske unije, ima pod pravičnimi, razumnimi, nediskriminatornimi in pravočasno objavljenimi pogoji pravico do kratkega poročanja o vseh pomembnih prireditvah in drugih dogodkih v javnem interesu, ki jih ekskluzivno prenaša izdajatelj televizijskega programa, ki spada pod jurisdikcijo Republike Slovenije.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora izdajatelj televizijskega programa s sedežem v državi članici Evropske unije, zaprositi za dostop izdajatelja televizijskega programa pod jurisdikcijo iste države članice Evropske unije, ki je pridobil ekskluzivne pravice.

(3) Za kratko poročanje po tem členu šteje predvajanje največ 90 sekund dolgega izseka iz signala izdajatelja televizijskega programa, ki ekskluzivno prenaša dogodek. Izseki se lahko uporabijo samo za splošne informativne oddaje, na nelinearen način pa samo, če isto programsko vsebino ponudi isti izdajatelj s časovnim zamikom.

(4) Izdajatelji televizijskih programov lahko pri uveljavljanju pravice do kratkega poročanja svobodno izberejo izseke, pri čemer morajo označiti njihov vir.

(5) Morebitno nadomestilo za dostop do izseka ne sme presegati dejanskih dodatnih stroškov, nastalih neposredno zaradi zagotovitve dostopa.

57. člen
(pravica javnosti do spremljanja pomembnejših
dogodkov)

(1) Izdajatelj televizijskega programa ne sme na podlagi pridobljenih izključnih pravic prenašati posameznega dogodka, ki je pomemben za javnost v Republiki Sloveniji ali v drugi državi članici Evropske unije, ali podpisnici mednarodne pogodbe, ki zavezuje Republiko Slovenijo, na način, zaradi katerega bi bilo pomembnemu delu gledalcev na tem območju onemogočeno spremljanje tega dogodka na neplačljivem televizijskem programu.

(2) Za prenos po tem členu šteje neposreden prenos dogodka ali kasnejši prenos, v celoti ali delno, kadar je to potrebno iz objektivnih razlogov ali v interesu javnosti.

(3) V nasprotju s tem zakonom je, če dogodek iz prvega odstavka tega člena na podlagi pridobljenih izključnih pravic prenaša izdajatelj, katerega televizijski program lahko spremlja manj kot 75 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, ali pa je za sprejemanje njegovega programa potrebno dodatno plačilo (plačljiva TV).

(4) Vlada sprejme akt, v katerem določi način in merila za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov iz tega člena, ter postopek obveznih posvetovanj med zainteresiranimi stranmi.

(5) Vlada na predlog Sveta za medije sprejme seznam najpomembnejših dogodkov iz prvega odstavka tega člena ter v zvezi s tem izvaja druge ustrezne ukrepe v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

3. oddelek

PROGRAMSKE ZAHTEVE IN OMEJITVE

1. pododdelek

ZAŠČITA OTROK IN MLADOLETNIKOV

58. člen

(zaščita otrok in mladoletnikov v radijskih
in televizijskih programih)

(1) V radijskih in televizijskih programih se ne sme predvajati programskih vsebin, ki bi lahko resno škodovale telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, zlasti takšnih vsebin, ki vsebujejo pornografijo ali neupravičeno prikazujejo nasilje.

(2) Programske vsebine, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov je v radijskih in televizijskih programih dopustno predvajati le pod pogojem, da so omejene s primerno izbranim časom predvajanja in/ali s tehnično zaščito, tako da otroci in mladoletniki v normalnih razmerah do takšnih vsebin nimajo dostopa.

(3) Primernost izbranega časa iz prejšnjega odstavka se presoja glede na:

- naravo programske vsebine in njen možen vpliv na telesni, duševni in moralni razvoj otrok in mladoletnikov;
- vrsto radijskega ali televizijskega programa, v katerem je programska vsebina predvajana, ter pričakovanja gledalcev glede na njegov običajni spored;
- začetni in končni čas predvajanja programske vsebine.

(4) Programske vsebine iz drugega odstavka tega člena, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 12. leta, se smejo začeti predvajati po 21. uri, vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 15. leta, pa po 22. uri. Programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 18. leta, se lahko predvajajo po 24. uri. Programske vsebine iz tega odstavka se lahko predvajajo najkasneje do 5. ure.

(5) Tehnična zaščita iz drugega odstavka tega člena pomeni omejitev dostopa do programske vsebine s PIN kodnim sistemom ali drugo enakovredno zaščito, ki je ni mogoče odstraniti s strani uporabnika in omogoča dostop le tistim, ki imajo dovoljenje za ogled (kodo).

(6) Operater elektronskih komunikacij, ki zagotavlja tehnično zaščito iz prejšnjega odstavka, mora uporabnike seznaniti z namenom tehnične zaščite in zagotoviti natančna navodila za njeno uporabo.

(7) Pred začetkom predvajanja programskih vsebin iz drugega odstavka tega člena mora biti objavljeno ustrezno akustično opozorilo (radijski program), oziroma ustrezno akustično in vizualno opozorilo (televizijski program), med njihovim predvajanjem pa morajo biti ves čas označene z ustreznim vizualnim simbolom (televizijski program).

(8) Akustično in vizualno opozorilo ter vizualni simbol iz prejšnjega odstavka označujejo neprimernost programskih vsebin za določene starostne skupine otrok in mladoletnikov, in sicer do 12 let, do 15 let in do 18 let, ter priporočilo ogleda z vodstvom staršev.

(9) Agencija s splošnim aktom določi smernice za opredelitev programskih vsebin iz tega in 59. člena tega zakona, smernice za določanje stopnje njihove zaščite ter smernice za njihovo predvajanje.

(10) Pristojni minister s podzakonskim predpisom določi akustično in vizualno opozorilo ter vizualni simbol iz sedmega odstavka tega člena in način njihovega objavljanja.

59. člen
(zaščita otrok in mladoletnikov v avdiovizualnih
medijskih storitvah na zahtevo)

(1) Programske vsebine, ki bi lahko resno škodovala telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, so lahko prek avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo dostopne le na način, ki zagotavlja, da jih otroci in mladoletniki praviloma ne bodo mogli slišati ali videti.

(2) Programske vsebine v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, morajo biti opremljene z ustreznim akustičnim in vizualnim opozorilom ter ustreznim vizualnim simbolom iz sedmega odstavka prejšnjega člena, da niso primerne za otroke in mladoletnike različnih starostnih skupin, kot določa osmi odstavek prejšnjega člena.

(3) Ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo mora v katalogu programskih vsebin odraslim uporabnikom zagotoviti informacije, ki jim bodo omogočile presojo programskih vsebin iz tega člena.

(4) Operater elektronskih komunikacij, ki zagotavlja tehnično zaščito iz prejšnjega člena, mora uporabnike seznaniti z namenom tehnične zaščite in zagotoviti natančna navodila o njeni uporabi.

(5) Operater elektronskih komunikacij mora pri avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, ki so plačljivi, zagotoviti takšno razčlenitev računa, iz katere bodo v posameznem obračunskem obdobju razvidna naročila in plačila posamezne storitve, vključno z zneskom, datumom in časom nakupa ter ogleda ali poslušanja.

(6) Razčlenitev računa v skladu s prejšnjim odstavkom se naročnikom pošlje brezplačno in ob izstavitvi vsakega računa, razen če naročnik obvesti operaterja elektronskih komunikacij, da razčlenitve računa ne želi prejemati.

2. pododdelek

PROGRAMSKI DELEŽI

60. člen
(delež lastne produkcije)

- (1) Delež programskih vsebin lastne produkcije posameznega televizijskega ali radijskega programa mora obsegati najmanj 20 odstotkov mesečnega oddajnega časa, razen če je s zakonom določeno drugače.
- (2) Če je pri produkciji programske vsebine sodelovalo več izdajateljev, se vsakemu posameznemu izdajatelju za lastno produkcijo prizna njegov sorazmeren delež.
- (3) Za programske vsebine, nastale v lastni produkciji, štejejo:
- informativne, kulturno-umetniške, izobraževalne, zabavne, športne, otroško-mladinske, verske in druge izvirne programske vsebine, katerih producent je izdajatelj programa sam, ali pa so bile izdelane po njegovem naročilu in za njegov račun;
  - prve ponovitve programskih vsebin iz prejšnje alineje, če se predvajajo prek televizijskega programa;
  - premiere in prve ponovitve slovenskih avdiovizualnih del, če ustrezajo tudi pogojem iz 40. in 41. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona ter šestega in sedmega odstavka 63. člena tega zakona;
  - večglasovno sinhronizirana avdiovizualna dela, namenjena otrokom in mladostnikom, zlasti risanke in animirani filmi.
- (4) Prva ponovitev programske vsebine mora biti ves čas predvajanja posebej označena kot taka, tako da je iz oznake jasno razvidno, da gre za prvo ponovitev. Vse nadaljnje ponovitve morajo biti ves čas predvajanja posebej označene, tako da je iz oznake jasno razvidno, da ne gre za prvo ponovitev ali za premiero.
- (5) Za programske vsebine, nastale v lastni produkciji, ne štejejo oglaševalske vsebine, radijska in televizijska prodaja ter neodplačne objave.
- (6) Določba prvega odstavka tega člena ne velja za programe Radiotelevizije Slovenija, za tematske televizijske programe in za radijske programe, ki se razširjajo izključno prek takih distribucijskih platform, ki ne pomenijo naravno omejenih virov (npr. prek interneta, prek kablov ipd.).
- (7) Pristojno ministrstvo na predlog agencije s podzakonskim aktom določi podrobnejša merila za opredelitev programskih vsebin iz tega člena.

61. člen
(delež slovenske glasbe v radijskih in
televizijskih programih)

- (1) Najmanj 20 odstotkov vse dnevno predvajane glasbe vsakega radijskega in televizijskega programa mora biti slovenska glasba oziroma glasbena produkcija slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev, pri čemer mora biti večinski del zakonsko predpisanega deleža slovenske glasbe predvajan v času med 6. in 20. uro, če ta zakon ne določa drugače.
- (2) Delež vse dnevno predvajane glasbe iz prejšnjega odstavka znaša najmanj 40 odstotkov, ko gre za vsak posamezni program Radiotelevizije Slovenija, pri čemer mora biti

večinski del zakonsko predpisanega deleža slovenske glasbe predvajan v času med 6. in 20. uro.

(3) Omejitve iz tega člena ne veljajo za radijske in televizijske programe, ki so namenjeni avtohtoni madžarski in italijanski narodni skupnosti, za tretji radijski program Radiotelevizije Slovenija, za radijski program Radiotelevizije Slovenija, ki je namenjen tuji javnosti, za tematske televizijske programe ter za radijske programe, ki se razširjajo izključno prek takih distribucijskih platform, ki ne pomenijo naravno omejenih virov (npr. prek interneta, prek kablov ipd.).

62. člen (delež slovenskih avdiovizualnih del)

(1) Slovenska avdiovizualna dela morajo v vsakem televizijskem programu izdajatelja obsegati najmanj pet odstotkov letnega oddajnega časa.

(2) V letni oddajni čas iz tega člena se ne vštevata čas, namenjen poročilom, športnim dogodkom, igram, oglaševanju, televizijski prodaji in video stranem.

(3) Omejitve iz tega člena ne veljajo za tematske televizijske programe.

(4) Vlada na predlog pristojnega ministra sprejme akt, s katerim določi natančnejša merila oziroma pogoje za določitev slovenskih avdiovizualnih del.

63. člen (delež evropskih avdiovizualnih del)

(1) Delež evropskih avdiovizualnih del mora v vsakem televizijskem programu obsegati najmanj 50 odstotkov letnega oddajnega časa.

(2) Delež evropskih avdiovizualnih del mora v vsaki avdiovizualni medijski storitvi na zahtevo obsegati najmanj 10 odstotkov evropskih avdiovizualnih del v katalogu programskih vsebin v posameznem koledarskem letu, če ni v tem zakonu določeno drugače.

(3) Ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, ki ne izpolnjuje deleža iz prejšnjega odstavka, mora za produkcijo ali za pridobitev pravic do evropskih avdiovizualnih del, ki jih ponuja prek svoje avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, vsako koledarsko leto nameniti finančni prispevek v višini najmanj enega odstotka vseh prihodkov iz naslova svoje avdiovizualne medijske storitve v tem koledarskem letu.

(4) V letni oddajni čas iz prvega odstavka tega člena se ne vštevata čas, namenjen poročilom, športnim dogodkom, igram, oglaševanju, televizijski prodaji in video stranem.

(5) V katalog programskih vsebin v posameznem koledarskem letu iz drugega odstavka tega člena se ne vštevajo poročila, prenosi in posnetki športnih dogodkov, igre, oglaševalske vsebine, televizijska prodaja in video strani.

(6) Delež programskih vsebin lastne produkcije iz 60. člena tega zakona, razen vsebin, določenih v četrtem odstavku tega člena, in delež slovenskih avdiovizualnih del iz 62. člena tega zakona, se vštevata v delež evropskih avdiovizualnih del, če te vsebine ustrezajo pogojem, določenim v 40. in 41. točki prvega odstavka 2. člena tega zakona.

(7) Glede del, ki niso evropska dela iz 40. in 41. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona, temveč so nastala v okviru bilateralnih koprodukcijskih pogodb, sklenjenih med državami članicami Evropske unije, in tretjimi državami, velja domneva, da so to evropska dela, kadar večinski delež vseh produkcijskih stroškov krijejo koproducenti iz Evropske unije, in kadar produkcija ni nadzorovana s strani enega ali več producentov, ustanovljenih oziroma registriranih zunaj območja držav članic Evropske unije. Takšna dela se štejejo v delež evropskih avdiovizualnih del.

(8) Glede del, ki niso evropska dela iz 40. in 41. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona, temveč so nastala pretežno z delom avtorjev in delavcev s prebivališčem v eni ali več državah članicah Evropske unije, velja domneva, da gre v takšnih primerih za evropska dela v premem sorazmerju s skupnim deležem koproducentov iz Evropske unije pri kritju vseh stroškov produkcije. Takšna dela se štejejo v delež evropskih avdiovizualnih del v premem sorazmerju s skupnim deležem koproducentov iz držav članic Evropske unije, pri kritju vseh stroškov produkcije.

(9) Določba prvega odstavka tega člena ne velja za izdajatelje televizijskih programov, katerih programi so namenjeni lokalnemu občinstvu in niso vključeni v programsko mrežo, ki dosega več kot 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, ter za izdajatelje televizijskih programov, ki so skladno s tem zakonom pridobili koncesijo za opravljanje dejavnosti.

(10) Določbe tega člena se ne uporabljajo za televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter za televizijske programe, namenjene izključno samooglaševanju.

64. člen (delež evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov)

(1) Delež evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov mora v vsakem televizijskem programu obsegati najmanj deset odstotkov letnega oddajnega časa.

(2) Vsaj polovica del iz tega člena mora biti izdelana v zadnjih petih letih.

(3) V letni oddajni čas iz tega člena se ne šteje čas, namenjen poročilom, športnim dogodkom, igram, oglaševanju, televizijski prodaji in video stranem.

(4) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za izdajatelje televizijskih programov, katerih programi so namenjeni lokalnemu občinstvu in niso vključeni v programsko mrežo, ki dosega več kot 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, ter za izdajatelje televizijskih programov, ki so skladno s tem zakonom pridobili koncesijo za opravljanje dejavnosti.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter za televizijske programe, namenjene izključno samooglaševanju.

65. člen (posebne programske zahteve do Radiotelevizije Slovenija)

- (1) Evropska avdiovizualna dela morajo obsegati najmanj 50 odstotni delež v letnem oddajnem času vsakega televizijskega programa Radiotelevizije Slovenija.
- (2) Slovenska avdiovizualna dela morajo na prvem in drugem televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija skupaj obsegati najmanj 25 odstotkov letnega oddajnega časa, pri čemer morajo eno četrtno doseženega deleža slovenskih avdiovizualnih del ustvariti slovenski neodvisni producenti.
- (3) Avdiovizualna dela evropskih neodvisnih producentov morajo obsegati najmanj 15 odstotkov letnega oddajnega časa vsakega televizijskega programa Radiotelevizije Slovenija, k čemur se vštevata tudi tisti delež slovenskih avdiovizualnih del iz prejšnjega odstavka, ki ga ustvarijo neodvisni producenti.
- (4) Delež programskih vsebin lastne produkcije vsakega posameznega programa Radiotelevizije Slovenija mora obsegati najmanj 20 odstotkov tedenskega oddajnega časa.
- (5) V letni oddajni čas iz tega člena se ne vštevata čas, namenjen poročilom, športnim dogodkom, igram, oglaševanju, televizijski prodaji in video stranem.
- (6) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ne veljajo za posebni televizijski program, namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora, določbi drugega in tretjega odstavka tega člena pa ne veljata za televizijske programe, ki so namenjeni avtohtoni italijanski ali madžarski narodni skupnosti.

66. člen
(tematski televizijski programi)

- (1) Izdajatelj mora prek tematskega televizijskega programa razširjati izključno programske vsebine iste vrste.
- (2) Opredelitev vrste tematskega televizijskega programa se določi glede na naravo programskih vsebin, ki se bodo izključno predvajala prek tematskega televizijskega programa.
- (3) Vrsta tematskega televizijskega programa se določi v dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, vključno s segmentom občinstva, ki mu je program namenjen, ter programskimi zahtevami, ki jih bo izdajatelj upošteval pri oddajanju tematskega televizijskega programa.
- (4) Določbe tega zakona, ki veljajo za elektronske medije oziroma za televizijske programe, veljajo tudi za tematske televizijske programe, če ni v tem zakonu določeno drugače.

67. člen
(letna poročila o doseženih deležih)

- (1) Izdajatelj televizijskega programa mora vsako leto do konca meseca februarja poslati pristojnemu ministrstvu in agenciji razčlenjene podatke o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času za preteklo leto. Znotraj tega deleža morajo biti posebej prikazani podatki o obsegu letnega oddajnega časa, podatki o deležu lastne produkcije, slovenskih avdiovizualnih del ter avdiovizualnih del neodvisnih producentov in

podatki o deležu novih avdiovizualnih del iz drugega odstavka 64. člena tega zakona.

(2) Ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo mora vsako leto do konca meseca februarja posredovati pristojnemu ministrstvu in agenciji poročilo o izvajanju zahtev iz drugega oziroma tretjega odstavka 63. člena tega zakona, ki mora vsebovati razčlenjene podatke o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v katalogu programskih vsebin v preteklem koledarskem letu, oziroma podatke o deležu finančnega prispevka, ki ga je ponudnik v preteklem koledarskem letu namenil za produkcijo ali za pridobitev pravic do evropskih avdiovizualnih del, ki jih ponuja prek svoje avdiovizualne medijske storitve na zahtevo.

(3) Izdajatelj televizijskega programa, ki ne doseže deleža evropskih avdiovizualnih del iz 63. člena tega zakona in deleža evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov iz 64. člena tega zakona, oziroma ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, ki ne izpolni zahtev iz drugega oziroma tretjega odstavka 63. člena tega zakona, mora v roku iz prejšnjih odstavkov pristojnemu ministrstvu in agenciji poročati o objektivnih razlogih, zaradi katerih ni mogel izpolniti svojih zakonskih obveznosti. Agencija v postopku inšpekcijskega nadzora v tem primeru zaprosi pristojno ministrstvo za mnenje o utemeljenosti razlogov za neizpolnjevanje deležev oziroma zahtev.

(4) Določbe tega člena ne veljajo za izdajatelje televizijskih programov, katerih programi so namenjeni lokalnemu občinstvu in niso vključeni v programsko mrežo, ki dosega več kot 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, ter za izdajatelje televizijskih programov, ki so skladno s tem zakonom pridobili koncesijo za opravljanje dejavnosti.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter za televizijske programe, namenjene izključno samooglaševanju.

3. pododdelek

DODATNE ZAHTEVE IN OMEJITVE ZA RADIJSKO IN TELEVIZIJSKO OGLAŠEVANJE TER AVDIOVIZUALNO KOMERCIALNO SPOROČANJE

68. člen

(sponzoriranje v elektronskih medijih)

(1) S sponzoriranjem se ne sme vplivati na programske vsebine in na njihovo umestitev v spored oziroma katalog tako, da bi se s tem posegalo v odgovornost in uredniško neodvisnost izdajatelja.

(2) S sponzoriranjem se ne sme neposredno spodbujati nakupa ali najema blaga ali storitev, zlasti ne s posebnim navajanjem tega blaga ali storitev z namenom promocije.

(3) V sponzoriranih programskih vsebinah ni dovoljeno promocijsko umeščanje izdelkov, storitev ali blagovne znamke sponzorja programske vsebine, razen če gre za primere iz četrtega odstavka 70. člena, ki ne štejejo za promocijsko umeščanje izdelkov.

69. člen

(1) Gledalec oziroma poslušalec mora biti jasno seznanjen o obstoju sponzorstva (napoved sponzorstva). Sponzorirana vsebina mora biti jasno označena kot takšna, z navedbo sponzorjevega imena, logotipa oziroma katerega koli drugega njegovega simbola ali razpoznavnega znaka.

(2) Sponzorjevo ime, logotip oziroma katerikoli drugi njegov simbol ali njegov razpoznavni znak mora biti v elektronskih medijih naveden na začetku, po morebitnih prekinitvah in na koncu sponzorirane vsebine.

70. člen
(promocijsko umeščanje izdelkov v avdiovizualnih
medijskih storitvah)

(1) Promocijsko umeščanje izdelkov je prepovedano, razen v primerih, ki jih določa ta zakon.

(2) Promocijsko umeščanje izdelkov, ki je v skladu s tem zakonom, se ne šteje za prikrito oglaševalsko vsebino.

(3) Promocijsko umeščanje izdelkov je dovoljeno:

- v kinematografskih delih, filmih, igrano-dokumentarnih filmih, v nanizankah in nadaljevankah, narejenih za avdiovizualne medijske storitve, ter v športnih in zabavnih programskih vsebinah; ali
- v primerih, ko ni plačila, temveč se določeno blago ali storitve, kot so produkcijski rekviziti in nagrade, brezplačno priskrbijo zato, da bodo vključene v programsko vsebino.

(4) Če je vrednost blaga ali storitev iz druge alineje prejšnjega odstavka v razmerju do produkcijskih stroškov programske vsebine zanemarljiva, ne gre za promocijsko umeščanje izdelkov po tem zakonu.

(5) Programske vsebine, ki vsebujejo promocijsko umeščanje izdelkov, morajo izpolnjevati naslednje zahteve:

- s promocijskim umeščanjem izdelkov se ne sme posegati v programsko vsebino izdajatelja na način, ki vpliva na odgovornost in uredniško neodvisnost izdajatelja;
- s promocijskim umeščanjem izdelkov se ne sme neposredno spodbujati nakupa ali najema izdelkov ali storitev, zlasti ne s posebnim navajanjem teh izdelkov ali storitev z namenom promocije;
- s promocijskim umeščanjem izdelkov se ne sme izdelkom ali storitvam pripisovati neutemeljenega pomena;
- programska vsebina, ki vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov, mora biti ustrezno označena na začetku, po morebitnih prekinitvah in na koncu, tako da je gledalec nedvoumno seznanjen z dejstvom, da programska vsebina vsebuje promocijsko umeščanje. Obveznost označevanja ne velja za programsko vsebino, ki je ni niti ustvaril niti naročil izdajatelj sam ali z njim povezana oseba.

(6) Ne glede na določbo 1. alineje tretjega odstavka tega člena promocijsko umeščanje izdelkov ni dovoljeno v programskih vsebinah, namenjenih otrokom.

(7) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena je prepovedano promocijsko umeščanje izdelkov, za katere velja prepoved oglaševanja po tem ali drugih zakonih.

(8) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena je prepovedano promocijsko

umeščanje izdelkov v programskih vsebinah, ki jih prek svojih programov razširja Radiotelevizija Slovenija, če gre za programske vsebine, nastale v njeni lastni produkciji.

(9) Določbe tega člena ne veljajo za programske vsebine, nastale pred 19. decembrom 2009.

(10) Agencija s splošnim aktom podrobneje določi pojme iz tega člena, način ugotavljanja vrednosti blaga ali storitev iz četrtega odstavka tega člena ter način označevanja programskih vsebin iz tretjega odstavka tega člena.

71. člen (omejitve oglaševanja)

(1) Televizijsko oglaševanje, televizijska prodaja, radijsko oglaševanje in radijska prodaja morajo biti jasno razpoznavni, tako da jih je mogoče razločiti od uredniško oblikovanih vsebin. Televizijsko oglaševanje in televizijska prodaja morata biti objavljena v posebnih blokih, tako da sta optično in zvočno jasno ločena od programskih vsebin. Radijsko oglaševanje in radijska prodaja morata biti zvočno jasno ločena od programskih vsebin.

(2) Neodplačno objavljene oglaševalske vsebine morajo biti posebej označene kot takšne.

(3) Televizijsko oglaševanje in televizijska prodaja se prek televizijskega programa ne smeta predvajati:

- med trajanjem posameznih programskih enot oziroma oddaj, razen če so predvajani na takšen način, da ne trpi vsebinska celovitost oddaje, pri čemer se upoštevajo njena narava in dolžina ter v ta namen predvideni premori v njenem poteku;
- na način, s katerim bi bile kršene pravice imetnikov avtorske in sorodnih pravic.

(4) Pri oddajanju programske enote oziroma oddaje, ki je sestavljena iz medsebojno ločenih samostojnih delov (npr. športni dogodki), lahko televizijski program predvaja televizijsko oglaševanje in televizijsko prodajo le med koncem prejšnjega samostojnega dela in začetkom naslednjega oziroma med prekinitvami in odmori.

(5) Avdiovizualno komercialno sporočanje in radijsko oglaševanje ni dovoljeno med televizijskim ali radijskim predvajanjem državne proslave in verskega obreda.

(6) Oddajanje avdiovizualnih del, kot so celovečerni filmi ter televizijski filmi in kulturno-umetniška avdiovizualna dela (razen serijskih filmov, nadaljevank, nanizank in razvedrilnih oddaj), se lahko prekine s televizijskim oglaševanjem in televizijsko prodajo enkrat v rednem časovnem intervalu, ki traja najmanj 30 minut.

(7) Radijske in televizijske informativne in dokumentarne oddaje, oddaje z versko vsebino in otroške oddaje, ki so krajše od 30 minut, se ne smejo prekinjati s televizijskim oziroma radijskim oglaševanjem ter televizijsko oziroma radijsko prodajo. Če so daljše od 30 minut, veljajo za te oddaje določbe o časovnih intervalih prekinitev iz prejšnjega odstavka tega člena.

(8) Določbe tretjega do sedmega odstavka tega člena se ne uporabljajo za televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter za televizijske programe, namenjene izključno samooglaševanju.

72. člen

(oglaševanje hrane in pijače)

- (1) Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev oblikujejo pravila ravnanja v zvezi z avdiovizualnim komercialnim sporočanjem, ki spremlja otroške programe ali je njegov del, o živilih, ki vsebujejo hranila in snovi s hranilnim ali fiziološkim učinkom, kot so zlasti maščobe, transmaščobne kisline, sol ali natrij in sladkorji, katerih prekomerno uživanje v celotni prehrani ni priporočljivo (v nadaljnjem besedilu: pravila ravnanja), in jih javno objavijo.
- (2) Pravila ravnanja morajo biti oblikovana na način, da je otrokom omogočen razvoj zdravih prehranskih navad v skladu s smernicami iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona.
- (3) Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev morajo kopijo pravil ravnanja poslati pristojnemu ministrstvu in Svetu za medije v 15 dneh od njihovega sprejetja in jih v enakem roku obvestiti o vsaki njihovi spremembi.

73. člen

(posebne omejitve oglaševanja za programe
Radiotelevizije Slovenija)

- (1) Ne glede na določbo šestega odstavka 71. člena tega zakona Radiotelevizija Slovenija ne sme prekinjati radijskih in televizijskih programskih enot, kot so na primer radijske igre in druge oblike režiranih radijskih oddaj, radiofonski eseji, celovečerni filmi ter televizijski filmi (razen serijskih filmov, nanizank in razvedrilnih oddaj), dnevno informativnih oddaj in oddaj, ki imajo kulturni, umetniški, znanstveni ali izobraževalni značaj, s predvajanjem oglaševalskih vsebin, in sicer ne glede na dolžino trajanja posamezne programske enote iz tega člena.
- (2) Na tretjem radijskem programu Radiotelevizije Slovenija je dovoljeno sponzoriranje, ne smejo pa biti predvajane ostale oglaševalske vsebine po tem zakonu.

74. člen

(posebne omejitve za prodajo in TV prodajna okna)

- (1) Televizijska prodaja mora spoštovati merila iz 46. člena tega zakona in ob tem ne sme ponujati mladostnikom možnosti sklepanja pogodb za nakup ali najem blaga ali storitev.
- (2) Televizijska prodaja in TV prodajno okno morata biti ves čas predvajanja označena kot takšna z ustreznimi vizualnimi in akustičnimi znaki.
- (3) Izdajatelji radijskih in televizijskih programov ne smejo, kot pogodbeni partnerji naročnika oglaševalskih vsebin iz tega člena, delovati tudi kot njegovi zastopniki pri naročanju blaga in storitev.
- (4) Televizijska prodaja zdravil, ki imajo dovoljenje za promet v skladu s predpisi, ki urejajo zdravila, in televizijska prodaja zdravstvenih storitev je prepovedana.
- (5) Določbe tega zakona, ki urejajo televizijsko prodajo, se smiselno uporabljajo tudi za radijsko prodajo in za TV prodajna okna, razen če je z zakonom določeno drugače.

75. člen
(televizijski programi, namenjeni izključno oglaševanju
in televizijski prodaji ali samooglaševanju)

(1) Televizijski programi, namenjeni izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter televizijski programi, namenjeni izključno samooglaševanju, ne smejo razširjati običajnih programskih vsebin, kot so poročila in druge informativne vsebine, športni dogodki, filmi, nadaljevanke in nanizanke, dokumentarni filmi ali drugih podobnih programskih vsebin.

(2) Določbe tega zakona, ki veljajo za elektronske medije, se smiselno uporabljajo za televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter za televizijske programe, namenjene izključno samooglaševanju, če ni v zakonu določeno drugače.

76. člen
(omejitve obsega oglaševanja)

(1) Skupni obseg radijskega oglaševanja in radijske prodaje v radijskem programu ne sme preseči 12 minut v okviru vsake posamezne ure.

(2) Skupni obseg televizijskega oglaševanja in televizijske prodaje v televizijskem programu ne sme preseči 12 minut v okviru vsake posamezne ure.

(3) Prejšnja odstavka se ne uporabljata za napovedi, ki jih izdajatelj televizijskega ali radijskega programa predvaja v zvezi s svojimi programskimi vsebinami in pomožnimi proizvodi, ki izhajajo neposredno iz njih (tj. proizvodi, ki so posebej namenjeni temu, da poslušalcem oziroma gledalcem omogočijo vse koristi od takšnih programskih vsebin ali interakcijo z njimi), z napovedmi sponzorstva in s promocijskim umeščanjem izdelkov.

(4) Omejitev iz drugega odstavka tega člena se ne nanaša na TV prodajna okna.

(5) Omejitve iz tega člena se ne nanašajo na vsebine, ki skladno s tem zakonom ne štejejo za oglaševalske vsebine.

(6) Omejitve obsega oglaševanja iz tega člena ne veljajo za programe Radiotelevizije Slovenija.

(7) Določbe tega člena se ne uporabljajo za televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter za televizijske programe, namenjene izključno samooglaševanju.

77. člen
(posebne omejitve obsega oglaševanja v programih
Radiotelevizije Slovenije)

(1) Skupni obseg radijskega oglaševanja in radijske prodaje v posameznem radijskem programu Radiotelevizije Slovenija ne sme preseči 10 minut v okviru vsake posamezne ure, v času med 6. in 11. uro pa ne sme v povprečju preseči 7 minut na uro.

(2) Skupni obseg televizijskega oglaševanja in televizijske prodaje v posameznem

televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija ne sme preseči 10 minut v okviru vsake posamezne ure. V času med 18. in 23. uro skupni obseg televizijskega oglaševanja in televizijske prodaje v posameznem televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija ne sme v povprečju preseči 7 minut na uro in ne 9 minut v okviru vsake posamezne ure.

(3) V času med 18. in 23. uro v posameznem televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija ni dovoljeno predvajanje TV prodajnih oken.

(4) Omejitev iz drugega odstavka tega člena se ne nanaša na TV prodajna okna.

(5) Prvi in drugi odstavek tega člena se ne uporabljata za napovedi, ki jih izdajatelj televizijskega ali radijskega programa predvaja v zvezi s svojimi programi in pomožnimi proizvodi, ki izhajajo neposredno iz njih, z napovedmi sponzorstva in s promocijskim umeščanjem izdelkov.

(6) Omejitve iz tega člena se ne nanašajo na vsebine, ki skladno s tem zakonom ne štejejo za oglaševalske vsebine.

78. člen

(posebna omejitev za novinarje in voditelje
dnevnoinformativnih oddaj)

(1) Novinarji in voditelji televizijskih dnevno informativnih oddaj ne smejo nastopati v oglaševanju.

(2) Prepoved iz prejšnjega odstavka velja tudi za novinarje in voditelje dnevno informativnih oddaj radijskih programov Radiotelevizije Slovenija.

Tretje poglavje

SVET ZA MEDIJE

79. člen

(pristojnosti in naloge)

(1) Svet za medije (v nadaljnjem besedilu: svet) je neodvisno strokovno telo, ki:

- spremlja spoštovanje etičnih in profesionalnih standardov v medijih;
- spremlja delovanje stalnih poravnalnih odborov in predlaga zunanje predstavnike novinarskih častnih razsodišč;
- pripravlja 2-letno raziskavo medijskega pluralizma;
- pripravlja strategijo razvoja medijskega prostora;
- oblikuje smernice in strategije na področju razvoja medijev;
- sprejema in izvaja ukrepe za spodbujanje medijske pismenosti;
- spremlja dostopnost medijskih vsebin gluhim, naglušnim, slepim, slabovidnim, invalidom in starejšim osebam ter predlaga ukrepe za izboljšanje stanja na tem področju;
- spremlja izvajanje pravil ravnanja v zvezi z neprimernim oglaševanjem nezdrave hrane in pijače v otroških programih;
- obravnava predloge zakonov in drugih predpisov s področja medijev oziroma daje pobude in predloge za urejanje posameznih vprašanj na področju medijev;

- za Državni zbor pripravlja letna poročila o svojem delu z oceno stanja na področju medijev;
- izdaja predhodna mnenja za stranke v postopku pri koncentracijah v medijih;
- podaja odgovore na vprašanja oziroma pobude javnosti s področja svojega dela;
- opravlja druge naloge v skladu s tem zakonom oziroma aktom o ustanovitvi.

(2) Svet v primeru izvajanja pristojnosti in nalog, ki se tičejo medijev avtohtone madžarske ali italijanske narodne skupnosti, v obravnavo vključi tudi strokovnjaka z medijskega področja, ki ga predlaga krovna organizacija avtohtone madžarske ali italijanske narodne skupnosti.

(3) Svet v primeru izvajanja pristojnosti in nalog iz 7. alinee prvega odstavka tega člena v obravnavo vključi tudi strokovnjaka s področja invalidskega varstva, ki ga imenuje nacionalni svet invalidskih organizacij, pri tem pa upošteva razmerje med v nacionalni svet invalidskih organizacij včlanjenimi in nevčlanjenimi invalidskimi organizacijami, pri čemer nevčlanjene invalidske organizacije avtonomno predlagajo svojega kandidata.

80. člen (sestava sveta)

(1) Svet sestavlja sedem članov.

(2) Predsednika sveta imenujejo člani sveta izmed sebe.

(3) Člane sveta na podlagi javnega poziva imenuje in razrešuje Državni zbor z večino glasov navzočih poslancev.

(4) Mandat predsednika in članov je pet let. Po izteku mandata so lahko največ enkrat ponovno imenovani.

(5) Člani sveta so lahko le ugledni strokovnjaki z medijskega področja, novinarstva, komunikologije, telekomunikacij in informatike, avdiovizualne kulture, prava ali ekonomije oziroma osebe z večletnimi izkušnjami na vodilnih ali vodstvenih položajih v medijih.

(6) Člani sveta ne morejo biti:

- funkcionarji, poslanci in člani vodstev političnih strank;
- osebe, ki so redno zaposlene pri pravnih osebah, za katere veljajo določbe tega zakona;
- osebe, ki imajo v lasti več kot en odstotek kapitala ali upravljalnih oziroma glasovalnih pravic v premoženju pravne osebe, za katere veljajo določbe tega zakona.
- druge osebe, ki opravljajo kakršnokoli funkcijo ali delo, zaradi katerega bi lahko prišlo do nasprotja interesov.

(7) Član sveta je lahko predčasno razrešen:

- če to sam zahteva;
- če je obsojen na kaznivo dejanje s kaznijo odvzema prostosti;
- zaradi trajne izgube delovne zmožnosti za opravljanje svoje funkcije;
- če ne izpolnjuje svojih dolžnosti neprekinjeno šest mesecev;
- če ne izpolnjuje več pogojev za člana sveta iz prejšnjega odstavka;

- če huje krši svoje dolžnosti, določene v aktu o ustanovitvi ali poslovniku;
- če se neopravičeno ne udeležuje sej sveta;
- če krši zakon.

(8) Član sveta je predčasno razrešen, ko Državni zbor ugotovi nastop enega od razlogov iz prejšnjega odstavka in na tej podlagi odloči o predčasni razrešitvi. Pobudo za predčasno razrešitev na podlagi 2. do vključno 8. alinee prejšnjega odstavka lahko da Državnemu zboru pristojno ministrstvo, agencija ali neposredno svet.

(9) Natančnejšo organizacijo in način delovanja sveta v skladu s tem zakonom določi Državni zbor v aktu o ustanovitvi.

(10) Svet izvaja naloge iz tega zakona po poslovniku, ki ga sprejme najkasneje v 6 mesecih po imenovanju vseh članov.

81. člen (pogoji za delo)

(1) Vlada zagotovi administrativno in tehnično podporo ter sredstva za delovanje sveta.

(2) Člani imajo pravico do povračila stroškov in do nagrade za svoje delo, v skladu z uredbo, ki ureja sejnine in povračila stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih.

Četrto poglavje

SPODBUJANJE IN ZAŠČITA MEDIJSKEGA PLURALIZMA

1. oddelek

PROGRAMI V JAVNEM IN KULTURNEM INTERESU

82. člen (Radijski in televizijski programi Radiotelevizije Slovenija)

(1) Javno službo produkcije in razširjanja nacionalnih radijskih in televizijskih programov, ki so v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije, vključno z radijskimi in televizijskimi programi avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti ter drugimi programi v skladu s posebnim zakonom, izvaja Radiotelevizija Slovenija.

(2) Ustanoviteljske pravice v zvezi z delovanjem Radiotelevizije Slovenija izvaja Vlada prek pristojnega ministrstva, razen kolikor posebni zakon posamezne ustanoviteljske pravice in obveznosti določa pristojnim organom Radiotelevizije Slovenija ali Državnemu zboru.

83. člen
(koncesija)

(1) Produkcijo in razširjanje radijskih in televizijskih programov, ki so v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije, lahko izvajajo izdajatelji, ki so skladno s tem zakonom pridobili koncesijo za opravljanje te dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: koncesija).

(2) Kot koncesionirana dejavnost iz prejšnjega odstavka se izvaja:

- produkcija in razširjanje radijskega ali televizijskega programa, namenjenega prebivalcem lokalne oziroma regionalne skupnosti;
- produkcija in razširjanje nacionalnega nekomercialnega radijskega programa;
- produkcija in razširjanje radijskega programa, namenjenega študentski javnosti;
- produkcija in razširjanje televizijskega programa oziroma avdiovizualne medijske storitve, namenjene gluhim in naglušnim.

(3) Za koncesionirane dejavnosti iz prejšnjega odstavka se na letni ravni namenijo sredstva do višine, zagotovljene v letnem proračunu pristojnega ministrstva, vendar največ do višine, ki ustreza vrednosti do 3 odstotkov zneska prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu.

(4) Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja radijskega ali televizijskega programa, namenjenega prebivalcem lokalne oziroma regionalne skupnosti, obsega:

- zagotavljanje prebivalcem posamezne lokalne oziroma regionalne skupnosti informacije vseh vrst s področja politike, kulture, vere, gospodarstva, športa in drugih področij, pomembnih za njihovo življenje in delo;
- predvajanje programskih vsebin iz življenja in dela prebivalcev lokalnih oziroma regionalnih skupnosti, zlasti predstavnikov ranljivih družbenih skupin;
- predvajanje programskih vsebin iz življenja in dela pripadnikov avtohtone madžarske ali italijanske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Republiki Sloveniji, če so vidne in slišne na območju, kjer te skupnosti živijo;
- predvajanje dnevnega lokalnega informativnega programa lastne produkcije;
- predvajanje večinskega deleža produkcije slovenskih avdiovizualnih in radiofonskih avtorskih del v oddajnem času radijskega ali televizijskega programa;
- predvajanje lastne produkcije izobraževalnih vsebin ter vsebin za otroke in mladino.

(5) Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja nacionalnega nekomercialnega radijskega programa, obsega:

- zagotavljanje vsem prebivalcem ali državljanom Republike Slovenije informacije vseh vrst s področja politike, kulture, vere, gospodarstva, športa in drugih področij, pomembnih za njihovo življenje in delo;
- predvajanje programskih vsebin iz življenja in dela vseh prebivalcev ali državljanov Republike Slovenije, zlasti predstavnikov ranljivih družbenih skupin;
- predvajanje programskih vsebin iz življenja in dela pripadnikov avtohtone madžarske in italijanske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Republiki Sloveniji;
- predvajanje dnevnega informativnega programa lastne produkcije;
- predvajanje večinskega deleža produkcije slovenskih radiofonskih avtorskih del v oddajnem času radijskega programa;
- predvajanje lastne produkcije izobraževalnih vsebin ter vsebin za otroke in mladino.

(6) Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja radijskega programa, namenjenega študentski javnosti, obsega predvajanje lastne produkcije izvernih programskih vsebin vseh vrst, katerih namen je obveščanje ter zadovoljevanje izobraževalnih, znanstvenih, strokovnih, umetniških, kulturnih in drugih potreb študentske javnosti.

(7) Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja televizijskega programa oziroma audiovizualne medijske storitve, namenjene gluhih in naglušnim, obsega produkcijo in razširjanje programskih vsebin vseh vrst, katerih namen je obveščanje ter zadovoljevanje izobraževalnih, strokovnih, kulturnih, zabavnih in drugih potreb gluhih in naglušnih, v njim prilagojenih tehnikah, tj. zlasti z rabo slovenskega znakovnega jezika in podnapisov.

84. člen
(pogoji za opravljanje koncesionirane dejavnosti)

(1) Koncesijo za izvajanje dejavnosti produkcije in razširjanja radijskega ali televizijskega programa, namenjenega prebivalcem lokalne oziroma regionalne skupnosti, lahko pridobi izdajatelj radijskega ali televizijskega programa, ki:

- je vpisan v razvid medijev;
- ima veljavno dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti;
- s svojim programom s prizemeljskim radiodifuznim oddajanjem pokriva območje, za katerega je razpisana koncesija;
- s svojim programom s prizemeljskim radiodifuznim oddajanjem skupno ne pokriva območij, na katerih živi več kot 50 odstotkov prebivalcev Republike Slovenije;
- večinski delež presežka prihodkov nad odhodki od svoje dejavnosti namenja za produkcijo in razširjanje programskih vsebin, v skladu s svojim temeljnim aktom;
- ima na podlagi pogodbe o zaposlitvi s polnim delovnim časom zaposlenih najmanj šest programskih delavcev, od tega najmanj tri novinarje;
- zagotovi, da bodo pri ustvarjanju programskih vsebin, ki so predmet koncesionirane dejavnosti, v večinskem delu sodelovali pri tem mediju zaposleni novinarji;
- izpolnjuje druge pogoje, določene v koncesijskem aktu.

(2) Koncesijo iz prejšnjega odstavka lahko pridobi en izdajatelj, ali pa se z namenom izvajanja koncesionirane dejavnosti organizacijsko povežejo izdajatelji radijskih ali televizijskih programov, če vsi povezani izdajatelji oddajajo izključno na območju, za katerega je razpisana koncesija.

(3) Koncesijo za izvajanje dejavnosti produkcije in razširjanja nacionalnega nekomercialnega radijskega programa lahko pridobi izdajatelj radijskega programa, ki:

- je vpisan v razvid medijev;
- ima veljavno dovoljenje za izvajanje radijske dejavnosti;
- s svojim programom s prizemeljskim radiodifuznim oddajanjem pokriva območja, na katerih živi najmanj 50 odstotkov prebivalcev Republike Slovenije;
- večinski delež presežka prihodkov nad odhodki od svoje dejavnosti namenja za produkcijo in razširjanje programskih vsebin, v skladu s svojim temeljnim aktom;
- ima na podlagi pogodbe o zaposlitvi s polnim delovnim časom zaposlenih najmanj osem programskih delavcev, od tega najmanj štiri novinarje;
- zagotovi, da bodo pri ustvarjanju programskih vsebin, ki so predmet koncesionirane dejavnosti, v večinskem delu sodelovali pri tem mediju zaposleni novinarji;
- izpolnjuje druge pogoje, določene v koncesijskem aktu.

(4) Koncesijo za izvajanje dejavnosti produkcije in razširjanja radijskega programa, namenjenega študentski javnosti, lahko pridobi izdajatelj radijskega programa, ki:

- je vpisan v razvid medijev;
- ima veljavno dovoljenje za izvajanje radijske dejavnosti;
- ga je ustanovila ali soustanovila študentska organizacija univerze, samostojni visokošolski zavod ali univerza;
- je samostojna nepridobitna pravna oseba, ki radijske dejavnosti na trgu ne opravlja zaradi

- pridobivanja dobička in s svojo dejavnostjo na trgu ne konkurira z drugimi pravnimi osebami;
- presežek prihodkov nad odhodki uporablja samo za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljen, v skladu z zakonom, ki ureja njegovo delovanje in dejavnost in s svojim temeljnim aktom;
  - izvaja redna usposabljanja in izobraževanja oseb za novinarska in druga dela, potrebna za pripravo programskih vsebin;
  - izpolnjuje druge pogoje, določene v koncesijskem aktu.

(5) Koncesijo za izvajanje dejavnosti produkcije in razširjanja televizijskega programa oziroma avdiovizualne medijske storitve, namenjene gluhih in naglušnim, lahko pridobi izdajatelj avdiovizualne medijske storitve, ki:

- je vpisan v razvid medijev;
- ima veljavno dovoljenje za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma je vpisan v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo;
- dejavnost produkcije in razširjanja programskih vsebin opravlja nepridobitno;
- zaposluje osebe iz ranljive skupine gluhih in naglušnih ter osebe z ustreznim znanjem slovenskega znakovnega jezika;
- ima vzpostavljen sistem stalnega usposabljanja in izobraževanja oseb za dela, potrebna za pripravo programskih vsebin;
- izpolnjuje druge pogoje, določene v koncesijskem aktu.

85. člen (podelitev koncesije)

(1) Pristojno ministrstvo podeli koncesijo za izvajanje dejavnosti iz prejšnjega člena z odločbo v upravnem postopku, na podlagi javnega razpisa, ki temelji na koncesijskem aktu.

(2) Koncesija se podeli za obdobje štirih let.

(3) Podlaga za uvedbo postopka podelitve koncesije je koncesijski akt, ki ga skladno s tem zakonom sprejme Vlada na predlog pristojnega ministra.

(4) O izbiri koncesionarja odloči pristojni minister na predlog strokovne komisije. Člane strokovne komisije v skladu z zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo, imenuje pristojni minister. Člani strokovne komisije ne smejo biti:

- funkcionarji, poslanci in delavci, zaposleni v državnih organih;
- člani vodstev političnih strank;
- osebe, ki so redno zaposlene pri izdajatelju ali v oglaševalski organizaciji;
- osebe, ki imajo v lasti več kot 1 odstotek kapitala ali upravljalnih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja ali v oglaševalski organizaciji.

(5) Merila za izbor koncesionarja in način vrednotenja ter izkazovanja posameznih meril se določijo v koncesijskem aktu. Merila za izbor koncesionarja so predvsem:

- strokovna usposobljenost;
- izkušnje in reference prijavitelja ter pri njem zaposlenih oseb;
- materialni pogoji za opravljanje koncesionirane dejavnosti;
- stroški produkcije in razširjanja programskih vsebin, ki so predmet opravljanja koncesionirane dejavnosti.

(6) Če ta zakon ne določa drugače, se v zvezi z vlaganjem, odpiranjem vlog in samim postopkom izbire koncesionarja smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja javna naročila.

86. člen
(koncesijska pogodba)

(1) Pristojno ministrstvo s prijaviteljem, ki mu je bila koncesija podeljena z odločbo iz prvega odstavka prejšnjega člena, sklene koncesijsko pogodbo.

(2) S sklenitvijo koncesijske pogodbe pridobi koncesionar pravico in prevzame obveznost opravljati dejavnost v okviru dodeljene koncesije in zagotovljenih sredstev.

87. člen
(obveznost koncesionarja za ločeno spremljanje poslovanja)

(1) Koncesionar vodi ločen izkaz prihodkov in odhodkov ter sredstev in virov sredstev, ki se nanašajo na opravljanje koncesionirane dejavnosti, od opravljanja drugih dejavnosti, v skladu s predpisi, ki urejajo preglednost finančnih odnosov, in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti.

(2) Morebitni presežek prihodkov nad odhodki, ki ga ustvari koncesionar z opravljanjem koncesionirane dejavnosti, sme koncesionar uporabiti le za opravljanje in razvoj koncesionirane dejavnosti.

(3) Koncesionar je dolžan na zahtevo koncedenta poročati o njegovem finančnem poslovanju.

2. oddelek

SOFINANCIRANJE URESNIČEVANJA JAVNEGA
INTERESA V MEDIJIH

88. člen
(javni interes)

(1) Republika Slovenija z namenom uresničevanja javnega interesa v medijih podpira medije pri ustvarjanju medijskih vsebin, ki so pomembne:

- za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in obveščenosti vseh državljanov ali prebivalcev Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, pripadnikov avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, pripadnikov romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, invalidov in pripadnikov ranljivih družbenih skupin;
- za širjenje vednosti o drugih kulturah, ki so zastopane v Sloveniji, in njihovih predstavnikih;
- za zagotavljanje medijskega pluralizma;
- za ohranjanje in promoviranje slovenske kulture, kulturne ustvarjalnosti ter svobode umetniškega ustvarjanja;
- za spodbujanje kulture javnega dialoga.

(2) Republika Slovenija z namenom uresničevanja javnega interesa v medijih podpira splošno informativne plačljive tiskane medije, ki izhajajo najmanj enkrat tedensko, pri ustvarjanju izvornih splošno informativnih medijskih vsebin, s katerimi se zagotavljajo javnosti informacije vseh vrst, tako s področja politike, kulture, vere, gospodarstva in športa, kot tudi vseh drugih pomembnih področij družbenega udejstvovanja.

(3) Republika Slovenija namenja posebna sredstva za projekte oziroma programe na področju medijev, namenjene za:

- utrjevanje novinarske strokovnosti;
- izobraževanje novinarjev za nova profesionalna, zlasti tehnološka znanja;
- spodbujanje institutov novinarske avtonomije;
- povečevanje medijske pismenosti, ki uporabnikom omogoča učinkovito in varno rabo medijev;
- raziskovalne projekte na področju medijev.

(4) Republika Slovenija posebej podpira ustvarjanje in razširjanje medijskih vsebin, namenjenih slepim in gluhonemim v njih prilagojenih tehnikah ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture.

(5) Republika Slovenija lahko izjemoma zagotovi posebna sredstva za ustvarjanje medijskih vsebin tistih splošno informativnih plačljivih tiskanih medijev, ki bi lahko zaradi razmer na medijskem trgu prenehali izhajati in bi zaradi njihovega prenehanja bil ogrožen javni interes.

(6) Sredstva iz prejšnjega odstavka se lahko posameznemu mediju podelijo največ enkrat v petih letih.

(7) Republika Slovenija zagotovi za izvedbo javnega razpisa za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa v medijih po tem členu letna sredstva do višine, zagotovljene v letnem proračunu pristojnega ministrstva, vendar največ do višine, ki ustreza vrednosti do 3 odstotkov zneska prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu.

89. člen (proračunska sredstva)

(1) Republika Slovenija zagotavlja proračunska sredstva za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa v medijih v proračunu pristojnega ministrstva.

(2) Proračunskih sredstev iz prejšnjega odstavka ne morejo pridobiti Radiotelevizija Slovenija, Slovenska tiskovna agencija in izdajatelji drugih radijskih ali televizijskih programov, ki so v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije.

(3) Prejemnik proračunskih sredstev (v nadaljnjem besedilu: prejemnik) mora porabiti pridobljena sredstva izključno za namen oziroma za sofinancirani projekt, za katerega so bila razpisana in razdeljena.

(4) Prejemnik, ki ni izpolnil zakonskih pogojev ter pogojev, opredeljenih v javnem razpisu, mora pridobljena sredstva vrniti, prav tako pa se ne more prijaviti na naslednji javni razpis.

(5) Prejemnik lahko porabi najmanj 20 odstotkov prejetih sredstev v drugih državah članicah Evropske unije, brez poseganja v pravico do prejetja celotne državne podpore.

(6) Prejemnik lahko za posamezen projekt iz prejšnjega člena pridobi iz vseh javnih virov

delež finančnih sredstev, ki ne presega 50 odstotkov celotne vrednosti stroškov, potrebnih izključno samo za izvedbo tega projekta.

(7) Pristojno ministrstvo pripravi evalvacijo delitve sredstev na razpisu in analizo učinkov porabljenih proračunskih sredstev za zagotavljanje pluralnosti in raznolikosti medijev. Pristojno ministrstvo evalvacijo in analizo učinkov predstavi javnosti ter ju objavi na svojih spletnih straneh.

90. člen (razdeljevanje proračunskih sredstev)

(1) O razdeljevanju proračunskih sredstev za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa v medijih na podlagi javnega razpisa odloča pristojni minister na predlog strokovne komisije.

(2) Člane strokovne komisije imenuje pristojni minister. Člani strokovne komisije ne smejo biti:

- funkcionarji, poslanci in delavci, zaposleni v državnih organih;
- člani vodstev političnih strank;
- osebe, ki so redno zaposlene pri izdajatelju ali v oglaševalski organizaciji;
- osebe, ki imajo v lasti več kot 1 odstotek kapitala ali upravljavskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja ali v oglaševalski organizaciji.

(3) Pristojno ministrstvo razpiše javni razpis po odobritvi sheme državne pomoči s strani Evropske komisije.

(4) Pristojno ministrstvo na podlagi izsledkov rednih dvoletnih raziskav stanja medijskega pluralizma v Republiki Sloveniji v sodelovanju s strokovno komisijo oblikuje kriterije in merila za ocenjevanje projektov, ki se jih vključi v besedilo javnega razpisa.

(5) Pristojno ministrstvo raziskavo stanja predstavi javnosti ter jo posreduje v obravnavo matičnemu odboru Državnega zbora pred začetkom razpisa.

(6) Javni razpisi za razdeljevanje proračunskih sredstev za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa v medijih se vodijo po postopku, določenem v zakonu, ki ureja uresničevanja javnega interesa za kulturo, če ni v tem zakonu določeno drugače. Splošno informativne medijske vsebine iz drugega odstavka prejšnjega člena se sofinancirajo po postopku večletnega javnega razpisa, skladno z zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo.

(7) Vlada z uredbo podrobneje določi način, postopek, pogoje in merila za izvedbo javnih razpisov za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa v medijih iz proračunskih sredstev za medije, v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo.

(8) Glede financiranja, sestave, trajanje mandata, nalog in načina dela strokovne komisije se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja uresničevanja javnega interesa za kulturo, če ni v tem zakonu določeno drugače.

3. oddelek

FINANCIRANJE AVDIOVIZUALNE PRODUKCIJE

NA PODROČJU MEDIJEV

91. člen (proračunska sredstva)

- (1) Na podlagi tega zakona Republika Slovenija pri pristojnem ministrstvu zagotavlja proračunska sredstva za razvoj avdiovizualne produkcije na področju medijev.
- (2) Republika Slovenija za financiranje avdiovizualne produkcije na področju medijev na letni ravni zagotovi sredstva iz državnega proračuna do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu pristojnega ministrstva, oziroma največ do višine, ki ustreza vrednosti do 2 odstotkov zneska prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu.
- (3) Republika Slovenija vzpodbuja razvoj tehnične infrastrukture za avdiovizualno produkcijo.

4. oddelek

NEZDRUŽLJIVE DEJAVNOSTI

92. člen (nezdružljivost opravljanja oglaševalske dejavnosti in dejavnosti medijev)

- (1) Oglaševalska organizacija, katere dejavnost je zbiranje, oblikovanje in posredovanje oglasov, ter fizična ali pravna oseba ali skupina povezanih oseb, ki ima v kapitalu oziroma premoženju te organizacije lastniški delež ali upravljavske oziroma glasovalne pravice, ne sme biti izdajatelj ali ustanovitelj izdajatelja, niti imeti oziroma pridobiti več kot 20 odstotni delež lastniških ali upravljavskih oziroma glasovalnih pravic v kapitalu oziroma premoženju izdajatelja časnika, radijskega programa ali televizijskega programa, in obratno.
- (2) Omejitve iz tega člena za časnike veljajo tudi za elektronske različice časnikov.

5. oddelek

PREPREČEVANJE OMEJEVANJA KONKURENCE V MEDIJIH

93. člen (koncentracija v medijih)

- (1) Za koncentracijo v medijih po tem zakonu se šteje koncentracija podjetij, kot jo določa zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, kadar je najmanj eno v koncentraciji udeleženo podjetje izdajatelj.

(2) Za prepovedane koncentracije v medijih štejejo koncentracije, kot jih prepoveduje zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

94. člen
(priglasitev koncentracije v medijih)

(1) Za vodenje in odločanje v postopku pri koncentracijah v medijih se uporablja zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, če ni v tem zakonu določeno drugače.

(2) Koncentracijo v medijih iz prejšnjega člena tega zakona je treba priglasiti organu, pristojnemu za nadzor nad izvajanjem zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ), če:

– je skupni letni promet v koncentraciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 2.000.000,00 EUR in
– je letni promet prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 500.000,00 EUR ali je letni promet, v primeru, kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem, vsaj dveh v koncentraciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 500.000,00 EUR.

(3) O koncentraciji v medijih na podlagi zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, odloči pristojni organ.

(4) Vlogi za priglasitev koncentracije, sestavljeni v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, mora biti priloženo tudi predhodno mnenje Sveta za medije. Postopek za izdajo predhodnega mnenja pred Svetom za medije v ničemer ne vpliva na tek rokov, določenih v zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence. Pristojni organ pri odločanju ni vezan na predhodno mnenje Sveta za medije.

(5) Za vsa ostala vprašanja iz tega oddelka v zvezi s koncentracijami podjetij, ki jih ta zakon ne ureja, se uporablja zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

(6) Izrazi, uporabljeni v tem oddelku, imajo pomen, kot ga določa zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, če ni v tem zakonu glede pomena posameznega izraza določeno drugače.

95. člen
(predhodno mnenje Sveta za medije)

(1) Svet za medije poda predhodno mnenje najkasneje v roku 30 dni od prejema zahteve.

(2) Predhodno mnenje Sveta za medije mora, ob upoštevanju veljavnih raziskav medijskega pluralizma in drugih raziskav na področju medijev v Republiki Sloveniji, temeljiti na testu javnega interesa v medijih in presoji primernosti v koncentraciji udeleženega podjetja, ki ni izdajatelj.

(3) Test javnega interesa temelji zlasti na presoji, ali bi priglašena koncentracija v medijih ogrožala medijski pluralizem oziroma raznolikost medijske ponudbe, uporabe in distribucije medijev v Republiki Sloveniji ali njenem delu, tako da bi takšna koncentracija bistveno zmanjšala:

- pluralizem lastništva v medijih, ki se nanaša na obstoj različnih in medsebojno neodvisnih ponudnikov medijskih vsebin ter obstoj pluralnosti medijskih vsebin; ali
  - pluralizem medijskih tipov in žanrov, ki se nanaša na soobstoj medijev z različnimi mandati in viri financiranja (javni mediji, komercialni mediji, skupnostni ali alternativni mediji) znotraj in prek medijskih sektorjev (tisk, televizija, radio, internet), oziroma na raznolikost v medijih glede na temeljne funkcije medijev (obveščanje, vzgoja in izobraževanje, zabava idr.); ali
  - politični pluralizem v medijih, ki se nanaša na enakopravno in raznoliko predstavljanje ter izražanje (tj. aktivni in pasivni dostop) različnih političnih in ideoloških skupin v medijih, vključno z manjšinskimi stališči in interesi; ali
  - kulturni pluralizem, ki se nanaša na enakopravno in raznoliko predstavljanje ter izražanje (tj. aktivni in pasivni dostop) različnih kulturnih in družbenih skupin v medijih; ali
  - geografski pluralizem, ki se nanaša na enakopravno in raznoliko predstavljanje ter izražanje (tj. aktivni in pasivni dostop) lokalnih in regionalnih skupnosti ter interesov v medijih.
- (4) Presoja primernosti v koncentraciji udeleženega podjetja, ki ni izdajatelj, temelji zlasti na presoji, ali ima tako podjetje:
- zagotovljena finančna sredstva za ohranitev in nadaljnji razvoj dejavnosti prevzetega podjetja, ki je izdajatelj;
  - izdelano dolgoročno strategijo razvoja dejavnosti prevzetega podjetja, ki je izdajatelj.

Peto poglavje

IZVAJANJE DEJAVNOSTI ELEKTRONSKIH MEDIJEV

96. člen

(dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti)

(1) Izdajatelj radijskega ali televizijskega programa izvaja radijsko ali televizijsko dejavnost na podlagi in v skladu z dovoljenjem za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje), ki ga izda agencija.

(2) Vlagatelj vloge za pridobitev dovoljenja mora biti registriran za izvajanje radijske oziroma televizijske dejavnosti.

(3) Vloga za pridobitev dovoljenja mora poleg sestavin po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, vsebovati:

- podatke o vrsti dejavnosti (radijska ali televizijska);
- ime programa in opis njegove identifikacije;
- programske zahteve, ki jih bo izdajatelj upošteval pri razširjanju programa;
- v primeru tematskega programa navedbo njegove zvrsti;
- kopije pogodb, sklenjenih s kolektivnimi organizacijami za varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo izvajala na njegovem programu, ali dokazilo o položitvi ustreznega zneska po veljavnih tarifah.

(4) Ime programa in opis njegove identifikacije morata biti v skladu z določbami 3. člena

tega zakona in ne smeta biti enaka imenu oziroma opisu identifikacije programa, za katerega je že izdano veljavno dovoljenje. Kot enako ime oziroma kot enak opis identifikacije programa se obravnava tudi takšno ime oziroma opis identifikacije programa, ki se od drugega imena oziroma opisa identifikacije programa razlikuje le po nebistvenih sestavinah oziroma po nebistvenih pritiklinah glavnega dela imena oziroma opisa identifikacije programa.

(5) Agencija s splošnim aktom podrobneje določi, katere podatke o programu in programskih vsebinah mora izdajatelj določiti v svoji vlogi ter način njihovega spreminjanja ali dopolnjevanja.

(6) Med trajanjem začasnega preklica dovoljenja imetnik dovoljenja nima pravice izvajati dejavnosti iz tega dovoljenja.

(7) Z razveljavitvijo dovoljenja prenehajo veljati vse odločbe, s katerimi je bila izdajatelju podeljena pravica do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje v analogni tehniki oziroma pravica do razširjanja v digitalni tehniki.

97. člen (odločba o dovoljenju)

(1) Odločba o dovoljenju iz prejšnjega člena tega zakona ima naslednje obvezne sestavine:

- podatke o izdajatelju programa;
- podatke o vrsti dejavnosti, za katero je dovoljenje izdano (radijska ali televizijska);
- ime programa in njegovo identifikacijo;
- programske zahteve, ki jih mora izdajatelj upoštevati pri razširjanju programa;
- v primeru tematskega televizijskega programa določitev njegove zvrsti.

(2) Dovoljenje se izda za nedoločen čas.

(3) Agencija natančne podatke o izdaji, spremembi, prenosu, začasnem preklicu in razveljavitvi dovoljenja v osmih dneh sporoči pristojnemu ministrstvu.

(4) Postopek za izdajo, spremembo, prenos, začasen preklic ali razveljavitev odločbe o dovoljenju ter podrobnejše določbe o vsebini dovoljenja v skladu s tem zakonom določi agencija.

(5) Imetnik odločbe o dovoljenju lahko svoje pravice iz dovoljenja prenese na drugo pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja, le ob pogoju, da ob tem ne poseže v programske zahteve iz dovoljenja.

(6) Agencija dovoljenje razveljavi na zahtevo imetnika oziroma po uradni dolžnosti v okviru inšpekcijskega nadzora.

(7) V primeru, da imetnik dovoljenja preneha obstajati, dovoljenje preneha veljati na podlagi samega zakona, v zvezi s čimer izda agencija ugotovitevno odločbo.

98. člen
(priglasitev avdiovizualnih medijskih
storitev na zahtevo)

(1) Ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo mora pred začetkom, spremembo ali prenehanjem zagotavljanja storitve, o tem pisno obvestiti agencijo.

(2) V obvestilu iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni podatki, ki jih agencija potrebuje za vzdrževanje uradne evidence ponudnikov storitev in za njihov nadzor po tem zakonu, in sicer:

- ime, naslov, davčna in matična številka za fizične osebe;
- firma, sedež, davčna številka, matična številka in navedba zakonitega zastopnika za pravne osebe;
- vrsta storitve in njen kratek opis;
- predviden datum začetka, spremembe ali prenehanja zagotavljanja storitve.

(3) Spremembo podatkov iz 1. in 2. alinee prejšnjega odstavka tega člena mora ponudnik agenciji sporočiti v roku 30 dni od njihovega nastanka, spremembo podatkov iz 3. in 4. alinee istega odstavka pa pred predvidenim datumom.

(4) Agencija v sedmih dneh po prejemu obvestila z vsemi potrebnimi podatki iz drugega odstavka tega člena, vpiše spremembe v uradno evidenco in ponudniku pošlje potrdilo o dejstvih iz uradne evidence.

(5) Agencija v sedmih dneh po prejemu obvestila, ki ne vsebuje vseh potrebnih podatkov iz drugega odstavka tega člena, ponudnika pozove, da je obvestilo treba dopolniti v roku, ki ne sme biti krajši od osem dni.

(6) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše vsebino in obliko obvestila iz prvega odstavka tega člena ter vsebino podatkov iz drugega odstavka tega člena. Agencija s splošnim aktom določi tudi obliko in vsebino potrdila iz četrtega odstavka tega člena.

99. člen
(uradne evidence)

(1) Agencija vodi naslednje uradne evidence:

- evidenca imetnikov dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti;
- evidenca ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

(2) Uradni evidenci iz prejšnjega odstavka tega člena vodi agencija kot med seboj povezano informatizirano bazo.

(3) V uradni evidenci imetnikov dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti vodi agencija naslednje podatke:

- ime, naslov in davčna številka za fizične osebe;
- firma, sedež, davčna številka, matična številka in zakoniti zastopnik za pravne osebe;
- datum začetka veljavnosti dovoljenja;
- številka odločbe o dovoljenju;
- poravnavanje obveznosti imetnika odločbe o dovoljenju, ki izvirajo iz tega zakona;
- kaznovanje imetnika odločbe o dovoljenju zaradi kršitev določil tega zakona.

(4) V uradni evidenci ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo vodi agencija

naslednje podatke:

- ime, naslov in davčna številka za fizične osebe;
- firma, sedež, davčna številka, matična številka in zakoniti zastopnik za pravne osebe;
- obvestilo o začetku zagotavljanja storitve;
- datum začetka, spremembe ali prenehanja zagotavljanja storitve;
- poravnavanje obveznosti ponudnikov, ki izvirajo iz tega zakona;
- kaznovanje zaradi kršitev določb tega zakona.

(5) V tem členu navedene podatke lahko agencija pridobiva tudi iz uradnih evidenc drugih državnih organov in z neposredno računalniško oziroma elektronsko povezavo.

(6) Podatke iz tega člena agencija vodi, dokler izdajatelj izvaja radijsko ali televizijsko dejavnost na podlagi tega zakona, oziroma dokler ponudnik zagotavlja storitve na podlagi tega zakona, nato pa jih hrani trajno.

(7) Agencija mora pri ravnanju s podatki, ki štejejo za davčno tajnost, upoštevati določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

100. člen

(plačilo na podlagi dovoljenja ali vpisa)

(1) Na podlagi veljavnega dovoljenja oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo so izdajatelji oziroma ponudniki elektronskih medijev zavezanci za letno plačilo agenciji. Plačila po tem členu krijejo stroške, ki jih ima agencija z izvrševanjem svojih pristojnosti v skladu s tem zakonom.

(2) Način izračuna plačil na podlagi tega člena predpiše minister, pristojen za področje elektronskih komunikacij, pri čemer ne sme omejevati konkurence. Pri tem upošteva višino letnega prihodka, ki ga pridobi izdajatelj z izvajanjem radijske ali televizijske dejavnosti oziroma ponudnik s ponujanjem avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, ter vrsto programa oziroma storitve. Glede na višino letnega prihodka in vrsto storitve so izdajatelji oziroma ponudniki razvrščeni v razrede. Plačilo izdajateljev oziroma ponudnikov, ki so razvrščeni v isti razred, je enako visoko.

(3) Izdajatelj oziroma ponudnik mora vsako leto do 31. marca obvestiti agencijo o višini prihodkov iz prejšnjega odstavka iz preteklega leta. Če izdajatelj oziroma ponudnik do tega roka tega ne stori, upošteva agencija kot prihodek iz prejšnjega odstavka celotni prihodek izdajatelja oziroma ponudnika iz preteklega leta, pridobljen na podlagi podatkov Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(4) Če agencija utemeljeno sumi o resničnosti podatkov, ki jih je sporočil izdajatelj oziroma ponudnik, lahko agencija ali pooblaščen revizor (v nadaljnjem besedilu: revizor) po izboru agencije pregleda podatke in oceni prihodek. V primeru, da se sum agencije o resničnosti podatkov izkaže za utemeljenega, nosi stroške pregleda podatkov in ocene prihodka izdajatelj oziroma ponudnik, v nasprotnem primeru pa stroške krije agencija. Če ocenjeni prihodek bistveno odstopa od sporočenega prihodka iz drugega odstavka, agencija pri izračunu upošteva ocenjeni prihodek.

(5) Višino plačil na podlagi tega člena se določi s tarifo v splošnem aktu agencije. Pri izdaji tarife agencija upošteva potrebno pokrivanje stroškov iz prvega odstavka tega člena glede na načrtovane cilje in naloge, določene v programu dela agencije in saldo finančnih

sredstev iz preteklega leta. Tarifa vsebuje posebno obrazložitev, v kateri se navede razloge za sprejem ali spremembo tarife ter cilje, ki bi jih na ta način dosegli. Tarifo se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije skupaj z njeno obrazložitvijo in začne veljati po tej objavi.

(6) Pred izdajo ali spremembo tarife je treba ugotoviti oziroma predvideti stroške iz prvega odstavka tega člena ter določiti rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od dveh mesecev, v katerem se pozove zavezanca iz prvega odstavka tega člena, da podajo svoje mnenje, pripombe in predloge glede načrtovane izdaje ali spremembe tarife. Za izdajo ali spremembo tarife je treba pridobiti predhodno soglasje Vlade.

101. člen
(pravica razširjanja radijskih in televizijskih programov
na prizemni radiodifuziji)

(1) Pravica razširjanja radijskih ali televizijskih programov na prizemni radiodifuziji pomeni pravico razširjanja radijskih programov v analogni tehniki oziroma pravico razširjanja radijskih ali televizijskih programov v digitalni tehniki.

(2) Pravica razširjanja radijskih programov na razpisanem območju v analogni tehniki po tem zakonu predstavlja pravico do uporabe radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Dodeli se po postopku javnega razpisa, ki ga vodi agencija v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije, in z uporabo pogojev in meril za izbiro ponudnikov iz petega in šestega odstavka tega člena.

(3) Pravica razširjanja radijskih ali televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki (v nadaljnjem besedilu: pravica razširjanja programa v digitalni tehniki) omogoča dostop do prostih kapacitet v okviru omrežja prizemne digitalne radiodifuzije na območju, na katerega se pravica nanaša in so za ta namen rezervirane v skladu z zakonom, ki ureja digitalno radiodifuzijo. Dodeli se po postopku javnega razpisa, ki ga vodi agencija ob smiselni uporabi zakona, ki ureja elektronske komunikacije.

(4) Agencija s sklepom o uvedbi javnega razpisa določi pogoje in merila za izbiro ponudnikov za razširjanje radijskih ali televizijskih programov na razpisanem območju ter opredeli pogoje za podaljšanje pravice.

(5) V postopku izbire med zainteresiranimi ponudniki programa na javnem razpisu se upošteva obseg in raznovrstnost programske ponudbe na razpisanem območju ter naslednja merila glede izvajanja radijske oziroma televizijske dejavnosti:

- trajanje programa in programskih vsebin lastne produkcije;
- zavezanost profesionalnim in etičnim standardom;
- žanrska in tematska ustreznost programske ponudbe;
- ekonomsko stanje ponudnika programa;
- tehnična in kadrovska usposobljenost za radijsko oziroma televizijsko dejavnost;
- izkušnje na področju radijske oziroma televizijske dejavnosti.

V postopku izbire med zainteresiranimi ponudniki programa na javnem razpisu za dodelitev pravice razširjanja v analogni tehniki pa tudi učinkovitost uporabe radijskih frekvenc.

(6) Pri izbiri programa imajo prednost:

- razširjanje programa v slovenskem jeziku oziroma jeziku avtohtonih narodnih skupnosti v Republiki Sloveniji;

– prosta dostopnost (nekodiranost) programa.

(7) Agencija opravi izbiro in odloči z izdajo ene ali več odločb o dodelitvi pravice razširjanja radijskih ali televizijskih programov.

(8) Odločba, s katero se dodeli pravica razširjanja programa v digitalni tehniki, vsebuje tudi:

- podatke o izbranem izdajatelju;
- podatke o vrsti dejavnosti (radijska ali televizijska);
- ime programa;
- vrsto programa;
- območje razširjanja;
- pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za podaljšanje pravice razširjanja programa v digitalni tehniki;
- čas veljavnosti.

102. člen

(veljavnost odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki)

Odločbo o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki izda agencija za določen čas, in sicer največ za 10 let.

103. člen

(podaljšanje odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki)

(1) Veljavnost odločbe se lahko na predlog njenega imetnika podaljša, če so ob izteku veljavnosti izpolnjeni vsi pogoji, ki so predpisani za podaljšanje pravice razširjanja programa v digitalni tehniki.

(2) Vloga za začetek postopka podaljšanja pravice razširjanja programa v digitalni tehniki mora poleg sestavin, določenih z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, vsebovati tudi naslednje podatke:

- ime, naslov in davčna številka izdajatelja programa;
- firma, sedež, davčna in matična številka in navedba zakonitega zastopnika za pravne osebe;
- ime programa;
- navedba območja razširjanja.

(3) Vloga za podaljšanje pravice razširjanja programa v digitalni tehniki mora biti na agencijo vložena najmanj 60 dni in največ 90 dni pred iztekom veljavnosti odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki.

(4) V primeru podaljšanja agencija izda novo odločbo o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki.

104. člen

(sprememba odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki)

(1) Agencija po uradni dolžnosti spremeni odločbo, s katero se je dodelila pravica razširjanja programa v digitalni tehniki:

- če se spremenijo izdajatelj programa, ime oziroma naziv izdajatelja ali ime programa;
- če se z odločbo agencije spremeni območje pokrivanja omrežja za multipleks, v katerem izdajatelj s svojim programom izkorišča kapacitete, rezervirane v skladu z zakonom, ki ureja digitalno radiodifuzijo.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka agencija izda novo odločbo o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki.

105. člen
(razveljavitev odločbe o dodelitvi pravice razširjanja
programa v digitalni tehniki)

(1) Agencija lahko razveljavi odločbo o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki na predlog imetnika odločbe ali po uradni dolžnosti.

(2) Na predlog imetnika odločbe agencija razveljavi odločbo o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki, če ima imetnik poravnane vse obveznosti, ki bi izhajale iz veljavne zakonodaje in zadevne odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki.

(3) Agencija lahko razveljavi odločbo o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki po uradni dolžnosti, če ugotovi, da:

- imetnik ne izpolnjuje predpisanih pogojev in obveznosti, določenih na podlagi veljavne zakonodaje ali na podlagi njegove odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki;
- imetnik v delujočem omrežju multipleksa ni začel izkoriščati pravice razširjanja programa v digitalni tehniki v treh mesecih po dodelitvi zadevne pravice;
- imetnik v delujočem omrežju multipleksa dodeljene pravice razširjanja programa v digitalni tehniki najmanj tri mesece ne izkorišča.

(4) V primeru iz prvega in tretjega odstavka tega člena izda agencija ugotovitveno odločbo.

106. člen
(prenehanje odločbe o dodelitvi pravice razširjanja radijskega
ali televizijskega programa v digitalni tehniki)

Odločba o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki preneha veljati na podlagi zakona:

- s pretekom roka, za katerega je dodeljena pravica razširjanja programa v digitalni tehniki;
- če je prenehal obstajati njen imetnik;
- z razveljavitvijo dovoljenja.

(2) V primerih iz 2. in 3. alinee prejšnjega odstavka izda agencija ugotovitveno odločbo.

Š e s t o p o g l a v j e

OPERATER ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

107. člen (razširjanje programov)

- (1) Operater elektronskih komunikacij, ki prenaša, oddaja in posreduje radijske ali televizijske programe oziroma komplementarne storitve po prizemeljskih analognih omrežjih, prek kabelsko distribucijskih ali kabelsko komunikacijskih sistemov, mora omogočiti razširjanje vseh lokalnih radijskih ali televizijskih programov oziroma komplementarnih storitev, ki so namenjeni poslušalcem oziroma gledalcem območja, ki ga ta operater pokriva z izvajanjem elektronskih komunikacijskih storitev, in sicer najpozneje v roku 90 dni od začetka oddajanja programov, ter tako, da so dostopni vsem uporabnikom njegovih storitev.
- (2) Operaterji iz prejšnjega odstavka lahko za izvajanje obveznosti iz prejšnjega odstavka izdajateljem teh programov pod enakimi pogoji zaračunajo stroškovno naravnane cene, za katere so dobili predhodno soglasje agencije, in jih javno objaviti.
- (3) Operater elektronskih komunikacij, ki prenaša, oddaja in posreduje radijske ali televizijske programe oziroma komplementarne storitve po prizemeljskih analognih omrežjih, prek kabelsko distribucijskih ali kabelsko komunikacijskih sistemov, mora omogočiti neodplačno razširjanje radijskih in televizijskih programov oziroma komplementarnih storitev Radiotelevizije Slovenije, ter radijskih in televizijskih programov oziroma komplementarnih storitev, ki so skladno s tem zakonom v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije, in sicer najpozneje v roku 90 dni od začetka oddajanja programov, ter tako, da so dostopni vsem uporabnikom njegovih storitev.
- (4) Ne glede na prejšnji odstavek mora Radiotelevizija Slovenija kot operater multipleksa, namenjenega javni radioteleviziji, omogočiti neodplačno razširjanje televizijskih programov oziroma komplementarnih storitev, ki so skladno s tem zakonom v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije, če obstajajo proste zmogljivosti multipleksa po njegovi zasedbi s programi Radiotelevizije Slovenija, s tem da so izdajatelji dolžni sami poravnati materialne stroške razširjanja svojih programov.
- (5) V primeru iz prejšnjih odstavkov mora izdajatelj operaterju elektronskih komunikacij omogočiti neodplačno razširjanje njegovega programa, razen obveznosti iz naslova kolektivnega varstva avtorske in sorodnih pravic.
- (6) Operater elektronskih komunikacij ne sme omogočiti razširjanja radijskega ali televizijskega programa izdajatelju, ki spada pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če izdajatelj nima veljavnega dovoljenja.
- (7) Poleg programov iz prvega in tretjega odstavka tega člena operater elektronskih komunikacij omogoča tudi razširjanje drugih programov, če tako odloči programski svet iz 109. člena tega zakona.

108. člen (priglasitev programov)

(1) Operater elektronskih komunikacij mora prigrasiti pristojnemu ministrstvu ime in zvrst vsakega programa, ki ga prenaša in oddaja prek svojega elektronskega komunikacijskega sistema, ter ga obvestiti o vsaki spremembi teh podatkov, in sicer najpozneje v osmih dneh po vključitvi ali izključitvi programa oziroma po nastali spremembi.

(2) Operater elektronskih komunikacij lahko prenaša in oddaja programe le na podlagi pisne pogodbe ali drugega dokumenta, iz katerega je razvidna urejenost avtorskih razmerij z imetniki pravic do teh programov, če ni drugače določeno z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, ali z zakonom.

(3) Kopijo vsake veljavne pogodbe ali drugega dokumenta iz prejšnjega odstavka pošlje operater pristojnemu ministrstvu najpozneje v 15 dneh od njene sklenitve.

(4) Operater elektronskih komunikacij mora obvestiti pristojno ministrstvo o vsaki spremembi ali o prenehanju veljavnosti posamezne pogodbe ali drugega dokumenta iz tega člena v 15 dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja veljavnosti.

109. člen (programski svet)

(1) Operater elektronskih komunikacij oblikuje programski svet, ki v skladu z določbami tega zakona ter tehničnimi zmožnostmi operaterja elektronskih komunikacij odloča, katere programe razširja v skladu s sedmim odstavkom 107. člena tega zakona. Mandat, sestavo in druge naloge programskega sveta podrobneje določi operater z notranjim pravnim aktom.

(2) Operater elektronskih komunikacij mora v programski svet obvezno vključiti člane, ki jih predlagajo lokalne skupnosti, katerih območje pokriva z izvajanjem elektronskih komunikacijskih storitev, in enako število predstavnikov različnih interesnih skupin s tega območja.

(3) Notranji akt iz prvega odstavka tega člena, akt o imenovanju programskega sveta in spremembe teh aktov pošlje operater elektronskih komunikacij v vednost pristojnemu ministrstvu najpozneje v 10 dneh od njihovega nastanka.

(4) Če operater elektronskih komunikacij ne ravna v skladu z določbami tega zakona, lahko pristojno ministrstvo predlaga organu, pristojnemu za elektronske komunikacije, začetek postopka nadzora, v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo, kolikor je z zakonom, ki ureja javno radiotelevizijo, določeno drugače.

(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo za operaterje multipleksov z nacionalno pokritostjo.

S e d m o p o g l a v j e

NADZOR

110. člen
(upravni in inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zakona)

(1) Upravni in inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona izvaja pristojno ministrstvo, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona o obvezni hrambi objavljenih vsebin elektronskih medijev (16. člen tega zakona), o objavi obveznih podatkov v elektronskih medijih (25. in 26. člena tega zakona), o izvajanju splošnih zahtev in omejitev v oglaševalskih vsebinah elektronskih medijev (8. oddelek prvega poglavja tega zakona), o izvajanju programskih zahtev in omejitev, ki veljajo za elektronske medije (3. oddelek drugega poglavja tega zakona), o izvajanju dejavnosti elektronskih medijev (peto poglavje tega zakona) in o posredovanju podatkov in dostopa do vsebin ali storitev (111. člen tega zakona) izvaja agencija.

(3) Inšpektor oziroma inšpektorica (v nadaljnjem besedilu: inšpektor) pristojnega ministrstva in inšpektor agencije imata v primeru kršitev določb tega zakona, če ni v tem zakonu določeno drugače, pravico in dolžnost:

- odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti na način in v roku, ki ga sam določi;
- izvesti postopke v skladu z zakonom o prekrških;
- naznaniti kaznivo dejanje ali kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- predlagati pristojnemu organu sprejem ukrepov.

(4) Inšpektor pristojnega ministrstva ima v primeru kršitev določb 7. člena tega zakona pravico in dolžnost podati kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, na pristojno državno tožilstvo.

(5) Agencija lahko v primeru kršitev določb, navedenih v drugem odstavku tega člena, v okviru inšpekcijskega nadzora:

- začasno prekliče dovoljenje izdajatelju radijskega ali televizijskega programa;
- razveljavi dovoljenje izdajatelju radijskega ali televizijskega programa.

(6) V primerih, ko izdajatelj, ki ne sodi pod jurisdikcijo Republike Slovenije oziroma pod jurisdikcijo kake druge države članice Evropske unije, ali podpisnice Konvencije Sveta Evrope o čezmejni televiziji, razširja programske vsebine, ki očitno, resno ali huje kršijo varstvo otrok in mladoletnikov, kot je zagotovljeno s tem zakonom in v skladu z veljavnim pravnim redom v Republiki Sloveniji, ali kadar tak izdajatelj z razširjanjem programskih vsebin spodbuja k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ter izziva narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost ali drugače očitno, resno ali huje krši pravni red Republike Slovenije, lahko inšpektor agencije operaterju elektronskih komunikacij, ki omogoča njegovo razširjanje, izreče ukrepe iz tretjega odstavka tega člena.

111. člen
(pošiljanje podatkov in dostop do vsebin ali storitev)

(1) Izdajatelji elektronskih medijev in operaterji elektronskih komunikacij, so dolžni poslati agenciji resnične in popolne podatke, s katerimi razpolagajo, kadar so ti podatki potrebni za izvajanje pristojnosti agencije in izpolnjevanje programskih zahtev in omejitev, ki jih določa ta zakon, ter za jasno opredeljene statistične namene in analize v zvezi z izvajanjem pristojnosti agencije na področju elektronskih medijev.

(2) Izdajatelji elektronskih medijev in operaterji elektronskih komunikacij so agenciji dolžni omogočiti neomejen dostop do programskih vsebin in storitev, ki jih nudijo uporabnikom, kadar so potrebne za izvajanje pristojnosti agencije in izpolnjevanje programskih zahtev in omejitev, ki jih določa ta zakon

(3) Podatki ter programske vsebine in storitve se pošljejo ali dajo na voljo na podlagi pisne zahteve agencije, brezplačno, v obsegu in roku ter v obliki in na način, določenem v zahtevi.

(4) Podatki, ki se zahtevajo, morajo biti sorazmerni z namenom, za katerega bodo uporabljeni. Agencija mora v zahtevi navesti namen uporabe zahtevanih podatkov.

(5) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za pošiljanje posnetkov programskih vsebin oziroma podatkov, za katere velja obveznost hrambe po 16. členu tega zakona.

112. člen

(metodologija nadzorstva elektronskih medijev)

(1) Agencija s splošnim aktom podrobneje določi:

- način ugotavljanja izpolnjevanja zahtev in omejitev za elektronske medije iz tega zakona;
- klasifikacijo programskih vsebin, oblik oglaševalskih vsebin in avdiovizualnega komercialnega sporočanja ter drugih vsebin, ki izhajajo iz tega zakona.

(2) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi tudi druga vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju posameznih določb tega zakona iz njene pristojnosti.

(3) Vlada z uredbo podrobneje določi vrsto in vsebino ter obliko in način pošiljanja podatkov iz prejšnjega člena oziroma posnetkov in podatkov iz 16. člena tega zakona.

O s m o p o g l a v j e

PREDSTAVNIKI TUJIH MEDIJEV IN TISKOVNIIH AGENCIJ

113. člen

(predstavniki tujih medijev in tiskovnih agencij
v Republiki Sloveniji)

(1) Predstavniki tujih medijev v Republiki Sloveniji po tem zakonu so dopisništva in posamezni dopisniki tujih medijev in tiskovnih agencij.

(2) Tuja tiskovna agencija ali tuji medij po tem zakonu je pravna oseba, ki ima sedež v tujini,

njena temeljna dejavnost pa je redno zbiranje in posredovanje oziroma razširjanje informativnih programskih vsebin.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za tujo tiskovno agencijo ali tuji medij po tem členu ne šteje pravna oseba, ki ima sedež v državi članici Evropske unije, članici Evropskega gospodarskega prostora ali v Švicarski konfederaciji.

(4) Tuji dopisniki po tem zakonu so novinarji, fotoreporterji ter radijski, televizijski in filmski snemalci, ki so, ne glede na njihovo državljanstvo, redno zaposleni pri tujem izdajatelju medija ali pri tuji tiskovni agenciji, ali pa imajo s tem izdajateljem oziroma agencijo sklenjeno pogodbo in nameravajo v Republiki Sloveniji svojo dejavnost izvajati najmanj tri mesece.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za tujega dopisnika po tem členu ne štejejo državljani držav članic Evropske unije, članic Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije.

114. člen (akreditacija tujih dopisništev in tujih dopisnikov)

(1) Tuje dopisništvo in tuji dopisnik izvajata dejavnost obveščanja v Republiki Sloveniji na podlagi akreditacije v Republiki Sloveniji.

(2) Tuje dopisništvo in tuji dopisnik pridobita akreditacijo v Republiki Sloveniji z vpisom v register tujih dopisništev in dopisnikov. Register se vodi kot javna knjiga.

(3) O vpisu v register odloči pristojni minister z odločbo, na predlog uprave tujega medija ali tuje tiskovne agencije.

(4) Odločba o akreditaciji se izda tujemu dopisništvu in tujemu dopisniku z veljavnostjo do enega leta in se lahko podaljša, če je predlog za podaljšanje v skladu s tem zakonom vložen pred potekom njene veljavnosti.

(5) Pristojno ministrstvo izda tujemu dopisništvu in tujemu dopisniku z dnem dokončnosti odločbe o akreditaciji izkaznico o akreditaciji, ki velja do poteka veljavnosti te odločbe. Vsebino in obliko izkaznice o akreditaciji določi pristojno ministrstvo.

(6) Tuji dopisniki, ki jim je bila skladno s tem členom izdana odločba o akreditaciji, za izvajanje dejavnosti obveščanja v Republiki Sloveniji, za čas veljavnosti odločbe o akreditaciji, ne potrebujejo delovnega dovoljenja.

(7) Vlada na predlog pristojnega ministra z uredbo predpiše postopek, podrobnejše pogoje in način izkaza pogojev za izdajo akreditacije ter vodenje registra kot javne knjige.

Deveto poglavje

KAZENSKÉ DOLOČBE

115. člen

(1) Z globo od 6.000,00 EUR do 60.000,00 EUR se kaznuje za prekršek izdajatelj-pravna

oseba ali izdajatelj-samostojni podjetnik posameznik:

(a) če poimenuje medij, rubriko ali oddajo v njegovem mediju v tujem jeziku v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom 3. člena tega zakona;

(b) če na vidnem mestu nosilca medijskih vsebin ne opredeli posebej z razvidnimi grafičnimi, optičnimi ali akustičnimi znaki v slovenskem jeziku razloga oziroma namena razširjanja medijskih vsebin v tujem jeziku (šesti odstavek 3. člena);

(c) če ne razširja medijskih vsebin v slovenskem jeziku ali v slovenskem prevodu v skladu s 3. členom tega zakona (četrti odstavek 3. člena) ali če razširja oglaševalske vsebine v tujem jeziku brez slovenskega prevoda v nasprotju s tem zakonom (deveti odstavek 3. člena);

(č) če v medijski vsebini uporabi otroke kot komunikacijsko orodje za promocijo imena ali firme, blagovne znamke ali podobe sponzorja medijske vsebine v javnosti oziroma za pospeševanje pravnega prometa blaga, storitev, pravic ali obveznosti oziroma za pridobivanje poslovnih partnerjev sponzorja medijske vsebine v nasprotju s četrtem in petim odstavkom 9. člena tega zakona;

(d) če prek medija izpostavlja otroka ali mladoletnika samovoljnemu ali nezakonitemu vmešavanju v njegovo zasebno življenje, družino ali dom, ali nezakonitim napadom zoper njegovo čast in ugled (šesti odstavek 9. člena);

(e) če osebi, ki izkaže pravni interes za vložitev tožbe v zvezi s pravico do popravka in odgovora ali izkaže drug pravni interes ali se sklicuje na ustrezno pravno podlago, ne izroči kopijo zapisa medijske vsebine oziroma posnetek programske vsebine v skladu s četrtem odstavkom 16. člena tega zakona;

(f) če novinarju odpove delovno razmerje ali prekine sklenjeno pogodbo z njim, mu zmanjša plačo, spremeni status v uredništvu ali kako drugače poslabša njegov položaj zaradi izražanja mnenj in stališč, ki so v skladu s vsebinsko zasnovo ter s profesionalnimi pravili, merili in standardi (drugi odstavek 23. člena);

(g) če oglaševalske vsebine v medijih niso povsem jasno prepoznavne in posebej ločene od uredniško oblikovanih medijskih vsebin (prvi odstavek 44. člena) ali če oglaševalske vsebine, ki bi lahko po slogu ali obliki zavedle bralca, poslušalca ali gledalca v zmoto, da gre za uredniško oblikovane medijske vsebine, niso označene kot oglas, oglaševalsko sporočilo ali plačana objava ali če ne vsebujejo podatka o naročniku objave (drugi odstavek 44. člena) ali če neodplačne objave niso posebej označene kot take (tretji odstavek 44. člena);

(h) če z oglaševalskimi vsebinami prizadene spoštovanje človekovega dostojanstva ali spodbuja dejanja, ki škodujejo zdravju in varnosti ljudi ali zaščitijo okolja ali kulturne dediščine ali če škodi interesom potrošnikov (45. člen);

(i) če objavi oglaševalske vsebine, katerih pretežno ciljno občinstvo so otroci, ali v katerih nastopajo otroci, pa te oglaševalske vsebine vsebujejo prizore nasilja, pornografije ali druge vsebine, ki bi lahko škodovala zdravju ter duševnemu in telesnemu razvoju otrok, vplivale na razvoj nezdravega življenjskega sloga otrok ali kako drugače negativno vplivale na dovzetnost otrok (prvi odstavek 46. člena);

(j) če z oglaševalskimi vsebinami telesno, moralno ali psihično prizadene otroke (prvi stavek drugega odstavka 46. člena), predvsem tako, da z objavo oglaševalske vsebine izkorišča njihovo neizkušenost in lahkovernost (1. alineja drugega odstavka 46. člena), neposredno spodbuja otroke, da bi zaradi svoje neizkušenosti in lahkovernosti kupovali ali najemali proizvode ali storitve (2. alineja drugega odstavka 46. člena), neposredno spodbuja otroke,

da bi prepričevali starše ali koga drugega v nakup ali najem proizvodov ali storitev (3. alineja drugega odstavka 46. člena), izkorišča posebno zaupanje otrok v starše, učitelje ali druge osebe (4. alineja drugega odstavka 46. člena), ali neupravičeno prikazuje otroke v nevarnih situacijah (5. alineja drugega odstavka 46. člena);

(k) če medijske vsebine, ki so v prvi vrsti namenjene otrokom, prekinja z oglaševalskimi vsebinami v zvezi z živili, ki lahko škodljivo vplivajo na razvoj zdravih prehranskih navad in ki niso v skladu s prehranskimi smernicami, ki jih objavi minister, pristojen za zdravje (tretji odstavek 46. člena);

(l) če objavi prikrito oglaševalsko sporočilo (prvi odstavek 47. člena) ali če pri oglaševanju uporablja tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševalskih vsebin (drugi odstavek 47. člena);

(m) če oglašuje živila za posebne zdravstvene namene, ki so financirana iz javnih sredstev (prvi odstavek 48. člena), ali če prek medija oglašuje zdravstveno dejavnost in izvajalce zdravstvene dejavnosti (tretji odstavek 48. člena).

(2) Z globo, določeno v prejšnjem odstavku, se za prekršek kaznuje izdajatelj elektronskega medija, ki je pravna oseba ali izdajatelj elektronskega medija, ki je samostojni podjetnik posameznik:

(a) če ne hrani posnetke oziroma podatke iz drugega, tretjega, petega, šestega ali sedmega odstavka 16. člena tega zakona v skladu z navedenimi določbami;

(b) če v primeru tehnične okvare, zaradi katere ni shranil določenega dela predvajane zvočne ali avdiovizualne vsebine, v roku treh dni pisno ne obvesti agencije o okvari in obsegu neposnete predvajane ali ponujene programske vsebine (osmi odstavek 16. člena);

(c) če prek radijskega ali televizijskega programa predvaja programske vsebine, ki bi lahko resno škodovala telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladostnikov, zlasti takšne vsebine, ki vsebujejo pornografijo ali neupravičeno nasilje (prvi odstavek 58. člena);

(č) če prek radijskega ali televizijskega programa predvaja vsebine, ki bi utegnile škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladostnikov, tako, da predvajanje teh vsebin s primerno izbranim časom predvajanja in/ali s tehničnimi sredstvi ni omejeno tako, da otroci in mladostniki v normalnih razmerah do takšnih vsebin nimajo dostopa (drugi odstavek 58. člena);

(d) če prek radijskega ali televizijskega programa predvaja programske vsebine iz drugega odstavka 58. člena tega zakona v nasprotju s časovnimi omejitvami iz četrtega odstavka 58. člena tega zakona, oziroma če pred začetkom predvajanja programskih vsebin iz drugega odstavka 58. člena tega zakona, katerih predvajanje prek radijskega ali televizijskega programa ni omejeno s tehnično zaščito, ne objavi ustrezno akustično opozorilo (radijski program) oziroma ustrezno akustično in vizualno opozorilo (televizijski program) oziroma med njihovim predvajanjem niso več čas označene z ustreznim vizualnim simbolom (televizijski program) (sedmi odstavek 58. člena);

(e) če kot ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo prek svoje avdiovizualne medijske storitve na zahtevo ponuja programske vsebine, ki bi lahko resno škodovala telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladostnikov, v nasprotju s prvim odstavkom 59. člena tega zakona;

(f) če kot ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo programskih vsebin v svoji avdiovizualni medijski storitvi na zahtevo, ki utegne škodovati telesnemu, duševnemu ali

moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, ne opremi v skladu z drugim odstavkom 59. člena tega zakona;

(g) če objavlja oglaševalske vsebine oziroma avdiovizualna komercialna sporočila v nasprotju z 71. členom tega zakona;

(h) če pri predvajanju televizijske prodaje ne spoštuje merila iz 46. člena tega zakona, oziroma če s predvajanjem televizijske prodaje ponuja mladoletnikom možnost sklepanja pogodb za nakup ali najem blaga ali storitev (prvi odstavek 74. člena);

(i) če skupni obseg radijskega oglaševanja in radijske prodaje v radijskem programu presega 12 minut v okviru vsake posamezne ure (prvi odstavek 76. člena) ali če skupni obseg televizijskega oglaševanja in televizijske prodaje v televizijskem programu presega 12 minut v okviru vsake posamezne ure (drugi odstavek 76. člena);

(j) če izvaja radijsko ali televizijsko dejavnost brez dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti oziroma v neskladju z dovoljenjem za izvajanje te dejavnosti (prvi odstavek 96. člena), oziroma če izvaja radijsko ali televizijsko dejavnost med trajanjem začasnega preklica tega dovoljenja (šesti odstavek 96. člena);

(k) če agenciji ne pošlje resničnih in popolnih podatkov iz prvega odstavka 111. člena tega zakona ali če agenciji ne omogoči neomejenega dostopa do programskih vsebin in storitev, v skladu z drugim odstavkom 111. člena tega zakona, ali če podatke ter programske vsebine in storitve ne pošlje agenciji v obsegu in v roku, določenem v zahtevi agencije (tretji odstavek 111. člena) ali če agenciji ne pošlje posnetkov programskih vsebin oziroma podatkov, za katere velja obveznost hrambe po 16. členu tega zakona (peti odstavek 111. člena);

(3) Z globo, določeno v prvem odstavku tega člena, se za prekršek kaznuje:

(a) izdajatelj tiskanega medija, ki je pravna oseba, ali izdajatelj tiskanega, ki je samostojni podjetnik posameznik, če v tiskanem mediju ponudi pornografsko vsebino ali neupravičeno prikaže nasilje, tako, da jih otroci in mladoletniki lahko vidijo in kupijo (drugi odstavek 9. člena);

(b) izdajatelj elektronske publikacije, ki je pravna oseba, ali izdajatelj elektronske publikacije, ki je samostojni podjetnik posameznik, v kateri dostop do pornografskih vsebin in neupravičeno prikazanega nasilja ni s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito omejen tako, da otroci in mladoletniki do njih ne morejo dostopati (tretji odstavek 9. člena);

(c) izdajatelj tiskanega medija ali elektronske publikacije, ki je pravna oseba, ali izdajatelj tiskanega medija ali elektronske publikacije, ki je samostojni podjetnik posameznik, če ne hrani zapisov vseh objavljenih medijskih vsebin najmanj šest mesecev od dneva njihove objave (prvi odstavek 16. člena);

(č) naročnik oglaševalske vsebine, če posega v uredniško neodvisnost medija (drugi odstavek 49. člena);

(d) pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če kot sponzor vpliva na sponzorirane vsebine in na njihovo umestitev v mediju ter s tem omejuje uredniško neodvisnost medija (prvi odstavek 50. člena), ali če kot sponzor vpliva na sponzorirane vsebine in na njihovo umestitev v spored ali katalog elektronskega medija tako, da s tem posega v odgovornost in uredniško neodvisnost izdajatelja (prvi odstavek 68. člena);

(e) Radiotelevizija Slovenija, če skupni obseg radijskega oglaševanja in radijske prodaje v

njenem radijskem programu preseže 10 minut v okviru vsake posamezne ure, oziroma če v času med 6. in 11. uro v povprečju preseže 7 minut na uro (prvi odstavek 77. člena) ali če skupni obseg televizijskega oglaševanja in televizijske prodaje v posameznem televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija preseže 10 minut v okviru vsake posamezne ure, oziroma če v času med 18. in 23. uro v povprečju preseže 7 minut na uro ali 9 minut v okviru vsake posamezne ure (drugi odstavek 77. člena) ali če v času med 18. in 23. uro v svojem programu predvaja TV prodajna okna (tretji odstavek 77. člena);

(f) oglaševalska organizacija, katere dejavnost je zbiranje, oblikovanje in posredovanje oglasov, ter fizična ali pravna oseba ali skupina povezanih oseb, ki ima v kapitalu oziroma premoženju te organizacije lastniški delež ali upravljalvske oziroma glasovalne pravice, ki je izdajatelj ali ustanovitelj izdajatelja, oziroma, ki ima ali ki pridobi v kapitalu oziroma premoženju izdajatelja časnika, radijskega ali televizijskega programa več kot 20 odstotni delež lastniških ali upravljalvskih oziroma glasovalnih pravic, in obratno (prvi odstavek 92. člena);

(g) podjetje, ki ne priglasi koncentracije v medijih v skladu z drugim odstavkom 94. člena tega zakona;

(h) operater elektronskih komunikacij, ki je pravna oseba, ali operater elektronskih komunikacij, ki je samostojni podjetnik posameznik, če agenciji ne pošlje resničnih in popolnih podatkov iz prvega odstavka 111. člena tega zakona ali če agenciji ne omogoči neomejenega dostopa do programskih vsebin in storitev v skladu z drugim odstavkom 111. člena tega zakona ali če ne pošlje podatkov ter programskih vsebin in storitev agenciji v obsegu in v roku, določenem v zahtevi agencije (tretji odstavek 111. člena) ali če agenciji v nasprotju z določbami 111. člena tega zakona ne pošlje posnetkov programskih vsebin oziroma podatkov, za katere velja obveznost hrambe po 16. členu tega zakona (peti odstavek 111. člena);

(i) pravni subjekti iz 92. člena tega zakona, ki svoje lastninske deleže ali upravljalvske oziroma glasovalne pravice ter premoženjska razmerja glede na določbe o omejitvi lastništva in nezdržljivih dejavnostih ter o povezanih osebah ne uskladijo s tem zakonom v 12 mesecih od njegove uveljavitve (119. člen);

(4) Z globo 600,00 EUR se kaznuje:

(a) novinar ali voditelj televizijske dnevnoinformativne oddaje, če nastopa v oglaševanju (prvi odstavek 78. člena) ali novinar ali voditelj dnevnoinformativne oddaje radijskih programov Radiotelevizije Slovenija, če nastopa v oglaševanju (drugi odstavek 78. člena);

(b) fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena;

(c) odgovorna oseba izdajatelja, ki je državni organ, ali odgovorna oseba izdajatelja, ki je samoupravna lokalna skupnost, ki stori prekršek iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena;

(č) odgovorna oseba izdajatelja, ki je pravna oseba, ali odgovorna oseba izdajatelja, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;

(d) odgovorna oseba izdajatelja elektronskega medija, ki je pravna oseba, ali odgovorna oseba izdajatelja elektronskega medija, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz drugega odstavka tega člena;

(e) odgovorna oseba izdajatelja tiskanega medija, ki je pravna oseba, ali odgovorna oseba izdajatelja tiskanega medija, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz točke

(a) iz tretjega odstavka tega člena;

(f) odgovorna oseba izdajatelja elektronske publikacije, ki je pravna oseba, ali odgovorna oseba izdajatelja elektronske publikacije, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz točke (b) iz tretjega odstavka tega člena;

(g) odgovorna oseba izdajatelja tiskanega medija ali elektronske publikacije, ki pravna oseba, ali odgovorna oseba izdajatelja tiskanega medija ali elektronske publikacije, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz točke (c) iz tretjega odstavka tega člena.

(h) odgovorna oseba naročnika oglaševalske vsebine, ki stori prekršek iz točke (č) iz tretjega odstavka tega člena;

(i) odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz točke (d) iz tretjega odstavka tega člena;

(j) odgovorna oseba Radiotelevizije Slovenija, ki stori prekršek iz točke (e) iz tretjega odstavka tega člena;

(k) odgovorna oseba oglaševalske organizacije pravne osebe, katere dejavnost je zbiranje in posredovanje oglasov, ki stori prekršek iz točke (f) iz tretjega odstavka tega člena;

(l) odgovorna oseba podjetja, ki stori prekršek iz točke (g) iz tretjega odstavka tega člena;

(m) odgovorna oseba operaterja elektronskih komunikacij, ki je pravna oseba, ali operaterja elektronskih komunikacij, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz točke (h) iz tretjega odstavka tega člena;

(n) odgovorna oseba pravnega subjekta, ki stori prekršek iz točke (i) iz tretjega odstavka tega člena.

116. člen

(1) Z globo od 1.000,00 EUR do 10.000,00 EUR se kaznuje za prekršek izdajatelj, ki je pravna oseba, ali izdajatelj, ki je samostojni podjetnik posameznik:

(a) če najkasneje v roku 15 dni po začetku izdajanja medija, le tega ne priglasijo pri pristojnem ministrstvu zaradi vpisa v razvid medijev (prvi odstavek 11. člena);

(b) če odgovorni urednik ne oblikuje pravil za izbiro in vključitev komentarjev ali če odgovorni urednik komentar, ki ni v skladu z objavljenimi pravili, v najkrajšem času ne umakne (tretji odstavek 17. člena);

(c) če skupaj z uredništvom ne sprejme uredniškega statuta najkasneje v roku šestih mesecev od začetka izdajanja medija (prvi odstavek 21. člena) ali če pristojnemu ministrstvu ne pošlje uredniškega statuta v roku 15 dni od sprejetja oziroma če pristojnemu ministrstvu ne pošlje sprememb in dopolnitev uredniškega statuta v roku 15 dni od sprejetja sprememb ali dopolnitev (tretji odstavek 21. člena);

(č) če v svojem mediju na primeren način ne zagotovi objave podatkov impresuma v skladu s prvim odstavkom 27. člena tega zakona ali če kazalo ali katalog nosilca objavljanja medijskih vsebin ne vsebuje navedbe, kje se nahaja impresum (drugi odstavek 27. člena),

ali če kot izdajatelj radijskega ali televizijskega programa ne objavlja identifikacije radijskega ali televizijskega programa v skladu s 1. stavkom četrtega odstavka 27. člena ali če kot ponudnik storitev na zahtevo ne objavi impresuma in identifikacije ob smiselnem upoštevanju 1. stavka četrtega odstavka 27. člena tega zakona (drugi stavek četrtega odstavka 27. člena) ali če kot izdajatelj elektronskega medija ne objavi drugih obveznih podatkov iz 28. člena tega zakona ali če kot izdajatelj elektronskega medija v primeru objave sporeda svojega programa na spletni strani, teletekstu ali na drugih mestih v svojem programu ne navede tudi podatkov iz petega odstavka 27. člena tega zakona;

(d) če na zahtevo državnih organov, javnih agencij, javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno ne objavi nujnega sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti in obrambe države (29. člen);

(e) če odgovorni urednik upravičenca pred objavo popravka ne obvesti o mestu in terminu objave popravka (četrti odstavek 31. člena) ali če objavi popravek v spremenjeni ali dopolnjeni obliki v nasprotju s petim odstavkom 31. člena tega zakona ali če popravek ni objavljen na takem mestu, v terminu in na način, da je njegova objava enakovredna objavi obvestila, na katero se nanaša (šesti odstavek 31. člena) ali če v isti izdaji oziroma oddaji ali časovno istočasno hkrati s popravkom objavi komentar tega popravka ali odgovor nanj (sedmi odstavek 31. člena) ali če popravek objavi v nasprotju z osmim odstavkom 31. člena tega zakona ali če osebe, ki je zahtevala objavo popravka, najkasneje v roku dveh delovnih dni po prejemu zahteve za objavo popravka pisno s priporočeno pošto ne obvesti o zavrnjenju zahteve za objavo popravka (1. stavek devetega odstavka 31. člena) ali če odločitev ni pisno obrazložena in v njej ni navedbe razlogov za zavrnjenje zahteve za objavo popravka (2. stavek devetega odstavka 31. člena) ali če osebe, ki je zahtevala objavo popravka, najkasneje v roku treh delovnih dni po prejemu zahteve za objavo popravka pisno s priporočeno pošto ne obvesti o zavrnitvi zahteve za objavo popravka (1. stavek desetega odstavka 31. člena) ali če odločitev ni pisno obrazložena in v njej ni navedbe razlogov za zavrnitev zahteve za objavo popravka (2. stavek desetega odstavka 31. člena);

(f) če v primeru sponzoriranja medijskih vsebin s strani pravnih ali fizičnih oseb, katerih dejavnost je proizvodnja ali promet z zdravili ali izvajanje zdravstvenih storitev, promovira zdravila, ki se predpisujejo in izdajajo samo na recept, oziroma če promovira zdravstvene storitve (drugi odstavek 51. člena);

(g) če ne uskladi svojega temeljnega akta v skladu s 15. členom tega zakona najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona in ga znotraj istega roka pošlje pristojnemu ministrstvu zaradi vpisa v razvid (četrti odstavek 120. člena) ali če skupaj z uredništvom skladno s tem zakonom ne sprejme uredniškega statuta v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona in ga v istem roku pošlje pristojnemu ministrstvu (peti odstavek 120. člena).

2) Z globo, določeno v prvem odstavku tega člena, se za prekršek kaznuje izdajatelj elektronskega medija, ki je pravna oseba, ali izdajatelj elektronskega medija, ki je samostojni podjetnik posameznik:

(a) če kot ponudnik avdiovizualne medijske storitve predvaja kinematografsko delo zunaj terminov, dogovorjenih z imetniki avtorskih pravic (tretji odstavek 8. člena);

(b) če izdajatelju radijskega ali televizijskega programa ne omogoči pravice do kratkega poročanja v skladu z določbami 55. in 56. člena tega zakona ali če kot izdajatelj televizijskega programa na podlagi pridobljenih pravic izključnih pravic prenaša dogodek iz 57. člena tega zakona na način, zaradi katerega je pomembnemu delu gledalcev na tem območju onemogočeno spremljanje tega dogodka na neplačljivem televizijskem programu (prvi odstavek 57. člena), ali če kot izdajatelj televizijskega programa, ki ga lahko spremlja

manj kot 75 odstotkov prebivalcev Republike Slovenije, ali pa je za sprejemanje tega programa potrebno dodatno plačilo (plačljiva TV), prenaša dogodek iz prvega odstavka 57. člena na podlagi izključno pridobljenih pravic (tretji odstavek 57. člena);

(c) če delež programskih vsebin lastne produkcije v njegovem radijskem ali televizijskem programu ne obsega najmanj 20 odstotkov mesečnega oddajnega časa (prvi odstavek 60. člena);

(č) če ponovitve programskih vsebin ne označi skladno s četrtim odstavkom 60. člena tega zakona;

(d) če v njegovem radijskem ali televizijskem programu delež slovenske glasbe oziroma glasbene produkcije slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev ne znaša najmanj 20 odstotkov vse dnevno predvajane glasbe (1. stavek prvega odstavka 61. člena), oziroma če večinski del zakonsko predpisanega deleža slovenske glasbe ne predvaja v času med 6. in 20. uro (2. stavek prvega odstavka 61. člena);

(e) če delež slovenskih avdiovizualnih del v njegovem televizijskem programu ne obsega najmanj pet odstotkov letnega oddajnega časa (prvi odstavek 62. člena);

(f) če delež evropskih avdiovizualnih del ne obsega najmanj 50 odstotkov letnega oddajnega časa njegovega televizijskega programa (prvi odstavek 63. člena);

(g) če kot izdajatelj televizijskega programa ne dosega najmanj deset odstotnega deleža evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov v letnem oddajnem času svojega programa (prvi odstavek 64. člena);

(h) če vsaj polovica evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov v njegovem televizijskem programu ni izdelana v zadnjih petih letih (drugi odstavek 64. člena);

(i) če prek tematskega televizijskega programa ne razširja izključno programske vsebine iste vrste (prvi odstavek 66. člena);

(j) če kot izdajatelj elektronskega medija razširja oziroma ponuja sponzorirane vsebine, v katerih se neposredno spodbuja nakup ali najem blaga ali storitev, še zlasti s posebnim navajanjem tega blaga ali storitev z namenom promocije (drugi odstavek 68. člena) ali če v sponzoriranih vsebinah v nasprotju s tem zakonom promocijsko umešča izdelke, storitve ali blagovne znamke sponzorja programske vsebine (tretji odstavek 68. člena) ali če razširja oziroma ponuja sponzorirana poročila ali aktualno informativne medijske vsebine (tretji odstavek 50. člena) ali če sponzorirane vsebine ne označi kot takšne, z navedbo sponzorjevega imena ali njegovega znaka (drugi odstavek 50. člena), ali če v sponzorirani vsebini ne navede sponzorjevega imena, logotipa ali kateregakoli drugega njegovega simbola ali razpoznavnega znaka, na začetku, po morebitnih prekinitvah in na koncu sponzorirane vsebine (prvi in drugi odstavek 69. člena);

(k) če kot izdajatelj oziroma ponudnik avdiovizualne medijske storitve v nasprotju s 70. členom tega zakona razširja oziroma ponuja programske vsebine, ki vsebujejo promocijsko umeščanje izdelkov;

(l) če kot ponudnik avdiovizualne medijske storitve ne oblikuje pravil ravnanja v skladu s prvim in drugim odstavkom 72. člena tega zakona ali pravil ravnanja javno ne objavi (prvi odstavek 72. člena) ali če kopije pravil ravnanja ne pošlje pristojnemu ministrstvu in Svetu za medije v 15 dneh od njihovega sprejetja ali če jih v enakem roku ne obvesti o vsaki njihovi spremembi (tretji odstavek 72. člena);

(m) če predvaja televizijsko prodajo ali TV prodajno okno, ki nista ves čas predvajanja označena kot takšna z ustreznimi vizualnimi in akustičnimi znaki (drugi odstavek 74. člena);

(n) če kot pogodbeni partner naročnika oglaševalskih vsebin iz 74. člena tega zakona deluje tudi kot njegov zastopnik pri naročanju blaga in storitev (tretji odstavek 74. člena);

(o) če predvaja televizijsko prodajo zdravil, ki imajo dovoljenje za promet v skladu s predpisi, ki urejajo zdravila, ali če predvaja televizijsko prodajo zdravstvenih storitev (četrti odstavek 74. člena);

(o) če prek televizijskega programa, namenjenega izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter prek televizijskega programa, namenjenega izključno samooglaševanju, razširja običajne programske vsebine, kot so poročila in druge informativne vsebine, športni dogodki, filmi, dokumentarni filmi ali druge podobne programske vsebine (prvi odstavek 75. člena).

(3) Z globo, določeno v prvem odstavku tega člena, se za prekršek kaznuje operater elektronskih komunikacij, ki je pravna oseba, ali operater elektronskih komunikacij, ki je samostojni podjetnik posameznik:

(a) če ne omogoči razširjanja lokalnih radijskih ali televizijskih programov oziroma komplementarnih storitev v skladu s prvim odstavkom 107. člena tega zakona;

(b) če ne omogoči neodplačnega razširjanja radijskih in televizijskih programov oziroma komplementarnih storitev Radiotelevizije Slovenije ter radijskih in televizijskih programov oziroma komplementarnih storitev, ki so skladno s tem zakonom v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije, v skladu s tretjim odstavkom 107. člena tega zakona;

(c) če ne oblikuje programskega sveta (prvi odstavek 109. člena) ali če v programski svet ne imenuje članov v skladu s tem zakonom (drugi odstavek 109. člena);

(4) Z globo, določeno v prvem odstavku tega člena, se za prekršek kaznuje Radiotelevizija Slovenija:

(a) če v njenih radijskih ali televizijskih programih delež slovenske glasbe oziroma glasbene produkcije slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev ne znaša najmanj 40 odstotkov vse dnevno predvajane glasbe, oziroma če večinski del zakonsko predpisanega deleža slovenske glasbe ne predvaja v času med 6. in 20. uro (drugi odstavek 61. člena);

(b) če evropska avdiovizualna dela ne dosegajo najmanj 50 odstotnega deleža programskih vsebin v letnem oddajnem času njenih posameznih televizijskih programov (prvi odstavek 65. člena);

(c) če slovenska avdiovizualna dela na njenem 1. in 2. televizijskem programu skupaj ne obsegajo najmanj 25 odstotkov letnega oddajnega časa, in če pri tem najmanj ene četrtine doseženega deleža slovenskih avdiovizualnih del ne ustvarijo slovenski neodvisni producenti (drugi odstavek 65. člena);

(č) če avdiovizualna dela evropskih neodvisnih producentov in všteti slovenska avdiovizualna dela iz drugega odstavka 65. člena tega zakona, ki jih ustvarijo neodvisni producenti, ne obsegajo najmanj 15 odstotkov letnega oddajnega časa njenih televizijskih programov (tretji odstavek 65. člena);

(d) če prek svojih programov razširja programske vsebine, ki vsebujejo promocijsko umeščanje izdelkov, če gre za programske vsebine, nastale v njeni lastni produkciji (osmi

odstavek 70. člena);

(e) če v svojih radijskih ali televizijskih programih s predvajanjem oglaševalskih vsebin prekinja radijske in televizijske programske enote, kot so na primer radijske igre in druge oblike režiranih radijskih oddaj, radiofonski eseji, celovečerni filmi ter televizijski filmi (razen serijskih filmov, nanizank in razvedrilnih oddaj), dnevno informativne oddaje in oddaje, ki imajo kulturni, umetniški, znanstveni ali izobraževalni značaj (prvi odstavek 73. člena) ali če na tretjem radijskem programu Radiotelevizije Slovenija predvaja oglaševalske vsebine v nasprotju z drugim odstavkom 73. člena tega zakona;

(f) če kot operater multipleksa, namenjenega javni radioteleviziji, ne omogoči neodplačnega razširjanja televizijskih programov oziroma komplementarnih storitev, ki so skladno s tem zakonom v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije, če obstajajo proste zmogljivosti multipleksa po njegovi zasedbi s programi Radiotelevizije Slovenija (četrti odstavek 107. člena).

(5) Z globo, določeno v prvem odstavku tega člena, se za prekršek kaznuje organ iz drugega odstavka 43. člena tega zakona, če v primeru zavrnitve odgovora na pisno vprašanje novinarja ne pošlje novinarju pisne obrazložitve zavrnitve do konca naslednjega delovnega dne od prejema zahteve (četrti odstavek 43. člena), ali če ne pošlje novinarju odgovora na njegovo pisno vprašanje najpozneje v petih delovnih dneh od prejema vprašanja (šesti odstavek 43. člen) ali če v primeru, ko novinar v roku treh dneh od prejema odgovora zahteva dodatna pojasnila, teh ne posreduje nemudoma oziroma najpozneje v treh delovnih dneh od prejema zahteve za dodatna pojasnila (sedmi odstavek 43. člena).

(6) Z globo 300,00 EUR se kaznuje:

(a) fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena;

(b) odgovorna oseba izdajatelja, ki je državni organ, ali odgovorna oseba izdajatelja, ki je samoupravna lokalna skupnost, ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena;

(c) odgovorna oseba izdajatelja, ki je pravna oseba, ali odgovorna oseba izdajatelja, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, oziroma odgovorni urednik, ki stori prekršek iz točke (b) ali (e) iz prvega odstavka tega člena;

(č) odgovorna oseba izdajatelja elektronskega medija-pravne osebe ali odgovorna oseba izdajatelja elektronskega medija-samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz drugega odstavka tega člena;

(d) odgovorna oseba operaterja elektronskih komunikacij, ki je pravna oseba, ali odgovorna oseba operaterja elektronskih komunikacij, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz tretjega odstavka tega člena;

(e) odgovorna oseba Radiotelevizije Slovenije, ki stori prekršek iz četrtega odstavka tega člena;

(f) odgovorna oseba organa, ki stori prekršek iz petega odstavka tega člena.

117. člen

(1) Z globo od 500,00 do 5.000,00 EUR se kaznuje za prekršek izdajatelj, ki je pravna oseba, ali izdajatelj, ki je samostojni podjetnik posameznik:

(a) če o spremembi podatkov iz drugega odstavka oziroma dokumentov iz tretjega odstavka 11. člena tega zakona ali o prenehanju izdajanja medija ne obvesti pristojnega ministrstva v 15 dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja izdajanja medija (prvi odstavek 12. člena);

(b) če kot izdajatelj televizijskega programa vsako leto do konca meseca februarja pristojnemu ministrstvu in agenciji ne pošlje razčlenjenih podatkov o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času za preteklo leto, znotraj katerega morajo biti posebej prikazani podatki o obsegu letnega oddajnega časa, deležih lastne produkcije, slovenskih avdiovizualnih del ter avdiovizualnih del neodvisnih producentov in podatki o deležu novih avdiovizualnih del iz tretjega odstavka 64. člena tega zakona (prvi odstavek 67. člena) ali če kot ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo vsako leto do konca meseca februarja pristojnemu ministrstvu in agenciji ne pošlje poročila o izvajanju zahtev iz drugega odstavka 63. člena in drugega odstavka 64. člena tega zakona, oziroma podatkov o višini in deležu finančnega prispevka, ki ga je kot ponudnik v preteklem koledarskem letu namenil za produkcijo in pridobitev pravic do del iz 63. in 64. člena tega zakona, ter razčlenjenih podatkov o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v katalogu programskih vsebin v preteklem koledarskem letu, znotraj katerega morajo biti posebej prikazani podatki o deležu slovenskih avdiovizualnih del ter avdiovizualnih del neodvisnih producentov in podatki o deležu novih avdiovizualnih del iz tretjega odstavka 64. člena tega zakona (drugi odstavek 67. člena);

(c) če kot ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo pred začetkom, spremembo ali prenehanjem zagotavljanja storitve, o tem pisno ne obvesti agencije (prvi odstavek 98. člena);

(č) če kot ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo ne sporoči agenciji spremembe podatkov iz 1. in 2. alinee drugega odstavka 98. člena tega zakona v roku 30 dni od njihovega nastanka ali če spremembe podatkov iz 3. in 4. alinee drugega odstavka 98. člena tega zakona ne sporoči agenciji pred predvidenim datumom začetka, spremembe ali prenehanja zagotavljanja storitve (tretji odstavek 98. člena);

(d) če v primerih iz prvega, tretjega ali četrtega odstavka 107. člena tega zakona operaterju elektronskih komunikacij ne omogoči neodplačnega razširjanja njegovega programa (peti odstavek 107. člena).

(2) Z globo, določeno v prejšnjem odstavku, se za prekršek kaznuje operater elektronskih komunikacij, ki je pravna oseba, ali operater elektronskih komunikacij, ki je samostojni podjetnik posameznik:

(a) če omogoči razširjanje radijskega ali televizijskega programa izdajatelju, ki je pod jurisdikcijo Republike Slovenije in nima veljavnega dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (šesti odstavek 107. člena);

(b) če ne priglasí pristojnemu ministrstvu ime in zvrst vsakega programa, ki ga prenaša in oddaja prek svojega elektronskega komunikacijskega sistema, ali če ga ne obvesti o vsaki spremembi teh podatkov, in sicer najpozneje v osmih dneh po vključitvi ali izključitvi programa oziroma po nastali spremembi (prvi odstavek 108. člena);

(c) če ne pošlje pristojnemu ministrstvu v 15 dneh od sklenitve kopije vsake veljavne pogodbe ali drugega dokumenta, iz katerega je razvidna urejenost avtorskopравnih razmerij z imetniki pravic do programov, ki jih prenaša in oddaja (drugi in tretji odstavek 108. člena), ali če ne obvesti pristojnega ministrstva o vsaki spremembi ali prenehanju veljavnosti posamezne pogodbe oziroma dokumenta iz 108. člena tega zakona v 15 dneh od nastanka

spremembe oziroma od prenehanja veljavnosti (četrti odstavek 108. člena);

(č) če ne pošlje notranjega akta iz prvega odstavka 109. člena tega zakona ali akta o imenovanju programskega sveta ali sprememb teh aktov v vednost pristojnemu ministrstvu najpozneje v 10 dneh od njihovega nastanka (tretji odstavek 109. člena).

(3) Z globo 150,00 EUR se kaznuje:

(a) fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena;

(b) odgovorna oseba izdajatelja, ki je državni organ, ali odgovorna oseba izdajatelja, ki je samoupravna lokalna skupnost, ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena;

(c) odgovorna oseba izdajatelja, ki je pravna oseba, ali odgovorna oseba izdajatelja, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;

(č) odgovorna oseba operaterja elektronskih komunikacij, ki je pravna oseba, ali odgovorna oseba operaterja elektronskih komunikacij, ki je samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

118. člen

Globe, ki so v tem zakonu predpisane v razponu, se izrečejo v okviru razpona, predpisanega po tem zakonu.

Deseto poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

119. člen

Pravni subjekti iz 92. člena tega zakona morajo svoje lastninske deleže ali upravljalvske oziroma glasovalne pravice ter premoženjska razmerja glede na določbe o omejitvi lastništva in nezdružljivih dejavnostih v medijih ter o povezanih osebah uskladiti s tem zakonom v 12 mesecih od njegove uveljavitve.

120. člen

(1) Postopki vpisa v razvid medijev po 11. členu Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA), ki ob uveljavitvi tega zakona še niso končani, se končajo po tem zakonu.

(2) Pristojno ministrstvo najkasneje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona pozove izdajatelje, katerih mediji so ob uveljavitvi tega zakona vpisani v razvid skladno z Zakonom o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA), da prigrasijo svoje medije zaradi vpisa v razvid skladno z 11. členom tega zakona.

(3) Ime medija, ki je bilo vpisano v razvid medijev po Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA), lahko pri vpisu v razvid po tem zakonu do izteka roka iz prejšnjega odstavka uporabi le izdajatelj, ki je predlagal vpis v razvid po Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA), ali njegov naslednik.

(4) Izdajatelji iz drugega odstavka tega člena uskladijo svoje temeljne akte v skladu s 15. členom tega zakona najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona in jih znotraj istega roka pošljejo pristojnemu ministrstvu zaradi vpisa v razvid.

(5) Izdajatelji skupaj z uredništvu skladno s tem zakonom sprejmejo uredniške statute v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona in jih v istem roku pošljejo pristojnemu ministrstvu zaradi vpisa v razvid.

121. člen

(1) Postopki vpisa v razvid samostojnih novinarjev po 24. členu Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA), ki ob uveljavitvi tega zakona še niso končani, se končajo po tem zakonu.

(2) Novinarji, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona status samostojnega novinarja na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA), obdržijo status samostojnega novinarja po 24. členu tega zakona, če izpolnjujejo vse predpisane pogoje po tem zakonu.

(3) Pristojno ministrstvo najkasneje v roku enega meseca od uveljavitve tega zakona pozove vse samostojne novinarje iz prejšnjega odstavka, da predložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev statusa samostojnega novinarja po tem zakonu.

(4) Novinarja, ki ne izkaže, da izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa samostojnega novinarja po tem zakonu, se izbriše iz razvida samostojnih novinarjev po uradni dolžnosti.

122. člen

(1) Odločbe o dodelitvi statusa radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena, izdane na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA), prenehajo veljati z dnem sprejetja koncesijskega akta iz 85. člena tega zakona, oziroma najkasneje v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do roka iz prejšnjega odstavka se ohranijo v veljavi vse pravice in obveznosti, pridobljene na podlagi odločb iz prejšnjega odstavka.

(3) Z dnem prenehanja odločb iz prvega odstavka tega člena se šteje, da se dejavnost javne službe iz 2. alineje prvega odstavka 13. člena Zakona o radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05 – ZRTVS-1) nanaša na oddajanje radijskih oziroma televizijskih programov iz 83. člena tega zakona.

123. člen

(1) Izdajatelji radijskih ali televizijskih programov, ki so povezani v programske radijske ali televizijske mreže (v nadaljnjem besedilu: programska mreža) v skladu z Zakonom o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA), morajo najkasneje v roku enega leta od uveljavitve tega zakona začeti z oddajanjem svojega programa v skladu s prvotnimi programskimi zahtevami in omejitvami iz dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, ki so veljale pred vstopom v programsko mrežo.

(2) Agencija po preteku roka iz prejšnjega odstavka tega člena po uradni dolžnosti preoblikuje programsko mrežo v samostojne programe, tako da izda izdajateljem iz prejšnjega odstavka nova dovoljenja za izvajanje radijskega ali televizijske dejavnosti s programskimi zahtevami in omejitvami, ki so identična programskim zahtevam in omejitvam iz dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, ki so veljala pred vključitvijo v programsko mrežo.

124. člen

(1) Svet za radiodifuzijo deluje in opravlja naloge, v sestavi, ki jo ima ob začetku veljavnosti tega zakona, do dneva imenovanja Sveta za medije, razen če ta zakon glede posameznega postopka pred Svetom za radiodifuzijo določa drugače.

(2) Državni zbor imenuje člane Sveta za medije in sprejme akt o ustanovitvi najkasneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

125. člen

(1) Za izdajatelje, ki jim je bila po postopku javnega razpisa z odločbo agencije podeljena pravica razširjanja programa na razpisanem območju v digitalni radiodifuzni tehniki na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA), velja, da jim je bila pravica podeljena za dobo 10 let, šteto od uveljavitve tega zakona.

(2) Agencija po uradni dolžnosti v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona imetnikom pravice razširjanja programa na razpisanem območju v digitalni radiodifuzni tehniki, odločbo, izdano na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA), nadomesti z odločbo iz 101. člena tega zakona.

126. člen

(1) Postopki upravnega in inšpekcijskega nadzora nad spoštovanjem določb Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA), ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona in do njegove uveljavitve niso bili končani, se končajo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

(2) Postopki v zvezi z nadzorom nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona in do njegove uveljavitve niso bili končani, se končajo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

127. člen

- (1) Z dnem uveljavitve tega zakona se črta 1. točka četrtega odstavka 34. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad in 110/09).
- (2) Z dnem uveljavitve tega zakona se črta zadnji stavek drugega odstavka in tretji odstavek 40. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad in 110/09).
- (3) Z dnem uveljavitve tega zakona se črta tretji odstavek 44. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad in 110/09) ter besedna zveza »Svet za radiodifuzijo« v četrtem in petem odstavku 44. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad in 110/09), pri čemer se preostalo besedilo ustrezno slovnično preoblikuje.
- (4) Z dnem uveljavitve tega zakona se v 45. členu Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad in 110/09) črta besedilo: »oziroma obrazloženega predloga Sveta za radiodifuzijo, če je predlog javnega razpisa dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije«.
- (5) Z dnem uveljavitve tega zakona se črta tretji odstavek 54. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad in 110/09).

128. člen

- (1) Agencija sprejme splošni akt iz 112. člena tega zakona v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.
- (2) Vlada sprejme uredbo iz 114. člena tega zakona v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

129. člen

Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev morajo sprejeti pravila ravnanja iz 72. člena tega zakona najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

130. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona ostanejo v veljavi naslednji podzakonski akti, sprejeti na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA), če njihove določbe niso v nasprotju z določbami tega zakona:

1. Pravilnik o načinu vodenja in postopku za vpis ter o posredovanju podatkov iz razvida

medijev (Uradni list RS, št. 58/01 in 94/02);

2. Uredba o načinu in kriterijih za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov (Uradni list RS, št. 105/01);
3. Uredba o merilih oziroma pogojih za določitev slovenskih avdiovizualnih del (Uradni list RS, št. 105/01);
4. Uredba o postopku in podrobnejših merilih za pridobitev statusa samostojnega novinarja in za vodenje razvida kot javne knjige (Uradni list RS, št. 105/01);
5. Pravilnik o merilih za opredelitev vsebin lastne produkcije (Uradni list RS, št. 77/02);
6. Sklep o določitvi seznama najpomembnejših dogodkov (Uradni list RS, št. 18/03);
7. Uredba o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje projektov iz proračunske postavke za avdiovizualne medije (Uradni list RS, št. 52/03, 35/04, 34/06 in 1/11);
8. Splošni akt o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/06 in 25/07);
9. Statut javnega zavoda Radiotelevizije Slovenija (Uradni list RS, št. 106/06).

(2) Podzakonski akti iz 1., 2., 4., 5. in 8. točke prejšnjega odstavka se uskladijo z določbami tega zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

(3) Uredba iz 7. točke prvega odstavka tega člena preneha veljati dne 1. januarja 2012.

131. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA) in naslednji podzakonski akti, izdani na njegovi podlagi:

1. Odlok o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 62/01, 115/06 in 100/07);
2. Pravilnik o programih posebnega pomena (Uradni list RS, št. 85/02);
3. Javni poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člane Sveta za radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 74/06 in 75/06 – popr.);
4. Uredba o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev (Uradni list RS, št. 78/06 in 4/11);
5. Javni poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člane Sveta za radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 98/06);
6. Pravilnik o prenehanju veljavnosti Pravilnika o dovoljenjih za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Uradni list RS, št. 111/06);
7. Splošni akt o načinu ugotavljanja pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemnimi radijskimi ali televizijskimi programi, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiofuzijo (Uradni list RS, št. 138/06);
8. Pravilnik o določitvi vizualnega in akustičnega opozorila za programske vsebine, ki niso

primerne za otroke in mladoletnike (Uradni list RS, št. 39/07);

9. Metodologija strokovnega nadzorstva radijskih in televizijskih programov (Uradni list RS, št. 59/08).

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se 4. in 4.a člen ter drugi in tretji odstavek 112. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA) uporabljajo do 31. decembra 2012.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se določba drugega odstavka 112. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA) smiselno uporablja do dneva prenehanja odločb o dodelitvi statusa radijskega ali televizijskega programa posebnega pomena, izdanih na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA), kot določa prvi odstavek 122. člena tega zakona.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se drugi in tretji odstavek 110. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA) uporabljajo do 31. decembra 2011.

(5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se 123., 126., 127. in 128. člen Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA) smiselno uporabljajo še šest mesecev po uveljavitvi tega zakona, če niso v nasprotju s tem zakonom.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se uredba iz 4. točke prvega odstavka tega člena uporablja do 31. decembra 2012.

(7) Ne glede na prvi odstavek tega člena se metodologija iz 9. točke prvega odstavka tega člena smiselno uporablja še šest mesecev po uveljavitvi tega zakona, če njene določbe niso v nasprotju s tem zakonom.

132. člen

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, se določbe 88., 89. in 90. člena tega zakona začnejo uporabljati 1. januarja 2013, določba 100. člena pa 1. januarja 2012.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (predmet zakona):

Zakon o medijih določa pravice, obveznosti in odgovornosti pravnih in fizičnih oseb ter javni interes Republike Slovenije na področju medijev.

Zaščita javnega interesa predstavlja temeljno podlago za poseg države na področje medijske politike. Mediji so tako kulturna kakor tudi gospodarska dobrina, zato imajo poseben pomen za razvoj družbe ter demokracije. Zagotavljanje svobode govora, uresničevanje pravice do obveščeniosti, raznolikosti mnenj in pluralnosti medijev ter posebna vloga medijev na področju izobraževanje in kulture upravičuje sprejem posebnih pravil za regulacijo medijskega trga.

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2010/13/EU³⁷, ki prinaša zahteve in omejitve na področju avdiovizualnih medijskih storitev (zlasti drugo poglavje predloga zakona) ter 31. člen Direktive 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, ki ureja obveznost prenosa posebnih radijskih in televizijskih programov in storitev (»must carry« načelo).

K 2. členu (pomen izrazov):

Predlagani člen obsega opredelitve izrazov, ki se uporabljajo v predlogu zakona. Pomembna novost v predlogu zakona je opredelitev pojma avdiovizualnih medijskih storitev, s katerim so zajeti televizijski programi in njim podobne storitve in katerih skupna lastnost je, da se potegujejo za isto občinstvo.

K 3. členu (zaščita slovenskega jezika):

Zaščito slovenskega jezika, kadar se le-ta uporablja v javnosti, primarno ureja Zakon o javni rabi slovenščine³⁸. Predlog zakona varuje slovenski jezik v medijih in v tem smislu je posebej varovano ime medija ali njegovih rubrik oziroma oddaj, zahteve po zaščiti slovenskega jezika pa se nanašajo tudi na vse medijske ter oglaševalske vsebine, s tem da predlog zakona enako varstvo zagotavlja jezikom narodnih manjšin v Republiki Sloveniji. Predlog zakona posebej omenja tudi slovenski znakovni jezik, ki gluhim omogoča aktivno kulturno in družbeno participacijo.

Predlog zakona določa izjeme od tega načela, ki veljajo za slovenske licenčne različice tujih medijev, za vsebine, ki so namenjene jezikovnemu izobraževanju, oziroma, ki so v prvi vrsti

namenjene javnosti iz druge jezikovne skupine³⁹, in za vsebine, ki se zaradi aktualnosti, neposrednosti in avtentičnosti obveščanja javnosti, ali zaradi neizogibnih časovnih, tehničnih ali drugih nepričakovanih ovir, izjemoma razširjajo v tujem jeziku. V navedenih primerih posebno varstvo slovenskega jezika bodisi ne bi bilo upravičeno oziroma možno (licenčni mediji) bodisi niti ni potrebno (npr. mediji, namenjeni tuji jezikovni skupini).

V primeru, ko so medijske vsebine namenjene gluhim ali slepim, pa jih seveda lahko izdajatelj razširja v tehnikah, prilagojenih tem osebam.

K 4. členu (svoboda izražanja):

Pravica do informacije, svobode izražanja in kritike je ena izmed temeljnih človekovih pravic, ki jo zagotavlja Ustava RS. V 39. členu Ustave Republike Slovenije je zapisano, da je v Republiki Sloveniji zagotovljena svoboda izražanja misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vsakdo lahko svobodno zbira, sprejema in širi vesti in mnenja ter, da ima vsakdo pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon.⁴⁰

Dejavnost medijev, skladno s tem predlogom zakona, temelji na svobodi izražanja, ob spoštovanju nedotakljivosti in varstva človekove osebnosti in dostojanstva, omogočanju svobodnega pretoka informacij ter odprtosti medijev za različna mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine, zagotavljanju avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju medijskih vsebin v skladu s vsebinskimi zasnovami in profesionalnimi kodeksi, ter ob upoštevanju osebne odgovornosti novinarjev in urednikov oziroma drugih avtorjev prispevkov za posledice njihovega dela. Svoboda izražanja je tako kot ostale ustavne pravice omejena z enakimi pravicami drugih.

K 5. členu (novinarska avtonomija):

Uredništvo, uredniki, novinarji in drugi avtorji prispevkov so v okviru vsebinske zasnove in v skladu s temeljnim aktom izdajatelja pri svojem delu neodvisni in samostojni. Poseben položaj urednikov in novinarjev, v odnosu do drugih zaposlenih, je utemeljen na njihovi posebni vlogi, ki jo imajo v družbi na področju uresničevanja pravice do svobode govora in pravice do obveščeniosti.

K 6. členu (Svoboda razširjanja medijskih vsebin iz drugih držav):

Republika Slovenija na svojem območju zagotavlja nemoteno razširjanje medijskih vsebin iz drugih držav. Izdajatelji medijev iz držav, članic EU, morajo zagotoviti, da so njihove medijske vsebine skladne s pravnimi akti, ki jih je na tem področju sprejela EU⁴¹. Izdajatelje iz tretjih držav, nečlanic EU, pa k spoštovanju minimalnih standardov zavezuje pravni red Sveta Evrope⁴².

K 7. členu (prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti):

Mediji ne smejo razširjati medijskih in oglaševalskih vsebin, s katerimi bi se spodbujala narodna, rasna, verska, spolna ali druga neenakopravnost, nasilje in vojna, ter izzivala narodna, rasna, verska, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost. Gre za deklaratorno določbo, saj predlog zakona ne vsebuje kazenskih sankcij oziroma ukrepov. V javni razpravi je bilo večkrat izpostavljeno, da bi člen moral imeti tudi kazenske določbe, vendar pa je sovražni govor v kazenskem zakoniku opredeljen kot kaznivo dejanje, zato ga ni mogoče obravnavati kot prekršek.

K 8. členu (varstvo avtorske in sorodnih pravic):

Varstvo avtorske in sorodnih pravic ureja Zakon o varstvu avtorske in sorodnih pravic.⁴³ Iz specifične narave radijskih in televizijskih programov izhaja, da avtorsko varovana dela predstavljajo pretežni del njihovega programa, zato predlog zakona zagotavlja posebno varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo razširjala na njihovih programih, na način, da je izdajatelj dolžan urediti pogodbeno razmerja s kolektivnimi organizacijami še pred začetkom oddajanja svojega programa. V primerih ko pogodbe ni mogoče skleniti, pa je izdajatelj dolžan na račun kolektivnih organizacij vplačati ustrezne zneske po veljavnih tarifah.

K 9. členu (zaščita otrok in mladoletnikov):

Otrokom in mladoletnikom, kot najboljčutiljivejši kategoriji uporabnikov medijev in medijskih storitev, namenja predlog zakona posebno pozornost, ter zagotavlja ukrepe, ki jih ščitijo pred izpostavljenostjo vsebinam, ki bi lahko resno ogrozile njihov telesni, duševni in moralni razvoj, zlasti pred pornografskimi vsebinami in neupravičenim prikazovanjem nasilja. Pri tem se kot vodilo upošteva koncept korist otrok, ki ga kot eno glavnih načel spoštovanja otrokovih pravic vsebuje 3. člen Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah (1989) in posledično vsi drugi ključni mednarodni dokumenti s področja otrokovih pravic.

Dostop do pornografskih vsebin in vsebin, ki neupravičeno prikazujejo nasilje v tiskanih in elektronskih medijih, mora biti zavarovan tako, da otroci in mladoletniki do njih ne morejo dostopati na enostaven način. Tiskani mediji, ki vsebujejo tovrstne vsebine morajo biti ponujeni tako, da je onemogočeno listanje (npr. oviti v PVC folijo), naslovna stran pa mora biti zakrita. Do pornografskih vsebin v medijih, ki se razširjajo prek svetovnega spleta, pa se lahko dostopa samo na podlagi predhodne registracije, ki lahko vključuje uporabo kreditnih kartic in drugih podobnih instrumentov, katerih zakoniti uporabniki so polnoletni. Seveda so možne tudi zlorabe, zato je morajo imajo straši pri zaščiti otrok pred škodljivimi vsebinami daleč najpomembnejšo vlogo, saj brez njihove aktivne vloge na tem področju ni mogoče implementirati učinkovitih mehanizmov zaščite.

Predlog zakona posebej ščiti otroke in mladoletnike pred zlorabami v komercialne namene ter pred nezakonitimi vdori v njihovo zasebno življenje, družino ali dom. Posebej pomembno je, da se pred medijsko izpostavljenostjo ustrezno zavaruje otroke, ki so žrtve kaznivih dejanj oziroma stranke kazenskih postopkov.

K 10. členu (jurisdikcija Republike Slovenije):

Izdajatelj medija oziroma ponudnik avdiovizualne medijske storitve je pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če ima v Republiki Sloveniji sedež oziroma stalno prebivališče tako izdajatelj oziroma ponudnik kot tudi uredništvo.

Jurisdikcija Republike Slovenije pa je v primeru avdiovizualnih medijskih storitev podana tudi v posebnih primerih, ko je izpolnjen le eden izmed prej navedenih pogojev, zlasti, če osebe, ki pripravljajo programske vsebine delajo v Republiki Sloveniji.

Skladno z Direktivo o elektronskem poslovanju se pri določanju jurisdikcije nad ponudniki medijskih storitev uporablja načelo države izvora. Načelo države izvora omogoča razvoj čezmejnih storitev in delovanje enotnega notranjega trga EU. V preambuli omejene direktive je določeno naslednje:

»Storitve informacijske družbe je treba nadzorovati pri viru dejavnosti, da se zagotovi učinkovita zaščita javnega interesa. V ta namen je treba zagotoviti, da pristojni organ tovrstno zaščito zagotovi omogoči ne le državljanom svoje države, temveč vsem državljanom Skupnosti. Za krepitev medsebojnega zaupanja med državami članicami je bistveno, da je jasno opredeljena odgovornost na strani države članice, v kateri imajo

storitve svoj izvor oziroma, da načelno velja zakonodaja države članice, v kateri ima ponudnik storitev svoj sedež».

Za ponudnika medijskih storitev iz druge države, članice EU, ki ponuja svoje storitve v Republiki Sloveniji, pa velja pravni red države, ki ima jurisdikcijo nad tem ponudnikom medijski storitev.

Pri ugotavljanju jurisdikcije za avdiovizualne medijske storitve oziroma televizijske programe, ki se razširjajo preko satelitskih povezav, pa velja posebno pravilo, in sicer glede na lokacijo zemeljske satelitske postaje. V primeru, da se lokacije zemeljske satelitske postaje ne da ugotoviti, pa glede na to, katera država ima jurisdikcijo nad zakupnikom satelitskih zmogljivosti.

K 11. členu (razvid medijev):

Predlog zakona določa obveznost vpisa v razvid medijev, v katerem se na enem mestu zbirajo podatki o mediju, ki so javno dostopni in ki omogočajo javnosti pregled nad medijsko krajino in nad lastniško strukturo medijev, kot enega od pomembnih elementov za izvajanje nadzora nad pluralnostjo medijev v Republiki Sloveniji. Izdajatelj je dolžan priglasiti medij v 15 dneh po začetku opravljanja dejavnosti izdajanja medija, v predlogu pa mora navesti vse podatke o mediju, ki jih določa zakon, ter priložiti vsebinsko zasnovo medija in temeljni akt, ki sta v skladu z zakonom. Izdajatelj je dolžan predložiti uredniški statut, in sicer najkasneje v roku šestih mesecev od začetka izdajanja medija.

V razvid se ne more priglasiti ime medija, ki je enako imenu drugega medija, že vpisanega v razvid. Ker je eden izmed namenov razvida tudi pregled nad medijsko krajino, morajo biti mediji jasno razpoznavni drug od drugega. Če vloga za vpis vsebuje vse potrebne podatke in priloge, se medij vpiše v razvid in izda potrdilo o vpisu. V primeru, da je vloga nepopolna, pa se izdajatelja pozove k dopolnitvi ter postavi rok za dopolnitev vloge, ki ne sme biti krajši od 8 dni.

K 12. členu (vodenje razvida):

Pristojno ministrstvo zagotavlja stalen dostop do podatkov iz razvida, ki so javni in dostopni vsakomur. Podatki o vsebinski zasnovi ter temeljnem aktu izdajatelja, pa so dostopni tistemu, ki izkaže pravni interes kar pomeni, da mora biti v zahtevi izkazan dejanski interes, kot ga zahteva zakon.

Izdajatelji morajo ažurno sporočati vse spremembe podatkov o mediju, morebitne spremembe vsebinske zasnove ter posredovati informacijo o prenehanju dejavnosti.

K 13. členu (izbris iz razvida):

Pristojno ministrstvo izbriše medij iz razvida na zahtevo izdajatelja. Ministrstvo izbriše medij tudi, če je izdajatelj prenehal izdajati medij, ali po uradni dolžnosti v primerih, če izdajatelj ne obstaja več, oziroma, če medij ne deluje več kot šest mesecev, razen če izhaja v daljših časovnih intervalih. V primeru, da je delovanje medija potrebno dovoljenje, se medij izbriše le v primeru, če dovoljenje preneha veljati oziroma se dovoljenje trajno razveljavi.

K 14. členu (vsebinska zasnova):

Vsebinska zasnova določa namen izdajanja in temeljna vsebinska izhodišča za delovanja medija. Vsebinska zasnova radijskega ali televizijskega programa mora vsebovati zvrsti programskih vsebin, predvidena kvantitativna razmerja med njimi ter obseg programskih vsebin, katerih minimalne deleže predpisuje zakon. Oblikovanje vsebinske zasnove in

temeljna odgovornost za njeno izvajanje je v pristojnosti izdajatelja medija. Pri spremembi ali dopolnitvi vsebinske zasnove ter sprejemom nove vsebinske zasnove mora izdajatelj pridobiti mnenje uredništva, ki ni zavezujoče, vendar pa izdajatelja prisiljuje, da v teh primerih vzpostavi dialog z uredništvom.

Institut obveznega mnenja uredništva je bistven za izvrševanje novinarske avtonomije v mediju, saj daje zakon vsebinski zasnovi izredno veliko težo (npr. postavlja okvir, znotraj katerega je novinar pri svojem delu neodvisen in samostojen, je del pogodbe o zaposlitvi, v primeru njene spremembe ima novinar pravico do ugovora vesti).

K 15. členu (temeljni akt izdajatelja):

Temeljni akt izdajatelja je akt, ki ga sprejme najvišji organ izdajatelja in v katerem poleg prvin svoje organiziranosti in delovanja kot pravnega subjekta ureja tudi druga vprašanja, bistvena za ureditev pravnih razmerij v mediju, zlasti med uredništvom in upravo medija. Uredništvo medija je v odnosu do uprave oblikovano kot samostojna organizacijska enota, ki primarno skrbi za izvajanje vsebinske zasnove medije, ki jo sicer samostojni sprejme izdajatelj, vendar pa je odgovornost za izbor in organizacijo vsebin v pristojnosti odgovornega urednika.

Bistveno je, da se osnovna razmerja med izdajateljem in uredništvom in razmerja znotraj uredništva uredijo v nekem pravna aktu, ki je zavezujoč za obe strani. Podrobnosti glede teh razmerij in dodatne pravice uredništva, zlasti glede novinarske avtonomije, pa se bodo pri večjih medijih (to so tisti, katerih uredništva štejejo več kot 5 članov) uredile v uredniškem statutu.

K 16. členu (obvezna hramba objavljenih vsebin):

Namen obveznosti obvezne hrambe objavljenih vsebin je v izvajanju nadzora nad izpolnjevanjem programskih zahtev in omejitev, ki jih določa zakon. Čas obveznega hranjenja je urejen primerljivo ureditvam v drugih državah članicah EU. Praksa, da regulatorji od izdajateljev zahtevajo podatke glede izpolnjevanja v zakonu določenih zahtev, je bila v Republiki Sloveniji, v nasprotju z drugimi državami, do sedaj premalo prisotna. Ker regulator ne more opravljati vsakodnevnega monitoringa nad vsemi avdiovizualnimi medijskimi storitvami in radijskimi programi, saj bi takšen monitoring predstavljal izjemno velik strošek, ki bi ga morali navsezadnje plačati izdajatelji sami, je predlagana ureditev nujno potrebna in s tem upravičena.

K 17. členu (odgovorni urednik):

Moderna koncepcija funkcije odgovornega urednika je zasnovana na njegovi primarni funkciji, ki obsega odgovornost za izbor in organizacijo medijskih vsebin. Tako je v preambuli Direktive 2010/13/EU uredniška odgovornost opredeljena na naslednji način:

»Uredniška odgovornost pomeni izvrševanje učinkovitega nadzora tako nad izborom programov kakor tudi njihovo organizacijo kot nad časovnim sporedom v primeru razširjanja televizijskih programov ali v katalogu v primeru avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. Uredniška odgovornost ne pomeni nujno pravne odgovornosti v okviru nacionalne zakonodaje za vsebino opravljenih storitev.«

Odgovorni urednik odgovarja za vse vsebine v mediju, razen če ta zakon ali kazenski zakonik določata drugače. Odgovorni urednik odgovarja tudi za vsebino komentarjev in drugega avdiovizualnega materiala bralcev, poslušalcev ali gledalcev, v kolikor se identiteta avtorja komentarja ne da ugotoviti. Odgovorni urednik oblikuje pravila za izbiro in vključitev komentarjev. Odgovorni urednik mora komentar, ki ni v skladu z objavljenimi pravili, v

najkrajšem času umakniti. Navedeno torej pomeni, da bo moral odgovorni urednik z ustreznimi ukrepi, kot so npr. predhodna registracija komentatorjev ter filtriranje neprimernih vsebin, zagotoviti spoštovanje minimalnih etičnih standardov na področju medijev.

K 18. členu (imenovanje in razrešitev odgovornega urednika):

Odgovornega urednika imenuje in razrešuje oseba ali organ, ki je pristojen za vodenje poslov pri izdajatelju, kar bo v največ primerih uprava, pred tem pa se mora uprava obvezno posvetovati s člani uredništva in pridobiti njihovo mnenje. Soglasje uredništva pri imenovanju odgovornega urednika je bistvenega pomena za upravo, saj v kolikor le-to ni podano, lahko uprava imenuje odgovornega urednika le s soglasjem nadzornega sveta.

Uprava je tako avtonomna pri izbiri in imenovanju odgovornega urednika, vendar pa mora v tem procesu nujno vzpostaviti dialog z uredništvom in pri tem upoštevati mnenje uredništva, sicer se v postopek izbire vključi tudi organ nadzora. To sicer odloži postopek imenovanja odgovornega urednika, v končni fazi pa bo vedno obveljala odločitev uprave.

Za izdajatelje, ki imajo v statutu ali temeljnem aktu določen močnejši vpliv uredništva pri imenovanju odgovornega urednika (soglasje ali celo možnost, da uredništvo samo predlaga kandidata za odgovornega urednika), ne veljajo določbe iz tretjega in četrtega odstavka 18. člena.

K 19. členu (pogoji za odgovornega urednika):

Navedeni člen določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati odgovorni urednik, kot so znanje jezika in poslovna sposobnost, prav tako pa odgovorni urednik ne more biti oseba, ki mu je bila izrečena prepoved opravljanja poklica, dejavnosti ali javnega nastopanja, ali ki je član organa nadzora. Odgovorni urednik tudi ne more biti oseba, ki na podlagi zakona ali ustave uživa imuniteto, ali ki je član organa politične stranke, poslanec v državnem zboru ali Evropskem parlamentu, član državnega sveta, župan, načelnik upravne enote ali direktor občinske uprave.

K 20. členu (uredništvo):

Ker daje zakon uredništvu velike pristojnosti in pravice, je nujno potrebno, da je sestava uredništva določena z zakonom. Predlog zakona zelo natančno določa sestavo uredništva, in sicer ga sestavljajo odgovorni urednik, drugi uredniki in novinarji. V primeru, da pri izdajatelju medija ni zaposlenih več urednikov ali novinarjev, lahko opravlja funkcijo uredništva odgovorni urednik sam. Izdajatelji torej ne morejo sami določiti v svojih aktih, kdo vse je član uredništva.

Predlagana ureditev se tako razlikuje od obstoječe, ki določa, da se s temeljnim aktom izdajatelja lahko sestava uredništva določi tudi širše, in sicer tako, da so člani uredništva lahko tudi drugi avtorji prispevkov oziroma programski sodelavci. Omejitev oziroma ožjenje sestave uredništva na le odgovorne urednike in novinarje je nujna, saj zakon daje članom uredništva pravice, da aktivno participirajo pri zelo pomembnih vprašanjih, kot je npr. postopek imenovanja odgovornega urednika in sprememba vsebinske zasnove, zato je smiselno, da o tako pomembnih vprašanjih odločajo le tisti, ki so neposredno povezani z izvajanjem vsebinske zasnove.

K 21. členu (uredniški statut):

Predlog zakona uvaja uredniški statut, kot poseben notranji akt medija, ki ga skupno sprejmeta izdajatelj in uredništvo, in v katerem podrobneje uredita medsebojne pravice in obveznosti. Obveznost sprejetja velja le za večje medije, ki imajo več kot petčlanska

uredništva, pri vseh ostalih medijih pa bodo medsebojna razmerja med izdajateljem in uredništvom urejena le v temeljnem aktu izdajatelja.

Uredniški statut kot tak primerjalno gledano ni novost, saj ga poznajo številni tuji mediji. Pomembno je, da se uredniški statut uveljavi kot »conditio sine qua non« na področju medijske dejavnosti. Če izdajatelj in uredništvo v petih mesecih od začetka izdajanja medija ne dosežeta soglasja o vsebini uredniškega statuta, se v postopek vključi stalni poravnalni odbor.

K 22. členu (stalni poravnalni odbor):

Predlog zakona uvaja za večje medije oblikovanje posebnega organa znotraj medija, katerega primarna pristojnost bo reševanje spornih vprašanj, ki bi lahko nastale pri izvajanju vsebinske zasnove in uredniške politike v mediju. Stalni poravnalni odbor je sestavljen iz enakega števila predstavnikov izdajatelja in uredništva.

Posebna pristojnost omenjenega organa bo sprejem tistih vprašanj, ki se uredijo v uredniškem statutu, glede katerih izdajatelj in uredništvo ne moreta doseči soglasja, s čimer se preprečijo morebitne blokade pri sprejemu uredniškega statuta.

K 23. členu (novinar):

Za ustrezno zagotovitev ustavne pravice do svobode govora in za zagotovitev javnega interesa na področju medijev je potrebno zagotoviti, da bodo viri lahko sporočali pomembne informacije z zaupanjem in vedenjem, da njihova identiteta ne bo razkrita. Zato novinarji niso dolžni razkriti identitete vira, razen če kazenski zakonik ne določa drugače.

Novinarju se ne sme odpovedati delovnega razmerja ali prekiniti sklenjene pogodbe o zaposlitvi z njim, zmanjšati plače, spremeniti statusa v uredništvu ali kako drugače poslabšati njegovega položaja zaradi izražanja mnenj in stališč, ki so v skladu s vsebinsko zasnovo ter s profesionalnimi pravili, merili in standardi. Navedena določba novinarjem omogoča ohranjanje profesionalne integritete ter opravljanje novinarskega poklica v skladu z lastno vrednotno usmeritvijo ter profesionalnimi in etičnimi standardi. Nobenemu novinarju ne delodajalec ne katerakoli oseba v njegovem imenu ne sme naložiti nobenega dejanja ali naloge, za katero novinar meni, da bi bilo v nasprotju z njegovo profesionalno etiko, naj gre za etični kodeks, ki so ga sprejeli novinarji kolektivno na nacionalni ravni, ali za mednarodni Kodeks načel za opravljanje novinarskega poklica, ki jih je sprejel EFJ/IFJ. Nobenega novinarja se ne sme na noben način disciplinirati, ker se je postavil za svoje pravice in ravnal v skladu s svojo vestjo.

Vsebinska zasnova medija in novinarski kodeks, ki določa profesionalna pravila, merila in standarde, sta obvezni sestavini oziroma del pogodbe o zaposlitvi. S tem je novinarjem in urednikom zagotovljena višja stopnja pravne varnosti, saj so vnaprej seznanjeni s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz tega naslova.

Posebne pravice urednika in novinarja, ki so posledica sprememb ali dopolnitev vsebinske zasnove, se določijo s kolektivno pogodbo za poklicne novinarje širše oziroma ožje ravni. V primeru sprememb ali dopolnitev vsebinske zasnove medija, ki so v nasprotju z izražanjem mnenj in stališč prvotne vsebinske zasnove, lahko urednik ali novinar brez odpovednega roka odpove svojo pogodbo in je upravičen do odpravnine v znesku, ki bi ga prejel, če bi pogodbo odpovedal izdajatelj iz poslovnih razlogov, in do odškodnine najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka. Višino odpravnine lahko v višjem znesku določi pogodba, razen če ni določena s kolektivno pogodbo za poklicne novinarje širše oziroma ožje ravni.

Novinarji morajo imeti pravico, da pri opravljanju novinarskega dela ravnajo v skladu s svojo vestjo. V primeru bistvenih sprememb usmeritve medija, tj. v primeru spremembe vsebinske zasnove medija, ki so v nasprotju z izražanjem mnenj in stališč prvotne vsebinske zasnove, lahko novinar brez odpovednega roka prekine svojo pogodbo in je upravičen do odpravnine v znesku, ki bi ga prejel, če bi pogodbo prekinil delodajalec.

Iz narave novinarskega dela izhaja poklicna značilnost pri izražanju mnenj in stališč, kjer je ustavno in zakonsko dopuščena drugačna obravnava svobode izražanja in prepričanja, kot to velja za obravnavo splošne človekove pravice in svoboščine po ustavi in po Zakonu o delovnih razmerjih (prepoved diskriminacije med drugim na podlagi vere, prepričanja oziroma političnega prepričanja). Po domači in mednarodni zakonodaji gre za poklicno značilnost, na podlagi katere je izjemna obravnava dopustna. Zato potreba tudi po specifični ureditvi kolektivnih in individualnih delovnopравnih razmerij, vendarle tudi zato, da se instituti delovnopравne zakonodaje ne zlorabljajo za diskriminacijo na področju medijske svobode (izražanja mnenj in stališč). Določbe medijske zakonodaje, ki so in bile veljavne so sicer jasno določale pravice in dolžnosti, manjkali pa so postopki njihovega izvajanja in ugotavljanja kršitev notranje ali zunanje svobode medijev.

Institut in klavzula ugovora vesti omogoča, da imajo poklicni novinarji, katerih izražanje mnenj in stališč je značilnost poklica, pravico do nadomestila, kot je sicer uveljavljen po ZDR v primerih diskriminacije zaradi vere, prepričanja ali političnega prepričanja, torej do odpravnine, kot v primeru, če pogodbo odpove delodajalec iz poslovnega razloga in kot v primeru izredne odpovedi, ko pogodbo lahko odpove delavec in mu pripada odškodnina do najmanj višine izgubljenega plačila za čas odpovednega roka. V obeh primerih gre namreč za razloge, ki jih povzročijo dejanja delodajalca.

Položaj samostojnih novinarjev, ki izpolnjujejo kriterije, dogovorjene s kolektivno pogodbo, je v pravicah in obveznostih, ki izhajajo iz poklicne kolektivne pogodbe, izenačen s položajem redno zaposlenih novinarjev.

K 24. členu (samostojni novinar):

Status samostojnega novinarja lahko pridobi oziroma lahko uveljavlja pravice iz tega statusa zgolj oseba, ki se dejansko ukvarja z novinarskim delom in ki iz tega dela tudi pridobiva večino prihodkov. Presoja ali oseba opravlja novinarsko dejavnost kot edini ali glavni poklic bo zlasti temeljila na podlagi ocene ali večina prihodkov in časa, ki ga oseba porabi za delo, izhaja iz naslova opravljanja novinarske dejavnosti.

S statusom samostojnega novinarja so nezdružljive dejavnosti, kot npr. marketinška svetovanja, PR svetovanja, oglaševanje izdelkov ali storitev, vodenje prireditvev, vodenje konferenc in druge dejavnosti in ki so v konfliktu z naravo novinarskega dela v skladu z mednarodnimi strokovnimi in etičnimi standardi novinarske dejavnosti. Status samostojnega novinarja pa po novem tudi ne more pridobiti oseba, ki je bila v zadnjih treh letih obsojena na novinarskem častnem razsodišču.

Status samostojnega novinarja se pridobi z vpisom v razvid, na podlagi vloge predlagatelja, ki mora vsebovati s predlogom zakona predpisane podatke in sestavine (obvezne priloge). Status lahko pridobi le oseba, ki izpolnjuje s predlogom zakona določene pogoje.

K 25. členu (vodenje razvida samostojnih novinarjev):

Podatki o samostojnih novinarjih (zgolj priimek in ime) se vodijo v razvidu samostojnih novinarjev, ki je dostopen na spletnih straneh pristojnega ministrstva. Samostojni novinarji so dolžni sporočati morebitne spremembe podatkov, ki se vodijo v razvidu oziroma obveščati pristojno ministrstvo o izpolnjevanju pogojev. Pristojno ministrstvo periodično

preverja izpolnjevanje pogojev (revizija). Postopek za vpis v razvid in način vodenja razvida ter način in postopek občasnega preverjanja se določi s podzakonskim aktom.

K 26. členu (izbris iz razvida samostojnih novinarjev):

Samostojnega novinarja se z odločbo izbriše iz razvida novinarjev, če ne izpolnjuje kateregakoli izmed pogojev, ki so obvezni za pridobitev statusa ter tudi, če v roku ne sporoči podatkov, ki jih je od njega zahtevalo pristojno ministrstvo. Samostojnega novinarja se izbriše tudi na njegovo zahtevo, in sicer z dnem, ki ga predlaga, vendar ne prej kot z dnem prejema vloge, razen če gre za primer zakonske nezdržljivosti s statusom samostojnega novinarja. V praksi se namreč pogosto dogaja, da samostojni novinarji sklenejo redno delovno razmerje oziroma opravljajo dejavnosti na drugi podlagi (samostojni podjetnik), ne da bi prekinili status samostojnega novinarja, kar povzroči kolizijo na področju davkov ter posebej na področju prispevkov za pokojninsko, zdravstveno in invalidsko zavarovanje.

K 27. členu (impresum in identifikacija medija):

Namen objave obveznih podatkov je povezana z odgovornostjo izdajatelja in odgovornega urednika za objavljene vsebine v medijih. Podatek o odgovornem uredniku, sedežu izdajatelja oziroma sedežu izdajatelja medijske storitve je nujen za ugotavljanje jurisdikcije nad izdajateljem (posebej v primeru avdiovizualnih medijskih storitev) ter identifikacijo osebe, ki je odgovorna za objavljene vsebine ter se od nje lahko zahteva uveljavljanje pravice do popravka in odgovora.

Izdajatelj televizijskega programa mora na vidnem mestu objaviti identifikacijo oziroma logo svojega programa, medtem ko mora izdajatelj radijskega programa zagotoviti objavo identifikacije vsaj dva krat na uro. Določbe se smiselno uporabljajo tudi za avdiovizualne storitve na zahtevo. Izdajatelj elektronskega medija mora v objavi sporeda oziroma kataloga navesti tudi izvor ter podatek o tem ali gre za avdiovizualno delo, ki je nastalo v neodvisni produkciji. Določba je namenjena nadzoru nad izpolnjevanjem zakonsko predpisanih programskih kvot.

K 28. členu (obvezno objavljanje drugih podatkov):

Objava drugih obveznih podatkov je predvsem povezana z izvajanjem nadzora nad izpolnjevanjem obveznih programskih vsebin (evropske avdiovizualne kvote, ter kvote avdiovizualnih del neodvisnih producentov) ter tudi za reševanje morebitnih sporov v zvezi z avtorskimi in sorodnimi pravicami. Dodatno so vnesene še zahteve, ki jih v 5. členu določa Direktiva 2010/13/EU⁴⁴. Novost je predvsem v zahtevi, da se objavi podatke o pristojnem regulatornemu ali nadzornemu organu. Podatek je nujen za ugotavljanje jurisdikcije, saj imajo neodvisni regulatorni organi pomembno vlogo pri reševanju sporov, ki nastanejo med državami članicami.

K 29. členu (objava nujnega sporočila):

Člen določa obveznost brezplačne objave nujnih sporočil v zvezi z resno ogroženostjo življenja in zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti in obrambe države. Izdajatelji medijev morajo brezplačno objaviti nujno sporočilo, in sicer toliko časa, dokler traja ogroženost, s tem, da za resničnost in točnost sporočila v tem primeru ne odgovarja izdajatelj oziroma odgovorni urednik, ampak tisti, ki ga je posredoval mediju.

K 30. členu (pravica do popravka):

Prvi odstavek v osnovi izhaja iz izhodišč, ki jih je izoblikovala Ustava RS .

Predlog novega člena v osnovi ohranja pravila, kot jih določa obstoječi zakon o medijih, vendar pa se za razliko od obstoječega zakona, ki je neustavno širil popravek preko njegovega bistva, omejuje zgolj na dejstvene vsebine. Popravek je tako po novem opredeljen le kot popravljanje neresničnih in napačnih navedb v objavljenem obvestilu, s katerim je bila prizadeta pravica ali interes te osebe. S tem se pravica do popravka oži, saj so lahko tudi z navedbami, ki so resnične, posega v pravice oseb (posameznika ali pravnih oseb), vendar ima prizadeti za zaščito teh pravic druge pravne mehanizme in zato ni potrebe niti razloga, zakaj bi bilo posege, storjene preko medijev, potrebno še dodatno zaščititi z institutom popravka. Popravek predstavlja sredstvo, s katerim se korigira objava neresničnih dejstev ali trditev. Pravica do popravka, ko gre za objavo napačnih navedb, pa širi to pravico tudi na primere, ko je sicer bila objavljena resnična informacija, vendar na način, ki ima neresnično sporočilno vsebino.

Ustavno sodišče je v nekaterih svojih odločbah poudarilo naslednje:

"Ustavno besedilo pravico do popravka veže na prizadetost pravice tistega, ki popravek zahteva. Bistvo pravice do popravka je v tem, da ima vsakdo pravico odzvati se na obvestilo, objavljeno v medijih, ki prikazuje netočna dejstva o njem in so z njim prizadete njegove pravice ali koristi. Pravica do popravka je primarno namenjena varstvu zasebnega interesa prizadetega posameznika, ki lahko v odgovoru na objavljeno obvestilo zatrjuje netočno prikazovanje dejstev in ščiti svoje osebne pravice (čast, dobro ime, ugled, zasebnost ali dostojanstvo)."

"5. Pravica do popravka je pravica od odgovornega urednika zahtevati brezplačno objavo odziva na vsakršno objavljeno obvestilo, s katerim sta bila prizadeta pravica ali interes posameznika, organizacije ali organa. Namen pravice do popravka ("right of reply") je v tem, da ima vsaka fizična ali pravna oseba pravico odzvati se na informacijo, objavljeno v medijih, ki prikazuje netočna dejstva o njej in so z njo prizadete njene osebne pravice.

Koncept pravice do popravka zajema dva vidika: (1) zagotavljanje celovite in uravnotežene podobe dogajanja (v tem okviru zlasti varovanje interesa javnosti po objektivni in vsestranski informiranosti) ter (2) uresničevanje posameznikove pravice do varstva dobrega imena, časti in zasebnosti (in s tem tudi ustavno varovane pravice do dostojanstva).

6. Pravica do popravka je individualna pravica civilnopravne narave, s katero prizadeti varuje svoje pravice in interese in jo ima tedaj, ko sta bila z objavljeno informacijo prizadeta njegova pravica ali interes. Pravice do popravka ni mogoče enačiti s pravico dostopa do medija. Od slednje jo loči močna osebna nota; pravica do popravka je namreč vezana na prizadetost pravice oziroma interesa tistega, ki popravek zahteva, in nastane kot posledica prej objavljenega prispevka (npr. članka). Gre za način, na katerega lahko posameznik s sredstvi medijskega prava brani svojo čast ali dobro ime z učinkovitim sodelovanjem v javni razpravi, ki ga zadeva. S tem, ko ima prizadeti možnost objave popravka na informacijo, ima nasproti medijem enakopravnejši položaj, ustvarjeno je določeno ravnotežje, varovano načelo enakosti orožij."

Zaradi dejstva, da je pravica do popravka predmet presoje od primera do primera v skladu z obstoječo sodno prakso, predlagana definicija določa bistveno bolj odprte poti za določanje vsebine pravice do popravka v skladu z obstoječim pravnim redom, sodno prakso in razvojem pravne teorije. Pravica do popravka v zakonodaji, ki ureja medije, ne more pomeniti nekaj drugega, kot sicer pomeni v veljavnem pravnem redu Republike Slovenije.

Institut pravice do popravka je namenjen varstvu časti in ugleda. Do posega v pravice ali interese posameznika pa lahko pride tudi v primeru objave resničnih navedb v medijih. V tem primeru govorimo o kršitvi pravice do zasebnosti, ne pa o kršitvi pravice do časti in

ugleda. Zasebnost bo kršena, če je bila objavljena sicer resnična vsebina, vendar pa oseba, katere podatki so bili objavljeni, nima interesa, da bi bili le-ti razkriti, hkrati pa tudi ne prevladuje prevladujoč interes javnosti, ki bi opravičil razkritje takih podatkov. Popravek v primeru objave vsebine, ki pomeni kršitev pravice do zasebnosti, nima smisla, saj prizadeta oseba v prvi vrsti ni hotela biti razkrita, in je zatoj institut pravice do popravka, ki ponovno razkriva predmet ter razlog, da je do postopka sploh prišlo, v nasprotju s samim namenom instituta pravice do zasebnosti. Restitucija tako ni primerna, kadar bi pomenila poseg v osebno sfero, ki si ga oškodovanec ne želi.⁴⁵ Oškodovana oziroma prizadeta oseba si namreč ne želi biti še enkrat izpostavljena javnosti. Za zaščito njenih interesov popravek ni ustrezno sredstvo, ampak bo taka oseba za zaščito svojih pravic uveljavljala civilne in kazenske instrumente. Poseg v pravice določene osebe pa je lahko storjen tudi z navajanjem resničnih dejstev, ki pa so prikazana na način, ki to osebo postavlja v napačno luč.

V tem primeru bi še vedno šlo za poseg v zasebnost, vendar se tak poseg zaradi svoje narave in posledic moč šteje tudi kot poseg v pravico do časti in ugleda, s čimer pa za prizadeto osebo pride v poštev tudi institut pravice do popravka, saj so s tem izpolnjeni pogoji za objavo popravka, tj. prikazovanje popravljenih navedb, s katerimi se zagotovi pravilno prikazovanje osebe, ker je bila le-ta prvotno prikazana z napačnimi navedbami.

Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov popravek objavljene vsebine. Gre za pravico vsakogar, kajti človekove pravice in svoboščine niso in ne morejo biti omejene na posamezne subjekte. Da je pravica dejansko lahko vedno izvršljiva, je objava popravka brezplačna. Nadalje se lahko zahteva le objava svojega popravka. Prizadeta oseba pa lahko uveljavlja svoje pravice tudi preko pooblaščenca.

Prizadeta oseba se mora sama odločiti, ali želi uveljavljati varstvo svojih pravic. Obstoječi zakon za pravico do popravka določa, da je to pravica osebe, katere pravica ali interes sta bila prizadeta.

Predlog zakona ne definira posebej pojma objavljenega obvestila, saj je povsem jasno, da je s tem pojmom mišljena vsaka objavljena vsebina v mediju, ne glede na to ali je v obliki besedila, slike ali zvoka. Pravico do popravka se torej lahko nanaša na vsako objavljeno vsebino v mediju.

Četrty odstavek določa subjektivni rok, v katerem je potrebno zahtevati popravek. Določen je tudi absolutni objektivni rok, po katerem pravice do popravka ni mogoče več uveljavljati. Pravica se ne more uveljavljati v neomejenem roku, saj varstvo po preteku daljšega časa nima več pomena, prizadeti pa lahko svoje pravice oziroma interese še vedno zaščiti v civilnem ali kazenskem postopku, kjer so roki daljši. Po obligacijskem zakoniku je rok za uveljavljanje zahtevka tri leta, od kar je oškodovanec zvedel za škodo in za tistega, ki jo je povzročil, oziroma pet let od nastanka škode. Zaradi specifičnosti pravice do popravka, saj je le-ta smiselna le v določenem časovnem obdobju, če želimo z njo doseči namen, ki naj ga ima, je absolutni objektivni rok za uveljavljanje pravice do popravka bistveno krajši.

K 31. členu:

Objava popravka se mora zahtevati pisno, s priporočeno pošto, naslovljeno na izdajatelja, z označbo: za odgovornega urednika, oziroma se pošlje izdajatelju v elektronski obliki, podpisano z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom. Zahteva za objavo popravka mora biti podpisana s strani upravičenca. Zahteva po obličnosti podaje zahteve je nujna, ker le ta omogoča možnost preverjanja, kdaj je odgovorni urednik prejel zahtevo. Ker predlog zakona določa zelo kratke roke za obravnavo zahteve in odločanje o zahtevi, je zato zelo pomembno vedeti, kdaj je odgovorni urednik zahtevo dejansko prevzel oziroma se z njo

seznanil. V praksi se bo sicer še vedno dogajalo, da se bodo zahtevki vlagali tudi preko faksov, elektronskih sporočil in ostalih oblik sporočanja. V kolikor bodo stranke postopka sprejela tak način komuniciranja, velja kot pravno zavezujoč tudi tak način komunikacije, če so ga stranke sprejele s konkludentnimi dejanji, čeprav ni izpolnil obličnostnih zahtev po zakonu. Z označbo: za odgovornega urednika se želi doseči čim hitrejši tek postopka, torej da odgovorni urednik čim prej dobi zahtevo v roke in o njej odloči. Predlog člena onemogoča zlorabe določbe o vročanju odgovornemu uredniku v primeru, ko odgovornega urednika ne bi bilo na delu, ker bi bil na primer bolan ali službeno odsoten, saj je v tem primeru potrebno zahtevo izročiti osebi, ki nadomešča odgovornega urednika. Upošteva pomen instituta pravice do popravka, katerega temeljna značilnost je hitrost, odločanje o popravku ne more biti odvisno od navzočnosti ali odsotnosti odgovornega urednika. Vsak medij mora zagotoviti, da nekdo opravlja funkcijo odgovornega urednika, ne glede na to ali je konkreten odgovorni urednik, ki je objavljen v impresumu, odsoten ali ne.

Za isti namen gre pri določilu o jasni označitvi zahteve kot popravka. V praksi namreč izdajatelji pogosto na prvi pogled ne vedo, ali so prejeli vabila na prireditve, pisma bralcev ali kaj drugega. Ker so roki za odločanje relativno kratki, je prav, da obstaja na strani osebe, ki zahteva popravek, dodatna dolžnost, ki omogoči izdajatelju, da že zaradi oznake nemudoma začne z obravnavo določenega dopisa, ki bi ga sicer lahko pustil dalj časa na mizi.

Veljavni zakon določa, da mora prosilec za objavo popravka navesti tudi naslov popravka. V primeru, da naslova popravka ne navede oziroma iz besedila popravka naslov ni razviden, ga določi odgovorni urednik skladno s tem zakonom.

Predlog zakona malce spreminja obstoječo dikcijo, saj določa, da v primeru, da naslov popravka ni naveden oziroma iz vsebine ni razviden, ga določi po lastni presoji odgovorni urednik. Obstoječa določba, ki pravi, da se naslov popravka izbere v skladu z zakonom, ni bila izvršljiva, saj zakon tega izbora ni določal.

Po prejemu zahteve za objavo popravka je postopek v fazi odločanja odgovornega urednika, in sicer ali bo popravek objavil ali pa bo zahtevo za objavo iz vsebinskih razlogov zavrnil, oziroma jo iz procesnih zavrge. Odgovorni urednik medija mora prizadetega pred objavo popravka obvestiti o mestu in terminu objave. Obstoječi zakon o medijih po nepotrebem določa rok za obveščanje prizadetega o objavi popravka. Takšni ali drugačni roki za obveščanje prizadetega o objavi niso pomembni za uresničevanje pravic prizadetega, lahko pa njihovo navajanje povzroči težave pri poslovanju znotraj teh rokov. Bistveno je le, da je prizadeti vnaprej obveščen o objavi popravka, to pa mu zagotavlja predlagana sprememba.

Popravek se mora objaviti brez sprememb in dopolnitev. Dopustni so samo pravopisni popravki, avtor popravka pa mora biti o njih obveščen. Avtorja popravka se torej ne sprašuje, ali se strinja s pravopisnimi popravki. Kadar torej popravki ne posegajo v vsebino in v izvrševanje same pravice do popravka, ima odgovorni urednik nedvomno pravico zahtevati uveljavljanje jezikovnih standardov, ki veljajo v mediju. V primeru spora bo o dopustnem posegu odločalo sodišče.

Predlog zakona ne določa več natančno za posamezne vrste medijev, kje in kako mora biti objavljen popravek, temveč zgolj to, da mora biti popravek objavljen na takem mestu, v terminu in na način, da je njegova objava enakovredna objavi vsebine, na katero se nanaša. Ob dejstvu, da se tehnologije na področju medijev hitro spreminjajo in da je tudi sicer praviloma težko natančno vnaprej določiti, kaj ustreza določenim pogojem, predlog zakona izhaja iz splošne določbe.

V isti izdaji oziroma oddaji ali časovno istočasno ne sme biti hkrati s popravkom objavljen

komentar tega popravka ali odgovor nanj. Z navedeno dikcijo se skuša zagotoviti enakost orožij, saj bi sicer lahko zaradi istočasne objave odzivne vsebine, ki bi jo pripravil medij, popravek izgubil svojo moč in ne bi izpolnil namena, zaradi katerega ga zakon uvaja.

Predlog zakona ohranja kratke roke za objavo popravka, in sicer iz razloga, ker mora biti popravek objavljen relativno hitro, da lahko doseže svoj namen. Ob upoštevanju dejstva, da mediji dandanes praviloma reagirajo na vsako novico v izredno kratkem času, menimo, da je ustrezno, da tudi odpravijo ali omilijo kršitve pravic v relativno kratkih rokih. Vseeno pa je potrebno zagotoviti mediju ustrezen rok, da lahko pripravi objavo popravka v mediju, ki pa mora obsegati le nujen čas, ki je potreben za tehnično pripravo za objavo in ne rok, za katerega medij meni, da bi mu najbolj ustrežal. Iz tega razloga predlog zakona podaljšuje rok v primeru medijev, ki izhajajo dnevno, in sicer iz druge v tretjo izdajo. Način, obseg in rok za objavo mora določiti zakon, saj bi bilo nerazumno, če bi kršitelju dopustili, da bi o tem sam odločal po svoji presoji. V takem primeru bi bil način zagotavljanja varstva osebe, kateri je bila kršena njena pravica, odvisen od dobre volje medija oziroma kršitelja, in ne od naloge, ki naj jo zagotavlja pravo v tem primeru, tj. preprečevanje kršitev ter odprava ali omilitev posledic. Izvrševanje pravic se ne more prilagajati strukturi kršitelja, ampak se mora praviloma kršitelj prilagajati oškodovancu.

Deveti in deseti odstavek določata dolžnost odgovornega urednika, da v določenem roku pisno s priporočeno pošto obvesti prizadetega o morebitnem zavrženju ali zavrnitvi zahteve za objavo popravka. Smiselno je, da rok za odgovor odgovornega urednika, ko zavrže zahtevek za objavo popravka, ostaja nespremenjen, kot določa obstoječi zakon o medijih, torej dva delovna dneva, kar je zadosti časa za ugotavljanje, ali popravek izpolnjuje procesne predpostavke za objavo (npr. ali je popravek podpisala prizadeta oseba, ali navaja vsebino, na katero se popravek nanaša ipd).

Drugačen primer je, ko odgovorni urednik objavo popravka zavrne, odločitev o tem pa lahko sprejme samo na podlagi analize vsebine popravka. Dvodnevni rok je v tem primeru prekratek, zato predlog zakona določa tri dni. Pri tem je treba upoštevati, da se odgovorni uredniki v praksi pri odločanju o objavi popravka pogosto posvetujejo s pravnimi zastopniki medijev in tudi zato je podaljšanje roka za njihov zavrnilni odgovor primerno.

Prizadeti bo po prejemu obvestila imel dve možnosti, in sicer bo lahko sprožil postopek pred sodiščem, ali pa vložil popravljen, dopolnjen oziroma spremenjen zahtevek za objavo popravka, znotraj predpisanih rokov, ko lahko veljavno vloži popravek. Vse do poteka absolutnega roka treh mesecev prizadeti z zavrnitvijo ali zavrženjem zahteve namreč ni prekludiran pri vložitvi nove zahteve iz istega naslova, in to vse dokler zahtevi ni ugodeno, oziroma dokler se postopek ne nadaljuje pred sodiščem. V primeru zavrnitve bo prizadeti najverjetneje izbral sodno pot, saj medij ne bo imel razloga, da bi se vsebinsko odločil drugače, kot se je prvič.

K 32. členu:

Predlog člena določa v prvem odstavku pogoje za zavrženje zahteve za objavo popravka, ki so izključno procesne narave. Odgovorni urednik v teh primerih torej zahteve sploh ne bo vsebinsko obravnaval.

Glede na obstoječi zakon se spremeni določba o podpisu zahteve. Po obstoječem zakonu obstaja možnost zavrženja, če zahteve za objavo popravka s strani državnega organa oziroma pravne osebe ni podpisala pooblaščenca oseba ali oseba, ki bi bila s strani tega organa oziroma pravne osebe pooblaščenca za odnose z javnostmi. Predlog spreminja določbo tako, da mora zahtevo za objavo popravka podpisati upravičena oseba, kar pomeni, da lahko bodisi podpiše zahtevek sama ali pa za oseba, ki jo je za to pooblastila upravičena oseba. Zakon o medijih namreč ne more določati, kdo je pristojen v pravni osebi

za podpisovanje, saj to določajo drugi zakoni, ki urejajo pravne osebe.

Določbo, da se zahteva zavrže, če je bila zahteva za objavo popravka dana po preteku roka za vložitev zahteve, vsebuje že obstoječi zakon. Gre za klasičen razlog za zavrženje, saj možnost uveljavljanja neke pravice ne more trajati v nedogled.

Na novo je določen razlog za zavrženje, če je bila prizadeta oseba pravna oseba ali fizična oseba, ki v objavljeni vsebini nastopa v zvezi s pravno osebo, in je bila pred objavo vsebine pisno seznanjena vsebino, ki bo predmet objave in ji je bila dana možnost za zanikanje ali popravek navedb, pa tega ni storila v roku treh (3) dni. Smisel določbe je v tem, da pravica do popravka ne gre osebi, ki je bila predhodno seznanjena z nameravano objavljeno vsebino, pa kljub možnosti odziva tega ni storila v določen roku. V tem primeru pravica do popravka namreč ne doseže svojega namena, saj je namen popravka, da se javnost seznanji z resnico, s čimer naj se odpravijo ali omilijo posledice posega v pravice prizadete osebe. Pri tem se predvideva, da je vsaka oseba v prvi vrsti dolžna poskrbeti za varovanje svojih pravic najprej sama. Varstvo pravic v primeru, ko jih osebe same ne izvajajo, ne sme imeti zagotovljenega varstva preko instituta pravice do popravka, če je škoda, ki bi zaradi neizvajanja pravice nastala drugim večja, kot bi bila korist iz same pravice (do popravka). Tudi civilna zakonodaja pri odškodninski odgovornosti upošteva doprinos žrtve k nastanku škode ali doprinos k višini škode in temu ustrezno izbere ukrepe, ki naj izpolnijo funkcijo varstva oškodovancev. Zadevni pogoj pa je mišljen zgolj za pravne osebe, katerim se zagotavlja varstvo osebnostnih pravic zgolj izjemoma. Pravna oseba ima pravico do popravka, vendar pa ji v skladu z zakonom, če sama aktivno ne sodeluje oziroma je zaradi neaktivnosti za nastanek škode delno soodgovorna sama, ne more pripadati enak obseg pravic, kot pri osebah, ki same skrbijo za preprečevanje škode ali njihovo omilitev. Predlagana določba naj bi zajela vse tiste primere, ko se pravna oseba, njene odgovorne osebe in njeni uslužbenci, ki imajo pravico do samostojnega nastopanja v medijih, izmikajo novinarskim vprašanjem ali ignorirajo vprašanja medijev z namenom, da bi kasneje izigrale določbe zakona o pravici do popravka in zahtevale objavo popravka (npr. vodilni v podjetjih in ustanovah, funkcionarji državnih organov in političnih strank). Zadevni razlog za zavrženje pa seveda ne bo podan takrat, ko prizadeta pravna oseba ne bo predhodno seznanjena s celotno vsebino, ki se namerava objaviti, vključno z naslovom objavljene vsebine in morebitnim slikovnim materialom oziroma drugim gradivom, s katerim je opremljena objavljena vsebina.

Namen popravka po tem zakonu je zagotavljanje zelo hitrega ukrepa, ki odpravi ali omili posledice kršitve. V primerih, ko pravna oseba tega ne izkoristi, ji torej ni potrebno zagotoviti enakega varstva, še vedno pa bo imela na voljo postopek po civilnem pravu.

Predlog istega člena določa v drugem odstavku pogoje za zavrnitev zahteve za objavo popravka. Odgovorni urednik bo torej v vseh teh primerih vsebinsko obravnaval zahtevo. Ugotavljanje dejanske vsebine pa je v končni fazi pristojnost sodišč. Vsi dotakratni deležniki vmes lahko o vsebini odločajo zgolj in izključno v zelo omejenem obsegu.

Pogoj iz prve alineje je vsebinsko identičen pogoj iz obstoječega zakona o medijih.

Pogoj iz druge alineje je prilagojen novi definiciji popravka in govori o možnosti zavrnitve, če popravek ne navaja dejstev, s katerimi se zanika ali popravlja objavljene neresnične ali napačne navedbe. Gre za to, da popravek v tem primeru ne dosega namena, ki naj ga popravek doseže, tj. navajanje dejstev, ki naj javnosti podajo »pravilno« razumevanje prizadete osebe. Percepcija posameznika je, da bodo ta dejstva spremenile odnos oziroma razumevanje vrednosti posameznika, ki so mu bile kršene njegove pravice, v družbi, ki jo sam jemlje kot relevanten kriterij.

Tretja alineja določa, da se zahteva zavrne, če zahtevani popravek navaja poleg dejstev, s

katerimi se zanika ali popravlja objavljene navedbe, tudi druge navedbe, upravičenec pa po predhodnem pozivu ne spremeni vsebine popravka tako, da navaja zgolj dejstva, s katerimi se zanika ali popravlja objavljene navedbe. V praksi se namreč dogaja, da oseba, ki zahteva popravek, navede pravilna dejstva, ki dejansko popravljajo navedbe, poleg tega pa navede še kopico svojih resnic, mnenj ali pa pripravi PR prispevek. Gre za vsebine, ki jim ta zakon ne daje varstva v obsegu pravice do popravka.

Pogoj, ki v obstoječem zakonu določa zavrnitev v primeru, če je zahteva v nasprotju z zakonom, smo prilagodili na način, da se lahko zahteva zavrne, če bi bila objava popravka protipravna. Gre za upoštevanje dejstva, da so prepovedani vsi popravki, ki so protipravni, tako na podlagi ustave, zakona, sodne odločbe ali drugih zavezujočih pravnih aktov.

Pogoju za zavrnitev, če je zahtevani popravek nesorazmerno daljši od obvestila, v katerem so navedbe, zaradi katerih se zahteva objava popravka, oziroma od dela obvestila, na katerega se zahteva za objavo popravka neposredno nanaša, se od obstoječe dikcije razlikuje v tem, da ne vsebuje več zadnjega dela besedila: »upravičenec pa po predhodnem pozivu popravka ne skrajša«.

Glede na jasnost določbe v tej alineii ni nobene potrebe, da bi odgovorni urednik še dodatno pozival upravičenca, naj skrajša prispevek, saj upravičenec ve, da popravek ne sme biti nesorazmerno daljši od popravljanega obvestila in lahko sam preverja, ali njegov popravek po obsegu ustreza temu merilu ali ne. Če bo odgovorni urednik zavrnil objavo popravka, ker je nesorazmerno daljši od obvestila na katero se nanaša, upravičenec pa se s tem ne bo strinjal, bo o sporu odločilo sodišče; še več, sodišče bo moralo odločiti o sporu tudi če bi upravičenec ignoriral poziv odgovornega urednika, naj popravek skrajša, odgovorni urednik nato popravek zaradi tega ne bi objavil, upravičenec pa bi vložil tožbo za objavo popravka.

Pogoj za zavrnitev, če je bila zahtevana objava popravka z isto vsebino, kot jo ima popravek, o katerem že teče spor pred sodiščem zaradi zavrnitve objave ali zaradi neustreznosti njegove objave, je identičen pogoju iz obstoječega zakona o medijih. Pogoj je jasen; V tem primeru je potrebno počakati na odločitev sodišča.

Zakon je do sedaj kot razlog za zavrnitev navajal tudi primer, če je zahtevek napisan žaljivo. Predlog novega zakona ta pogoj izpušča, ker je nepotreben, saj mediji tako ali tako ne smejo objavljati vsebin, ki bi kršile pravno zavarovanih pravic drugih. Torej, če vsebina popravka krši te pravice, potem se ne objavi, sicer pa je stvar žaljivosti zgolj vprašanje subjektivnega dojetanja, ki pa ni pomembno za samo objavo.

K 33. členu:

Člen obravnava primer, ko je medij po objavi obvestila, ki je poseglo v pravice posameznika prenehal delovati. V tem primeru mora dotedanji izdajatelj ali njegov pravni naslednik na svoje stroške poskrbeti za objavo v drugem mediju. Določba je po vsebini identična določbi v dosedanjem zakonu in medij in pomeni varstvo pravice prizadetega, ne glede na podane objektivne okoliščine (glede obstoja medija), ki o na strani kršitelja.

K 34. členu:

Člen obravnava obvezno hrambo vsebine, zoper katero se zahteva popravek. Omenjena določba je obstajala že obstoječem zakonu, s to razliko, da je predlagana dikcija razširjena v tem smislu, da upošteva različne faze, v katerem se lahko nahaja postopek popravka. Predlog zakona sicer že na drugem mestu določa splošno obveznost glede obvezne hrambe vseh medijskih vsebin, zato je ta določba specialnejša in pride do izraza predvsem takrat, ko bi roki, ki jih določajo splošna pravila o obvezni hrambi, že potekli.

K 35. členu:

Člen je istoveten 33. členu veljavnega zakona. Tožbo se vloži zoper izdajatelja, saj je odgovorni urednik zgolj odgovorna oseba, ki v imenu in za račun izdajatelja vodi postopek popravka oziroma odgovarja za objavljene vsebine. Postavljen je tudi objektivni rok, do preteka katerega je možno vložiti tožbo pred sodiščem.

Člen se naslanja na ureditev v 34. členu obstoječega zakona. Predlog člena podaja podaljšanje roka za odgovor na tožbo, saj ocenjujemo, da je bil 8-dnevni rok relativno kratek. Prvi narok za glavno obravnavo po novem ni več vezan na vložitev tožbe, temveč na rok po prejemu odgovora na tožbo, s čimer zagotovimo ustrezno varnost oškodovanca. Po veljavnem zakonu je tako rok 45 dni od vložitve tožbe, sedaj pa je 30 dni od prejema odgovora na tožbo, kar bo v praksi praviloma skupaj zneslo nekaj več kot 45 dni od vložitve tožbe, kar pomeni, da je končni rok za odločitev skoraj isti.

Predlog člena po novem navaja tudi, da je postopek nujen (poleg že obstoječe določbe, da sodišče odloča prednostno), saj takšno dikcija uporablja zakonodaja tudi v drugih podobnih primerih, ko je potrebno postopek zaradi narave kršitve rešiti hitro. Iz istega razloga je sodišču določen tudi rok za izdajo sodbe.

O izdaji sodbe je potrebno poleg strank postopka obvestiti tudi organ, pristojen za izvajanje nadzora nad določbami tega zakona. Organ tako ne bo obveščen o samem postopku, ampak le o izidu postopka. Sodišče bo v sodbi praviloma navedlo vse potrebne podatke, ki jih potrebuje organ za svoje delo, ki pa je v tem primeru torej zgolj v vlogi nadzora nad pravilno izvedbo postopka, ne pa tudi nad vsebinsko pravilnim odločanjem. O tem povsem samostojno odloča sodišče.

V predlaganem členu ni več opozorila, na kaj vse mora sodišče opozoriti stranke v postopku, ker je to nepotrebno, saj bo sodišče to storilo ob smiselni uporabi ZPP. Ker so zelo stroge sankcije (za neaktivnost strank) že določene v ZPP (odpoved za tožnika, zamudna sodba za toženca), ni potrebe, da se člen prenese v ta zakon.

Določba obstaja že po veljavnem zakonu o medijih. Predlagani člen ne vsebuje več določila iz drugega odstavka 35. člena veljavnega Zakona o medijih (»V sporih glede objave popravka sodišče zavrne tožbeni zahtevek, če ugotovi, da ni prizadeta pravica ali interes tožnika, ali če je podana kakšna druga okoliščina, zaradi katere popravka po zakonu ni treba objaviti«), saj ta določba po nepotrebem posega v pristojnost in način odločanja sodišča, ki sta opredeljeni v Zakonu o pravnem postopku. Sodišče ne odloča o popravku (o tem odloča odgovorni urednik), temveč odloča o tožbenem zahtevku, ki temelji na pravici do popravka. V Zakonu o pravnem postopku pa je že določeno, v katerih primerih sodišče iz formalno pravnih razlogov zahtevke zavrže, oziroma kdaj zahtevek zavrne iz vsebinskih razlogov.

Predlog ureditve pravice do popravka tudi ne vsebuje več določila 36. člena obstoječega Zakona o medijih, ki je določal, da »se z uvedbo kazenskega postopka zaradi dejanja, ki je bilo storjeno z objavo obvestila, na katero se nanaša popravek, ne prekine postopka za objavo popravka.« Zakon o medijih namreč ne vpliva in ne more vplivati na kazensko zakonodajo, zato je tak člen nepotreben.

Predlog ureditve pravice do popravka prav tako ne vsebuje več določila sedanjega 37. člena, ki pravi, da »če se po vložitvi tožbe pri sodišču zamenja odgovorni urednik, sme tožnik do konca glavne obravnave spremeniti tožbo in namesto prvotno toženega tožiti novega odgovornega urednika. Za tako spremembo tožbe ni potrebna privolitev prvotno toženega in ne privolitev novega odgovornega urednika.«, saj je tak člen nepotreben. Pri tožbi zaradi popravka se namreč toži izdajatelja, v imenu in za račun katerega odgovarja

odgovorni urednik. Tožba torej ni vezana na konkretno osebo, temveč na samo funkcijo odgovornega urednika. Ta funkcija ostane pri mediju tudi po zamenjavi osebe, ki je do tedaj opravljala funkcijo odgovornega urednika, in nova oseba, ki bo nastopila funkcijo odgovornega urednika, bo v vsakem primeru skladno s tem zakonom v imenu in za račun izdajatelja odgovarjala za objavljene vsebine ter v imenu in za račun izdajatelja sodelovala v postopkih zoper izdajatelja.

K 36. členu:

Gre za specialno določbo, s katero se skrajšujejo sodni roki za izdajo in izdelavo sodbe. Ti roki so sicer določeni v 321., 322. in 323. členu Zakona o pravnem postopku, kjer je rok za izdajo in izdelavo sodbe določen na 30 dni, v postopku objave popravka pa velja krajši rok, in sicer 15 dni. Obstoječa določba nalaga sodišču 3-dnevni rok za izdajo sodbe in 3-dnevni rok za prepis sodbe, ki pa sta se v praksi izkazala za prekratka in težko izvedljiva.

Člen ne predvideva več določbe tretjega in četrtega odstavka 38. člena obstoječega zakona o medijih, ki sta določala, da »če sodišče ugotovi tožbenemu zahtevku, naloži s sodbo tožencu, da mora objaviti popravek v roku in na način, določen z zakonom in da mora odgovorni urednik pri objavi popravka navesti, da gre za objavo na podlagi sodbe in citirati njen izrek.« Dejstvo je, da bo sodišče določilo rok objave in da bo v sodbi, tako kot to sicer določi v civilnem postopku, določilo način objave, in zato ni posebnega razloga, da bi določali drugačna pravila, kot sicer veljajo v sporih iz civilnopravnih razmerij. Sodišča so avtonomna pri določanju načina objave, in sicer na način, ki zagotavlja uresničevanje namena objave popravka. V tem obsegu bo tudi določilo odgovornemu uredniku, kaj mora navesti pri objavi popravka.

K 37. členu:

Člen povzema obstoječi 39. člen zakona o medijih, s to razliko, da so določeni daljši roke, saj so trenutni veljavni roki prekratki. Predlog člena skladno z načelom kontradiktornosti postopka po novem navaja tudi možnost odgovora na pritožbo. Nasprotni stranki je potrebno vedno dati možnost, da se seznanijo s stališčem nasprotne stranke, in ji omogočiti, da na te navedbe reagira.

Veljavni zakon o medijih določa, da je zoper sodbo sodišča druge stopnje dovoljena revizija, ki pa jo predlog opušča. Novela ZPP-D je popolnoma spremenila koncept dostopa do vrhovnega sodišča. Bistvo revizije je sedaj v ustvarjanju precedensov. Ta koncept revizije bi se povsem porušil, če bi v drugih zakonih široko dopuščali revizijo in s tem dostop do vrhovnega sodišča. Glede na splošno omejitve pravice do revizije je torej povsem neprimerno, da bi bila v tem postopku revizija vedno dovoljena. Ker gre v primerih sodnega postopka zaradi objave popravka ali odgovora vedno za konflikt med ustavnimi pravicami, bo mogoče to pravico uveljavljati tudi pred Ustavnim sodiščem, kar je več kot zadostna garancija, da bo pravica do popravka in odgovora ustrezno zaščitena. Ob siceršnji smiselni uporabi pravil ZPP pa bo seveda revizija še vedno lahko prišla v poštev, seveda ob pogojih, ki jih določa ZPP.

K 38. členu:

Člen povzema 40. člen obstoječega zakona o medijih, ter dodaja obveznost pošiljanja organu, ki je pristojen za nadzor nad določbami tega zakona, da lahko izvaja svoje pristojnosti in naloge v skladu s tem zakonom.

Predlog zakona pa ne vsebuje več določbe obstoječega zakona o medijih, ki v 41. členu pravi, da »če se po izdaji pravnomočne sodbe zamenja odgovorni urednik medija, preide v sodbi ugotovljena dolžnost objave popravka na novega odgovornega urednika.« Sodba se

bo namreč vedno glasila na izdajatelja, naslovljena pa bo na odgovornega urednika, ki v tem primeru nastopa v funkciji in ne kot fizična oseba.

K 39. členu (pravica do odgovora):

Medtem ko je popravek namenjen varstvu osebnih interesov kot so čast in ugled, je odgovor namenjen varstvu interesa javnosti po pridobitvi informacij, ki zadevajo posebne teme, vedenje o teh pa predpostavlja obstoj posebnega znanja ali izvedenstva.⁴⁶ Javni interes ima praviloma vedno odraz v interesu posameznikov. V primeru odgovora pa gre običajno za interes, ki posameznika neposredno ne zadeva v takšnem obsegu, da bi imel občutek, da gre za prekomeren poseg v njegove pravice, kljub temu pa je s stališča javnosti obveščanje o posamezni informaciji iz objektivnih razlogov zelo pomembno. Z odgovorom naj se dokazljivimi navedbami zanika ali dopolni navedbe v vsebini takrat, kadar tak odgovor pomembno doprinese k objavljeni informaciji, ki je posebnega pomena za javnost.

Odgovor, tako kot je zastavljen, lahko pomeni velik poseg v pravice medija, zato mora biti omejen z javnim interesom in posledično uporabljen zgolj izjemoma. Država ni dolžna zagotavljati aktivnega izvajanja pravice do svobode izražanja. Zagotavljati mora le, da se nobenemu ne preprečuje, da jo izvaja.

Odgovor ni namenjen PR službam, temveč osebam z znanjem in izkušnjami, ki bodo z odgovorom pomembno doprinesli k pravilnemu razumevanju objavljene vsebine, ob pogoju, da obstaja resničen interes javnosti, da izve za pravo informacijo. Za uveljavljanje pravice do odgovora tudi ni dovolj, da določena oseba želi posredovati javnosti informacije, za katere meni, da so pomembne, če morda le-te niso nujno pomembne s stališča javnosti kot take. Praviloma naj taka oseba to narediti z uporabo svojih sredstev, torej na lastne stroške.

K 40. členu:

Roki za objavo odgovora so v primerjavi z roki pri objavi popravka daljši, ker za razliko od popravka, kjer je hitrost eden izmed temeljnih elementov za zmanjšanje ali morda celo za odpravo oziroma preprečitev škode, ki je nastala ali bi nastala posamezniku z objavo vsebine, pri odgovoru ne gre za odpravljanje ali preprečevanje take škode, ampak za to, da se javnosti posreduje pravilne informacije, prav tako pa pri odgovoru ne gre za varovanje pravic posameznikov, ampak interesa javnosti, kateremu pa ne gre tako velika stopnja zaščite. Zaradi teh razlogov ima medij pravico, da ustrezno umesti odgovor v medij v daljšem časovnem obdobju.

K 41. členu:

Člen povzema prve tri odstavke obstoječega 43. člena zakona o medijih, s tem da je omenjeni tretji odstavek spremenjen v tem smislu, da se pri odgovoru smiselno uporabljajo vse določbe, ki urejajo popravek, razen določbe, ki določa rok za objavo popravka, saj je pri odgovoru to urejeno posebej.

Predlog ne določa več, »da lahko odgovorni urednik zavrne objavo odgovora tudi v primeru, če se v odgovoru navajajo neresnični ali nedokazljivi podatki ali trditve« in »da če so po mnenju odgovornega urednika neresnični ali nedokazljivi le nekateri podatki ali trditve, ne sme zavrniti objave, ne da bi prej pozval avtorja, naj take podatke in trditve iz odgovora izloči«, saj sta navedeni določili nepotrebni.

K 42. členu (skupni določbi):

Člen je identičen obstoječemu 44. členu zakona o medijih in določa napotitev na smiselno uporabo določb postopka v zvezi s pravico do popravka v primeru sodnega varstva glede

pravice do odgovora, oziroma na smiselno uporabo določb zakona o pravnem postopku v sodnih sporih v zvezi z objavo popravka ali odgovora.

K 43. členu (dostop do informacij za novinarje):

7. oddelek predloga zakona in 43. člen predloga zakona nosita novo ime, in sicer namesto »dostop informacij za medije« »dostop do informacij za novinarje«. Smisel spremembe je v tem, da informacije za objavo v medijih načeloma vedno zbirajo konkretni novinarji, ki zahteve za pridobitev informacij vlagajo v svojem imenu, kot novinarji in za medije, s katerimi sodelujejo. Novinarji nastopajo v različnih delovnopравниh statusih, kot redno zaposleni novinarji medijev, kot samostojni novinarji itd.. Zlasti samostojni novinarji pogosto zbirajo informacije za novinarske prispevke, o katerih v času, ko prispevke pripravljajo, še ne vedo, v katerem mediju jih bodo objavili. V takih primerih bi torej regulacija dostopa do informacij za medije za samostojne novinarje lahko pomenila, da zahtevanih informacij ne bi mogli pridobiti, saj v komunikaciji z organom, od katerega zahtevajo informacije, ne bi mogli nastopati kot predstavniki konkretnega medija. Upoštevati je tudi treba, da se 43. člen predloga zakona sklicuje na ZDIJZ, ta pa dostop do informacij javnega značaja zagotavlja vsem (posameznikom oziroma državljanom) in ne zgolj medijem. Tudi zato menimo, da je primerneje, da medijski zakon regulira dostop do informacij za novinarje in ne dostopa do informacij za medije.

Predlog člena loči med odgovorom in zahtevo za dostop dokumentov. Ogovor je pristojni organ dolžan podati v roku, ki je določen v predlogu zakona, medtem ko je dostop do informacij in dokumentov dolžan omogočiti v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

Predlog člena tudi skrajšuje rok, ki ga zakon zahteva za posredovanje odgovora novinarju prosilcu, in sicer iz obstoječega 7-dnevnega roka na 5-dnevni rok od dneva prejema zahteve. 7-dnevni rok, ki ga določa sedanji zakon o medijih, se je v praksi izkazal za nepotrebno predolgega, prav tako pa ni bil z ničemer posebej utemeljen. Ob upoštevanju dela prostih dni v tednu namreč ta rok znaša 9 dni. Iz opredelitve informacij za novinarje izhaja, da gre tudi za informacije, ki so pomembne za javnost, saj jih organi sami sporočajo medijem, in informacije, ki so vezane na delovno področje organa, ki so prav tako vedno predmet javnega interesa. Rok sedmih delovnih dni za odgovor na zahtevane informacije tako omejuje pravico javnosti do pravočasne obveščeniosti, medije in javnost pa omejuje pri izvajanju javnega nadzora nad delovanjem organov.

Predlog zakona tudi določa, da mora organ, če bo zahtevano informacijo mediju zavrnil, o tem obvestiti medij do konca naslednjega delovnega dne (četrti odstavek). Organ se torej, ko se odloča, ali bo posredoval zahtevano informacijo, že seznanil s problematiko, po kateri medij sprašuje, zato ni nobenega razloga, da organ v naslednjih 4 delovnih dnevih ne bi odgovoril na zastavljeno vprašanje, če posredovanja informacije novinarju ne zavrne. Upoštevati je treba, da za organe odgovore na vprašanja novinarjev praviloma pripravljajo njihove službe za odnose z javnostmi, ki so specializirane za hitro komunikacijo z mediji oziroma javnostjo, zato na strani organov ne more biti ovir za hitro posredovanje zahtevanih informacij. Sodobne tehnologije tem službam tudi omogočajo, da lahko zahtevane informacije zberejo, pripravijo za objavo in od predstojnikov organov pridobijo dovoljenje za posredovanje javnosti, in to ne glede na fizično prisotnost predstojnikov organov. Z vidika zagotavljanja pravice do pravočasne obveščeniosti javnosti in zagotavljanja transparentnosti dela organov menimo, da je skrajšanje roka utemeljeno.

Novinar lahko v primeru, ko je prejel odgovor na vprašanje, v roku treh dni zahteva dodatna pojasnila, ki mu jih mora organ posredovati nemudoma oziroma najkasneje v roku treh delovnih dni.

Kadar pisno vprašanje novinarja delno ali v celoti vsebuje zahtevo za dostop do dokumentov po zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, se takšna zahteva obravnava ločeno, in sicer po postopku, ki je določen v zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

Za resničnost informacije, ki je bila objavljena v mediju, in je bila v celoti ter dobesedno povzeta po odgovoru, ki ga je novinarju posredoval organ, odgovarja izključno organ, ne pa avtor prispevka ali odgovorni urednik.

K 44. členu (prepoznavnost in ločitev oglaševalskih vsebin):

Gre za prvi člen znotraj 8. oddelka prvega poglavja predloga, ki nosi naslov »Splošne zahteve in omejitve v oglaševalskih vsebinah«. Omenjeni oddelek določa zahteve in omejitve (ter prepovedi) pri oglaševanju, ki veljajo za vse medije, ki pa so, kjer je to smiselno, usklajene z določbami Direktive 2010/13/EU. Splošne oziroma temeljne zahteve in omejitve glede oglaševanja namreč ne morejo biti za različne vrste medijev določene različno. Posamezna dodatna in specifična določila glede oglaševanja, ki veljajo le za elektronske medije, pa so urejena v drugem poglavju tega predloga. Večino zahtev in omejitev iz tega oddelka je urejeno tudi po drugih zakonodajah (npr. zakon o varstvu potrošnikov, zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov⁴⁷, zakon o zdravilih⁴⁸, zakon o omejevanju porabe alkohola, zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilni itd.) oziroma to ureja kar Ustava sama ali pa je to področje urejeno na način samoregulacije (Slovenski oglaševalski kodeks). Določbe tega oddelka s tem ne želijo ustvariti zmede na normativnem področju (načelo jasnosti in določnosti predpisov kot eno izmed izvedenih načel pravne države), saj bodisi urejajo specifične primere v medijih, tj. varstvo bralca, poslušalca oziroma gledalca, bodisi nakazujejo na prej navedeno drugo zakonodajo, bodisi navajajo le »usmeritvene norme«, ki so torej primarno določene v drugih predpisih.

Zadevni 44. člen predloga zakona postavlja zahtevo po jasni prepoznavnosti oglaševalskih vsebin in posebni ločitvi od uredniško oblikovanih medijskih vsebin. Bralci, poslušalci oziroma gledalci morajo namreč biti jasno seznanjeni, da gre pri posamezni vsebini v mediju za oglaševalsko vsebino. Obravnavani člen torej onemogoča prikrito oglaševanje (ki je kot tako tudi posebej prepovedano; glej nadaljnje člene).

Tiskani in spletni mediji v večji ali manjši meri bolj ali manj zagreto uporabljajo tehnične postopke (na primer uporaba neznačilnih barv, tipografije, preloma besedila ipd.), ki naj bi konzumentu medijskih vsebin omogočali, da bi lahko razločeval med novinarskimi prispevki (oziroma uredniško oblikovanimi vsebinami) in oglaševalskimi vsebinami, vendar pa izkušnje kažejo, da mnogi uporabniki medijskih vsebin tega razločevanja ne zaznavajo. Poleg tega naročniki oglaševalskih vsebin, ki objektivno pomenijo prikrito oglaševanje, ali izdajatelji te oglaševalske vsebine neustrezno označujejo kot »promocijsko besedilo«, »promocijsko sporočilo« ali pa jih sploh ne označujejo (podpisujejo), niti ne navajajo podatkov o naročnikih teh plačanih objav.

Da bi se izognili takim zlorabam, predlog zelo natančno določa, da morajo biti oglaševalske vsebine označene kot oglas, oglasno sporočilo ali kot plačana objava ter vsebovati podatek o naročniku objave, s tem da so druge tekstovne oznake prepovedane.

Jasno ločitev oglaševalskih od drugih programskih vsebin zahteva tudi Direktiva 2010/13/EU, ki sicer ureja avdiovizualne medije, vendar ni nobenega razloga, da takšni standardi ne bi veljali za vse medije.

Vsebina tega člena se v celoti naslanja tudi na Kodeks slovenskih novinarjev⁴⁹ in na Slovenski oglaševalski kodeks⁵⁰, ki v svojih določilih določata praktično enako, kar pomeni,

da gre pri zapisanem za uveljavljene oziroma splošno sprejete strokovne standarde na področju oglaševanja v medijih.

K 45. členu (nedopustno oglaševanje):

Vsebinsko enako določilo vsebuje že obstoječi zakon o medijih v tretjem odstavku 47. člena, s to razliko, da ta predlog jasnejše oziroma nomotehnično ustrezneje določa, kaj se z oglaševanjem ne sme, oziroma, katere so prepovedane posledice. Oglaševanje tako ne sme prizadeti spoštovanja človekovega dostojanstva, spodbujati dejanj, ki škodujejo zdravju in varnosti ljudi ali zaščiti okolja ali kulturne dediščine. Člen ohranja tudi splošno določbo o tem, da se z oglaševanjem ne sme škoditi interesom potrošnikov, saj gre za uveljavljen standard na področju oglaševanja⁵¹, celovito varstvo pa je sicer potrošnikom zagotovljeno predvsem v okviru zakona, ki ureja varstvo potrošnikov.

Vsi v predlogu omenjeni primeri so sicer že prepovedani v pravnem redu Republike Slovenije in je varstvo teh (ustavnih) vrednot zagotovljeno tako preko kazenske, kakor tudi civilne zakonodaje, omenjene prepovedi pa izhajajo tudi iz Slovenskega oglaševalskega kodeksa. S stališča normativnega urejanja torej ta člen niti ni potreben. Vendar, ob upoštevanju dejstva, da Direktiva 2010/13/EU izrecno zahteva prepoved takšnega oglaševanja v avdiovizualnih medijskih storitvah⁵² (kot že predhodno poudarjeno, ni nobenega razloga, da to ne bi veljalo za vse medije, saj gre za splošna načela) in da je intenca, da se te prepovedi pri oglaševanju še posebej izpostavijo, saj podobno določbo vsebuje tudi obstoječi zakon o medijih. Slovenska demokratična kultura je namreč še zmeraj v povojih, v medijih tako še vedno najdemo veliko primerov kršenja človekovih pravic in drugih etičnih meril oziroma vrednot, zato je predlagani člen predvsem »usmeritvena norma«, ki deluje hkrati tudi edukativno in preventivno. Menimo, da v kolikor bi zadevne prepovedi izostale iz predloga, bi to lahko na prvi pogled pomenilo krčenje obstoječih standardov na področju oglaševanja v medijih.

K 46. členu (varstvo otrok v oglaševalskih vsebinah):

Člen je prepis obstoječega 49. člena zakona o medijih, z malenkostnimi dopolnitvami zaradi poenotenja z zahtevami Direktive 2010/13/EU⁵³.

Otroci so kategorija uporabnikov medijev, ki morajo biti deležni posebne zaščite. To še posebej velja za oglaševanje, v katerem bodisi nastopajo otroci, bodisi jim je namenjeno, saj jim lahko zaradi njihove nezrelosti, neizkušenosti oziroma lahkovernosti zelo hitro nastanejo negativne posledice za njihov razvoj. Ker je namen oglaševanja v tem, da se spodbuja ljudi k potrošnji, pri tem pa se uporablja različne tehnike, ki poskušajo čim bolj eliminirati zmožnost zavestnega odločanja in le to preseliti na področje podzavestnega, na področje subtilnosti oziroma čustev, je potrebno pri otrocih, ki zaradi svoje starosti še nimajo popolnoma izoblikovane zmožnosti zavestnega sprejemanja odločitev, določiti natančnejša pravila. Omejiti je potrebno predvsem oglaševanje, ki lahko vpliva na razvoj nezdravega življenjskega sloga, zato se medijske vsebine, ki so v prvi vrsti namenjene otrokom, ne smejo prekinjati z oglaševalskimi vsebinami v zvezi z živili, ki lahko škodljivo vplivajo na razvoj zdravih prehranskih navad in niso v skladu s prehranskimi smernicami, ki jih objavi minister, pristojen za zdravje. Pri oglasih za odraslo populacijo pa se dolžnostno ravnanje oglaševalcev oziroma medijev konča že s tem, da se (dovoljene) oglaševalske vsebine jasno loči od drugih vsebin.

Pri varstvu otrok v/pri oglaševanju gre za splošno sprejete strokovne standarde, ki jih določa tudi Slovenski oglaševalski kodeks.⁵⁴

K 47. členu (prikrito oglaševalsko sporočilo):

Prvi odstavek podaja prepoved prikritega oglaševalskega sporočanja, ki pomeni predstavljanje blaga, storitev, imena, blagovne znamke ali dejavnosti proizvajalca blaga ali ponudnika storitev v medijih, kadar takšno predstavljanje služi za oglaševanje in ki bi lahko zavajalo javnost glede svoje narave.⁵⁵ Gre za prepis obstoječe prepovedi, s pomembno spremembo, da za prikrito oglaševalsko sporočanje po novem odgovarjata naročnik objave (oglaševalec) in izdajatelj in ne več naročnik objave in odgovorni urednik, kot je to določeno v obstoječem zakonu. Sprememba je potrebna, ker se dogaja, da se prikrito oglaševalsko sporočanje izvaja brez vednosti odgovornega urednika, v okviru poslovnih dogovorov, ki jih sklepajo oglasni oddelki izdajatelja z naročniki, spodbujajo pa ga tudi organi upravljanja izdajatelja, ki so neposredno zainteresirani za višje oglasne prihodke. Prikritega oglaševalskega sporočanja bi moralo tako biti manj, če bo zanj neposredno odgovoren tudi izdajatelj medija.

Prikrito oglaševalsko sporočilo prepoveduje tudi Direktiva 2010/13/EU, in sicer zaradi negativnega vpliva na potrošnike.⁵⁶

Člen se izrazito logično navezuje na določbo 44. člena tega predloga, ki zapoveduje obveznost jasne prepoznavnosti oglaševalskih vsebin in posebne ločitve le-teh od uredniško oblikovnih medijskih vsebin.

Drugi odstavek določa prepoved uporabe tehničnih postopkov, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševalskih vsebin. Gre za t.i. subliminalne tehnike oglaševanja, ki jih prepoveduje tudi Direktiva 2010/13/EU, isto prepoved pa vsebuje tudi obstoječi zakon o medijih.⁵⁷ Bistvo subliminalnega oglaševanja je, da ob uporabi normalnih zavestnih zaznav ni omogočena zavestna percepcija oglaševalske vsebine in posledično ocenjevanje njenega sporočila oziroma vrednostne opredelitve prejete informacije. Najbolj pogosti primer take tehnike je uporaba večjega števila slik, ki se prikažejo v sekundi. Posameznik jih lahko zavestno zazna le določeno število, čez to določeno število pa ne (oko jih sicer vidi, vendar možgani tega ne procesirajo kot sliko, zato se posameznik slike ne zaveda). Ker je naslovnik oglasa torej na nek način zaveden, smo to obliko oglaševanja v širšem smislu šteli pod prikrito oglaševanje, torej pod isti člen.

Tretji odstavek povzema določilo Direktive 2010/13/EU, kdaj se štejeta prej navedeni obliki oglaševanja za namerni.

K 48. členu: (prepoved oglaševanja v medijih):

Predlog člena v prvem odstavku prepoveduje oglaševanje živil za posebne zdravstvene namene, ki so financirana iz javnih sredstev. Oglaševanje cigaret in drugih tobačnih izdelkov, zdravil ter alkoholnih pijač urejajo posebni predpisi iz področja zdravstva. Določba ohranja dosedanja prakso, saj je oglaševanje tobaka in alkohola urejeno v drugih predpisih. Pričakovati je, da bodo predpisi s področja zdravstva ustrezneje regulirali oglaševanje zdravju škodljivih substanc.

Ne glede na to pa je, kadar gre za oglaševanje tobaka in tobačnih izdelkov, potrebno poudariti striktnost Direktive 2010/13/EU, ki absolutno prepoveduje oglaševanje tobaka in tobačnih izdelkov. Enako velja za zdravila, ki jih je mogoče dobiti zgolj na recept ter zdravstvenih storitev, ki jih je mogoče dobiti zgolj na napotnico.

Direktiva 2010/13/EU prav tako postavlja izredno stroge omejitve v zvezi z oglaševanjem alkoholnih pijač, vendar pa ne velja absolutna prepoved, kot v primeru tobaka in tobačnih izdelkov.⁵⁸ Oglaševanje alkoholnih pijač v nobenem primeru ne sme biti namenjeno otrokom in ne sme spodbujati čezmernega uživanja takšnih pijač.

K 49. členu (resničnost in točnost navedb oziroma podatkov v oglaševalski vsebini):

Člen je prepis obstoječega 50. Člena zakona o medijih, z malenkostnimi redaktorskimi popravki. Za resničnost in točnost navedb v oglaševalski vsebini je tako odgovoren le oglaševalec⁵⁹, saj izdajatelj praviloma nima vpliva na vsebino oglaševalske vsebine. Obratno je breme odgovornosti za skladnost z vsebinsko zasnovo le na izdajatelju, saj le-ta edini nosi temeljno odgovornost za njeno izvajanje.

V drugem odstavku gre za zahtevo, da oglaševalec ne sme posegati v uredniško neodvisnost medija. Predlog za razliko od obstoječega zakona o medijih prepoveduje že sam poseg in ne samo vpliv⁶⁰. Gre za izraz načela uredniške neodvisnosti⁶¹, ki je nujno za uresničevanje pravice do svobode izražanja. V uredniško neodvisnost ne sme posegati nihče, niti sam izdajatelj ne, zato velja zadevna prepoved še tem bolj za oglaševalce (in druge tretje osebe). Predlog prav tako izpušča prepoved vplivanja na programsko zasnovo, ker je nepotrebna, saj dikcija prepovedi posega v uredniško neodvisnost medija pokriva tudi ta primer.

K 50. členu (sponzoriranje):

Prvi odstavek je vsebinsko enak obstoječemu prvemu odstavku 53. člena zakona o medijih, gre pa za že omenjen izraz prepovedi omejevanja uredniške neodvisnosti v najširšem smislu. Torej, s sponzoriranjem se ne sme vplivati na sponzorirano vsebino ali na njihovo umestitev v mediju (npr. vpliv na postavitvev v spored pri televizijske programu ali na postavitvev v katalogu pri videu na zahtevo ipd.) na način, da bi se s tem omejevala uredniška neodvisnost medija. Ker je sponzoriranje relevantno predvsem v elektronskih medijih, so podrobnejše zahteve in omejitve za le-te določene v drugem poglavju tega predloga (npr. tudi omejitve iz drugega odstavka 53. člena obstoječega zakona o medijih).

Drugi odstavek določa zahtevo po jasni označitvi sponzorirane vsebine. Uporabnik medija mora vsekakor biti seznanjen, da je določena vsebina sponzorirana. Enako določa drugi odstavek 55. člena obstoječega zakona o medijih (ostale zahteve iz tega člena so določene v drugem poglavju tega predloga). Za podobno zahtevo, tj., ki ima isti smisel oziroma cilj varstva, gre v primeru obvezne prepoznavnosti in ločitve oglaševalskih vsebin od uredniško oblikovanih vsebin.

Tretji odstavek določa prepoved sponzoriranja poročil in informativnih medijskih vsebin, kar določa že obstoječi zakon. Enaka prepoved za elektronske medije zapoveduje tudi Direktiva 2010/13/EU.⁶² Glede ostalih informativnih vsebin predlog zakona napotuje na uporabo zakona, ki ureja volilno in referendumsko kampanjo.

K 51. členu:

Predlog člena v prvem odstavku napotuje na rabo posebnih predpisov, ki so tudi do sedaj urejali področje oglaševanje in sponzoriranje, s strani pravnih ali fizičnih oseb, katerih dejavnost je proizvodnja ali prodaja tobačnih izdelkov. AVMS direktiva prepoveduje, da kot sponzorji medijskih vsebin nastopajo podjetja, katerih dejavnost je izdelava ali prodaja cigaret in drugih tobačnih izdelkov. Omenjeno prepoved za elektronske medije oziroma avdiovizualne medijske storitve izrecno zahteva Direktiva 2010/13/EU⁶³. Ker poskuša predlog čim bolj poenotiti pravila za vse medije, ni v primeru sponzoriranja nobenega razloga, da omenjena prepoved ne bi veljala za vse medije.

V primeru, ko so sponzorji podjetja, ki se ukvarjajo z dejavnostjo proizvodnje ali prometa z zdravili ali izvajanje zdravstvenih storitev predlog zakona po vzoru Direktive 2010/13/EU⁶⁴ prepoveduje promoviranje zdravil, ki se predpisujejo in izdajajo samo na recept, oziroma promoviranje zdravstvenih storitev na napotnico, ampak se lahko v teh primerih promovira le ime ali podoba takega podjetja.

K 52. členu (področje uporabe):

Zadevni člen odpira drugo poglavje predloga zakona, ki ureja elektronske medije. Določbe tega poglavja se tako uporabljajo za televizijske programe oziroma druge linearne avdiovizualne medijske storitve, radijske programe, videe na zahtevo oziroma druge nelinearne avdiovizualne medijske storitve in radie na zahtevo.

Člen določa, katera določila zakona se uporabljajo pri razširjanju posameznih programskih vsebin. Tako v primeru, ko posamezni izdajatelj ponuja določeno programsko vsebino tako na linearen (televizijski program) kot nelinearen način (video na zahtevo), velja, da mora taka programska vsebina izpolnjevati zahteve zakona, kot so predpisane za programske vsebine, ki se razširjajo na linearen način. V primeru jasne ločitve med različnimi vrstami programov ali storitev, pa se uporabljajo določila tega zakona za vsako posamezno storitev glede na njeno naravo.

K 53. členu (uporaba strožjih pravil):

Gre za določbo, ki jo predvideva Direktiva 2010/13/EU⁶⁵ in govori o uporabi strožjih pravil, kot določenimi v tem zakonu. Pristojni organ, tj. agencija, lahko tako naloži izdajatelju televizijskega programa, ki sodi pod jurisdikcijo Republike Slovenije, vendar je njegov program v celoti ali večinoma usmerjen proti ozemlju druge države članice EU, naj spoštuje v tej državi veljavna natančnejša ali strožja pravila splošnega javnega interesa in to na področjih, ki jih zajema Direktiva 2010/13/EU, če je tako utemeljeno zahtevala ta država članica EU. O rezultatih takšnega ukrepa je potrebno v dveh mesecih obvestiti državo članico EU, agencija pa lahko tudi zaprosi odbor za stike, ustanovljen v skladu z 29. členom Direktive 2010/13/EU, naj preuči primer.

K 54. členu (sodelovanje med regulatornimi organi držav članic):

Člen vpeljuje zahtevo Direktive 2010/13/EU, skladno s katero mora agencija oziroma drug organ v drugi državi članici EU ali Komisiji EU na njuno zahtevo predložiti informacije, potrebne za izvedbo postopkov po 10. in 53. členu tega zakona.

K 55. členu (pravica do kratkega poročanja v radijskih programih):

Predlog zakona definira kratko poročanje kot predvajanje poročila, ki traja največ minuto in pol, in je predvajano v sklopu informativnega programa.

Vsak izdajatelj radijskega programa ima pod enakimi pogoji pravico do kratkega poročanja o vseh pomembnih prireditvah in drugih dogodkih, ki so dostopni javnosti, razen o verskem obredu, s tem, da se mora pravica izvajati tako, da ne moti oziroma ne ovira poteka dogodka, organizator pomembnega dogodka pa lahko v nadomestilo zahteva od izdajatelja le plačilo vstopnine, če je ta predvidena, in nadomestilo za morebitne dejanske stroške, ki nastanejo zaradi izvrševanja te organizatorjeve obveznosti.

Pravica do kratkega poročanja se lahko omeji ali izključi, če bi njeno izvrševanje hudo prizadelo čustva udeležencev dogodka ali ogrozilo javno varnost in red.

Izdajatelj, ki je uveljavil pravico do kratkega poročanja, mora omogočiti izdajatelju, ki dogodka ni mogel posneti, enkratno uporabo svojega posnetka, ter lahko za to zahteva povrnitev premosorazmernega dela dejanskih stroškov in navedbo svojega imena oziroma firme ob objavi.

K 56. členu (pravica do kratkega poročanja v televizijskih programih):

Člen je urejen v skladu z zahtevami Direktive 2010/13/EU. Zaradi zaščite temeljne pravice do prejemanja informacij in zagotavljanja celostnega in ustreznega varstva interesov gledalcev, morajo izdajatelji, ki imajo ekskluzivne pravice za televizijsko razširjanje dogodka, ki je v javnem interesu, dovoliti drugim izdajateljem televizijskega programa, da uporabijo kratke izseke za namene priprave splošnega informativnega programa, in sicer na podlagi pravičnih, razumnih in nediskriminatornih pogojev ob upoštevanju ekskluzivnih pravic. Takšne pogoje je treba pravočasno sporočiti pred dogodkom, da imajo drugi dovolj časa za uveljavljanje takšne pravice.

Takšne kratke izseke, ki ne smejo presežati 90 sekund, lahko v programskih vsebinah po celotni EU uporabljajo vsi televizijski programi. Pravica čezmejnega dostopa do kratkih izsekov pa se uporablja le, če je to potrebno. Zato mora izdajatelj televizijskega programa najprej zaprositi za dostop drugega izdajatelja televizijskega programa, ki ima sedež v isti državi članici in je imetnik ekskluzivnih pravic za prenašanje dogodka velikega javnega interesa.

Izdajatelji televizijskih programov lahko pri uveljavljanju pravice do kratkega poročanja svobodno izberejo izseke, pri čemer morajo označiti njihov vir. Izdajatelj, ki je pridobil ekskluzivne pravice, za dostop do izseka načeloma ne sme zahtevati plačila, morebitno nadomestilo za dostop do izseka pa lahko obsega le višino dejanskih stroškov, nastalih neposredno zaradi zagotovitve dostopa.

K 57. členu (pravica javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov):

Vsebina člena je identična vsebini obstoječega 75. členu zakona o medijih in v izpolnjuje zahteve Direktive 2010/13/EU. Zaradi nedvoumne razlage vsebine te pravice smo skladno z zahtevo Direktive 2007/65/ES dodali, da ima javnost pravico spremljati dogodek velikega družbenega pomena na neplačljivem televizijskem programu, ki pomeni televizijski program, ki se razširjanje po javnem ali komercialnem kanalu, ki je javnosti dostopen brez dodatnega plačila k že obstoječim načinom financiranja televizijskih organizacij, kot so televizijska naročnina oziroma RTV prispevek ali osnovna priključnina na kabelsko omrežje.

Kot navaja Direktiva 2010/13/EU v predgovoru, je bistvenega pomena je, da lahko države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi bi zaščitile pravico do obveščenosti in širši javnosti zagotovile dostop do televizijskega spremljanja nacionalnih in nenacionalnih dogodkov velikega družbenega pomena, kot so denimo olimpijske igre, svetovno nogometno prvenstvo in evropsko nogometno prvenstvo. Takšni dogodki morajo ustrezati določenim merilom, to pomeni, da morajo biti izjemni dogodki, ki so predmet zanimanja širše javnosti v EU ali v neki državi članici ali v pomembnem sestavnem delu neke države članice in jih vnaprej organizira prireditelj, ki je pravno upravičen prodajati pravice, ki iz takšne prireditve izhajajo. Države članice si v ta namen ohranjajo pravico do sprejemanja ukrepov, skladnih s pravom EU, ki so namenjeni reguliranju izvrševanja ekskluzivnih pravic televizijskega razširjanja takšnih dogodkov s strani izdajateljev televizijskih programov pod njihovo sodno pristojnostjo.

Vlada sprejme akt, v katerem določi način in merila za oblikovanje seznama najpomembnejših dogodkov. Svet za medije, na podlagi javnih posvetovanj in široke javne razprave, oblikuje seznam in ga predlaga vladi v sprejem.

K 58. in 59. členu (zaščita otrok in mladoletnikov v radijskih in televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo):

Predlagana zakonska ureditev sledi Direktivi 2010/13/EU in popravlja pomanjkljivost ureditve iz obstoječega Zakona o medijih, ki v ospredje postavlja samoregulacijo, ki se v

praksi ni nikoli implementirala v celoti, ampak je ostala na ravni internega določanja pravil, s katerimi je vsak izdajatelj zase, nepovezano in brez možnosti zunanje verifikacije in preverjanja določil merila za predvajanje otrokom in mladoletnikom potencialno škodljivih vsebin.

Predlog ponuja vsebinska izhodišča za celovito regulacijo programskih vsebin, ki so potencialno škodljive fizičnemu, psihičnemu in moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov ter omogoča vzpostavitev enotnega sistema njihove klasifikacije in nadzora. V skladu z Direktivo 2010/13/EU določa tudi regulacijo avdiovizualnih medijskih in radijskih storitev na zahtevo (nelinearne storitve). Za razliko od linearnih storitev so nelinearne storitve regulirane v manjšem obsegu, kar izhaja že iz same narave storitev, ki je bolj namenska in že sama po sebi uporabniku omogoča večjo možnost kontrole nad dostopom oziroma izbiro programskih vsebin.

Tehnološki razvoj na področju nelinearnih storitev omogoča aktivnejšo participacijo staršev pri nadzoru nad dostopom do vsebin. Starši lahko v sodelovanju s ponudnikom nelinearnih vsebin, oblikujejo učinkovite mehanizme starševskega nadzora. Ti ukrepi lahko obsegajo predhodno verifikacijo starosti, gesla za dostop do storitev ter tudi druge ukrepe, kot so razčlenjeni računi iz katerih je razvidno naročilo in plačilo posameznih storitev ter datum in čas nakupa ter ogledali poslušanja.

Z gledišča potencialne škodljivosti programskih sta predmet regulacije predvsem nasilje in pornografija, zato zakon ponuja podlage za opredelitev teh pojmov z upoštevanjem družbenega in kulturnega konteksta in za presojo njihovega možnega vpliva na telesni, duševni in moralni razvoj otrok in mladoletnikov. S tem omogoča določitev ravni zaščite za različne tipe potencialno škodljivih vsebin, smernic za njihovo predvajanje ter predloga za njihovo označevanje.

Podrobnejše opredelitve bo vseboval podzakonski akt, ki mora zajemati merila za opredelitev programskih vsebin, katerih predvajanje je absolutno prepovedano, saj bi lahko resno škodovala telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov. Akt bo moral opredeliti tudi natančna merila za predvajanje programskih vsebin, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok ali mladoletnikov ter katerih predvajanje je v televizijskih programih dopustno le pod pogojem, da je dostop do teh vsebin omejen s tehnično zaščito, ki je ni mogoče odstraniti s strani uporabnika. Poleg navedenega pa še merila za opredelitev vsebin, katerih umeščanje v program je dopustno ob primerno izbranem času predvajanja ter zasnovo klasifikacije programskih vsebin, ki niso primerne za otroke in mladoletnike različnih starostnih skupin (12, 15 in 18 let) in morajo biti zato primerno časovne umeščene v program.

Predlog zakona za vsako zgoraj navedeno starostno skupino otrok in mladoletnikov že vključuje opredelitev časovnega praga, pred katerim predvajanje programskih vsebin, ki so za razvoj posamezne starostne skupine otrok in mladoletnikov potencialno škodljive, ni dopustno.

K 60. členu (delež lastne produkcije):

Lastna produkcija je opredeljena v Pravilniku o merilih za opredelitev vsebin lastne produkcije⁶⁶, ki določa podrobnejša merila za opredelitev programskih vsebin lastne produkcije v skladu s programskimi zahtevami, ki jih za izdajatelje radijskih in televizijskih programov določa zakon o medijih. Obvezni delež lastne produkcije v radijskih in televizijskih programih je v obstoječem zakonu⁶⁷ določen v višini 30 odstotkov dnevnega oddajnega časa radijskega programa, medtem ko mora obseg lastne produkcije televizijskega programa obsegati 20 odstotkov dnevnega programa. Višje kvote lastne produkcije pa so določene za programe posebnega pomena.

Smiselnost obstoja določbe je bila večkrat izpostavljena na ekspertni skupini, saj ni povsem jasno, kaj je namen te določbe, oziroma kaj se s to določbo varuje. Večina članov ekspertne skupine je bila mnenja, da je določba nepotrebna, da pomeni prevelik poseg v uredniško avtonomijo ter nesorazmeren poseg v svobodo gospodarske pobude, da izdajatelji ne morejo izpolnjevati tako visokih kvot lastne produkcije in da kvantitativne zahteve po lastni produkciji znižujejo kvaliteto programskih vsebin. Med zagovorniki kvot obvezne lastne produkcije je bilo najpogosteje slišati argumente, da lastna produkcija programskih vsebin predstavlja »dodano vrednost«, zato je potrebno delež zvišati, ter da je zahteve po lastni produkciji potrebno zviševati predvsem tam, kjer gre za uporabo omejenih dobrin, kot so številčni prostor ali frekvenca.

Ministrstvo je pri oblikovanju predloga zakona upoštevalo tako argumente ene kot druge strani, in obveznost izpolnjevanja kvote lastne produkcije za radijske in televizijske programe poenotilo na 20 odstotkov mesečnega oddajnega časa.

Programske kvote ne veljajo za tematske televizijske programe in radijske programe, ki se razširjajo prek distribucijskih platform, ki niso omejena dobrina, v prvi vrsti so to internetne povezave in kabelska distribucija. Radijski programi so tradicionalno vezani na radiofrekvenčni spekter (uporabniki v avtomobilih), vendar pa se je v zadnjem času povečalo število uporabnikov, ki do radijskih programov dostopajo prek interneta. Pričakovati je, da bo internet počasi postal glavna distribucijska platforma, saj je glavni fokus Evropske digitalne agende 2020 usmerjen v razvoj zelo hitrih brezžičnih internetnih povezav⁶⁸, s tem pa tudi drugačen pristop na področju regulacije programskih vsebin medijev.

K 61. členu (delež slovenske glasbe v radijskih in televizijskih programih):

Člen, ki določa obvezni delež slovenske glasbe v radijskih in televizijskih programih je bil predmet intenzivnega javnega diskurza.

Zagovorniki povečanja glasbenih kvot so v ospredje postavljali pomen slovenske glasbe oziroma glasbene produkcije slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev za ohranjanje kulturne in jezikovne identitete.

Argumenti nasprotnikov glasbenih kvot so obsegali navedbe, da kvalitetne slovenske glasbene produkcije ni dovolj, zato izdajatelji težko izpolnijo glasbene kvote, oziroma se posledično glasba določenih avtorjev ponavlja, ter, da je predpisovanje glasbenih kvot prevelik poseg v uredniško avtonomijo ter nesorazmeren poseg v svobodo gospodarske pobude.

Namen glasbenih kvot je primarno zaščita in promocija slovenske kulturne identitete in jezika, za katero so obvezane tako komercialne radijske in televizijske postaje kot tudi javna Radiotelevizija Slovenija. Pri pripravi osnutka zakona je Ministrstvo za kulturo upoštevalo tako mnenje glasbenikov, njihovih interesnih in sindikalnih združenj ter strokovne javnosti. Na podlagi soočenja vseh argumentov je ministrstvo oblikovalo predlog nove ureditve kvot slovenske glasbe v radijskih in televizijskih programih. Namen sprememb je primarno v zagotovitvi, da se slovenska glasba, kot atribut slovenske kulturne identitete, predvaja v dnevnem terminu.

V predlogu zakona je tako določeno:

»Najmanj 20 odstotkov vse dnevno predvajane glasbe vsakega radijskega in televizijskega programa mora biti slovenska glasba oziroma glasbena produkcija slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev, pri čemer mora biti večinski del zakonsko predpisanega deleža slovenske

glasbe predvajan v času med 6. in 20. uro, če ta zakon ne določa drugače.«

Obvezni delež slovenske glasbe v programih RTV Slovenija znaša 40 odstotkov, ki pa mora kot institucija posebnega kulturnega pomena na področju medijev, tako ali tako že v osnovi izpolnjevati svoje poslanstvo javne službe. Slovenska glasba v njenih programih tako dosega skoraj 50 odstotkov, kar je razvidno iz letnih poročil⁶⁹.

Izjeme od kvote so določene za radijske in televizijske programe, ki so namenjeni madžarski in italijanski narodni skupnosti, za tretji radijski program Radiotelevizije Slovenija, za radijski program Radiotelevizije Slovenija, ki je namenjen tuji javnosti, tematske televizijske programe ter za radijske programe, ki se razširjajo izključno prek takih distribucijskih platform, ki v Republiki Sloveniji ne štejejo za naravno omejene dobrine (npr. prek interneta, prek kablov ipd.)

K 62. členu: (delež slovenskih avdiovizualnih del):

Slovenska avdiovizualna dela morajo v vsakem televizijskem programu obsegati najmanj pet odstotkov letnega oddajnega časa, v katerega pa se ne všteva čas, ki je namenjen poročilom, športnim dogodkom, igram, oglaševanju, televizijski prodaji in video stranem. Navedena z zakonom predpisana minimalna kvota slovenskih avdiovizualnih je namenjena zagotavljanju pluralnosti medijskih vsebin ter varovanju in ohranitvi slovenske kulturne, jezikovne in nacionalne identitete. Izjema je določena za tematske televizijske programe, ki morajo razširjati izključno programske vsebine iste vrste. S podzakonskim aktom se podrobneje določijo natančnejša merila in pogoje za opredelitev slovenskih avdiovizualnih del.

K 63. členu: (delež evropskih avdiovizualnih del):

Direktiva 2010/13/EU nalaga državam članicam obveznost izpolnjevanja kvot evropske avdiovizualne produkcije v televizijskih programih. Direktiva 2010/13/EU tako določa, da morajo izdajatelji televizijskih programov z ustreznimi sredstvi zagotoviti, da v primerih, ko je to izvedljivo, večinski delež svojega oddajnega časa rezervirajo za evropska dela. S tem ukrepom se želi predvsem zaščititi evropski avdiovizualni sektor ter omogočiti razvoj trga za produkcijo in distribucijo avdiovizualnih del.

V primeru avdiovizualne medijske storitve na zahtevo so določbe Direktive 2010/13/EU nekoliko milejše, saj je državam članicam prepuščena izbira ukrepov za zagotavljanje promocije evropskih del. Direktiva 2010/13/EU določa, da lahko države članice poleg kvote evropskih avdiovizualnih del v katalogu storitev na zahtevo, upoštevajo finančni prispevek, ki ga izdajatelji namenijo produkciji in pridobitvi pravic do evropskih del, delež in način prezentacije evropskih del v katalogu avdiovizualnih medijskih storitev ter dejansko gledanost evropskih del.

Predlog zakona jasno določa kaj in v kakšnem obsegu se lahko všteva v kvoto evropske avdiovizualne produkcije. Navedeni člen omogoča jasno usmeritev pri izpolnjevanju kvot, in sicer tako izdajateljem kot tudi organu, ki izvaja nadzor. Slovenska avdiovizualna dela se vštevajo v kvoto evropske produkcije, kar izdajateljem omogoča lažje izpolnjevanje kvot.

Izjeme so določene za televizijske programe, ki so namenjeni lokalnemu občinstvu in ne pokrivajo več kot 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije ter za programe, ki so v javnem interesu, saj morajo le-ti na področju programskih kvot izpolnjevati strožje programske zahteve, ter programe, ki so namenjeni izključno oglaševanju in televizijski prodaji ali samooglaševanju.

K 64. členu: (delež evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov):

Obvezni delež avdiovizualnih del neodvisnih producentov je namenjen spodbujanju neodvisne produkcije ter zagotavljanju raznolikosti trga avdiovizualnih vsebin. Člen posebno pozornost namenja večji cirkulaciji novejših del oziroma del, ki so nastala v zadnjih petih letih. Izjeme so določene enako kot za evropska avdiovizualna dela.

K 65. členu: (posebne programske zahteve do Radiotelevizije Slovenija):

Zaradi posebne vloge, ki jo ima kot izvajalec javne službe, mora RTV Slovenija poleg kvote evropskih del, izpolnjevati tudi strožje programske kriterije na področju slovenskih avdiovizualnih del. Tako morajo slovenska avdiovizualna dela na 1. in 2. televizijskem programu RTV Slovenija obsegati najmanj 25 odstotkov letnega oddajnega časa, kar eno četrtno te kvote morajo obsegati dela, ki so jih ustvarili slovenski neodvisni producenti. Določena je tudi višja kvota za dela evropskih neodvisnih producentov, saj znaša 15 odstotkov, pri tem pa se v kvoto evropske neodvisne produkcije všteva tudi dela slovenskih neodvisnih producentov. Določen je tudi odstotek lastne produkcije, s katerim se želi zagotoviti produkcija izvirnih avdiovizualnih programskih vsebin.

Izjema je določena za posebni televizijski program, namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora. Določbi o kvoti slovenskih avdiovizualnih del in o delih evropskih neodvisnih producentov pa ne veljata za televizijske programe, ki so namenjeni italijanski in madžarski narodni skupnosti.

K 66. členu (tematski televizijski programi):

Zaradi velike konkurence med televizijskimi programi konkurence je značilen pojav tematskih programov, ki so vsebinsko ožje usmerjeni televizijskimi programi ter so namenjeni točno določeni ciljni skupini uporabnikov. Opredelitev tematskega programa izhaja iz žanrske narave vsebin, ki v tem programu predstavljajo večinski delež. Glede na to, da televizijski tematski programi niso zavezani k izpolnjevanju programskih kvot, je definicija oblikovana tako, da postavlja jasno distinkcijo med tematskimi in ostalimi programi. Opredelitev tematskega programa, programske omejitve, ki izhajajo iz tega naslova ter segment občinstva, kateremu je program namenjen se določijo v dovoljenju za opravljanje televizijske dejavnosti.

K 67. členu (letna poročila o doseženih deležih):

Obveznost poročanja o doseženih deležih izhaja iz Direktive 2010/13/EU. Izdajatelji televizijskega morajo vsako leto do konca februarja pristojnemu ministrstvu in agenciji posredovati razčlenjene podatke o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času za preteklo leto. Podatki morajo biti strukturirani tako, da je mogoče izluščiti podatke o obsegu letnega oddajnega časa, podatki o deležu lastne produkcije, slovenskih avdiovizualnih del ter avdiovizualnih del neodvisnih producentov in podatki o deležu novih avdiovizualnih del. Ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo je dolžan sporočiti podatke o deležu evropskih avdiovizualnih v katalogu programskih vsebin v preteklem letu, oziroma podatke o deležu finančnih sredstev, ki jih je namenil za produkcijo ali pridobitve pravic za distribucijo evropskih avdiovizualnih del ter tudi druge ukrepe, s katerimi je zagotavljal promocijo in večjo gledanost evropskih del. Izdajatelji, ki ne dosegajo predpisanih kvot avdiovizualnih del, morajo v poročilu navesti predvsem objektivne razloge, zaradi katerih niso mogli izpolnjevati svojih obveznosti ter navesti ukrepe, ki jih nameravajo sprejeti za doseganje predpisanih programskih kvot.

Izjeme so določene za izdajatelje televizijskih programov, katerih programi so namenjeni lokalnemu občinstvu in niso vključeni v programsko mrežo, ki dosega več kot 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, ter za izdajatelje televizijskih programov, ki so skladno s

tem zakonom pridobili koncesijo za opravljanje dejavnosti. Obveznost poročanja ne velja tudi za televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter za televizijske programe, namenjene izključno samooglaševanju.

Navedena poročila so osnova za nadzor nad izvajanjem programskih zahtev ter hkrati osnova za poročilo, ki ga morajo države članice vsaka tri leta posredovati Evropski komisiji o izpolnjevanju programskih kvot, ki so določene v Direktivi 2010/13/EU. Poročevalno obdobje se je z Direktivo 2010/13/EU spremenilo iz dveh na tri leta. Komisija mora Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predložiti prvo poročilo o uporabi te direktive najpozneje do 19. 12. 2011 in nato vsaka tri leta.

K 68. členu: (sponzoriranje v elektronskih medijih):

Direktiva 2010/13/EU opredeljuje sponzoriranje, kot vsak prispevek, javnih ali zasebnih podjetij ali fizičnih oseb, ki se ne ukvarjajo z opravljanjem avdiovizualnih medijskih storitev ali produkcijo avdiovizualnih del, za financiranje avdiovizualnih medijskih storitev ali programov, da bi uveljavile svoje ime, blagovno znamko, podobo, dejavnosti ali izdelke. S sponzoriranjem se ne sme neposredno spodbujati nakupa ali najema blaga ali storitev, zlasti ne s posebnim navajanjem tega blaga ali storitev z namenom promocije. Posebej pomembno pa je, da se s sponzoriranjem se ne sme vplivati na programske vsebine oziroma se ne sme posegati v uredniško odgovornost in neodvisnost izdajatelja. V sponzoriranih programih ni dovoljeno promocijsko umeščanje izdelkov.

K 69. členu:

Gledalci ali poslušalci morajo biti jasno obveščeni o tem, da je programska vsebina sponzorirana. Sponzorirani programske vsebine morajo biti kot take jasno označene z imenom, logotipom ali katerim koli drugim simbolom sponzorja. Sponzorjevo ime, logotip oziroma katerikoli drugi njegov simbol, izdelek ali storitev mora biti na ustrezen način predvajan na začetku, po morebitnih prekinitvah in na koncu sponzorirane vsebine.

K 70. členu (promocijsko umeščanje izdelkov v avdiovizualnih medijskih storitvah):

Promocijsko umeščanje izdelkov, blaga ali storitev je v Evropi relativno nova oblika oglaševanja, ki pa pomeni stvarnost v kinematografskih delih in avdiovizualnih delih za televizijo. Promocijsko umeščanje izdelkov ureja Direktiva 2010/13/EU, ki ta pojem opredeljuje kot »karkršno koli obliko avdiovizualnega komercialnega sporočila, ki vključuje izdelek, storitev ali njuno blagovno znamko ali sklicevanje nanje, tako da se jih pokaže v programu, v zameno za plačilo ali podobno nadomestilo«.

Bistvena razlika med klasičnim oglaševanjem, ki mora biti ločeno od ostalih programskih vsebin in promocijskim umeščanjem izdelkov je v tem, da se programske vsebine ne prekinja, saj je oglaševanje že vključeno in predstavlja integralni del vsebine. Za razlikovanje med sponzorstvom in promocijskim umeščanjem izdelkov je odločilno merilo to, da je pri promocijskem umeščanju izdelkov sklicevanje na izdelek vključeno v vsebino programa; iz tega razloga opredelitev vsebuje dikcijo „v programu“. Nasprotno pa je navajanje sponzorjev med programom dovoljeno, če to ne predstavlja sestavnega dela osrednje vsebine.

Promocijsko umeščanje izdelkov je načeloma prepovedano. Izjeme so določene na podlagi pozitivnega seznama, in sicer v kinematografskih delih, filmih, igrano-dokumentarnih filmih, v nanizankah in nadaljevankah, narejenih za avdiovizualne medijske storitve, ter v športnih in zabavnih programskih vsebinah. V primerih, ko ni plačila, temveč se določeno blago ali storitve, kot so produkcijski rekviziti in nagrade, brezplačno priskrbijo zato, da bodo vključene v programsko vsebino.

Za promocijsko umeščanje izdelkov ne šteje tudi umeščanje blaga ali storitev, ki so v razmerju do produkcijskih stroškov programske vsebine zanemarljive vrednosti. Kaj predstavlja zanemarljivo vrednost pa bo določal splošni akt, ki ga bo sprejela agencija.

Promocijsko umeščanje izdelkov ni dovoljeno v programskih vsebinah, ki so namenjene otrokom in v programskih vsebinah, predvajanih prek programov Radiotelevizije Slovenija, če gre za programske vsebine, nastale v njeni lastni produkciji. Prepoved umeščanja velja tudi za izdelke in storitve, za katere velja prepoved oglaševanja po tem ali drugih zakonih. To se predvsem nanaša na cigarete in druge tobačne izdelke ter zdravila ali zdravstvene storitve, ki jih je mogoče pridobiti izključno na recept ali napotnico.

S promocijskim umeščanjem izdelkov se ne sme vplivati na odgovornost in uredniško neodvisnost. Programska vsebina, ki vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov mora biti ustrezno označena, in sicer na začetku in koncu programa ter ob nadaljevanju predvajanja programa po oglaševalskem premoru.

Določbe tega člena ne veljajo za programske vsebine, ki jih ni niti ustvaril niti naročil izdajatelj sam ali z njim povezano podjetje ter za vsebine nastale pred 19. decembrom 2009.

K 71. členu (omejitve oglaševanja):

Oglaševalske vsebine morajo biti jasno prepoznavne ter ločene od uredniško oblikovanih programskih vsebin. Člen povzema določbe Direktiva 2010/13/EU, ki določa naslednje:

»televizijsko oglaševanje in televizijska prodaja sta jasno razpoznavna in ju je mogoče razločiti od uredniške vsebine. Brez poseganja v uporabo novih oglaševalskih tehnik sta televizijsko oglaševanje in televizijska prodaja z optičnimi in/ali akustičnimi in/ali prostorskimi sredstvi jasno ločena od drugih delov programske sheme«.

V praksi to pomeni, da obstajata dve načeli, in sicer načelo prepoznavnosti (identifikacije) in načelo ločevanja oglaševalskih vsebin oziroma avdiovizualnega tržnega komuniciranja. Načelo prepoznavnosti velja tako za linearne kot nelinearne storitve, medtem ko načelo ločevanja velja samo za linearne storitve. Ločevanje vsebin se lahko izvaja tako, da poteka v časovno ločenih oglaševalskih blokih, ali pa tudi prostorsko, tako da poteka na ločenem delu ekrana. Načelo ločevanja oglaševalskih vsebin oziroma avdiovizualnega tržnega komuniciranja se lahko najbolje ilustrira s primerjavo klasičnega oglaševanja ter umeščanja izdelkov. Avdiovizualno komercialno sporočanje, ki je vgrajeno v programsko vsebino (umeščanje izdelkov) je dovoljeno pod pogojem, da se kot tako tudi označi. S tem ukrepom se torej ščiti uporabnika/gledalca, saj je pomembno, da je le-ta seznanjen, da gre za oglaševalske vsebine oziroma tržno komuniciranje in ne za uredniško oblikovane vsebine.

Neodplačno oglaševanje mora biti posebej označeno.

Z oglaševanjem se ne sme posegati v uredniško neodvisnost medija. Upoštevati je treba tudi vsebinsko celovitost programskih vsebin. Oglaševalske vsebine se tako umeščajo na način, da se upoštevajo premori in druge elementi poteka programske vsebine. Posebej pomembno je določba, ki se nanaša na predvajanje oglaševalskih med predvajanjem avdiovizualnih del, kot so filmi ter televizijski filmi in kulturno-umetniška avdiovizualna dela, saj se jih z oglaševanjem lahko prekine le enkrat v rednem časovnem intervalu, ki traja najmanj 30 minut. To pravilo se v praksi pogosto krši, saj obstajajo različne interpretacije, in sicer »bruto« princip in »neto« princip razlage. Pri bruto principu se oglaševanje upošteva v 30 minutno »prekinitveno« kvoto, medtem ko se pri neto principu šteje, da je oglaševanje izvzeto iz te kvote. Omejitev ne velja za serijske filme, nadaljevanke, nanizanke in

razvedrilne oddaje.

Radijske in televizijske informativne in dokumentarne oddaje, oddaje z versko vsebino in otroške oddaje, ki so krajše od 30 minut, se ne smejo prekinjati s televizijskim oziroma radijskim oglaševanjem ter televizijsko oziroma radijsko prodajo. V primeru, da so tovrstne oddaje daljše od 30 minut, pa za njih veljajo splošne določbe o časovnih intervalih, ki se nanašajo na prekinitve.

K 72. členu (oglaševanje hrane in pijače):

Direktiva 2010/13/EU države članice poziva, da spodbujajo ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev, da oblikujejo pravila ravnanja v zvezi z neprimernimi avdiovizualnimi komercialnimi sporočili, ki spremljajo otroške programe ali so njihov del, o hrani in pijači, ki vsebujeta hranila in snovi s hranilnim ali fiziološkim učinkom, kot so zlasti maščobe, transmaščobne kisline, sol/natrij in sladkorje, katerih prekomerno uživanje v celotni prehrani ni priporočljivo.

Raziskave na tem področju dokazujejo, da se med otroci poveča nakup in uživanje oglaševane vrste živil. Pri živilih, ki vsebujejo hranila in snovi s hranilnim ali fiziološkim učinkom, kot so zlasti maščobe, transmaščobne kisline, sol ali natrij in sladkorji je to lahko zelo problematično, saj smo v Sloveniji, tako kot v globalnem svetu, priča epidemiji debelosti, ki bo imela v prihodnosti velike zdravstvene, kot tudi ekonomske posledice.

Skladno z Direktivo 2010/13/EU tako predlog zakona nalaga ponudnikom, da sprejmejo in javno objavijo takšna pravila ravnanja. Na tem področju se predvideva tesno medresorsko sodelovanje z Ministrstvom za zdravje ter drugimi resorji, katerega cilj je oblikovanje smernic na področju zdrave prehrane, v skladu s katerimi morajo biti zadevna pravila ravnanja, ki jih sprejmejo ponudniki.

Ponudniki morajo kopijo pravil ravnanja poslati pristojnemu ministrstvu in Svetu za medije v 15 dneh od njihovega sprejetja in jih v enakem roku obvestiti o vsaki njihovi spremembi. Nadzor nad izvajanjem te določbe bo torej izvajal tudi Svet za medije, kot telo, katerega temeljna pristojnost je ravno spremljanje spoštovanja etičnih in profesionalnih standardov v medijih.

K 73. členu (posebne omejitve oglaševanja za programe Radiotelevizije Slovenija):

Za razliko od komercialnih radijskih in televizijskih programov se v programih RTV Slovenija z oglaševanjem ne smejo prekinjati radijske igre in druge oblike režiranih radijskih oddaj, radiofonski eseji, celovečerni filmi ter televizijski filmi (razen serijskih filmov, nanizank in razvedrilnih oddaj), dnevnoinformativnih oddaj in oddaj, ki imajo kulturni, umetniški, znanstveni ali izobraževalni značaj. Navedena omejitev izvira iz posebne vloge in statusa, ki ga v družbi ima javna radiotelevizija. Država mora zagotoviti sistemski vir financiranja (RTV prispevek), uredniško in institucionalno avtonomijo ter tudi druge ugodnosti (podelitev frekvenc brez razpisa) za izvajanje javne službe na področju medijev. Tretji radijski program (Program ARS) ima specifično programsko zasnovu, saj kar tri četrtine programa izpolnjujejo resne glasbene zvrsti, zato je na tretjem radijskem programu dovoljeno sponzoriranje, ostale oglaševalske vsebine pa se ne smejo predvajati.

K 74. členu (posebne omejitve za prodajo in TV prodajna okna):

Definicija televizijske prodaje je opredeljena v uvodnem členu, ki opredeljuje posamezne pojme. Posebej je podana tudi definicija prodajnih oken, in sicer na podlagi Direktiva 2010/13/EU, ki prodajna opredeljuje kot ločene televizijske sklope, ki so označeni z akustičnimi in akustičnimi sredstvi ter trajajo neprekinjeno najmanj 15 minut. Razločevanje

je predvsem nujno zaradi izvajanja nadzora nad izpolnjevanjem programskih zahtev in omejitev. Televizijska prodaja mora upoštevati splošne omejitve, ki se nanašajo na zaščito otrok in mladoletnikov ter človekovega dostojanstva ter prepoved prodaje zdravil in zdravstvenih storitev, ki imajo dovoljenje za promet v skladu s predpisi, ki urejajo zdravila.

K 75. členu (televizijski programi, namenjeni izključno oglaševanju in televizijski prodaji ali samooglaševanju):

Za specializirane televizijske programe oziroma programe, ki so namenjeni izključno oglaševanju in televizijski prodaji, ter programe namenjene izključno samooglaševanju so postavljene omejitve, ki so obratne od tistih, ki veljajo za običajne programe. V primeru običajnih programov velja omejitev oglaševanja, medtem ko pri »specializiranih programih« velja omejitev oziroma prepoved predvajanja drugih programskih vsebin kot so poročila in druge informativne vsebine, športni dogodki, filmi, nadaljevanke in nanizanke, dokumentarni filmi ali druge podobne programske vsebine.

K 76. členu (Omejitve obsega oglaševanja):

Člen povzema zahteve Direktiva 2010/13/EU, ki se sicer nanaša zgolj na televizijo in televiziji podobne medije. Ne glede na to je člen oblikovan tako, da omejitev postavlja tudi za radijske programe. Skupni obseg oddajni čas, ki je namenjen oglaševanju in prodaji na radiu ali televizij ne sme presegati 12 minut na uro. Prodajna okna so ločena in trajajo najmanj 15 minut, zato se jih ne všteva oglaševalsko kvoto, kot tudi ne napovedi, ki jih izdajatelj televizijskega programa predvaja v zvezi s svojimi programi in pomožnimi proizvodi, ki izhajajo neposredno iz njih (tj. proizvodi, ki so posebej namenjeni temu, da poslušalcem oziroma gledalcem omogočijo vse koristi od takšnih programskih vsebin ali interakcijo z njimi), z napovedmi sponzorstva in s promocijskim umeščanjem izdelkov.

Navedene omejitve ne veljajo za programe RTV Slovenija, za katere zakon predvideva strožje omejitve, ter programe namenjene izključno oglaševanju ali samooglaševanju ter programe namenjene televizijski prodaji.

K 77. členu (posebne omejitve obsega oglaševanja v programih Radiotelevizije Slovenije):

Omejitve obsega oglaševanja za javno radiotelevizijo izhaja iz njene posebne vloge, ki jo ima na področju medijev ter načina njenega financiranja. Za izvajanje javne službe se zagotavlja sistemsko financiranje v okviru z zakonom predpisanega RTV prispevka. Prav zagotovljeno sistemsko financiranje opravičuje posebne programske zahteve in omejitve, ki so naložene javnim radiotelevizijam. Zahteve in omejitve izhajajo iz zakona, ali pravnega akta ustreznega organa ter jim dajejo posebne pravice, hkrati pa tudi določene strožje obveznosti, ki izhajajo iz takega statusa. Obveznosti so na primer omejitve pri oglaševanju ter višje programske, ki sicer ne veljajo za ostale subjekte na trgu. Tako je za televizijske in radijske programe RTV Slovenija določen nižji 10 minutni dovoljeni obseg oglaševanja in prodaje na uro. Kvota radijskega oziroma televizijskega oglaševanja in prodaje v času med 6. in 11. uro (radijski »prime time«) oziroma med 18. in 23. uro (televizijski »prime time«) je znižana na povprečje 7 minut na uro, vendar v tem času v nobenem primeru ne sme preseči 9 minut v vsaki posamezni uri. V tem tudi času niso dovoljena TV prodajna okna.

Omejitve oglaševanja se ne nanaša na napovedi, ki jih javna radiotelevizija predvaja v zvezi s svojimi programi in pomožnimi proizvodi, ki izhajajo neposredno iz njih, z napovedmi sponzorstva in s promocijskim umeščanjem izdelkov ter tiste vsebine, ki skladno s tem zakonom ne štejejo za oglaševalske vsebine.

K 78. členu (posebna omejitev za novinarje in voditelje dnevno informativnih oddaj):

Navedeni člen prepoveduje novinarjem in voditeljem televizijskih in radijskih dnevno informativnih oddaj, da bi nastopali v oglaševanju. Prepoved velja tudi za novinarje in voditelje dnevnoinformativnih oddaj radijskih programov RTV Slovenija. S takšno prepovedjo se želi predvsem preprečiti, da bi osebe, ki uživajo ugled in zaupanje pri gledalcih ali poslušalcih, zlorabile svoj položaj v komercialne namene.

K 79. členu (pristojnosti in naloge):

Svet za medije je zasnovan kot neodvisno strokovno telo tipa »Committe des Sages« (svet modrecev), ki ga imenuje Državni zbor RS z večino glasov navzočih poslancev, kateremu je svet tudi odgovoren za svoje delo. Primarna dolžnost sveta je skrb za razvoj medijske politike, ki upošteva kulturni in gospodarski potencial medijev in je usmerjena v razvoj demokratične družbe, katere temelji so svoboda izražanja in obveščanja, raznolikost mnenj, ter pluralnost medijev in medijskih vsebin. Svet bo tako podajal mnenja in odgovore na tista vprašanja, ki so pomembna za razvoj in delovanje medijev. Mediji imajo v družbi posebno vlogo, zato jih ni mogoče prepustiti zgolj tržni regulaciji, saj v sebi združujejo tako gospodarsko in ekonomsko dobrino ter so nosilci identitet, norm in pomenov, ki imajo ključen pomen za razvoj demokratične družbe, izobraževanje in kulturni razvoj. Svet za medije ni reprezentativni organ, zato se bodo pri izbiri članov uporabljali kriteriji, kot so uveljavljenost na področju medijske politike, izkušnje, strokovnost, članstvo v različnih mednarodnih telesih ter drugi »nepolitični« kriteriji.

Pristojnosti, ki jih imel Svet za radiodifuzijo v zvezi s postopki pri podeljevanju in prenosu dovoljenj za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti ter v postopkih dodelitve radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije, se s tem zakonom prenaša na Agencijo za pošto in elektronske komunikacije.

V primeru izvajanja pristojnosti in nalog, ki zadevajo medije madžarske ali italijanske narodne skupnosti, v obravnavo vključi tudi strokovnjaka iz medijskega področja, ki ga predlaga krovna organizacija madžarske ali italijanske narodne skupnosti. V primeru izvajanja pristojnosti iz področja invalidske problematike, pa tudi strokovnjaka s področja invalidskega varstva, ki ga imenuje nacionalni svet invalidskih organizacij.

K 80. členu (sestava sveta):

Svet za medije ni predstavniško telo, zato njegove člane imenuje in razrešuje Državni zbor na podlagi javnega poziva. O članih odloča z večino glasov navzočih poslancev (relativna večina).

Mandat članov je pet let, možna je enkratna reelekcija. Sestava sveta bo multidisciplinarna, kar pomeni, da bodo v svet imenovani afirmirani strokovnjaki iz različnih področij znanosti in tehnologije. Zagotoviti je potrebno neodvisnost sveta od politike in kapitala, zato člani sveta ne morejo biti funkcionarji, člani vodstev in politični strank ter osebe, ki so kapitalsko, upravljavsko oziroma drugače interesno povezane z mediji in njihovimi lastniki. Natančnejšo organizacijo in način delovanja sveta določi Državni zbor v aktu o ustanovitvi. Svet izvaja naloge na podlagi poslovnika, ki sprejme najkasneje v 6 mesecih po imenovanju vseh članov.

K 81. členu (pogoji za delo):

Tehnično in administrativno podporo ter sredstva za delovanje sveta zagotovi Vlada RS. Člani sveta so upravičeni do povračila stroškov ter do nagrade za delo, v skladu z uredbo, ki ureja sejnine in povračila stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih.

K 82. členu (radijski in televizijski programi Radiotelevizije Slovenija):

Javno službo na področju radijskih in televizijskih programov na nacionalnem nivoju zagotavlja RTV Slovenija, ki skladno z Zakonom o Radioteleviziji Slovenija, skrbi za zadovoljevanje demokratičnih, socialnih in kulturnih potreb državljanek in državljanov Republike Slovenije, Slovenk in Slovencev po svetu, pripadnic in pripadnikov slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji. Ustanoviteljske pravice v zvezi z delovanjem Radiotelevizije Slovenija izvaja Vlada prek pristojnega ministrstva, razen kolikor posebni zakon posamezne ustanoviteljske pravice in obveznosti določa pristojnim organom Radiotelevizije Slovenija ali Državnemu zboru.

K 83. členu (koncesija):

Koncesionirana dejavnost, katere namen je produkcija in razširjanje radijskih nekomercialnih vsebin, programskih vsebin radijskih in televizijskih programov za prebivalce posamezne lokalne oziroma regionalne skupnosti, produkcija in razširjanje radijskih programskih vsebin za študentsko javnost ter televizijskega programa oziroma avdiovizualne medijske storitve za javnost s posebnimi potrebami (gluhi in naglušni) pa lahko izvajajo izdajatelji, ki skladno s tem zakonom ter zakonom, ki ureja področje koncesij, pridobijo koncesijo za izvajanje dejavnosti.

Z uvedbo koncesij na področju produkcije in razširjanja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov se želi predvsem uvesti dolgoročneje ter stabilnejše vire financiranja, ki bi izdajateljem omogočali načrtovanje svoje dejavnosti. Izvajanje enoletnih projektnih razpisov se je pokazalo kot neustrezno za financiranje radijskih in televizijskih »programov posebnega pomena«, saj so izdajatelji morali izpolnjevati stroge programske in organizacijske kriterije (npr. zaposlovanje), brez zagotovila, da bodo na rednem letnem projektnem razpisu uspeli pridobiti sredstva. Programsko financiranje na podlagi večletne pogodbe bo tako izdajateljem omogočilo uspešnejše delovanje v javnem interesu na področju medijev. Državi pa bo omogočilo večji nadzor nad smotrnostjo pri porabi javnih sredstev, predvsem pa merjenje učinkov oziroma učinkovitosti pri doseganju ciljev, ki jih želi uresničevati z javnimi sredstvi.

Za koncesionirane dejavnosti na področju produkcije in razširjanja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov letni ravni nameni vsota, ki ustreza vrednosti do 3 odstotkov zneska prispevka za programe Radiotelevizije Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu oziroma do višine, zagotovljene v letnem proračunu pristojnega ministrstva, ki pa ne more biti višja od 3 odstotkov RTV prispevka.

Člen natančno opredeljuje obseg koncesionirane dejavnosti, in sicer:

Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov, namenjenih prebivalcem lokalnih oziroma regionalnih skupnosti, obsega:

- zagotavljanje prebivalcem posamezne lokalne oziroma regionalne skupnosti informacije vseh vrst s področja politike, kulture, vere, gospodarstva in športa, zlasti takšne, pomembne za njihovo življenje in delo;
- predvajanje programskih vsebin iz življenja in dela prebivalcev lokalnih oziroma regionalnih skupnosti, zlasti predstavnikov ranljivih družbenih skupin;
- predvajanje programskih vsebin iz življenja in dela pripadnikov avtohtonih narodnih skupnosti, ter Romov, če so vidne in slišne na območju, kjer te skupnosti živijo;
- predvajanje dnevnega lokalnega informativnega programa lastne produkcije;
- predvajanje večinskega deleža produkcije slovenskih avdiovizualnih in radiofonskih avtorskih del v oddajnem času radijskega ali televizijskega programa;

- predvajanje lastne produkcije izobraževalnih vsebin ter vsebin za otroke in mladino;
- predvajanje zahtevnejših žanrov novinarskega sporočanja, zlasti takšnih, ki vsebujejo raziskovalne metode.

Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja programskih vsebin nacionalnega nekomercialnega radijskega programa, obsega:

- zagotavljanje vsem prebivalcem ali državljanom Republike Slovenije informacije vseh vrst s področja politike, kulture, vere, gospodarstva, športa in drugih področij, pomembnih za njihovo življenje in delo;
- predvajanje programskih vsebin iz življenja in dela vseh prebivalcev ali državljanov Republike Slovenije, zlasti predstavnikov ranljivih družbenih skupin;
- predvajanje programskih vsebin iz življenja in dela pripadnikov avtohtonih narodnih skupnosti ter Romov;
- predvajanje dnevnega informativnega programa lastne produkcije;
- predvajanje večinskega deleža produkcije slovenskih radiofonskih avtorskih del v oddajnem času radijskega programa;
- predvajanje lastne produkcije izobraževalnih vsebin ter vsebin za otroke in mladino.

Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja nacionalnega nekomercialnega radijskega programa, obsega produkcijo in razširjanje vsebin s področja politike, kulture, vere, gospodarstva, športa in drugih področij, pomembnih za življenje in delo vseh prebivalcev RS ne glede na njihov socialni, ekonomski položaj, vrednotno usmeritev ter narodnostno ali politično pripadnost.

Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja programskih vsebin radijskega programa, namenjenega študentski javnosti, obsega predvajanje lastne produkcije izvirnih programskih vsebin vseh vrst, katerih namen je obveščanje ter zadovoljevanje izobraževalnih, znanstvenih, strokovnih, umetniških, kulturnih in drugih potreb študentske javnosti.

Koncesionirana dejavnost produkcije in razširjanja programskih vsebin avdiovizualne medijske storitve, namenjene gluhih in naglušnim, obsega produkcijo in razširjanje programskih vsebin vseh vrst, katerih namen je obveščanje ter zadovoljevanje izobraževalnih, strokovnih, kulturnih, zabavnih in drugih potreb gluhih in naglušnih, v njim prilagojenih tehnikah, tj. zlasti z rabo slovenskega znakovnega jezika in podnapisov.

K 84. členu (pogoji za opravljanje koncesionirane dejavnosti):

Člen določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izdajatelji, ki želijo pridobiti koncesijo za opravljanje dejavnosti produkcije in razširjanja programskih vsebin radijskih ali televizijskih programov na posameznem področju. Izdajatelji morajo tako poleg programskih zahtev izpolnjevati tudi stroge kadrovske in organizacijske zahteve ter upoštevati visoke standarde novinarske in uredniške avtonomije. Bistveno je, da mora poslovanje izdajatelja temeljiti na nepridobitnosti kar pomeni, da plače zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora ter druga nadomestila (potni stroški, dnevnice itd.) ne presegajo tarif, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode. Večinski delež morebitnega dobička mora izdajatelj nameniti za razvoj dejavnosti za katero je pridobil koncesijo.

Koncesijo lahko pridobi en izdajatelj, ali pa se z namenom izvajanja koncesionirane dejavnosti organizacijsko povežejo izdajatelji radijskih ali televizijskih programov, ki niso del obstoječe nacionalne programske mreže, če vsi povezani izdajatelji oddajajo na območju, za katerega je razpisana koncesija.

K 85. členu (podelitev koncesije):

Koncesija se za štiri leta podeli z odločbo v upravnem postopku na podlagi javnega razpisa, ki temelji na koncesijskem aktu, ki ga sprejeme Vlada na predlog pristojnega ministrstva. S koncesijskim aktom se določi predmet in pogoji opravljanja koncesionirane dejavnosti. O izbiri koncesionarja odloča pristojni minister na predlog strokovne komisije. Strokovna komisija pri izbiri koncesionarja upošteva strokovno usposobljenost, materialno usposobljenost, stroške opravljanja koncesionirane dejavnosti ter predvsem izkušnje in reference ter dosedanje delovanje izdajatelja na področju za katerega se podeljuje koncesija.

Za postopek v zvezi z vlaganjem in odpiranjem vlog oziroma za sam postopek izbire koncesionarja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja javna naročila.

K 86. členu (koncesijska pogodba):

Razmerja med koncedentom in koncesionarjem se uredijo s koncesijsko pogodbo, ki določa najmanj naslednje:

- vrsto in obseg opravljanja koncesionirane dejavnosti, ki jo mora zagotoviti koncesionar;
- območje opravljanja koncesionirane dejavnosti;
- kraj opravljanja koncesionirane dejavnosti;
- delovni čas;
- začetek opravljanja koncesionirane dejavnosti;
- rok trajanja koncesijske pogodbe, ki je vezan na rok koncesije;
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar v času trajanja koncesijskega razmerja;
- obveznost sodelovanja pri zagotavljanju programskih vsebin, ki so v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije;
- terminski plan in način izvajanja morebitnih investicij ter izpolnjevanja drugih obveznosti;
- pogoje najema ali druge pravice morebitne uporabe prostorov in opreme v lasti koncedenta;
- dolžnost poročanja o opravljanju koncesionirane dejavnosti;
- obveznost vzpostavitve vseh oblik notranjega nadzora;
- dolžnosti in pravice koncesionarja v primeru višje sile;
- obveznosti koncesionarja pri zagotavljanju kakovosti programskih vsebin;
- medsebojna razmerja v zvezi z morebitno škodo, povzročeno zaradi z izvajanjem ali opustitvijo opravljanja koncesionirane dejavnosti;
- odgovornost koncesionarja za ravnanja zaposlenih in s tem v zvezi možnost koncedentovega začasnega prevzema opravljanja koncesionirane dejavnosti;
- pogodbene sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja koncesije in kršitve, zaradi katerih imata koncedent in koncesionar v skladu z zakonom pravico odstopiti od pogodbe;
- pravice in obveznosti koncedenta in koncesionarja po preteku koncesijske pogodbe;
- obveznost koncedenta za določitev izvajalca koncesionirane dejavnosti, ki opravlja koncesionirano dejavnost v času, ko je koncesionar začasno ne more zagotoviti ali ko mu je začasno odvzeta.

S sklenitvijo koncesijske pogodbe pridobi koncesionar pravico in prevzame obveznost opravljati dejavnost v okviru dodeljene koncesije in zagotovljenih sredstev

K 87. členu (obveznost koncesionarja za ločeno spremljanje poslovanja):

Koncesionar je dolžan voditi ločeno računovodstvo, in sicer ločeno vodi prihodke in odhodke

ter sredstev in virov sredstev, ki se nanašajo na opravljanje koncesionirane dejavnosti, od opravljanja drugih dejavnosti, v skladu s predpisi, ki urejajo preglednost finančnih odnosov, in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti.

Ločenost računovodskih izkazov ni poseben problem na strani prihodkov, običajno se zaplete na stroškovni strani oziroma na strani odhodkov. Koncesionarji bodo zato morali podati podrobno poročilo o virih in zneskih vseh prihodkov, ki izhajajo iz opravljanja koncesionirane dejavnosti in ločeno za druge njegove dejavnosti, ki ne spadajo na področje koncesionirane dejavnosti. Stroške, ki so lastni dejavnostim, ki ne spadajo v koncesionirano dejavnost (npr. marketinški stroški oglaševanja), je treba vedno jasno določiti in voditi ločeno. Morebitni presežek prihodkov nad odhodki se lahko uporabi zgolj za opravljanje in razvoj koncesionirane dejavnosti.

K 88. členu (javni interes):

Za uresničevanje javnega interesa v medijih se v proračunu RS zagotavljajo sredstva za sofinanciranje izvornih medijskih vsebin, ki so pomembne za uresničevanje pravice do obveščenosti ter tistih vsebin, ki omogočajo zadovoljevanje kulturnih potreb vseh prebivalcev Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, pripadnikov italijanske in madžarske skupnosti v Republiki Sloveniji, pripadnikov romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, invalidov ter pripadnikov ranljivih družbenih skupin.

Sredstva se zagotavljajo tudi za produkcijo vsebin, ki so namenjene za širjenje vednosti o drugih kulturah, ki so zastopane v Sloveniji, in njihovih predstavnikih, za zagotavljanje medijskega pluralizma, za ohranjanje in promoviranje slovenske kulture, kulturne ustvarjalnosti ter svobode umetniškega ustvarjanja in za spodbujanje kulture javnega dialoga.

Posebna skrb se posveča ohranitvi in razvoju tiskanih medijev, ki imajo posebno vlogo na področju zagotavljanja splošnoinformativnih medijskih vsebin in s tem tudi posebno vlogo na področju javnega obveščanja in obveščenosti. Izdajatelji splošnoinformativnih tiskanih dnevnikov se soočajo s tehnološkimi spremembami, ki spreminjajo navade uporabnikov, zato je za njihovo ohranitev ter s tem tudi ohranitev visokih standardov novinarskega dela, ki je prisotno prav v splošnoinformativnem tisku, potrebno nameniti posebno pozornost.

Poleg sredstev za sofinanciranje produkcije in razširjanje medijskih vsebin so v zakonu predvidena posebna sredstva namenjena za utrjevanje novinarske strokovnosti, izobraževanje novinarjev, spodbujanje institutov uredniške in novinarske avtonomije na področju samoregulacije v medijih, za medijsko opismenjevanje ter za raziskovalne projekte na področju medijev.

Posebna skrb bo namenjena tudi ustvarjanju in razširjanju medijskih vsebin, ki so namenjenih slepim in gluhonemim v njih prilagojenih tehnikah ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture. Sofinancira se tudi razvoj tehnične infrastrukture, ki omogoča slabovidnim, gluhim in drugim osebam, ki zaradi invalidnosti ali starosti težje dostopajo do medijskih vsebin. Primeri tehnologij tako vključujejo povečavo podnaslavljanja, zvočni teletekst, zvočne elektronske programske vodiče ter druge oblike avdio deskripcije vsebin oziroma informacij.

Zakon predvideva tudi posebna sredstva za delovanje medijev, katerih obstoj bi bilo ogroženo zaradi razmer na medijskem trgu, izpad njihovega delovanja pa bi lahko imel negativne posledice za javni interes. Sredstva se namenijo tistim medijem, ki imajo strategijo razvoja in izhoda iz krize in se lahko podelijo enkrat v obdobju 5 let.

K 89. členu (proračunska sredstva):

Zakon ohranja doseganje projektno sofinanciranje medijev, ki se izvaja na podlagi rednega letnega projektne javnega razpisa za sofinanciranje medijskih vsebin. Razpis je namenjen tistim izdajateljem, ki niso del javne službe, zato se na razpis ne morejo prijaviti RTV Slovenija, Slovenska tiskovna agencija ter izdajatelji, ki na podlagi koncesije opravljajo dejavnost produkcije in razširjanja radijskih ali televizijskih programov, ki so v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije.

Ministrstvo mora redno opravljati evalvacijo in analizo učinkov, ki jih dosega s proračunskimi sredstvi, ki so namenjena zagotavljanju pluralnosti in raznolikosti medijskih vsebin. Sistematično spremljanje učinkov, ki ga ima državno sofinanciranje medijev, je ključnega pomena, saj je le ta način možno zagotoviti zastavljanje ustreznih ciljev in preverjanje uspešnost pri doseganju le-teh. Z evalvacijo se ugotavlja skladnost realiziranega projekta s prijavljenim projektom. V primeru, da se ugotovi neskladje med projektno dokumentacijo in realiziranim projektom, mora prijavitelj na razpisu pridobljena sredstva vrniti. Prijavitelj lahko za posamezni projekt iz vseh javnih virov pridobi največ 50 odstotkov celotne vrednosti stroškov, potrebnih za izvedbo tega projekta.

K 90. členu (razdeljevanje proračunskih sredstev):

O razdeljevanju proračunskih sredstev za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa v medijih odloča minister na podlagi javnega razpisa. Predlog za sofinanciranje oblikuje strokovna komisija, ki jo kot svoje svetovalno telo imenuje vsakokratni minister. Člani komisije ne smejo biti osebe, ki so kapitalsko ali upravljalsko povezane z mediji ali oglaševalskimi organizacijami ter osebe, ki so člani vodstev političnih strank, poslanci ali državni uslužbenci.

Kriteriji in merila za ocenjevanje projektov se oblikuje na podlagi rednih dvoletnih raziskav stanja medijskega pluralizma ter v sodelovanju s strokovno komisijo. Zaradi transparentnosti smotrnosti podeljevanja javnih sredstev je nujno, da se kriterije in merila objavi v razpisnem besedilu.

K 91. členu (proračunska sredstva):

V okviru proračuna se zagotavljajo finančna sredstva za razvoj slovenske avdiovizualne produkcije, ki je namenjena predvajanju v okviru televizije in televiziji podobnim medijem. Sofinanciranje je namenjeno produkciji kratkih dokumentarnih, igrano-dokumentarnih, igranih, eksperimentalnih in animiranih filmov, srednjemetražnih dokumentarnih, igranih, igrano-dokumentarnih in eksperimentalnih filmov, prve epizode (pilot) serije, s poudarkom na obliki in vsebini, primerni za televizijsko predvajanje in projektov, namenjenih za prikazovanje prek spletnih strani.

Slovenska avdiovizualna dela so dela, ki so izvorno producirana v slovenskem jeziku ali dela, ki so producirana v madžarskem in italijanskem jeziku, če so namenjena madžarski ali italijanski narodni skupnosti, ki živita na območju Republike Slovenije, ter dela slovenskega kulturnega izvora iz drugih področij umetnosti, če so izražena kot individualne stvaritve s področja književnosti znanosti in umetnosti in so izdelana oziroma primerna za predvajanje na televizijskem programu.

K 92. členu (nezdružljivost opravljanja oglaševalske dejavnosti in dejavnosti medijev):

Osnutek predloga zakona odpravlja tako imenovano prepoved diagonalne oziroma navzkrižne koncentracije v medijih, kar je v skladu načelom »tehnološke nevtralnosti«, ki je temeljno načelo na področju modernih medijev. Tehnološka nevtralnost je tudi temeljno

vodilo oziroma načelo, ki ga pri prenovi zakonodaje na področju elektronskih komunikacij, zavzema Evropska unija. Konvergenca medijskih platform narekuje drugačno, tehnološko nevtralno regulacijo na področju. Posledice se tako čutijo na področju podeljevanja dovoljenj ter tudi na področju koncentracije v medijih. Prepoved diagonalne oziroma navzkrižne koncentracija je odveč, zato se izdajateljem radijskih programov, dovoli tudi opravljanje televizijske dejavnosti programov in tudi opravljanje dejavnosti izdajanja splošnoinformativnih tiskanih dnevnikov, zato se jo odpravi. Ohrani se zgolj prepoved, ki se nanaša na povezovanje oglaševalskih organizacij z dejavnostjo izdajanja medijev.

K 93. členu (koncentracija v medijih):

Zakon prepoveduje koncentracijo v medijih, kot jo določa zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence. Za koncentracijo v medijih se šteje koncentracija podjetij, kot jo določa zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, kadar je najmanj eno v koncentraciji udeleženo podjetje izdajatelj.

K 94. členu (priglasitev koncentracije v medijih):

Mediji so gospodarska in kulturna dobrina, zato je na področju preprečevanja koncentracije v medijih potrebno upoštevati specifične dejavnike, med drugim tudi to, da so izdajatelji medijev v večini primerov srednja ali mikro podjetja z nizkimi letnim prometom. Prag za priglasitev koncentracije je tako nižji od tistega, ki ga za druga podjetja določa zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

Urad RS za varstvo konkurence, oziroma organ, pristojen za nadzor nad izvajanjem zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, bo koncentracijo v medijih presojal v postopku in v skladu s pravili, kijih določa zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, če ni v tem zakonu določeno drugače. Kot rečeno, ta zakon drugače določa le pragove za obvezno priglasitev koncentracije v medijev. Posebnost je tudi v sami vlogi za priglasitev, kateri mora stranka poleg sestavin, določenih v zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, priložiti tudi predhodno mnenje Sveta za medije, pri čemer pa pristojni organ (UVK) pri odločanju o koncentraciji v medijih ni v ničemer vezan na ugotovitve oziroma odločitve iz predhodnega mnenja Sveta za medije.

K 95. členu (predhodno mnenje Sveta za medije):

Predhodno mnenje Sveta za medije, ki je torej za pristojni organ (UVK) povsem nezavezujoče, mora, ob upoštevanju veljavnih raziskav medijskega pluralizma in drugih raziskav na področju medijev v Republiki Sloveniji, temeljiti na testu javnega interesa v medijih in presoji primernosti v koncentraciji udeleženega podjetja, ki ni izdajatelj. Smernice za podajo predhodnega mnenja Sveta za medije na podlagi t.i. testa javnega interesa in t.i. presoje primernosti so podane v tem zakonu.

K 96. členu (dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti):

Za izvajanje radijske ali je potrebno pridobiti dovoljenje, ki ga na podlagi vloge izda Agencija za pošto in elektronske komunikacije. Izdajatelj mora biti registriran za opravljanje radijske oziroma televizijske dejavnosti v skladu s Standardno klasifikacijo dejavnosti. Člen taksativno določa sestavine vloge, pri čemer je potrebno izpostaviti, da mora vloga vsebovati tudi kopije pogodb, sklenjenih s kolektivnimi organizacijami za varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo izvajala na njegovem programu ali dokazilo o položitvi ustreznega zneska po veljavnih tarifah. Področje avtorskih pravic je sicer urjeno z zakonom, ki varuje avtorsko in sorodne pravice, vendar pa se je v praksi izkazalo, da je zahteva za predložitev kopij ob vpisu v razvid oziroma po novem, ob vlogi za izdajo dovoljena, izkazala kot učinkovito izvajanje zaščite avtorskih in sorodnih pravic.

Ime programa in opis njegove in identifikacije morata biti v skladu z določbami, ki se nanašajo na zaščito slovenskega jezika ter ne sme biti enako imenu, ki že ima izdano veljavno dovoljenje.

K 97. členu (odločba o dovoljenju):

Člen določa vsebino odločbe o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti. Če gre za tematski televizijski program, je v odločbi potrebno navesti tudi njegovo zvrst. To je posebej pomembno za izvajanje nadzora, saj je pričakovati, da se bodo izdajatelji odločali za registracijo tematskih programov z namenom, da bi se izognili zakonsko predpisanim programskim kvotam.

Dovoljenje se izda za nedoločen čas in se lahko prenese na drugo pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja, le ob pogoju, da se ob tem ne poseže v programske zahteve iz dovoljenja. Postopek za izdajo, spremembo, prenos, začasen preklic ali razveljavitev odločbe o dovoljenju ter podrobnejše določbe o vsebini dovoljenja v skladu s tem zakonom določi agencija.

K 98. členu (priglasitev avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo):

Širjenje regulacije, značilne za klasično televizijo, na storitve, ki ponujajo avdiovizualne vsebine na zahtevo, je ena od glavnih novosti, ki jih je na področje medijske regulacije prinesla Direktiva 2010/13/EU. Zaradi domnevno manjšega vpliva in večje možnosti nadzora nad izbiro vsebin na strani gledalca pa je stopnja regulacije nelinearnih avdiovizualnih medijskih storitev nižja. Zanje veljajo predvsem osnovna pravila s področja zaščite otrok pred neprimernimi vsebinami, nekatere omejitve, ki se nanašajo na oglaševanje, a tudi dolžnost spodbujanja produkcije evropskih avdiovizualnih del.

Za izvajanje dejavnosti avdiovizualne medijske storitve na zahtevo ni potrebno pridobiti dovoljenje agencije, temveč je pred začetkom, spremembo ali prenehanjem zagotavljanja storitve, o tem pisno obvestiti agencijo. Agencija na podlagi obvestila vpiše ponudnika avdiovizualne medijske storitve v evidenco ter ponudniku pošlje potrdilo o vpisu.

Navedena ureditev je v skladu s uvodno določbo Direktive 2010/13/EU, v kateri je poudarjeno, da nobeno določilo te direktive ne zahteva uvajanja novih sistemov licenciranja.

K 99. členu (uradne evidence):

Člen uvaja zakonsko podlago za zbiranje in vodenje podatkov o imetnikih dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti ter ponudnikih avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo ter določa obseg podatkov in namen za katerega se zbirajo. Evidenca omogoča pregled nad delujočimi izdajatelji oziroma ponudniki, ki so dolžni spoštovati programske zahteve in omejitve iz Zakona o medijih, in je pomembna tudi za pravilno opredelitev zavezancev k plačilu na podlagi dovoljenja ali priglasitve. Agencija je dolžna ravnati s podatki, ki štejejo kot davčna tajnost, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

K 100. členu (plačilo na podlagi dovoljenja ali priglasitve):

Financiranje stroškov, ki jih ima Agencija za pošto in elektronske komunikacije iz naslova izvajanja regulacije vsebin, v veljavni zakonodaji ni ustrezno urejeno, saj sredstva zanjo prispevajo le izdajatelji tistih radijskih in televizijskih programov, ki za razširjanje uporabljajo frekvence. Pristojbine, ki jih ti izdajatelji plačujejo za uporabo frekvenc, so edino nadomestilo za njihovo rabo in bi morale biti namenjene izključno financiranju stroškov, ki jih ima

agencija z upravljanjem radiofrekvenčnega spektra.

Ob povečevanju pristojnosti, ki izhajajo iz izvajanja Direktive 2010/13/EU, še na medijske storitve na zahtevo, je zato plačilo, ki se ne ozira na način razširjanja posameznega elektronskega medija, še bolj upravičeno.

Predlagan način izračuna višine plačila je prenesen iz ureditve v Zakonu o elektronskih komunikacijah in preskušen na drugih področjih, ki jih agencija regulira. Ker lahko agencija v skladu z določilom petega odstavka predlaganega člena pričakuje le tolikšen priliv sredstev, kolikšen ji še omogoča učinkovito izvajanje njenih pristojnosti. Zaradi uvedbe plačila na podlagi dovoljenja se bodo sorazmerno znižali stroški, ki jih imajo izdajatelji iz naslova frekvenčnin.

Na podlagi predloga se višina plačil določa ob upoštevanju več kriterijev, med drugim tudi višine letnega prihodka iz izvajanja radijske ali televizijske dejavnosti oziroma storitve na zahtevo. Ker so v uradnih evidencah (AJPES) na voljo le agregirani podatki, ki ne odražajo višine prihodkov iz - za izračun plačila relevantne - dejavnosti izdajatelja, se bo agencija pri razvrščanju izdajateljev v ustrezne razrede zanašala na podatke, ki ji jih bodo posredovali izdajatelji sami.

Da pri tem ne bi prihajalo do zlorab, je v predlogu predvidena možnost preverjanja resničnosti posredovanih podatkov, za katero v primeru neresničnih podatkov krije stroške izdajatelj, ki je take podatke posredoval.

V skladu s prakso v drugih državah članicah EU predlog predvideva ustrezno plačilo tudi za ponudnike medijskih storitev na zahtevo. Glede na manjši obseg zahtev in omejitev, mora biti nadomestilo zanje ustrezno manjše od tistega, ki ga bodo plačevali izdajatelji linearnih medijev.

K 101. členu (Pravica razširjanja radijskih in televizijskih programov na prizemni radiodifuziji):

Predlagano poenotenje poimenovanja pravice do uporabe radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije in pravice do razširjanja radijskih ali televizijskih programov v analogni in digitalni tehniki ter hkrati tudi poenotenje pogojev in meril za njuno dodelitev temeljita na ideji tehnološke nevtralnosti platform. V obeh primerih gre za pravico do razširjanja prek prizemne radiodifuzije.

Pravica razširjanja radijskih programov v analogni tehniki se dodeli v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Pravica se dodeli z odločbo po postopku javnega razpisa, ki ga vodi agencija, na podlagi pogojev in meril, ki so določeni v tem zakonu.

Pravica do razširjanja radijskih ali televizijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki, pa omogoča dostop do prostih kapacitet v okviru omrežja prizemne digitalne radiodifuzije na območju na katerega se pravica nanaša in so za ta namen rezervirane v skladu z zakonom, ki ureja digitalno radiodifuzijo. Dodeli se z odločbo na podlagi postopka javnega razpisa ter v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije.

Pri izbiri programa, kateremu se dodeli pravica za razširjanje vsebin v radiodifuzni prizemni tehniki, se bo poleg meril, ki so določena v petem odstavku, t.j. obseg in raznovrstnost programske ponudbe, ki je relevantna za razpisano območje, kot prednostno merilo, upoštevala tudi prosto dostopnost oziroma nekodiranost vsebin.

S predlaganimi spremembami postane pravica razširjanja v digitalni radiodifuzni tehniki instrument selekcije in regulacije na področju programskih vsebin, ki so v splošnem interesu

in morajo biti zato občinstvu na območju Republike Slovenije brez dodatnega plačila dostopni na digitalni prizemni radiodifuzni platformi.

K 102. členu (čas veljavnosti odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki):

Odločba za opravljanje dejavnosti razširjanja programa v digitalni tehniki se izda za določen čas, in sicer za največ 10 let. Časovna omejitev pravice je v veljavi v večini evropskih držav. Tako imajo različne države različne časovne omejitve (Belgija (Flamski del): 15 let, Belgija (Valonski del): 9 let, Češka: 12 let, Nemčija: 10 let (z možnostjo enkratnega podaljšanja), Nizozemska: 5 let, Norveška: 10 let, Poljska: 10 let, Švedska: 6 let (zaradi posebnih razlogov lahko tudi krajše). Iz dikcije samega člena izhaja, da se lahko odločba izdano tudi za krajši čas od 10 let.

K 103. členu (podaljšanje odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki):

Člen določa postopek za podaljšanje odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki.

K 104. členu (sprememba odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki):

Odločba, s katero se je dodelila pravica do razširjanja programov v digitalni tehniki, se spremeni po uradni dolžnosti, če se spremeni izdajatelj programa, ime oziroma naziv izdajatelja ali naziv programa ter, če se spremeni območje pokrivanja digitalnega multipleksa, prek katerega izdajatelj radiodifuzno razširja program. Pri spremembi odločbe zaradi spremembe izdajatelja bo potrebno posvečati posebno skrb, da bo novi izdajatelj, poleg formalnih, izpolnjeval tudi programske pogoje za pridobitev pravice, ki jih je izpolnjeval prvotni izdajatelj.

K 105. členu (razveljavitev odločbe o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki):

Odločbo o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki na predlog imetnika lahko agencija razveljavi na predlog imetnik ali po uradni dolžnosti. Na predlog imetnika lahko razveljavi odločbo pod pogojem, da ima poravnane vse obveznosti, ki bi izhajale z veljavne zakonodaje in odločbe, s katero je pridobil pravico do razširjanja programa v digitalni radiodifuzni tehniki.

Agencija po službeni dolžnosti razveljavi odločbo o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki v primeru, če imetnik ne izpolnjuje programske in druge obveznosti, ki izhajajo iz odločbe, če izdajatelj v treh mesecih od pridobitve dovoljenja ni začel opravljati ali je za daljši čas prekinil opravljanje dejavnosti.

K 106. členu (prenehanje odločbe o dodelitvi pravice razširjanja radijskega ali televizijskega programa v digitalni tehniki):

Odločba o dodelitvi pravice razširjanja programa v digitalni tehniki preneha veljati na podlagi zakona, s pretekom roka za katerega je bila dodeljena, če je prenehal obstajati njen imetnik ali z razveljavitvijo dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti.

K 107. členu (obveznost razširjanja):

Tako imenovana obveznost »must carry« se nanaša na vse operaterje elektronskih

komunikacij, ki opravljajo transmisijo ali retransmisijo radijskih ali televizijskih programov ne glede na tehnološko platformo (IPTV, kabel). Z navedeno določbo se želi zagotoviti obvezna uvrstitev programov oziroma komplementarnih storitev, ki so v javnem in kulturnem interesu, v programsko shemo operaterja ter njihovo brezplačno razširjanje. Člen izhaja iz Direktive o univerzalnih storitvah⁷⁰, ki v prvem odstavku 31. člena določa, da države članice lahko naložijo podjetjem, ki so v njihovi pristojnosti in zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, ki se uporabljajo za distribucijo radijskih ali televizijskih oddaj v javnosti, primerne obveznosti izvajanja prenosa posebnih radijskih in televizijskih radiodifuzijskih kanalov in storitev, kadar znatno število končnih uporabnikov takih omrežij le ta uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih oddaj. Take obveznosti se naložijo samo, če so potrebne za izpolnitev jasno opredeljenih ciljev v splošnem interesu, morajo pa biti sorazmerne in transparentne. Te obveznosti je treba redno pregledovati na vsaka tri leta.

Radiotelevizija Slovenija mora, kot operater javnega multipleksa digitalno prizemno radiodifuzno oddajanje (MUX –A), omogočiti neodplačno razširjanje televizijskih programov, ki so skladno s tem zakonom v javnem in kulturnem interesu Republike Slovenije. Izdajatelji so dolžni poravnati materialne stroške razširjanja svojih programov.

Izdajatelj mora operaterju mora omogočiti neodplačno razširjanje njegovega programa, razen obveznosti, ki izhajajo iz naslova kolektivnega varstva avtorske in sorodnih pravic ter dejanskih stroškov. V praksi to pomeni, da izdajatelj ne zaračunava operaterju za dostop do njegovega signala, operater pa ne zaračunava stroškov distribucije.

K 108. členu (priglasitev programov):

Člen zavezuje operaterja, da pri pristojnem ministrstvu priglasijo ime in zvrst vsakega programa, ki ga prenaša in oddaja prek svojega telekomunikacijskega omrežja, ter obvesti o vsaki spremembi teh podatkov. Operater mora posebej prikazati programe, ki v posebnem interesu lokalne skupnosti ter o teh programih tudi obveščati lokalno skupnosti bodi prek servisnih strani ali spletne strani, če jo ima. Operater mora predložiti veljavne pogodbe oziroma druge pravne instrumente iz katerih je razvidna urejenost avtorskopравnih razmerij z imetniki do teh programov. Operater lahko opravlja distribucijo programov le na podlagi veljavne pogodbe. Operater mora ministrstvo obvestiti o prenehanju veljavnosti posamezne pogodbe.

K 109. členu (programski svet):

Operater oblikuje programski svet, ki odloča, kateri radijski ali televizijski programi so v interesu za območje, katerega pokriva operater elektronskih komunikacij z izvajanjem elektronskih komunikacijskih storitev. V svet so imenovani predstavniki lokalne skupnosti in drugih interesnih skupin iz območja delovanja operaterja. Mandat in sestavo ter naloge programskega sveta določi operater z notranjim pravnim aktom. Akt o imenovanju ter morebitne spremembe aktov mora operater posredovati ministrstvu najpozneje v 10 dneh od njihovega nastanka. V primeru, da operater ne ravna v skladu z določbami tega zakona, lahko pristojno ministrstvo predlaga organu, pristojnemu za elektronske komunikacije, začetek postopka nadzora, v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Določbe se ne uporabljajo za operaterje multipleksov z nacionalno pokritostjo.

K 110. členu (upravni in inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zakona):

Upravni in inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zakona opravlja pristojno ministrstvo. Zaradi večje učinkovitosti, pa se odpravlja delitev na strokovni in inšpekcijski nadzor ter Agenciji podeljuje pristojnosti za samostojen inšpekcijski nadzor nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev, ki zavezujejo izdajatelje elektronskih medijev, vključno z nelinearnimi mediji, kot

so avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, ki do sedaj niso bili regulirani. Poleg inšpekcijskih pooblastil predlagana ureditev Agenciji prinaša tudi možnost izrekanja finančnih sankcij za prekrške. Agencija bo s tema novostma dobila boljše možnosti za presojo dejstev in dokazov o storitvi kršitve ter ustreznejše podlage za oblikovanje kazni, ki bodo sorazmerne z naravo in težo kršitve.

Inšpektor ministrstva in inšpektor agencije lahko v primeru kršitev določbe tega zakona odredita ukrepe za odpravo nepravilnosti, odredita plačilo globe, naznanita kaznivo dejanje oziroma podata kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ter predlagata pristojnemu organu sprejem sklepov. Pravica in dolžnost inšpektorja, da poda kazensko ovadbo na pristojno državno tožilstvo, pa velja tudi v primeru kršitve prepovedi iz 7. člena tega zakona, in sicer da je z razširjanjem medijskih oziroma oglaševalskih vsebin prepovedano spodbujati k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ter izzivati narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost, in sicer, kadar vsebina razširjanih medijskih vsebin ustreza znakom kaznivega dejanja iz 297. člena Kazenskega zakonika.

Agencija v primeru kršitev lahko začasno prekliče ali, v primeru ponavljajočih se kršitev, trajno razveljavi dovoljenje izdajatelju radijskega ali televizijskega programa.

K 111. členu (pošiljanje podatkov in dostop do vsebin ali storitev):

Izdajatelji in operaterji so dolžni agenciji posredovati resnične in popolne podatke, kadar so ti podatki potrebni za izvajanje pristojnosti agencije in nadzora nad izpolnjevanjem programskih zahtev in omejitev. Agencija bo po novem dolžna nadzorovati vse linearne in nelinearne avdiovizualne medijske storitve (na zahtevo), zato mora imeti agencija na voljo časovno neomejen dostop do vseh storitev operaterja brezplačno. Operaterji imajo že sedaj plačljive dostope do paketov storitev elektronskih medijev ali samo do posameznih storitev, in jih je iz dneva v dan več, zato menimo, da morajo agenciji omogočiti dostop do vseh storitev neomejeno in brezplačno. Trenutno mora agencija za potrebe izvajanja nadzora za vse pakete elektronskih medijev ali storitev operaterjem plačevati.

K 112. členu (metodologija nadzorstva elektronskih medijev):

Agencija s splošnim aktom določi način ugotavljanja izpolnjevanja zahtev in omejitev za elektronske medije iz tega zakona, klasifikacijo programskih vsebin, oblik oglaševalskih vsebin in avdiovizualnega komercialnega sporočanja ter drugih vsebin, ki izhajajo iz tega zakona ter po potrebi tudi druga vprašanja, ki se nanašajo na izvrševanje posameznih določb tega zakona iz njene pristojnosti.

Z uredbo se določi vrsto in vsebino ter obliko in način posredovanja podatkov oziroma posnetkov. Ukrep je nujen zaradi poenotenja različnih formatov in tehnoloških platform na katerih se lahko posredujejo podatki in posnetki.

K 113. členu (predstavniki tujih medijev in tiskovnih agencij v Republiki Sloveniji):

Člen ureja položaj tujih dopisništev in dopisnikov v republiki Sloveniji. Podaja definicijo tuje tiskovne agencije in tujega medija, in sicer definicija temelji na dejavnosti, ki jo opravlja. Za tuje tiskovno agencijo oziroma tuj medij se skladno z načelom prostega pretoka dela, kapitala in blaga znotraj EU ne šteje pravna oseba, ki ima sedež v državi članici EU, članici Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji.

Člen podaja definicijo tujih dopisnikov, in sicer so po tem zakonu tuji dopisniki novinarji, fotoreporterji ter radijski, televizijski in filmski snemalci, ki so, ne glede na njihovo državljanstvo, redno zaposleni pri tujem izdajatelju medija ali pri tuji tiskovni agenciji, ali pa

imajo s tem izdajateljem oziroma agencijo sklenjeno pogodbo in nameravajo v Republiki Sloveniji svojo dejavnost izvajati najmanj tri mesece.

K 114. členu (akreditacija tujih dopisništev in tujih dopisnikov):

Tuje dopisništvo in tuji dopisnik izvajata dejavnost obveščanja v Republiki Sloveniji na podlagi akreditacije, za svoje delo pa jim ni treba pridobiti delovnega dovoljenja. Da v določenih primerih ne bi prišlo do zaobida zakona, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev v RS, je pri podeljevanju akreditacije potrebno preveriti vsa potrebna dejstva in ugotoviti vse okoliščine, ki izkazujejo, da oseba dejansko namerava opravljati dejavnost tiskovne agencije oziroma dejavnost tujega dopisnika v Republiki Sloveniji.

Akreditacija se pridobi z vpisom v register, o čemer odloči pristojni minister z odločbo, na predlog tujega medija ali tiskovne agencije. Register se vodi kot javna knjiga, in je dostopen preko spleta.

Z dnem dokončnosti določbe se tujemu dopisništvu ali dopisniku izda izkaznica o akreditaciji.

Akreditacija se lahko podaljša, če je zahtevek vložen pred iztekom veljavnosti obstoječe akreditacije. Podrobnejše pogoje za izdajo akreditacije ter za postopek vpisa in vodenje registra se predpiše z uredbo.

K 115. členu:

Globe so določene glede na stopnjo storilčeve odgovornosti za prekršek, nagibe, iz katerih je prekršek storil, stopnjo ogrožanja ali kršitve zavarovane dobrine, okoliščine, v katerih je bil prekršek storjen. V prvi skupini so globe v razponu od 6.000,00 EUR do 60.000,00 EUR, in se lahko izrečejo za težje prekrške, ki se predvsem nanašajo na zaščito otrok in mladoletnikov, na zaščito slovenskega jezika in na zaščito potrošnikov (oglaševanje).

K 116. členu:

Druga skupina glob je določena v obsegu od 1.000,00 EUR do 10.000,00 EUR, in se lahko izreče za prekrške, ki so vezani na obveznost prigrasitve ter sprejem aktov, s katerimi se urejajo razmerja med izdajateljem in uredništvom, obveznost objave popravka in odgovora, podatkov o mediju in drugih obveznih podatkov in nujnih sporočil, dostop do informacij za namen kratkega poročanja ter v zvezi obveznostjo izpolnjevanja programskih kvot.

K 117. členu:

Tretja skupina glob je določena v obsegu od 500,00 EUR do 5.000,00 EUR, in se nanaša predvsem na neizpolnjevanje obveznosti objave in sporočanja različnih podatkov, ki so potrebni za izvajanje nadzora.

K 118. členu:

Storilcu prekrška se odmeri sankcijo v razponu, ki je za storjeni prekršek določen s tem zakonom ter glede na težo prekrška.

K 119. členu:

Člen določa, da morajo pravni subjekti v 12 mescih od uveljavitve zakona uskladiti lastninske deleže v skladu z omejitvijo, ki velja v 92. členu zakona in določa, da oglaševalska organizacija ne sme biti izdajatelj ali ustanovitelj izdajatelja, niti imeti oziroma

pridobiti več kot 20 odstotni delež lastniških ali upravljalških oziroma glasovalnih pravic v kapitalu oziroma premoženju izdajatelja časnika, radijskega programa ali televizijskega programa, in obratno.

K 120. členu:

Člen določa, da postopke vpisa v razvid medijev, ki so bili začeti po 11. členu Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA in 90/10 – odl. US), konča po tem zakonu. Izdajatelje, ki bodo ob uveljavitvi tega zakona vpisani v razvid medijev, se bo v roku šest mesecev pozvalo, da prigrasijo medije zaradi vpisa v razvid medijev ter uskladijo in sprejmejo akte, ki jih predpisuje zakon.

K 121. členu:

Začeti postopki vpis v razvid samostojnih novinarjev se končajo po tem zakonu. Novinarji, ki na dan uveljavitve tega zakona izpolnjujejo vse predpisane pogoje, obdržijo status samostojnega novinarja, ki so ga pridobili po starem zakonu. Novinarje se pozove, da predložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev za status samostojnega novinarja v enem mesecu od uveljavitve zakona. Vse tiste, ki ne bodo izkazali pogojev za status, se bo iz razvida izbrisalo iz razvida po uradni dolžnosti.

K 122. členu:

Odločbe o statusu programov posebnega pomena ostanejo v veljavi do sprejetja koncesijskega akta oziroma prenehajo veljati najkasneje v dveh letih po uveljavitvi tega zakona. Pravice in obveznosti se ohranijo, dokler so veljavne odločbe.

K 123. členu:

Predlog zakona ukinja možnost povezovanja v programske mreže, kar je dosedanji zakon o medijih omogočal pod določenimi pogoji.

Izdajatelji radijskih ali televizijskih programov, ki so ob uveljavitvi tega zakona povezani v programske televizijske ali radijske mreže v skladu z veljavnim Zakonom o medijih morajo najkasneje v roku enega leta od uveljavitve tega zakona pričeti z oddajanjem svojega programa v skladu s prvotnimi programskimi zahtevami in omejitvami iz dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, ki so veljale pred vstopom v programsko mrežo.

Agencija po preteku roka iz prejšnjega odstavka tega člena po uradni dolžnosti preoblikuje programsko mrežo v samostojne programe, tako da izda izdajateljem iz prejšnjega odstavka nova dovoljenja za izvajanje radijskega ali televizijske dejavnosti s programskimi zahtevami in omejitvami, ki so identična programskim zahtevam in omejitvam iz dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, ki so veljala pred vključitvijo v programsko mrežo.

K 124. členu:

Svet za radiodifuzijo opravlja svoje naloge do imenovanja Sveta za medije, razen tistih nalog, ki se z novim zakonom prenesejo na agencijo. Državni zbor imenuje člane in sprejem akt o ustanovitvi v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona, Vlada RS pa zagotovi tehnične in materialne pogoje za njegovo delovanje.

K 125. členu:

Za izdajatelji, ki so pridobili pravica do razširjanja programa na razpisanem območju v digitalni radiodifuzni tehniki pred uveljavitvijo tega zakona, se šteje, da jim je bila pravica

podeljena za deset let od uveljavitve tega zakona. Agencija po uradni dolžnosti nadomesti vse veljavne odločbe z novimi, ki bodo v skladu z tem zakonom.

K 126. členu:

Postopki upravnega in inšpekcijskega nadzora, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljujejo in končajo po predpisih, ki so bili v veljavi pred uveljavitvijo tega zakona. Enako velja za postopke v zvezi z izvajanjem nadzora nad izpolnjevanjem programskih zahtev in omejitev.

K 127. členu:

Z dnem uveljavitve tega zakona ustrezno spremenijo določbe Zakona o elektronskih komunikacijah in Zakona o digitalni radiodifuziji.

K 128. členu:

Agencija sprejme splošni akt o načinu izvajanja inšpekcijskega nadzora nad izpolnjevanjem programskih obveznosti in omejitev v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

Vlada sprejme uredbo o načinu, obliki in vrsti posredovanja podatkov in posnetkov, ki se nanašajo na obvezno hrambo vsebin, v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

K 129. členu:

Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev morajo sprejeti pravila ravnanja v zvezi z neprimernim oglaševanjem nezdrave hrane in pijače, ki spremlja otroške programe, najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

K 130. členu:

Našteti podzakonski akti ostanejo v veljavi, če njihove določbe niso v nasprotju z določbami tega zakona. Podzakonske akte bo potrebno podrobno pregledati in ugotoviti njihovo usklajenost s tem zakonom.

K 131. členu:

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati aktualni Zakon o medijih ter tudi vsi podzakonski akti, ki so bili izdani na njegovi podlagi. Glede na to, da je za sofinanciranje medijskih vsebin določeno prehodno obdobje do konca leta 2012, ostanejo v veljavi tisti členi, ki predstavljajo pravno podlago za izvedbo rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje medijskih vsebin slovenskih tiskanih medijev, radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij. Za enako obdobje ostane v veljavi tudi Uredba o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev. Javni razpis za sofinanciranje slovenske avdiovizualne produkcije se do konca leta 2011 izvaja v skladu z aktualnim Zakonom o medijih, na podlagi katerega je bil tudi začel.

Postopek, urejen v obstoječem zakonu medijih, vezan na register tujih dopisništev in dopisnikov, se smiselno uporablja še šest mesecev po uveljavitvi tega zakona. Po tem roku se uveljavi novo sprejeta uredba, ki bo podrobneje uredila to področje.

K 132. členu:

Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS, razen določb, za katere se predvideva prehodno obdobje.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Sprejema se nov zakon, ki razveljavlja prejšnjega.

V. PRILOGE

- osnutki podzakonskih aktov, ki jih povsem na novo predvideva predlog zakona

Na podlagi desetega odstavka 58. člena in za izvrševanje 58. in 59. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. xx/yy) izdaja minister za kulturo

P R A V I L N I K
o določitvi akustičnega in vizualnega opozorila za programske vsebine, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov

1. člen

Ta pravilnik določa v skladu z Direktivo 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (kodificirana različica) obliko, vsebino in način objave akustičnega in vizualnega opozorila za programske vsebine radijskih in televizijskih programov ter avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov.

2. člen

(1) Pred začetkom predvajanja programskih vsebin, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, mora biti objavljeno ustrezno akustično opozorilo (radijski program), oziroma ustrezno akustično in vizualno opozorilo (televizijski program in avdiovizualna medijska storitev na zahtevo), določeno s tem pravilnikom.

(2) Programske vsebine iz prejšnjega odstavka morajo biti med predvajanjem prek televizijskega programa ali ponujanja prek avdiovizualne medijske storitve na zahtevo ves čas označene z ustreznim vizualnim simbolom, določenim s tem pravilnikom.

3. člen

(1) Programske vsebine iz prvega odstavka prejšnjega člena, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 12. leta, se smejo začeti predvajati po 21. uri, vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 15. leta, po 22. uri, vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 18. leta, pa se lahko predvajajo po 24. uri.

(2) Programske vsebine iz prejšnjega odstavka se lahko predvajajo najkasneje do 5. ure.

4. člen

(1) Programske vsebine iz prvega odstavka prejšnjega člena, ki se predvajajo prek televizijskega programa ali ponujajo prek avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, morajo biti ves čas označene z jasno vidnimi, razumljivimi in prepoznavnimi vizualnimi simboli, določenimi s tem pravilnikom.

(2) Z rdečim trikotnikom in ustrezno številčno oznako se v skladu s prvim odstavkom 3. člena tega pravilnika označujejo programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 12. leta, oziroma za otroke in mladoletnike do 15. leta, oziroma ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 18. leta. Oznake imajo naslednjo podobo, npr.:

– primerno za otroke in mladoletnike nad 12. letom starosti,

itd.

5. člen

(1) Pred začetkom predvajanja programskih vsebin iz prvega odstavka 2. člena tega pravilnika se na televizijskem zaslonu oziroma na nosilcu avdiovizualne medijske storitve na zahtevo v zgornjem levem ali desnem kotu za deset sekund pojavi ustrezno vizualno opozorilo, določeno s tem pravilnikom.

(2) Znak iz prejšnjega odstavka mora biti jasno viden med samim predvajanjem navedenih programskih vsebin v zgornjem levem ali desnem kotu televizijskega zaslona oziroma nosilca avdiovizualne medijske storitve na zahtevo.

6. člen

Pred začetkom predvajanja programskih vsebin iz prvega odstavka 2. člena tega pravilnika, ki niso primerne za posamezne starostne skupine, opredeljene v prvem odstavku 3. člena tega pravilnika, se v skladu s tem pravilnikom predvaja eno od naslednjih ustreznih akustičnih opozoril, in sicer, npr.:

– »Predvajane programske vsebine vključujejo prizore, ki so primerne le za otroke in mladoletnike nad 12. let.«

– itd.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

7. člen

Izdajatelji radijskih in televizijskih programov ter ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo so dolžni akustično oziroma akustično in vizualno označiti programske vsebine iz prvega odstavka 2. člena tega pravilnika v roku treh mesecev od uveljavitve tega

pravilnika.

8. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Na podlagi devetega odstavka 58. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. xx/yy) direktor Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije izdaja

SPLOŠNI AKT **o določitvi smernic za opredelitev programskih vsebin, ki bila lahko resno škodovale** **ali ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju** **otrok in mladoletnikov**

1. člen (splošno)

Ta splošni akt določa smernice za opredelitev programskih vsebin, ki bila lahko resno škodovale telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, oziroma programskih vsebin, ki utegnejo škodovati njihovemu telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok, smernice za določanje stopnje njihove zaščite ter smernice za njihovo predvajanje.

2. člen (razvrščanje programskih vsebin)

Opis vsebine člena:

Programske vsebine se bo razvrščalo po ključu, ki zajema naslednje dimenzije: 1) tip programske vsebine, 2) neprimeren jezik, 3) nasilje, 4) strašljive vsebine, 5) golota, 6) vsebine spolnosti, 7) diskriminacija, 8) uživanje trdih in mehkih drog ali alkohola.

Ključ razvrščanja razlikuje med dvema osnovnima tipoma programskih vsebin: fikcijskimi in nefikcijskimi deli. Med fikcijska dela sodijo risanke in animirani filmi, serije, akcijski filmi, drame, znanstvena fantastika, grozljivke, komedije idr., torej avdiovizualna dela z nizkim deležem realizma ali brez prisotnosti realizma. V teh delih je lahko prisotno tudi namensko pretiravanje, kar zmanjša verodostojnost in verjetnost prikazanega. Med nefikcijska dela uvrščamo resničnostne oddaje, pogovorne oddaje in dokumentarce. Resničnostni status programske vsebine ima pomembno vlogo v učinku agresije, desenzitivizacije in strahu. Določanje starostnih skupin je pri nefikcijskih delih praviloma strožje kot pri fikcijskih, saj otroci fizično nasilje v fikcijskih delih ocenjujejo kot manj verodostojno in ga zato ne dojemajo tako resno kot nasilje v nefikcijskih delih.

Pri razvrščanju programskih vsebin, ki vsebujejo neprimeren jezik je treba razlikovati med blagim neprimernim jezikom, ki vključuje uporabo blažjih kletvic, zmernim neprimernim jezikom, ki vključuje nepogosto uporabo močnih besed, in močnim neprimernim jezikom, tj.

agresivno in/ali redno ponavljajočo se rabo (naj)močnejših neprimernih besed. Pri razvrščanju je treba upoštevati tudi okoliščine uporabe jezika: ali je uporabo neprimernega jezika možno upravičiti s kontekstom, ali je bilo podano opravičilo za uporabo neprimernega jezika, ali gre za oddajanje v živo ali za vnaprej posneto gradivo ipd.

Med kategorizirano nasilje spadajo naslednji tipi nasilja: fizično nasilje z rokami, nasilje s strelnim, topim in rezilnim orožjem, nasilje proti kriminalcem (nasilje »dobrega« proti »zlu«), fizično mučenje, nasilje v vojni, psihološko nasilje. V kategorijo nasilja sodijo tudi spolno nasilje in nekonsenzualna spolna dejanja, ki so prepoznavna po prikazih grobega obravnavanja in groženj, nadaljevanja spolnosti tudi po trenutku, ko to druga oseba zavrne, in spolnosti z osebo, ki je bila v ta namen alkoholizirana ali prepričana oziroma prisiljena v uživanje drog. V razvrščanju je treba upoštevati grafično poudarjenost nasilja, ocenjevanje nasilja glede na poškodbe in dimenzijo izvedljivosti upodobljenih nasilnih dejanj. Posebna previdnost je potrebna pri klasifikaciji vsebin, ki jih otroci lahko posnemajo.

Strah je močno povezan z gledalčevim kognitivnim razvojem, zato je pri razvrščanju strašljivih programskih vsebin pomembna presoja prisotnosti prizorov s strašljivimi prvini, in sicer strašljivih zvokov, grozljivih učinkov, poškodb, pohabljenih teles, samopoškodovanja, žrtev katastrof, nesreč, itd., groženj nasilja in grozečih bitij, kot so pošasti, čarovnice in duhovi.

Golota brez spolnega konteksta je sprejemljiva na vseh klasifikacijskih ravneh, vendar se v najnižji kategoriji lahko pojavlja zgolj občasno. Ostale povezave golote s spolnostjo so strožje razvrščene.

Razvrščanje vsebin spolnosti zajema dimenzijo tematizacije spolnosti, prikazovanja spolnosti (spolnih organov, položaja, dejavnosti itd.), namena spolnega vzburjenja in pogostosti spolnih dejanj. Prikazovanje spolnosti (spolnih organov, položaja, dejavnosti itd.) z namenom spolnega vzburjenja in stimulacije dosega visoko stopnjo omejitve.

Ključ razvrščanja vsebin, ki vključujejo diskriminacijo, obsega naslednje dimenzije: diskriminatoren ali seksističen jezik ali obnašanje, pozitivno oz. negativno ovrednotenje diskriminatornega obnašanja oz. jezika ter smešen kontekst. Diskriminacija so lahko tudi miselni procesi, ki temeljijo na »mi in oni«, šale o tujcih, ženskah in etničnih skupinah.

Pri razvrščanju programskih vsebin, ki vključujejo uživanje drog in alkohola, se upošteva naslednji dimenziji: pozitivno ali negativno ovrednotenje uživanja trdih drog, mehkih drog in alkohola ter komični kontekst, npr. obnašanje komičnega antijunaka, ki ga ni možno jemati resno. Prekomerno pitje alkohola ali uživanje mehkih in trdih drog se lahko kaže kot vulgarno obnašanje, zastrupitev, razgrajanje in druge oblike nasilja. Pozitivno ovrednotenje uživanja drog in alkohola pomeni situacije, ki jasno izražajo pogled, da je uživanje trdih ali mehkih drog ali alkohola nekaj, kar je dobro in ima zgolj pozitivne učinke.

3. člen (določitev starostnih kategorij)

Opis vsebine člena:

Programske vsebine za otroke do 12 leta starosti naj bodo, ne glede na vrst, označene z opozorilom in simbolom, ki priporoča vodstvo staršev ali skrbniških oseb (VS), kadar vključujejo blag neprimeren jezik, ki vključuje blage kletvice ali evfemizme kletvic, ter so podane okoliščine, ki uporabo takega jezika upravičujejo, posamezne grozljive, fizično in/ali psihično nasilne prizore ali prizore nevarnega vedenja ter prikaze manjših strašljivih prvin. Za kategorijo »VS« je dovoljena zmerna golota in le namigi na spolno aktivnost, vendar

morajo biti diskretni in redki. Primerni so le prizori, zmerno povezani s spolnostjo, na primer objemi in poljubi, ki ne vodijo k dejanski spolni aktivnosti. Otrokom do 12 leta starosti naj se ne predvaja programskih vsebin z realističnimi prikazi psihičnega in fizičnega nasilja, strahu, spolnosti, podrejanja, diskriminacije, uživanja drog in alkohola ter nevarnega vedenja.

Programske vsebine, neprimerne za otroke, mlajše od 12 let, naj bodo, ne glede na zvrst, označene z opozorilom in simbolom za priporočen starostni prag 12+, kadar vključujejo posamezne grozljive, fizično ali psihično nasilne in diskriminatorne prizore, zmeren neprimeren jezik z nepogosto rabo močnih kletvic, enega ali več manjših elementov strašljivih vsebin, prizore diskriminacije, ki je eksplicitno zavrnjena oz. negativno ovrednotena, uživanje trdih in mehkih drog ter alkohola, ki je negativno ovrednoteno in upravičeno s kontekstom, ter prizore, ki tematizirajo spolnost, vendar niso vidni in so upravičeni s kontekstom.

V kategorijo programskih vsebin, ki so neprimerne za mladoletnike, mlajše od 15 let, in morajo biti označene z opozorilom in simbolom za priporočen starostni prag 15+, sodijo programske vsebine, ki prevladujoče vključujejo prikaze nasilnih dejanj ali le nasilno delujočih identitetnih likov, ki kažejo, da je nasilje dovoljeno in primerno sredstvo za reševanje konfliktov in uveljavitev interesov. Posamezni nasilni prizori morajo biti v prikazovanju nasilja zadržani, da ne sprožijo učinka desenzibilizacije. V to kategorijo sodijo tudi dela, v katerih se občasno pojavijo prikazi spolnosti, vendar so brez vidnih podrobnosti in upravičeni s kontekstom. Prizori eksplicitnih podob človeške spolnosti so za to starostno skupino dovoljeni v nefikcijskih delih, kadar je njihov primarni namen obveščanje oziroma izobraževanje o človeški spolnosti (dokumentarne oddaje), varni spolnosti in zdravju. Ta kategorija vključuje tudi programske vsebine, ki vsebujejo pogosto uporabo neprimernih besed z agresivno in/ali redno ponavljajočo se rabo najmočnejših kletvic, programske vsebine, ki vsebujejo intenzivne strašljive elemente, prizore diskriminacije, v katerih je diskriminacija eksplicitno zavrnjena oz. negativno ovrednotena, ter prizore uživanja drog in alkohola, ki je pozitivno ovrednoteno in ni upravičeno s kontekstom. Vsebina, ki razširja določene klišejske vloge (tipične ženske in moške vloge), ni primerna za to skupino, problematične so tudi klišejske moške in ženske vloge, ki ne obravnavajo enakopravnega partnerstva.

Med programske vsebine, ki so primerne samo za odrasle in morajo biti označene z opozorilom in simbolom za priporočen starostni prag 18+, uvrščamo dela s prevladujočim nasiljem in hudimi grozljivimi prizori ter dela, ki tematizirajo alkoholizem, spolnost, nasilništvo, kriminal, narkomanijo in diskriminacijo. V to kategorijo so vključena tudi dela, katerih primarni namen je spolno vzburljenje, vendar prikazujejo delno goloto v zapeljivih, provokativnih seksualnih položajih brez prikazovanja spolnih organov med seksualnim odnosom.

4. člen

(akustično in vizualno opozorilo ter vizualni simbol o predvajanju potencialno škodljivih programskih vsebin)

Programske vsebine iz xy člena tega splošnega akta morajo biti označene z ustreznim vizualnim in akustičnim opozorilom, v skladu z 58. členom Zakona o medijih (Uradni list RS, št. xx/yy; ZMed-1) in Pravilnikom o določitvi akustičnega in vizualnega opozorila.

5. člen

(umeščanje programskih vsebin v televizijski spored)

Opis vsebine člena:

ZMed-1 predvideva časovno umeščanje vsebin, ki so neprimerne za določeno starostno skupino. Programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike, mlajše od 12 let, se smejo začeti predvajati po 21. uri. Programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike, mlajše od 15 let, se smejo začeti predvajati po 22. uri. Programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike, mlajše od 18 let, pa se smejo začeti predvajati po 24. uri in se lahko predvajajo najkasneje do 5. ure.

Poleg časovne zaščite ZMed-1 predvideva uvedbo tehnične zaščite (PIN kodni sistem). Med programske vsebine, ki morajo biti zaščitene s tovrstno zaščito, sodijo programske vsebine, katerih primarni namen je spolno vznburjenje ali stimulacija in prikazujejo eksplicitne podobe spolnosti (takšne programske vsebine je na televizijskih programih dovoljeno predvajati le s tehnično zaščito v času od 24.00 do 5.00).

Med programske vsebine, ki bi lahko resno škodovala telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov in se jih v radijskih in televizijskih programih ne sme predvajati, sodijo programske vsebine, ki vsebujejo prikaze neupravičenega nasilja (prekomernega nasilja, ki presega stopnjo nasilja, potrebnega za doseg cilja nasilja; nasilja, ki je samo po sebi namen, npr. izživiljanje in mučenje), in programske vsebine, ki vsebujejo prizore, katerih primarni namen je spolno vznburjenje ali stimulacija in prikazujejo eksplicitne podobe ekstremne, a konsenzualne spolnosti.

6. člen

(označevanje in razvrščanje programskih vsebin v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo)

Opis vsebine člena:

Programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike, mlajše od 12, 15 oziroma 18 let, so lahko ponujene časovno neomejeno, vendar morajo biti opremljene z ustreznim opozorilom, ki uporabnika ob njegovem naročilu in pred ogledom izbrane vsebine opozori na priporočen starostni prag.

Programske vsebine, ki vsebujejo prizore, katerih primarni namen je spolno vznburjenje ali stimulacija, vendar prikazujejo delno goloto v zapeljivih, provokativnih seksualnih položajih, brez prikazovanja spolnih organov med seksualnim odnosom, je dovoljeno predvajati s tehnično zaščito (PIN).

Programske vsebine, ki vsebujejo prizore, katerih primarni namen je spolno vznburjenje ali stimulacija ter prikazujejo eksplicitne podobe spolnosti, je dovoljeno predvajati s tehnično zaščito (PIN).

Programske vsebine s prikazovanjem nasilja, ki je hudo, vodi k resnim poškodbam in je negativno ovrednoteno ter prikaz nekonsenzualnih spolnih dejanj, ki so negativno ovrednotena, je dovoljeno prikazovati s tehnično zaščito (PIN).

Programske vsebine, ki bi lahko resno škodovala telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, so lahko prek avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo dostopne le na način, ki zagotavlja, da jih otroci in mladoletniki praviloma ne bodo mogli slišati ali videti. Za tovrstne vsebine je predvidena uvedba dvojne zaščite, tehnične in časovne hkrati. Mednje sodijo programske vsebine, ki vsebujejo prizore, katerih primarni

namen je spolno vzburjenje ali stimulacija in prikazujejo eksplicitne podobe ekstremne, a konsenzualne spolnosti in jih je dovoljeno predvajati kot avdiovizualno medijsko storitev na zahtevo s tehnično zaščito (PIN) v času od 24.00 do 5.00. Enako velja za programske vsebine, ki vsebujejo prikaze neupravičenega nasilja (prekomernega nasilja, ki presega stopnjo nasilja, potrebnega za dosego cilja nasilja; nasilja, ki je samo po sebi namen, npr. izživljanje in mučenje).

7. člen
(prepoved predvajanja programskih vsebin)

Opis vsebine člena:

Za določene programske vsebine velja absolutna prepoved predvajanja. Tako v radijskih in televizijskih programih kot tudi v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo in radijih na zahtevo je prepovedano predvajanje programskih vsebin, ki zmanjšujejo pomen, odobravajo, omalovažujejo, smešijo ali zagovarjajo genocid, holokavst, hudodelstvo zoper človečnost, vojno hudodelstvo, agresijo ali druga kazniva dejanja zoper človečnost ter spodbujajo k nasilju in vojni. Prav tako je prepovedano predvajanje programskih vsebin, ki prikazujejo pedofilijo, incest, nekrofilijo, sodomijo, sadomazohizem, sadizem in pozitivno ovrednotena nekonsenzualna spolna dejanja, ter programskih vsebin, ki spodbujajo k rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti in izzivajo narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo oziroma nestrpnost.

8. člen
(smiselna uporaba)

Določbe tega splošnega akta se smiselno uporabljajo za radijske programe.

9. člen
(veljavnost splošnega akta)

Ta akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Na podlagi šestega odstavka 98. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. xx/yy) direktor Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije izdaja

SPLOŠNI AKT
o priglasitvi avdiovizualnih medijskih storitev
na zahtevo

1. člen

Ta splošni akt določa vsebino in obliko obvestila o začetku, spremembi ali prenehanju zagotavljanja avdiovizualne medijske storitve na zahtevo (obvestilo o priglasitvi), vsebino podatkov v obvestilu o priglasitvi ter obliko in vsebino potrdila o dejstvih iz uradne evidence.

2. člen

Vsebina in oblika obvestila o začetku, spremembi ali prenehanju zagotavljanja storitve in vsebina podatkov iz zadevnega obvestila, in sicer:

- *Določi se vsebina obvestila: obvestilo mora vsebovati podatke o ponudniku storitve na zahtevo (1. in 2. alineja drugega odstavka 98. člena ZMed-1) ter izpolnjen obrazec o zagotavljanju avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, ki bo priloga splošnega akta.*
- *Določi se vsebina podatkov, ki jih mora ponudnik določiti v obrazcu (3. in 4. alineja drugega odstavka 98. člena ZMed-1): v obrazcu mora ponudnik navesti (označiti), ali gre za začetek, spremembo ali prenehanje zagotavljanja storitve, navesti predviden datum začetka, spremembe ali prenehanja zagotavljanja storitve, navesti (označiti) vrsto storitve ter navesti kratek opis storitve.*
- *v primeru spremembe zagotavljanja storitve navesti nove podatke o ponudniku storitve in/ali vrsti storitve in njen opis.*

3. člen

Oblika in vsebina potrdila o dejstvih iz uradne evidence, in sicer:

- *Določi se oblika potrdila o dejstvih iz uradne evidence, ki bo priloga splošnega akta.*
- *Določi se vsebina potrdila iz prejšnje alineje. Potrdilo mora vsebovati vse podatke iz četrtega odstavka 99. člena ZMed-1,, ki se nanašajo na posameznega ponudnika in*

njegove priglašene storitve na zahtevo.

4. člen
(veljavnost splošnega akta)

Ta akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Na podlagi desetega odstavka 70. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. xx/yy; ZMed-1) direktor Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije izdaja

S P L O Š N I   A K T
v zvezi s promocijskim umeščanjem izdelkov

1. člen

Ta splošni akt določa pojme iz 70. člena ZMed-1, način ugotavljanja vrednosti blaga ali storitev iz četrtega odstavka 70. člena ZMed-1 ter način označevanja programskih vsebin iz tretjega odstavka 70. člena ZMed-1.

2. člen

Opis vsebine člena:

Podrobneje se določijo pojmi in kriteriji, na podlagi katerih bo mogoče ugotavljati izpolnjevanje zahtev za promocijsko umeščanje izdelkov, storitev ali blagovnih znamk v programskih vsebinah.

3. člen

(1) Pri promocijskem umeščanju izdelkov, storitev ali blagovnih znamk v avdiovizualne medijske storitve mora izdajatelj obdržati uredniško odgovornost in neodvisnost nad vsebino medijske storitve ter nad sporedom programa.

(2) Dobavitelj promocijsko umeščenega izdelka, storitve ali blagovne znamke ne sme vplivati na uredniške odločitve glede vsebine medijske storitve ali sporeda programa.

(3) Umestitev izdelka, storitve ali blagovne znamke v vsebino mora biti uredniško upravičena.

4. člen

(1) S promocijskim umeščanjem izdelkov, storitev ali blagovnih znamk se ne sme pripisovati neutemeljenega pomena in jih promocijsko izpostavljati na način, tako da se:

- poudarjeno in pretirano opozarja na izdelek, blagovno znamko ali storitev, z

namenom privabiti gledalčevo pozornost (npr. dolgi ali pogosti opisi, celozaslonski in bližajoči oziroma oddaljujoči posnetki, ponavljajoči se posnetki izdelkov, storitev ali blagovnih znamk, način pojavljanja izdelkov, storitev ali blagovnih znamk v kadru);

- omenjajo pozitivne lastnosti ali učinki izdelkov, storitev ali blagovnih znamk;
- omenjajo kontaktni podatki dobavitelja promocijsko umeščenih izdelkov, storitev ali blagovnih znamk (naslov, spletna stran, telefonska številka ipd.);
- prikazujejo in omenjajo prodajni podatki;
- kaže odsotnost kritičnosti do izdelka, storitve ali blagovne znamke;
- briše meja med uredniško oblikovano vsebino in promocijskim umeščanjem, na način da se z umeščanjem izdelkov, storitev ali blagovnih znamk zavaja občinstvo, ki ne prepozna oglaševalskega namena umestitve izdelkov, storitev ali blagovnih znamk.

5. člen

Opis vsebine člena:

Opredeli se vrednost blaga ali storitev, ki je v primerjavi s produkcijskimi stroški programske vsebine zanemarljiva, in zato njena umestitev v programsko vsebino ne bo štela kot promocijsko umeščanje po tem zakonu.

Skupna vrednost izdelkov ali storitev v programski vsebini je opredeljena kot zanemarljiva, če ne preseže 500 EUR. Agencija lahko zahteva vpogled v sklenjene pogodbe med vsemi akterji promocijskega umeščanja izdelkov, blagovnih znamk ali storitev v programski vsebini.

6. člen

Opis vsebine člena:

Določi se obveznost označitve programske vsebine, ki vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov. Namen ustrezne označitve programske vsebine, ki vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov, na začetku, po morebitnih prekinitvah in na koncu, je gledalca nedvoumno seznaniti s promocijskim umeščanjem izdelkov, storitev ali blagovnih znamk v medijski storitvi.

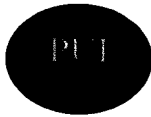
Namen označitve programske vsebine je gledalca opozoriti, da bo med gledanjem posamezne vsebine izpostavljen komercialnim sporočilom, ki želijo vplivati na njegovo potrošniško vedenje. Vizualni simbol ne sme vsebovati oglaševalskih elementov (logotip, ime izdelka) ali na drug način namenjati pozornosti k promocijsko umeščenemu izdelku. Opozarjanje gledalca z zvočnimi efekti na prisotnost PUI v programski vsebini ni dovoljeno.

Označitev mora biti izvedena z objavo jasno vidnega simbola v desnem spodnjem kotu ekrana v velikosti najmanj 10-odstotkov ekrana, da je gledalcem jasno prepoznaven. Simbol mora biti objavljen najmanj 30 sekund.

6. člen

Opis vsebine člena:

Določi se vizualni simbol (črna podlaga z rdečim napisom):

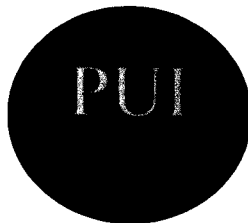

7. člen

Vsebina člena:

Z namenom temeljite seznanitve gledalcev z novo obliko avdiovizualnega komercialnega sporočanja, se bo s prvo umestitvijo izdelkov v programske vsebine pričelo t.i. «izobraževalno» trimesečno obdobje. V tem obdobju morajo izdajatelji pred predvajanjem vsebine najmanj 10 sekund objavljati celozaslonsko sporočilo oziroma opozorilo z jasno prikazanim vizualnim simbolom »PUI«, ki bo pod simbolom vseboval besedilo:

»Program vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov, storitev ali blagovnih znamk«. Sočasno z objavo opozorila mora teči tudi zvočno oziroma glasovno sporočilo z istim besedilom.

PROGRAM VSEBUJE PROMOCIJSKO UMEŠČANJE IZDELKOV, STORITEV ALI BLAGOVNIH ZNAMK

Objavljanje zadevnega opozorila mora trajati tri mesece, »izobraževalno« trimesečno obdobje bo pričelo teči z objavo prve programske vsebine s promocijsko umeščenimi izdelki v programu. Z objavo opozorila pred programskimi vsebinami s promocijsko umeščenimi izdelki v programu mora hkrati potekati tudi objava simbola, kot je zahtevano zgoraj.

8. člen

Vsebina člena:

Po preteku trimesečnega »izobraževalno« obdobja gledalcev z novo prakso avdiovizualnega sporočanja zadostuje le prikaz vizualnega simbola, ki mora biti prikazan samostojno v trajanju 30-ih sekund, na začetku, po morebitnih prekinitvah (npr. po oglasnem bloku) in na koncu programske vsebine

9. člen

(veljavnost splošnega akta)

Ta akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Na podlagi petega odstavka 100. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. xx/yy) in xy. člena »Pravilnika o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti in plačil na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo ali radijev na zahtevo« (Uradni list RS, št. zz/yy) izdaja direktor Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije

T A R I F O

o vrednosti točke za leto »XXXX« za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti in za plačilo na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo

1. člen
(vsebina)

Ta tarifa določa vrednost točke za leto 2012 za izračun plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje) in plačil na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (v nadaljnjem besedilu: vpis) Agenciji za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

2. člen
(plačilo na podlagi dovoljenja)

Vrednost točke za izračun na podlagi dovoljenja je X,XX EUR.

3. člen
(plačilo na podlagi vpisa)

Vrednost točke za izračun na podlagi vpisa je X,XX EUR.

4. člen
(priloga k tarifi)

Obrazložitev tarife v Prilogi, ki je sestavni del te tarife, določa razloge za sprejem tarife ter cilje, ki jih agencija zasleduje.

5. člen
(začetek veljavnosti)

Ta tarifa začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

K tej tarifi je dala soglasje Vlada republike Slovenije s sklepom št. ...., z dne.....

Priloga k Tarifi o vrednosti točke za leto »XXXX« za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti in za plačilo na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo:

Razlogi za sprejem tarife so:

.....

Na podlagi sprejete tarife želi agencija doseči zlasti naslednje cilje:

.....

Na podlagi sedmega odstavka 114. člena zakona o medijih (Uradni list RS, št. xx/yy; v nadaljnjem besedilu: ZMed-1) izdaja Vlada Republike Slovenije na predlog ministra za kulturo

U R E D B O

o postopku, podrobnejših pogojih in načinu izkaza pogojev za izdajo akreditacije ter vodenju registra tujih dopisništev in dopisnikov kot javne knjige

1. člen

Ta uredba določa postopek, podrobnejše pogoje in način izkaza pogojev za izdajo akreditacije tujim dopisništvom in dopisnikom tujih medijev ter tujih tiskovnih agencij in postopek vodenja registra tujih dopisništev in dopisnikov kot javne knjige.

2. člen

(1) Predstavniki tujih medijev v Republiki Sloveniji po tem zakonu so dopisništva in posamezni dopisniki tujih medijev in tiskovnih agencij.

(2) Dopisništvo ni pravna oseba. Za obveznosti, ki nastanejo s poslovanjem dopisništva, odgovarja izdajatelj medija oziroma tuja tiskovna agencija.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se lahko dopisništvo v Republiki Sloveniji ustanovi in registrira kot podružnica tujega podjetja v skladu z zakonom o gospodarskih družbah, če je vpisano v register tujih dopisništev in dopisnikov, v skladu z ZMed-1.

3. člen

(1) Tuja tiskovna agencija ali tuji medij po tem zakonu je pravna oseba, ki ima sedež v tujini, njena temeljna dejavnost pa je redno zbiranje in posredovanje oziroma razširjanje informativnih programskih vsebin.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za tujo tiskovno agencijo ali tuji medij po tem členu ne šteje pravna oseba, ki ima sedež v državi, članici EU, članici Evropske gospodarske skupnosti ali Švicarski konfederaciji.

4. člen

(1) Tuji dopisniki po tem zakonu so novinarji, fotoreporterji ter radijski, televizijski in filmski snemalci, ki so, ne glede na njihovo državljanstvo, redno zaposleni pri tujem izdajatelju medija ali pri tuji tiskovni agenciji, ali pa imajo s tem izdajateljem oziroma agencijo sklenjeno pogodbo in nameravajo v Republiki Sloveniji svojo dejavnost izvajati najmanj tri mesece.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za tujega dopisnika po tem členu ne štejejo državljani držav, članic EU, članic Evropske gospodarske skupnosti ali Švicarske konfederacije.

5. člen

(1) Z vpisom v register tujih dopisništev in dopisnikov (v nadaljnjem besedilu: register) tuje dopisništvo ali dopisnik pridobi akreditacijo v Republiki Sloveniji.

(2) Predlog za vpis v register vloži uprava tujega medija ali tuje tiskovne agencije pri pristojnemu ministrstvu.

(3) Na predlog tuje tiskovne agencije ali tujega medija se lahko v register kot njihov dopisnik vpiše tudi oseba, ki izvaja svojo dejavnost v kaki drugi državi, če jo občasno izvaja tudi v Republiki Sloveniji.

(4) V predlogu za vpis dopisništva v register morajo biti navedeni naslednji podatki:

- firma in sedež tuje tiskovne agencije oziroma izdajatelja medija, ki ustanavlja dopisništvo;
- ime medija;
- podatki o registraciji tuje tiskovne agencije ali tujega medija v matični državi;
- sedež dopisništva v Republiki Sloveniji;
- ime in priimek vodje dopisništva.

(5) Vodja dopisništva je lahko oseba, ki je akreditirana v Republiki Sloveniji kot tuji dopisnik.

(6) V predlogu za vpis tujega dopisnika v register morajo biti navedeni naslednji podatki:

- ime in priimek dopisnika;
- datum, kraj in država rojstva;
- državljanstvo;
- država, kraj in datum izdaje ter številka potnega lista oziroma številka osebne izkaznice, če je tuji dopisnik državljan Republike Slovenije;
- kraj in naslov stalnega bivališča v tujini, kadar gre za tujega dopisnika, ki občasno biva v Republiki Sloveniji;
- podatki o registraciji tuje tiskovne agencije ali tujega medija v matični državi.

(7) Predlogu iz prejšnjega odstavka je treba priložiti:

- dokazilo, da ima tuji dopisnik v Republiki Sloveniji zagotovljeno nastanitev;
- kratek življenjepis tujega dopisnika;
- dve fotografiji tujega dopisnika;
- dokazilo, da je zaposlen pri tuji tiskovni agenciji oziroma pri izdajatelju tujega medija, ali ustrezno pogodbo, ki jo je za izvajanje dejavnosti sklenil s tujo tiskovno agencijo ali izdajateljem tujega medija.

(8) Za vpis v register lahko izjemoma zaprosi tudi tuji dopisnik, ki ni zaposlen pri tuji tiskovni agenciji ali izdajatelju tujega medija in nima sklenjene ustrezne pogodbe za izvajanje

dejavnosti, pod naslednjimi tremi pogoji:

- če vloži predlog za vpis v register v skladu s šestim odstavkom tega člena, s prilogami iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka;
- če vlogi priloži dokazilo, da dejansko sodeluje s tujo agencijo ali tujim medijem;
- če predloži mednarodno novinarsko izkaznico.

(9) Register se vodi kot javna knjiga. V registru se za tuja dopisništva vodijo podatki iz prve, druge, tretje, četrte in pete alineje četrtega odstavka tega člena, za tuje dopisnike pa podatki iz prve, druge in tretje alineje šestega odstavka tega člena, ter podatek o tuji tiskovni agenciji ali o izdajatelju tujega medija, za katerega je tuji dopisnik akreditiran.

6. člen

(1) Odločbo o akreditaciji tujega dopisništva in odločbo o akreditaciji tujega dopisnika v Republiki Sloveniji izda pristojno ministrstvo.

(2) Tuje dopisništvo ali dopisnik pridobi pravico izvajanja dejavnosti obveščanja v Republiki Sloveniji z dnem, ko postane odločba iz prejšnjega odstavka dokončna.

(3) Tuja dopisništva in tuji dopisniki, ki jim je bila skladno s tem členom izdana odločba o akreditaciji, za izvajanje dejavnosti obveščanja v Republiki Sloveniji, za čas veljavnosti odločbe o akreditaciji, ne potrebujejo delovnega dovoljenja.

(4) Odločba o akreditaciji se izda tujemu dopisništvu ali dopisniku z veljavnostjo do enega leta in se lahko podaljša, če je predlog za podaljšanje v skladu s tem zakonom vložen pred potekom njene veljavnosti.

7. člen

(1) Pristojno ministrstvo izda predlagatelju z dnem dokončnosti odločbe iz prejšnjega člena izkaznico o akreditaciji, ki velja do poteka veljavnosti te odločbe.

(2) Če imetnik izgubi izkaznico o akreditaciji, mu pristojno ministrstvo po objavi preklica izgubljene izkaznice v Uradnem listu Republike Slovenije izda novo izkaznico.

(3) Vsebino in obliko izkaznice o akreditaciji določi pristojno ministrstvo.

8. člen

(1) Vsako spremembo podatkov, ki so vpisani v register, mora vodja tujega dopisništva oziroma tuji dopisnik sporočiti pristojnemu ministrstvu najpozneje v 15 dneh po njenem nastanku.

(2) Spremembe iz prejšnjega odstavka se vpišejo v register.

9. člen

- (1) Pristojno ministrstvo s sklepom izbriše tuje dopisništvo iz registra v naslednjih primerih:
- po poteku veljavnosti odločbe o akreditaciji tujega dopisništva v Republiki Sloveniji, če ni bila medtem vložena vloga za podaljšanje akreditacije;
  - če to zahteva uprava tuje tiskovne agencije ali izdajatelja tujega medija;
  - če tuja tiskovna agencija ali izdajatelj tujega medija preneha obstajati.
- (2) Pristojno ministrstvo izbriše tujega dopisnika iz registra v naslednjih primerih:
- po poteku veljavnosti odločbe o akreditaciji tujega dopisnika v Republiki Sloveniji, če ni bila medtem vložena vloga za podaljšanje akreditacije;
  - če to zahteva tuji dopisnik sam;
  - če to zahteva uprava tuje tiskovne agencije ali izdajatelja tujega medija;
  - če tuji dopisnik ne izvaja svoje dejavnosti;
  - če mu je izrečena odpoved prebivanja v Republiki Sloveniji;
  - če mu je izrečena stranska kazen izgona tujca iz države;
  - če mu je izrečen varstveni ukrep odstranitve tujca iz države.

10. člen

Pristojno ministrstvo skrbi, da je tujim dopisnikom omogočen dostop do javnih informacij v skladu s tem zakonom, in jim pri njihovem delu nudi potrebno pomoč.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

Tuja dopisništva in tuji dopisniki, ki so bili na dan uveljavitve ZMed-1 vpisani v register, se vpišejo v register po uradni dolžnosti.

12. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije

¹ APEK, ibidem

² <http://www.oecd.org/dataoecd/15/3/17372985.pdf>

³ Ibidem, str.42.

⁴ APEK, ibidem

⁵ http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=26032&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

⁶ http://ec.europa.eu/information_society/media_taskforce/pluralism/study/index_en.htm

⁷ <http://www.oecd.org/dataoecd/15/3/17372985.pdf>

⁸ 7.7.2009, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/broadcasting_communication_sl.pdf

⁹ Sodba v zadevi 172/80, *Zuechner*, Recueil 1981, str. 2021.

¹⁰ Sodba v zadevi C-242/95, *GT-Link*, Recueil 1997, str. 4449.

¹¹ Sodba v zadevi C-159/94, *EDF in GDF*, Recueil 1997, str. I-5815.

¹² Sporočilo komisije EU o uporabi pravil o državni pomoči za storitve javne radiotelevizije, točka 37.

¹³ R. Groß, *Presse-recht* (1999), str. 48 do str. 73.

¹⁴ H. Schulze – Fielitz, Artikel 5: Meinungs- und Pressefreiheit, Rundfunk- und Filmfreiheit; Freiheit der Kunst und der Wissenschaft (1996), str. 372 do str. 375.

¹⁵ R. Groß, *Presse-recht* (1999), str. 48.

¹⁶ Ibidem, str. 49.

¹⁷ Ibidem, str. 49.

¹⁸ Edwin C. Baker, *Advertising and a Democratic Press* (1994) str. 118. Povzeto po Marc A. Franklin, David A. Anderson, *Cases and materials on mass media law* (1995), str. 57–58.

¹⁹ S. Potter, *Or of the Press*, v 26 *Hastings L.J.* 631 (1975), str. 631. Povzeto po Marc A. Franklin, David A. Anderson, *Cases and materials on mass media law* (1995), str. 60.

²⁰ Ibidem, str. 60.

²¹ *Myers v. United States*, 272 U. S. 52, 293 (1926), ločeno nasprotno mnenje, URL: <http://caselaw.lp.findlaw.com/scripts/getcase.pl?navby=case&court=us&vol=272&invol=52>.

²² S. Potter, *Or of the Press*, v 26 *Hastings L.J.* 631 (1975), str. 631. Povzeto po Marc A. Franklin, David A. Anderson, *Cases and materials on mass media law* (1995), str. 61.

²³ *Barr v. Matteo*, 360 U. S. 564 (1959). S. Potter, *Or of the Press*, v 26 *Hastings L.J.* 631 (1975), str. 631. Povzeto po Marc A. Franklin, David A. Anderson, *Cases and materials on mass media law* (1995), str. 61.

²⁴ S. Potter, *Or of the Press*, v 26 *Hastings L.J.* 631 (1975), str. 631. Povzeto po Marc A. Franklin, David A. Anderson, *Cases and materials on mass media law* (1995), str. 61.

²⁵ A. Lewis, *A Preferred Position for Journalism?*, v: 7 *Hofstra I. Rev.* (1979), str. 595-605. Povzeto po Marc A. Franklin, David A. Anderson, *Cases and materials on mass media law* (1995), str. 67.

²⁶ U-I-172/94, 9. 11. 1994, Ur. list RS, št. 73/94.

²⁷ Ibidem.

²⁸ U-I-226/95, 8. 7. 1999, Uradni list RS, št. 60/99.

²⁹ II Ips 143/98.

³⁰ Ibidem.

³¹ II Ips 402/99.

³² celex-txt - 32007L0065

³³ Do sedaj uporabljeni izraz »pravica do popravka ali odgovora« zavaja, saj ne označuje jasno dejstva, da gre za dva različna instituta. Da gre za dve pravici izhaja tudi iz Ustave, saj se ime pravice v 40. členu glasi »pravica do popravka in odgovora.

³⁴ Podrobneje o tem Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, 2002, str. 336 – 444

³⁵ Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, 2002, str. 438

³⁶ člen 148a

³⁷ Direktiva 2007/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 o spremembi Direktive Sveta 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (UL L 332, 18.12.2007, str. 27-45, kodificirana z Direktivo 2010/13 EU, UL L 95, 15.4.2010, str. 1-24)

³⁸ Zakon o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/2004; ZJRS)

³⁹ UNESCO konvencija o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov, katero je Slovenija ratificirala z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov (Uradni list RS-MP, št. 22/2006)

⁴⁰ <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199133&stevilka=1409>

⁴¹ Direktiva 2007/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 o spremembi Direktive Sveta 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (UL L 332, 18.12.2007, str. 27-45, kodificirana z Direktivo 2010/13 EU, UL L 95, 15.4.2010, str. 1-24)

⁴² Evropska konvencija o čezmejnih televiziji in dodatni protokol k tej konvenciji, ki jo je slovenski parlament ratificiral 15. 06. 1999

⁴³ Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/2007; ZASP-UPB3)

⁴⁴ Države članice zagotovijo, da ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev pod njihovo pristojnostjo omogočijo prejemnikom storitve enostaven, neposreden in stalen dostop vsaj do naslednjih informacij:

(a) imena ponudnika medijskih storitev;

(b) geografskega naslova, na katerem ima ponudnik medijskih storitev sedež;

(c) podatkov o ponudniku medijskih storitev, vključno z njegovim elektronskim naslovom ali spletno stranjo, ki mu omogoča hitro, neposredno in učinkovito navezovanje stikov;

(d) kjer je to ustrezno, do informacij o pristojnih regulatornih ali nadzornih organih

⁴⁵ S. Cigoj, Teorija obligacij - splošni del obligacijskega prava (1998), str. 232.

⁴⁶ Razlikovanje med pravico do popravka in pravico do odgovora: npr. da je časnik objavil napačno vrednost delnic posamezne družbe. Zadevna družba ima, ker je lahko s tem kršena njena pravica, pravico do popravka, javnost pa ima lahko v tem primeru le pravico do odgovora. Tudi delničar zadevne družbe nima pravice do popravka, saj ni bila kršena njegova pravica, čeprav mu je zaradi kršitve pravice posredno lahko nastala škoda.

⁴⁷ Uradni list RS, št. 93/2007

⁴⁸ Uradni list RS, št. 31/2006

⁴⁹ 13. Prepletanje ali združevanje novinarskih in oglaševalskih besedil ter opravi ni dopustno. 14. Oglasna sporočila, plačane objave in oglasi morajo biti razpoznavno in nedvoumno ločeni od novinarskih besedil. Če bi utegnil obstajati kakršenkoli dvom, mora biti nedvoumno označeno, da gre za oglas. Hibridi med oglaševalskimi in novinarskimi vsebinami so nedopustni.

⁵⁰ 6.1. Oglaševanje mora biti že na prvi pogled prepoznavno kot oglaševanje. Biti mora jasno in prepoznavno ločeno od redakcijskih vesti, komentarjev in drugih rubrik oz. oddaj in se nanje v nadaljevanju ne sme sklicevati, ne glede na medij, v katerem je objavljeno. Vsi oglasi v tiskanih medijih, ki po slogu ali obliki lahko zavedejo bralca v zmotu, da gre za redakcijsko gradivo, morajo biti ustrezno označeni. Vsi oglasi v avdiovizualnih medijih morajo biti napovedani kot poseben program ali drugače avdiovizualno ločeni.

6.2. V oglasih ne smejo nastopati osebe, ki so prepoznane po svojem novinarskem delu. Izjema so lastni oglasi medijskih hiš, iz katerih novinarji prihajajo.

6.3. Oglaševanje, napisano in oblikovano v slogu uredniških vsebin, ki ga pogosto imenujemo »*advertorial*«, in je naročeno ter plačano oziroma objavljeno v zameno za drugačno nadomestilo, je zavezano spoštovanju vseh relevantnih določil tega kodeksa. Oglaševalci in mediji morajo zagotoviti, da je tovrstno oglaševanje jasno razpoznavno kot tako, zato mora biti ustrezno označeno.

⁵¹ 3.1. Člen Slovenskega oglaševalskega kodeksa določa: »Oglaševanje ne sme biti zasnovano in oblikovano tako, da bi zlorabljalo zaupanje potrošnikov, izkoriščalo njihovo pomanjkljivo izkušnost oziroma znanje ter jih s tem zavajalo.«

⁵² Člen 9/1. direktive: »Države članice zagotovijo, da so avdiovizualna komercialna sporočila, ki jih predvajajo ponudniki medijskih storitev pod njihovo pristojnostjo, v skladu z naslednjimi zahtevami: (c) avdiovizualna komercialna sporočila ne:

(i) vplivajo škodljivo na spoštovanje človekovega dostojanstva;

(ii) vsebujejo ali spodbujajo kakršne koli diskriminacije na podlagi spola, rase ali etnične pripadnosti, državljanstva, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;

(iii) spodbujajo vedenja, škodljivega zdravju ali varnosti;

(iv) spodbujajo vedenja, izjemno škodljivega za varstvo okolja;«

⁵³ Člen 9/1.(g) direktive: »avdiovizualna komercialna sporočila ne smejo povzročati telesne ali moralne škode mladoletnikom. Zato ne smejo neposredno spodbujati mladoletnikov, da zaradi svoje neizkušnosti ali lahkovernosti kupujejo ali najemajo proizvode ali storitve, jih neposredno spodbujati, da prepričujejo svoje starše ali druge, naj kupujejo oglaševano blago ali storitve, izkoriščati zaupanje mladoletnikov v starše, učitelje ali druge osebe, ali nepremišljeno prikazovati mladoletnike v nevarnih situacijah.«

⁵⁴ glej člen 18 OTROCI IN MLADOSTNIKI

⁵⁵ Glej 2. člen predloga ZMed-1

⁵⁶ Glej člen 9/1/(a) direktive in točko (90) preambule direktive

⁵⁷ Glej člen 9/1/(b) direktive

⁵⁸ Člen 22 direktive: Televizijsko oglaševanje in televizijska prodaja alkoholnih pijač morata izpolnjevati naslednja merila:

(a) ne sme biti izrecno namenjeno mladoletnikom in še zlasti ne sme prikazovati mladoletnikov, ki takšne pijače uživajo;

(b) ne sme povezovati uživanja alkohola s povečano telesno zmogljivostjo ali z vožnjo;

(c) ne sme ustvarjati videza, da uživanje alkohola prispeva k uspehom v družabnem in spolnem življenju;

(d) ne sme poudarjati, da ima alkohol zdravilne učinke ali da je poživilo, pomirilo ali sredstvo za reševanje osebnih težav;

(e) ne sme spodbujati nezmernega uživanja alkohola ter vzdržnosti ali zmernega pitja predstavljati v negativni luči;

(f) ne sme poudarjati visoke vsebnosti alkohola kot posebne kakovosti pijače.

⁵⁹ Glej tudi člena 4 in 5 Slovenskega oglaševalskega kodeksa

⁶⁰ O prepovedi posega, ne samo vpliva, govori tudi direktiva (glej člen 10/1.(a) in 11/3.(a)), ki sicer izrecno prepoveduje poseg v odgovornost in uredniško neodvisnost izdajatelja le v primeru sponzoriranja in promocijskega prikazovanja, saj gre za dejavnosti, ki so zaradi svoje narave najbolj pogoste »tarče« potencialnih kršitev.

⁶¹ Glej tudi oddelek o pravicah in obveznostih uredništva, še posebej 27. člen predloga. Izraz tega načela je tudi prepoved poseganja v uredniško odgovornost v primeru sponzoriranja (naslednji in 76. člen predloga) in promocijskega prikazovanja (78. člen)

⁶² Glej člen 10/4. direktive

⁶³ Glej člen 10/2. direktive; direktiva sicer prepoveduje vsakršno avdiovizualno komercialno sporočanje, ki se nanaša na cigarete ali druge tobačne izdelke.

⁶⁴ Glej člen 10/3. direktive

⁶⁵ Glej člen 4 direktive.

⁶⁶ Pravilnik o merilih za opredelitev vsebin lastne produkcije (Uradni list RS, št. 77/2002)

⁶⁷ 86. člen ZMed-UPB1

⁶⁸ SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Evropska digitalna agenda /* COM/2010/0245 f/2 */

⁶⁹ <http://www.rtvsllo.si/strani/letno-porocilo/789>

⁷⁰ Direktiva 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (Direktiva o univerzalnih storitvah)